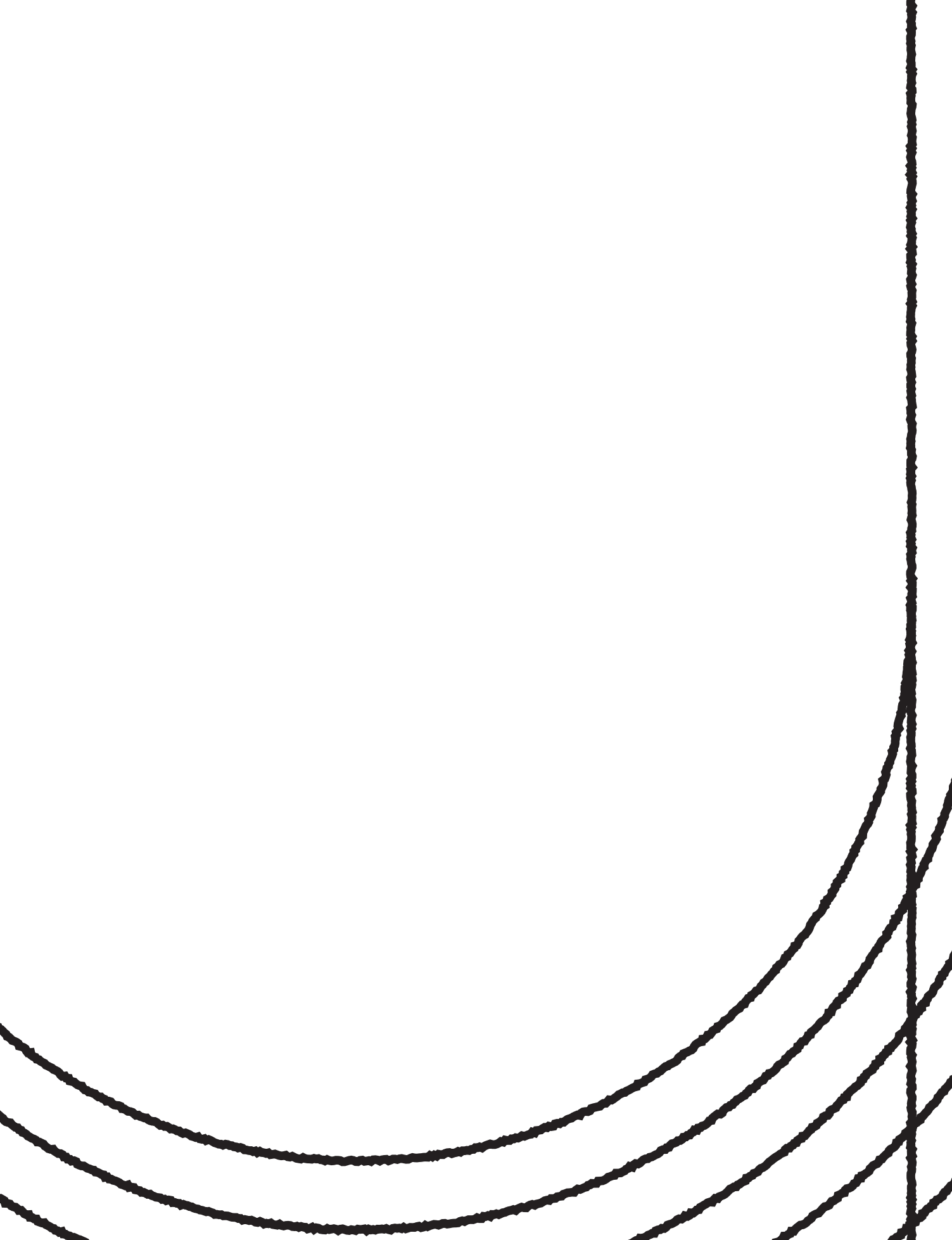
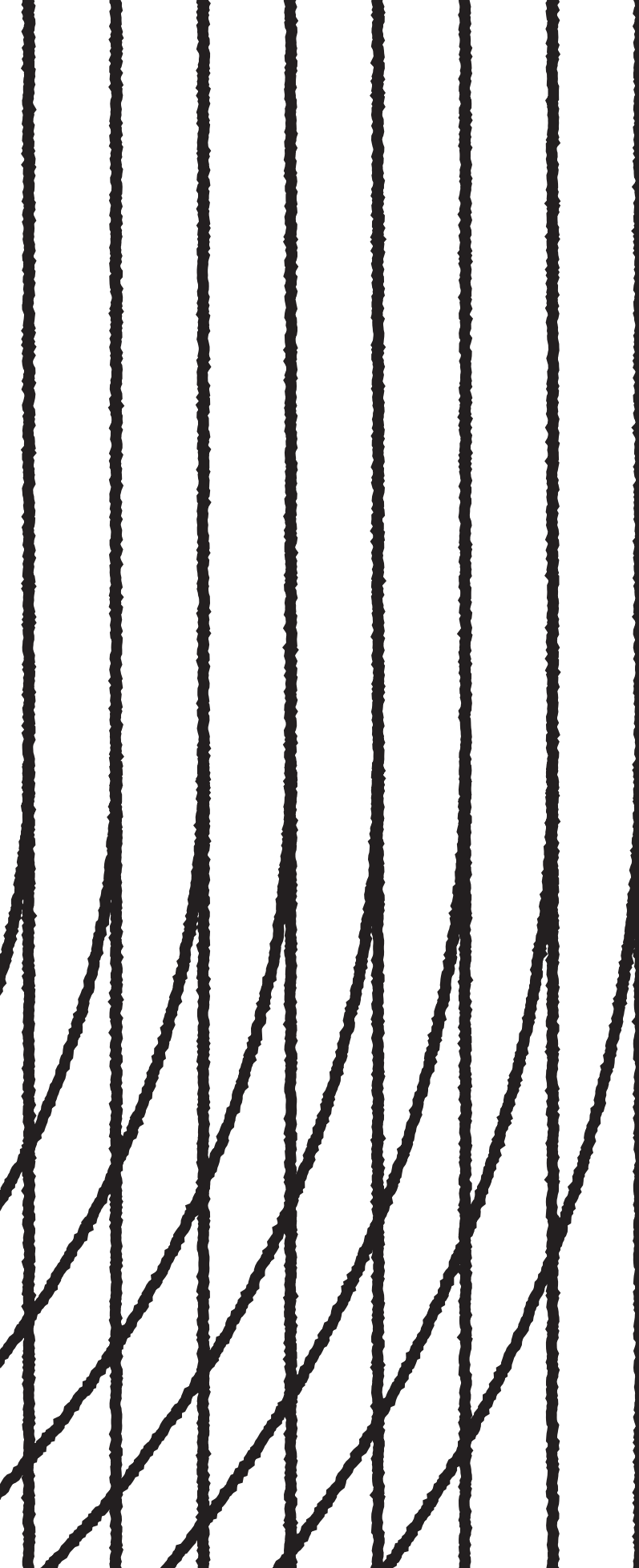

Muzeum Sportu
i Turystyki
w Warszawie

Raport
2005–2016

An abstract graphic on the left side of the page, consisting of several vertical lines and a series of overlapping, curved lines that create a sense of depth and movement, resembling a stylized net or a series of waves.

Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie

Raport
2005–2016

Warszawa 2017

Autorzy: Piotr Banasiak (PB), dr Iwona Grys (IG), Michał Polakowski (MP),
Michał Puskarski (MPI), Justyna Puchłowska (JP), Kamil Siemiradzki (KS),
Konrad Moniewski (KM), Agnieszka Fietkiewicz-Zapalska (AFZ), Agnieszka Kuba (AK),
Grażyna Kacperska (GK), Wiesława Wiśniewska (WW)

Koncepcja, wybór zdjęć, podpisy, nadzór merytoryczny: dr Iwona Grys

Przy przygotowaniu publikacji pracowali również:

Kinga Gasik, Łukasz Hoppe, Marzena Jaworska, Paweł Oprządek,
Maciej Przybyszewski, Konrad Moniewski, Tomasz Skoczek

Redakcja i korekta: Małgorzata Izdebska-Młot

Autorzy fotografii: dr Iwona Grys, Marzena Jaworska,
Grzegorz Jakubowski / KPRP (foto Pary Prezydenckiej), Piotr Krasowski,
Konrad Moniewski, Paweł Oprządek, Michał Puskarski, Jacek Rępański,
Jan Rozmarynowski, Rita Sobczyk, Jacek Ślubowski, Piotr Walewski

Tłumaczenie na język angielski: Agnieszka Bździuch

Indeks: Izabela Wichrowska

Projekt graficzny i skład: Robin Hilgier, współpraca Marzena Jaworska
Projekt okładki: Robin Hilgier

Druk: ITeE-PIB, Radom

Copyright by Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie
Warszawa 2017

ISBN: 978-83-937492-6-3

Wydawca:

Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie

ul. Wybrzeże Gdyńskie 4

01-531 Warszawa

tel. (22) 560 37 80

mail: muzsport@muzeumsportu.waw.pl

Publikację wydano z okazji 65-lecia
Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie

**Member of the
OLYMPIC MUSEUMS
NETWORK**

Honorowy Patronat nad Jubileuszem objęli:

Adam Struzik

Marszałek Województwa Mazowieckiego

Andrzej Kraśnicki

Prezes Polskiego Komitetu Olimpijskiego

9	Wstęp
12	Rada Muzeum
	Część pierwsza
17	SKRA – Centrum Olimpijskie
31	5 listopada 2006 – otwarcie Muzeum Sportu i Turystyki w Centrum Olimpijskim
36	Ekspozycja stała „Dzieje sportu polskiego i olimpizmu”
46	Wystawy czasowe
72	Publikacje
86	Edukacja
90	Imprezy
90	Przegląd Filmów Alpinistycznych im. Wandy Rutkiewicz 2005–2016
96	Giełda kolekcjonerów pamiątek sportowych
97	Noc Muzeów
100	Promocje, filmy, jubileusze...
110	Turnieje piłkarskie
112	Współpraca międzynarodowa
114	Muzeum Sportu i Turystyki w Olympic Museums Network
117	Odwiedzili nas
	Część druga
128	Muzealia
130	Archiwum Fotograficzne
132	Biblioteka
136	Dary i Darczyńcy
162	Konserwacja
172	Medioteka
	Część trzecia
176	Frekwencja
178	Finanse Muzeum
180	Sponsorzy i patroni medialni
183	Zatrudnienie
	Część czwarta
186	Ja w Muzeum
216	Życie codzienne
227	Prasa, Księga Pamiątkowa, Internet o MSiT
234	Wykaz wyróżnień i dyplomów otrzymanych w latach 2006–2016

	Abstract
247	Introduction
250	SKRA – The Olympic Centre
252	5 November 2006 – the opening of Museum of Sports and Tourism in the Olympic Centre
253	Permanent exhibition “The History of Polish Sports and Olympism”
255	Temporary exhibitions
256	International cooperation
257	Museum of Sports and Tourism in the Olympic Museums Network
258	Our guests
260	Indeks

Wstęp

Muzealnictwo sportowe jest ciągle młodą, dynamicznie rozwijającą się gałęzią muzealnictwa światowego. Poszukuje i kształtuje – już od 115 lat – formy swojej działalności. Szacunkowe dane z pierwszych lat XXI stulecia mówią o ponad 500 placówkach muzealnych działających na świecie, gromadzących, przechowujących i udostępniających artefakty związane ze sportem, kulturą fizyczną i olimpizmem.

W Polsce gromadzenie rozproszonych eksponatów i ocalałych dokumentów rozpoczęło dopiero po II wojnie światowej. Zabezpieczono wówczas wiele ważnych obiektów kultury materialnej związanych ze sportem. Niewątpliwie straty wojenne i włączanie sportu w orbitę propagandy politycznej, przyczyniły się do szybkiego nawiązania do przedwojennych głosów o potrzebie stworzenia muzeum sportu.

Słyszę już głosy pesymistów, które wyrażają wątpliwość, czy obecnie jest czas na realizację tego projektu, czy starczy materiału i środków, czy znajdą się ludzie chętni do pracy. Stanowisko negatywne jest właściwie najdogodniejsze, bowiem nie wymaga ani wysiłków, ani pracy – przy tym systemie jednak nigdy niczego pozytywnego nie stworzymy. Czy nie należałoby więc nie oglądając się przystąpić natychmiast do próby realizacji Muzeum Sportowego?

Z. Rusecki, „Stadjon” 1931, nr 16

Nie bez znaczenia był też fakt, że w warszawskim Centralnym Instytucie Wychowania Fizycznego, już pod koniec lat 30. zaczęto gromadzić pamiątki sportowe związane z życiem uczelni.

Działania podjęte w Głównym Komitecie Kultury Fizycznej na początku lat 50. doprowadziły do utworzenia, dzięki poparciu dr. Włodzimierza

Reczka, Muzeum Sportu w Warszawie. Ogłoszono to w zarządzeniu nr 44 Przewodniczącego Głównego Komitetu Kultury Fizycznej z dnia 27 października 1952 roku – w sprawie „Zorganizowania zbiorów eksponatów muzealnych z dziedziny Kultury Fizycznej i Sportu”. Dyrektorem mianowano mgr Marię Morawińską-Brzezicką, absolwentkę CIWF.

Pięć lat temu, z okazji 60-lecia MSiT pisałem o tym, jak od bardzo skromnych początków, instytucji mieszczącej się w jednym pokoju przy ulicy Rozbrat, z jednym etatowym pracownikiem (Bogumił Kantor, ojciec zamordowanego w Treblince olimpijczyka Romana Kantora) – Muzeum przeszło długą i trudną drogę do placówki wszechstronnej, poświęcającej uwagę prawie wszystkim dyscyplinom sportu uprawianym w Polsce, olimpizmowi i polskiemu ruchowi olimpijskiemu, zaś od roku 1972 także krajoznawstwu i turystyce. Muzeum Sportu stało się instytucją kultury z liczącą się pozycją w światowym muzealnictwie sportowym, prowadzącą działalność wystawienniczą, wydawniczą i edukacyjną, placówką współdziałającą z licznymi instytucjami kultury i nauki w kraju oraz za granicą.

Otwarcie 1 czerwca 2004 roku przy Wybrzeżu Gdyńskim 4 Centrum Olimpijskiego stało się niebywałym impulsem dla całego polskiego środowiska sportowego, szczególnie zaś dla szeroko rozumianej „rodziny olimpijskiej”. Wpłynęło też w sposób zasadniczy na losy Muzeum Sportu i Turystyki. Muzeum działające 38 lat na stadionie SKRY przy ulicy Wawelskiej zamknęło swoje podwoje w dniu 19 kwietnia 2004 i rozpoczęło żmudny proces demontażu, pakowania, przeprowadzki oraz urządzania się w nowej siedzibie.

Pamiątkowy medal wybity przez Mennicę Polską w limitowanym nakładzie sześćdziesięciu sztuk

Olimpijskiej, trzech wystaw prezentujących sztuki piękne: „Jerzy Pawłowski – malarstwo”, „Akt” i „Potęga wyobraźni”.

Następnie, w kilkumiesięcznych odstępach urządziliśmy i udostępniliśmy publiczności Bibliotekę i Archiwum Fotograficzne, a 5 listopada 2006 – otwierając podwoje dla publiczności – rozpoczęliśmy nową epokę w dziejach Muzeum.

Nowe miejsce i nowe otoczenie, tak blisko związane ze światowym i polskim ruchem olimpijskim zbliżyło Muzeum do dwuletniej olimpijskiej cykliczności w działalności merytorycznej i wystawienniczej. Jako walor nowego sąsiedztwa trzeba wymienić większy kontakt ze środowiskiem sportowym. Olimpijczyk opowiadający o swoim sportowym życiu, sukcesach i porażkach, demonstrujący własne trofea, jest jedynym w swoim rodzaju „ożywionym eksponatem”, z którym bezpośredni kontakt można mieć tylko w magicznym Muzeum Sportu.

Wokół Muzeum zawsze gromadził się krąg ludzi wspierających bezinteresownie różne nasze działania. Największą i najdłużej nam towarzyszącą grupą są Darczyńcy. Spotykamy się z nimi systematycznie, nagradzamy najwytrwalszych bądź najhojniejszych. Obok nich należy wymienić sportowców czynnych i emerytowanych, a także krąg dziennikarzy, działaczy olimpijskich i samorządowych oraz artystów. Ludzie ci są często naszymi ambasadorami w terenie. W ostatnich latach duże znaczenie zyskują sponsorzy, mamy ich wprowadzić niewielu, ale zawsze możemy na nich liczyć.

Przedstawiając pierwsze lata działalności w nowej siedzibie, szczególnie dobitnie trzeba powiedzieć o ludziach tworzących tę unikatową instytucję kultury – tak na muzealnym,

Początek roku 2005 roku był już dla wszystkich pracowników Muzeum początkiem pracy w Centrum Olimpijskim. Przeprowadzka do nowej siedziby zamknęła ponadpółwieczny okres narodzin i kształtowania programu oraz wizerunku Muzeum, wypracowywania form jego działalności, gromadzenia podstawowego zasobu zbiorów, realizacji pierwszych stu wystaw czasowych i nawiązywania kontaktów z bliźniaczymi placówkami za granicą. Było to też półwiecze kilkakrotnych zmian siedzib i tworzenia kilku ekspozycji stałych, dostosowywania się do różnych struktur administracyjnych, finansowych i ustrojowych.

W dniu otwarcia Centrum Olimpijskiego Muzeum zaprezentowało wystawę „Polski debiut olimpijski. Chamonix – Paryż 1924”, przygotowaną we współpracy z Polskim Komitetem Olimpijskim.

W pierwszym roku działalności przy ulicy Wybrzeże Gdynskie 4 zaprezentowaliśmy wystawy: „Pięciobój nowoczesny w Polsce 1922–2005” z okazji organizowanych w Warszawie mistrzostw świata, „The Ski History” z Holmenkollen Ski Museum oraz byliśmy współorganizatorem, razem z Fundacją Centrum Edukacji

niedostępnym dla widzów zapleczu, jak i na płaszczyznach działalności ocenianych przez naszych codziennych gości.

Od 2011 roku Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie działa w elitarnym programie Międzynarodowego Komitetu Olimpijskiego – Olympic Museums Network, do którego obecnie należy jedynie 27 placówek z całego świata.

Prezentowany *Raport 2005–2016* dokumentuje większość wydarzeń, którymi Muzeum żyło przez ostatnie tytułowe dwanaście lat, a tak naprawdę od roku 2004, kiedy to zamknięto Muzeum na stadionie SKRY dla zwiedzających.

Z konieczności w publikacji skoncentrowano się na problemach i zadaniach najważniejszych oraz najciekawszych, ilustrując raport zdjęciami starannie wybranymi z kilkutyśiecznego zbioru dokumentującego codzienne życie placówki.

W roku jubileuszu 65-lecia działalności, Muzeum, pełniące nieformalną rolę Narodowego Muzeum Sportu Polskiego, pragnie stać się platformą wymiany myśli i doświadczeń dla wszystkich placówek muzealnych i paramuzealnych działających w kraju, których liczba zbliża się

już do 30. Inauguracyjne spotkanie wszystkich osób i instytucji zajmujących się gromadzeniem i prezentowaniem pamiątek z historii polskiego sportu i olimpizmu odbyło się w siedzibie MSiT w Warszawie 2 czerwca 2017 roku.

Analiza wszystkich danych oraz uwzględnienie liczb szacunkowych dotyczących ilości odwiedzających nas gości, jakiej dokonaliśmy w roku 2017 pozwala stwierdzić, że przez nasze sale muzealne, uczestnicząc w różnych wystawach, wernisażach, sesjach, spotkaniach i konferencjach przewinęło się przez 65 lat ponad półtora miliona osób.

Sześćdziesiąt pięć lat działalności Muzeum Sportu i Turystyki zamykamy w optymistycznym nastroju. Jest on w dużej mierze zasługą naszego Organizatora, który nie tylko finansuje całą bieżącą działalność instytucji, ale też życzliwie wspiera różne niekonwencjonalne działania Muzeum.

Bardzo serdecznie dziękujemy wszystkim pracownikom Urzędu Marszałkowskiego za okazywaną pomoc, wsparcie i zrozumienie!

Tomasz Jagodziński
Dyrektor Muzeum Sportu i Turystyki
w Warszawie

Rada Muzeum

Podstawowym zadaniem Rady Muzeum, której kompetencje określa Ustawa o muzeach, jest nadzorowanie wypełniania przez daną instytucję zadań w zakresie „powinności wobec zbiorów i społeczeństwa”. Rada ocenia, co najmniej raz w roku, funkcjonowanie placówki, a także zatwierdza plan jej działalności wraz z planem finansowym. Radę Muzeum powołuje na czteroletnią kadencję Zarząd Województwa Mazowieckiego. Jej liczebność – 11 członków – określa Statut MSiT.

W czasie przeprowadzki Muzeum ze starej siedziby na stadionie SKRY do nowej w Centrum Olimpijskim Przewodniczącym Rady był prof. Wojciech Zabłocki. Tę funkcję pełni on również obecnie, już czwartą kadencję z rzędu.

W roku jubileuszu 65-lecia Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie, w jego Radzie zasiadają:

Wojciech Zabłocki (przewodniczący) – szermierz szablisty, trzykrotny medalista olimpijski, czterokrotny mistrz świata, prezes honorowy Polskiej Akademii Olimpijskiej, profesor doktor habilitowany, architekt.

Franciszek J. Cemka – ekspert w zakresie muzealnictwa, wieloletni dyrektor Departamentu Dziedzictwa Narodowego w Ministerstwie Kultury i Dziedzictwa Narodowego, radca Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, współtwórca Ustawy o muzeach oraz struktury organizacyjnej muzealnictwa w Polsce po roku 1990.

Paweł Cukrowski – dyrektor Departamentu Kultury, Promocji i Turystyki Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego.

Michał Czaykowski, doradca Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, radny m. st. Warszawy – członek Komisji: Ładu Przestrzennego, Statutowo-Regulaminowej oraz Sportu, Rekreacji i Turystyki, członek Izby Adwokackiej w Warszawie, doktor nauk prawnych.

Jerzy Jakobsche – dziennikarz Redakcji Sportowej PAP, redaktor naczelny biuletynu Krajowej Federacji Sportu dla Wszystkich, członek Zarządu Klubu Dziennikarzy Sportowych, prezydent Europejskiego Stowarzyszenia Prasy Sportowej i członek KW Światowego Stowarzyszenia Prasy Sportowej (2006–2010), Prezes Polskiego Związku Łuczniczego (2005–2007).

Franciszek Midura, krajoznawca, działacz Towarzystwa Opieki nad Zabytkami, wieloletni przewodniczący Komisji Opieki nad Zabytkami ZG PTTK, profesor doktor nauk o sztuce, autor ponad 180 opracowań naukowych, w tym książek z zakresu muzealnictwa, turystyki i sztuki ludowej. Inicjator i współtwórca skansenu w Sierpcu, twórca muzeów PTTK i muzeów regionalnych.

Grażyna Rabsztyn – lekkoatletka płotkarka, trzykrotna finalistka olimpijska, trzykrotna rekordzistka świata (100 m ppł), trzykrotna halowa mistrzyni Europy (60 m ppł), dyrektor Centrum Edukacji Olimpijskiej PKOl.

1. Profesor Zofia Żukowska na roboczym spotkaniu Rady Muzeum przekazuje do zbiorów MSiT dyplomy Jadwigi Wajsówny. Na zdjęciu od lewej: Wojciech Zabłocki, Iwona Grys, Kajetan Hądzelek, Edward Łagowski, Barbara Rogalska, 2006

2. Posiedzenie Rady Muzeum – od lewej: Barbara Rogalska, Tadeusz Skoczek, Jerzy Michał Jakobsche, Agnieszka Kuba, Michał Czaykowski, Franciszek J. Cemka, Franciszek Midura, Kajetan Hądzelek, Grażyna Rabsztyn, Paweł Cukrowski, Wojciech Zabłocki, Tomasz Jagodziński, 2 grudnia 2016 r.

Barbara Rogalska – kierownik Oddziału Muzeum Warszawy (d. Muzeum Historycznego m. st. Warszawy) – Muzeum Drukarstwa Warszawskiego. Członek Oddziału Mazowieckiego Stowarzyszenia Muzealników Polskich.

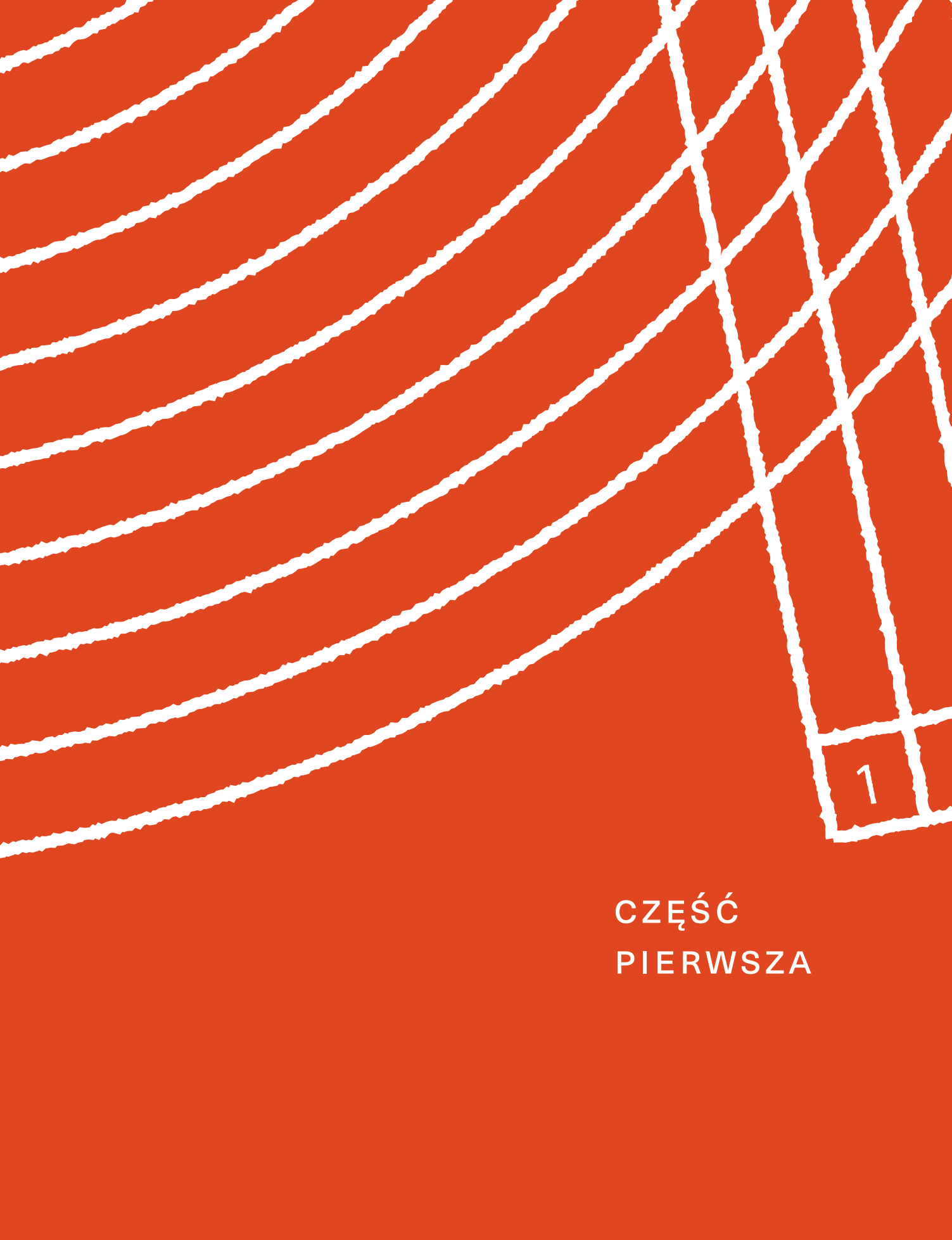
Janusz Samel – dyrektor Biura Sportu i Rekreacji m. st. Warszawy.

Tadeusz Skoczek – dyrektor Muzeum Niepodległości w Warszawie, medioznawca, wydawca, publicysta, muzealnik, wykładowca akademicki, Przewodniczący Komisji Rewizyjnej Oddziału Mazowieckiego Stowarzyszenia Muzealników Polskich.

Irena Szewińska, ikona polskiego sportu, lekkoatletka, siedmiokrotna medalistka olimpijska w biegach sprinterskich i skoku w dal, rekordzistka wśród polskich olimpijczyków. Działaczka polskiego i międzynarodowego ruchu sportowego, m.in. członkini Międzynarodowego Komitetu Olimpijskiego, Komitetu Kobiecego Międzynarodowej Federacji Lekkoatletycznej, wiceprezes Polskiego Komitetu Olimpijskiego.

W ciągu ostatniej dekady członkami Rady Muzeum były również inne wybitne osobistości, wśród nich m.in. związani z warszawską Akademią Wychowania Fizycznego naukowcy prof. dr hab. Zofia Żukowska i prof. dr hab. Zbigniew Dziubiński, dziennikarz Lesław Skinder czy artysta rzeźbiarz Edward Łagowski.

MP

1

CZĘŚĆ
PIERWSZA

MUZEUM
SPORTU I
TURYSTYKI

SKRA – Centrum Olimpijskie

Centrum Olimpijskie, otwarte w Warszawie 1 czerwca 2004 roku przy Wybrzeżu Gdyńskim 4 stało się wyjątkowym impulsem dla całego polskiego środowiska sportowego. Wpłynęło też w zasadniczy sposób na losy Muzeum Sportu i Turystyki.

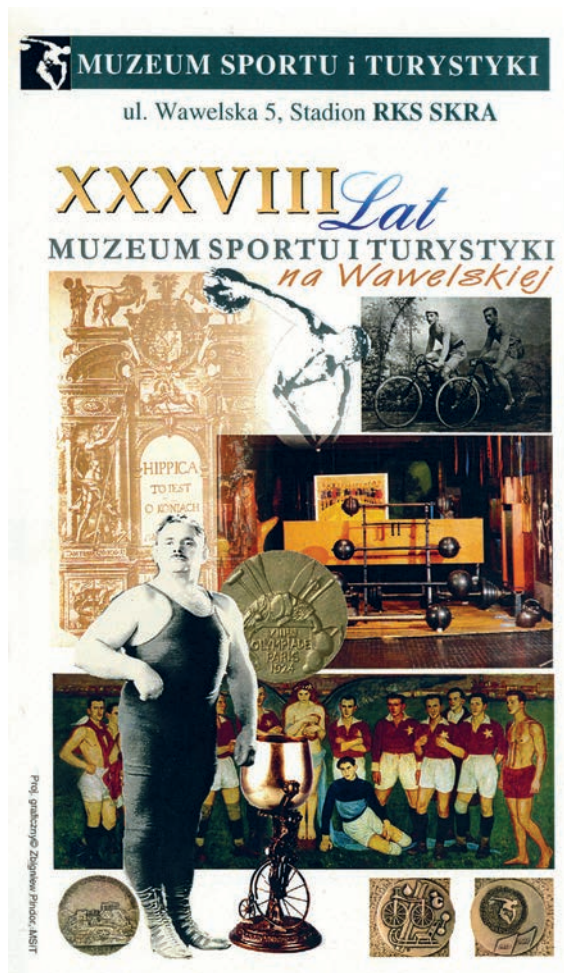
Autorami projektu Centrum są architekci Bogdan Kulczyński i Paweł Pyłka, absolwenci Politechniki Warszawskiej, współpracujący z sobą od 1999 roku w Pracowni Kulczyński Architekt sp. z o.o.

Nowa siedziba Polskiego Komitetu Olimpijskiego, zlokalizowana na płaskim nabrzeżu Wisły, w miejscu schodzenia się przedwojennych założeń urbanistycznych i architektonicznych tzw. Żoliborza Dziennikarskiego i Oficerskiego, sąsiaduje z fortyfikacjami Cytadeli Warszawskiej i Kępy Potockiej, a bezpośrednio z Klubem Sportowym „Spójnia”.

Szybka, bo szesnastomiesięczna realizacja reprezentacyjnego budynku Centrum, jak też patowa sytuacja poszukującego nowej siedziby Muzeum Sportu sprawiły, że od 2003 roku trwały rozmowy pomiędzy PKOl a Samorządem Województwa Mazowieckiego, wspierane konsultacjami Sejmowej Komisji Kultury Fizycznej i Turystyki. Efektowną pointą tych długotrwałych negocjacji stało się podpisanie umowy precyzującej szczegółowe warunki działalności MSiT w Centrum Olimpijskim od 1 stycznia 2005 roku.

Umowę „Porozumienie pomiędzy Zarządem Województwa Mazowieckiego a Polskim Komitetem Olimpijskim oraz Fundacją Centrum Edukacji Olimpijskiej powołaną przez PKOl – w sprawie Muzeum Sportu i Turystyki oraz CEOl” podpisali w siedzibie Muzeum 26 kwietnia 2004 roku: Adam Struzik, Marszałek

Województwa Mazowieckiego, Arkadiusz Czarторыski, członek Zarządu Województwa Mazowieckiego, Stefan Paszczyk, prezes PKOl, Kajetan Hądzelek prezes Fundacji CEOl oraz dr Iwona Grys, dyrektor Muzeum.

A jednak! Doczekaliśmy z Państwem tej chwili, tego niezwykłego momentu. Kończymy działalność w siedzibie na stadionie Skry. Po 38 latach, w roku Igrzysk XXVIII Olimpiady, 52. roku działalności MSiT zapadła decyzja o przeniesieniu Muzeum do Centrum Edukacji Olimpijskiej przy Wybrzeżu Gdyńskim 4. Rozpoczynamy nowy etap

w naszym muzealnym życiu. Będziemy działali w nowych, innych warunkach. Wśród nowych osób i nowych zadań, które staną się naszymi wyzwaniami na następne dziesięciolecia. Będą nas otaczać nowe technologie, skondensowana problematyka olimpijska, praca w rytmie igrzysk olimpijskich. Zapewne pojawią się nowe możliwości współpracy z wieloma instytucjami, zwłaszcza edukacyjnymi. Wierzimy, że pojawią się także hojni sponsorzy!

Współpraca merytoryczna z Centrum Edukacji Olimpijskiej pomoże zadowolić rzesze naszych dawnych i nowych gości. Wspólnie przygotowujemy więcej wystaw, wydawnictw, lekcji muzealnych, sesji... Liczymy, że w roku XX Zimowych Igrzysk, które odbędą się w Turynie odwiedzi nas kilka-dziesiąt tysięcy osób.

Od początku maja Muzeum będzie nieczynne dla zwiedzających. Rozpoczynamy prace związane z przygotowaniem zbiorów do przeprowadzki. Późnym latem zaczniemy urządzać się w Centrum Edukacji Olimpijskiej. Jesienią 2006 roku planujemy zaprosić Państwa na otwarcie nowej ekspozycji stałej.

Do tej chwili planujemy:

Od września 2004 roku realizować program edukacyjny. Od listopada 2004 zapraszać na giełdy kolekcjonerów.

W maju 2005 zaprosić na XXII Przegląd Filmów Alpinistycznych.

W listopadzie 2005 roku zaprosić Państwa na wystawę norweską poświęconą narciarstwu.

Bądźcie Państwo z nami także w tym nietypowym czasie i odwiedzajcie naszą stronę internetową.

Kilka dni wcześniej, 19 kwietnia 2004 roku w Muzeum odbyło się uroczyste spotkanie muzealne, ostatnie na stadionie warszawskiej SKRY przy ulicy Wawelskiej, obiekcie, który przez 38 lat był siedzibą Muzeum. Na spotkanie przybyli: Adam Mroczkowski,

wicewojewoda mazowiecki, Arkadiusz Czar-toryski, członek Zarządu Województwa Ma-zowieckiego, Stanisław Stefan Paszczyk, prezes PKOl, Irena Szewińska, członek MKOl oraz liczni przyjaciele Muzeum, wśród których było wielu sportowców, działaczy, artystów i dziennikarzy. Były wspomnienia o tym, co minione, były podziękowania, były uroczyste przemówienia, były też plany na przyszłość i toast za spełnienie tych nadziei. Najbardziej zasłużeni pracownicy Muzeum Sportu i Tu-rystyki zostali udekorowani Krzyżami Zasłu-gi przyznanymi przez Prezydenta RP.

W maju 2004 roku zamknięto Muzeum dla zwie-dzających. Opracowany wcześniej precyzyjny plan zakładał trzy etapy prac:

- demontaż i pakowanie zbiorów (muzealia, fo-tografie, książki);
- dezynfekcję wszystkich zbiorów w komorze fumigacyjnej i przewóz do nowej siedziby;
- rozpakowywanie zbiorów i urządzenie się w nowej siedzibie, połączone z dostosowywa-niem pomieszczeń do funkcji muzealnych.

Zdecydowano, że ze względu na bezpieczeń-stwo zbiorów i konieczność profesjonalnego przeprowadzenia tych niezwykle odpowiedzial-nych czynności, całokształtem prac zajmą się pracownicy Muzeum i tylko w niektórych przy-padkach (przenoszenie, transport) skorzystają z pomocy wynajętych ekip, głównie studenc-kich. Na szczęście pogoda nam sprzyjała, a zapal załogi pozwolił pokonać wszystkie problemy, ja-kie pojawiały się lawinowo każdego dnia.

W czwartek, 30 grudnia 2004 roku, o godzinie 13 „zgaszono światło” w pomieszczeniach Mu-zeum na stadionie SKRY, a 3 stycznia wszyscy pracownicy spotkali się już w Centrum Olimpij-skim. To był nasz pierwszy dzień pracy w nowej

siedzibie. Rozpoczęliśmy wielkie rozpakowywanie i urządzenie.

W Centrum Olimpijskim Muzeum zajęło powierzchnię porównywalną do posiadanej na stadionie SKRY (od 2800 m² w pierwszym do 1400 m² w ostatnim okresie działalności). Kubatura budynku wynosi 40 813 m³, a powierzchnia użytkowa 6847 m² – MSiT zajęło w Centrum 2150 m², tzn. 31,5% powierzchni użytkowej.

Chcąc jak najbardziej zminimalizować okres nieobecności Muzeum Sportu i Turystyki na rynku warszawskich instytucji kultury, przyjęto metodę jak najszybszego umożliwienia publiczności korzystania z kolejnych funkcji i działów

Muzeum. Jako pierwsze zaczęto organizować na nowym miejscu giełdy kolekcjonerów pamiątek sportowych, lekcje muzealne oraz wystawy czasowe. Już w dniu otwarcia Centrum Muzeum wraz z Fundacją CEOL, zaprezentowało wystawę „Polski debiut olimpijski. Chamonix–Paryż 1924”.

W tym samym czasie trwały intensywne prace przy rozpakowywaniu zasobów Biblioteki i Archiwum Fotograficznego, połączone z zakupem nowych mebli i sprzętu komputerowego. Jako pierwszą udostępniono naszym gościom Czytelnię, a trzy miesiące później Archiwum Fotograficzne.

W maju 2005, tradycyjnie już zaprosiliśmy na kolejną edycję Przeglądu Filmów

Alpinistycznych im. Wandy Rutkiewicz, rozpoczęte zostały także prace merytoryczne, polegające na pozyskiwaniu i opracowywaniu zbiorów, głównie potrzebnych do celów wystawienniczych. W drugiej połowie roku rozpoczęto rozpakowywanie zbiorów i bardzo intensywne prace nad ekspozycją stałą zatytułowaną „Dzieje sportu polskiego i olimpizmu”.

Ogłoszony został konkurs, który od strony procedur był formą postępowania o udzielenie zamówienia publicznego. Miał on wyłonić najciekawsze rozwiązanie plastyczno-merytoryczne nowej ekspozycji. Pracom sądu konkursowego przewodniczył olimpijczyk i architekt profesor Wojciech Zabłocki.

W regulaminie konkursu główne zadania dla potencjalnych projektantów, określono – między innymi – następująco:

Ekspozycja stała Muzeum Sportu i Turystyki powinna w syntetyczny sposób dostarczać zwiedzającym podstawowe informacje o dziejach polskiego

sportu i olimpizmu od czasów starożytnych do czasów nam współczesnych. Powinna pokazywać radość sportu, jego powszechność i globalizm oraz – chociaż w pośredni sposób – promować zdrowy styl życia związany z uprawianiem sportu.

Na ekspozycji powinny znaleźć swoje miejsce sylwetki najwybitniejszych przedstawicieli polskiego sportu, którzy byli symbolami swojej epoki, wzorcami osobowymi, kreatorami mody na uprawianie swojej dyscypliny.

Wskazane jest zastosowanie wszystkich dostępnych środków technicznych dla stworzenia atmosfery wyjątkowości i emocjonalności tego miejsca (muzyka, film, prezentacje multimedialne).

Konkurs został rozstrzygnięty 20 września 2005 roku. Pierwszą nagrodę zdobył Zespół Autorski Jarosław Kłaput i Dariusz Kunowski, który w swoim dorobku miał wówczas kilka znaczących realizacji, m.in. Muzeum Powstania Warszawskiego i Muzeum Zagłady Żydów w Bełżcu.

IG

2.

1. Pracownicy Muzeum przed rzeźbą Igora Mitoraja *Ikaro Alato*, 2004, lipiec 2006
2. Podpisanie listu intencyjnego pomiędzy PKOl a Samorządem Województwa Mazowieckiego w sprawie przeniesienia siedziby MSiT do Centrum Olimpijskiego. Od lewej: dr Iwona Grys, dyrektor MSiT, Kajetan Hądzelek, wiceprezes PKOl, Stanisław Stefan Paszczyk, prezes PKOl, Adam Struzik, Marszałek Województwa Mazowieckiego, 26 kwietnia 2004 r.
3. Otwarcie kopert w konkursie na koncepcję ekspozycji stałej MSiT w Centrum Olimpijskim. Od lewej: dr Iwona Grys, dyrektor MSiT, Marek Szeniański, sekretarz konkursu, profesor Wojciech Zabłocki, Przewodniczący Sądu Konkursowego 20 września 2005 r.

3.

Przeprowadzka do Centrum Olimpijskiego została wykonana w 80% rękoma pracowników Muzeum

1. Hanna Jeznak i Barbara Mikocka z Biblioteki pakują książki
2. Dyrektor dr Iwona Grys, nawet wieczorową porą, uzgadnia ostatnie szczegóły przeprowadzki
3. Karol Tarasiewicz-Mrowiński układa obrazy w nowym magazynie zbiorów

1.

2.

Sporo technicznych problemów podczas przeprowadzki sprawiły największe w zbiorach dzieła sztuki

1. Rzeźba w drewnie *Gimnastyka* Aliny Ślesieńskiej z 1966 roku, wys. 333 cm
2. Obraz olejny Wlastimila Hofmana z 1926/1927 *Drużyna piłki nożnej TS WISŁA*, 200x490 cm

Narady, zebrania oraz różnego rodzaju konsultacje dotyczące projektu ekspozycji stałej Muzeum odbywały się przez wiele miesięcy 2006 roku

1. Spotkanie z projektantami prezentującymi pracownikom Muzeum zwycięski projekt
2. Rozmowa dr Iwony Grys z olimpijczykiem Jerzym Kulejem i jednym z projektantów Dariuszem Kunowskim
3. Wybitna pływaczka, olimpijka Otylia Jędrzejczak w rozmowie z dyrektorem dr Iwoną Grys i Elżbietą Kosieradzką
4. Ryszard Szurkowski przekazuje swoje trofea i pamiątki do zbiorów Muzeum, by wzbogaciły Dział Kolarstwa na wystawie stałej. Od lewej: Elżbieta Kosieradzka, Ewa Pac-Pomarnacka

1. Projektanci ekspozycji stałej, Jarosław Kłaput i Dariusz Kunowski, spędzali długie godziny na dyskusjach o ostatecznym kształcie wystawy
2. Pierwszym etapem prac było postawienie ścian, które zwiększały powierzchnię ekspozycyjną
3. Pracownicy Muzeum czuwali na każdym etapie prac.
Od lewej: Agata Grabowska, Główny Inwentaryzator, Jerzy Klichowski, przedstawiciel wykonawcy, Jan Rasiński, zastępca dyrektora MSiT, Adam Ładny, pracownik pionu technicznego MSiT

2.

3.

Prace montażowe na wystawie stałej „Dzieje sportu polskiego i olimpizmu”

4. Znaczna część ekspozycji wymagała wyklejenia wielkoformatowymi fotografiami

1., 2. Dział Ciężkiej Atletyki

5. Pracownicy Muzeum przenoszą eksponaty z magazynu na ekspozycję

3. Dział Kolarstwa, szczegóły uzgadniają Agata Grabowska, Główny Inwentaryzator i Sławomir Powązka, realizator montażu eksponatów

6. Rozładunek bel tartanu, który przyjechał z Włoch

1.

2.

3.

1. Duże eksponaty wymagały użycia dźwigów i były wnoszone do Muzeum przez taras
2. Autor rzeźby *Pierre de Coubertin* Dariusz Kowalski dokonuje ostatnich poprawek
3. Ewa Pac-Pomarnacka, kierownik Archiwum Fotograficznego MSiT rozkłada do montażu zdjęcia

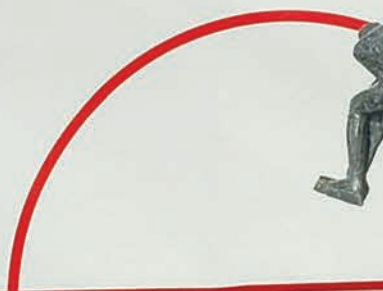
ams

**zapraszamy
codziennie**
z wyjątkiem poniedziałków,
od 9.00 do 17.00

MUZEUM SPORTU I
www.muzeumsportu.waw.pl
INSTYTUCJA KULTURY SAMO

© GALERIA VAN GOGH '96

34966101

wkrótce otwarcie

TURYSTYKI W WARSZAWIE

Wybrzeże Gdynskie 4, Centrum Olimpijskie
RZĄDU WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO

ADAM STRUZIK

Marszałek Województwa Mazowieckiego

IWONA GRYS

Dyrektor Muzeum Sportu i Turystyki

z a p r a s z a j ą

na otwarcie

MUZEUM SPORTU I TURYSTYKI

w nowej siedzibie

5 listopada 2006 roku o godz. 16.00

ul. Wybrzeże Gdynskie 4, Centrum Olimpijskie

W Y S T A W A S T A Ł A

DZIEJE SPORTU POLSKIEGO I OLIMPIZMU

Zaproszenie na otwarcie Muzeum Sportu i Turystyki, projekt: Janusz Golik, 2006

5 listopada 2006 – otwarcie Muzeum Sportu i Turystyki w Centrum Olimpijskim

To jest piękne

Yuan Guisen, ambasador CHRL

Po dwukrotnym pobycie w budynku Stołecznego Komitetu Kultury Fizycznej przy ulicy Rozbrat 26, a następnie w Gmachu Biblioteki AWF oraz – najdłuższym – na stadionie RKS SKRA przy ulicy Wawelskiej 5, w 54. roku swojej działalności, 5 listopada 2006 roku rozpoczęła się nowa epoka w dziejach Muzeum.

Wieczorem do Centrum Olimpijskiego przybyło kilkuset gości. Byli to znani sportowcy, a wśród nich liczni olimpijczycy, z których wielu przekazało Muzeum swoje najcenniejsze trofea, trenerzy i działacze sportowi, przedstawiciele klubów i stowarzyszeń sportowych, artyści

i samorządowcy, muzealnicy oraz wielu przedstawicieli mediów. Sporą grupę stanowili dawni i obecni pracownicy Muzeum, projektanci i realizatorzy ekspozycji stałej, a także Darczyńcy Muzeum, sponsorzy, pracownicy Polskiego Komitetu Olimpijskiego. Przybyli też przedstawiciele korpusu dyplomatycznego i członkowie

Uroczyste otwarcie MSiT, od lewej: dr Iwona Grys, ambasadorowie ChRL Yuan Guisen i Grecji Pantelis Carcabasis, prezes PKOl Piotr Nurowski, Marszałek Województwa Mazowieckiego Adam Struzik, członek MKOl Irena Szewińska, 5 listopada 2006 r.

Rady Muzeum oraz liczne grono przyjaciół Muzeum.

Goście zgromadzeni w dużej sali konferencyjnej obejrżeli film o przeprowadzce i realizacji ekspozycji stałej „Dzieje sportu polskiego i olimpizmu”. Przemówienia inauguracyjne wygłosili gospodarze wieczoru – dr Iwona Grys, dyrektor MSiT i Marszałek Województwa Mazowieckiego Adam Struzik oraz Piotr Nurowski, prezes PKOl i Wojciech Zabłocki, przewodniczący Rady Muzeum.

Uroczystość otwarcia była właściwym i symbolicznym momentem do przekazania kolejnych darów dla Muzeum. Prezenty wręczane w takich chwilach zawsze podkreślają wagę społecznych wysiłków wkładanych przez muzealników w ochronę i działania na rzecz przekazanie następnym pokoleniom najcenniejszych artefaktów i dokumentów z dziedziny, którą się zajmują.

Prezent od Polskiego Komitetu Olimpijskiego został wylicytowany na aukcji w Sztokholmie, były to cenne archiwalia i publikacje dotyczące

ruchu olimpijskiego. Nieobecnego redaktora Bohdana Tomaszewskiego zastąpiła małżonka, pani Izabela Tomaszewska, która przekazała ostatnią rakietę używaną przez Ignacego Tłoczyńskiego, gwiazdę i mistrza przedwojennego tenisa.

Podziękowaniom, pochwałom i dobrym radom na przyszłość nie było końca. Wszyscy czuli się szczęśliwi, że po wielu miesiącach ciężkiej sytuacji lokalowej nad Muzeum Sportu wschodzi słońce.

Symbolicznego przecięcia wstęgi dokonali ambasador Grecji Pantelis Carcabasis i Chin Yuan Guisen, Piotr Nurowski, Adam Struzik, Irena Szewińska i dr Iwona Grys. Długie i szczegółowe zwiedzanie, robienie pamiątkowych fotografii, udzielanie wywiadów i wpisy do Księgi Pamiątkowej przeciągnęły się do późnego wieczoru.

Do końca roku 2006 Muzeum odwiedziło 12 tysięcy osób.

IG

Jestem szczęśliwy, że po kilkunastu miesiącach jestem uczestnikiem otwarcia pięknej ekspozycji. Myślę, że jest to najlepszy dowód na pozytywne działanie. Gratuluję wszystkim pracownikom i Pani dyrektor Grys.

Adam Struzik

Ekspozycję cechuje duch rywalizacji. (...) Jeżeli młodzi zwiedzający Muzeum potrafią odczytać tego ducha zaklętego w eksponatach, będziemy szczęśliwi.

Wojciech Zabłocki

Aż dziw, że Muzeum Polskiego przecież Sportu znalazło patrona dopiero w Mazowieckim Samorządzie. Ale też, ku chwale tegoż Samorządu należy zapisać troskę i środki na pielęgnację szczytnej tradycji. Więc dzięki temu mamy bodaj najpiękniejsze, a przy tym nowoczesne Muzeum w stolicy Polski Warszawie. Serdeczne dzięki.

Tadeusz Olszański

Gratuluję pięknej wystawy, ciekawych i dobrze dobranych eksponatów. Bardzo dziękuję za wizytę.

Jack Lohman

Dyrektor Museum of London

Important experince for everz sports journalist!

Yannis Paras,

Greece Treasures of ESJA, European Sports Journalist Association

Złoty medal olimpijski za wspaniałą, powalającą swoim urokiem ekspozycję.

Serdecznie gratuluję.

Kajetan Broniewski

Wszystkim muzeom sportowym świata życzę identycznych sukcesów w propagowaniu sportu i turystyki, takich jakie są udziałem Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie.

Jerzy Jakobsche

Prezydent Europejskiego Stowarzyszenia Prasy Sportowej

To wielki dzień polskiego Sportu, wzruszony chodzę i wracam do moich młodzińczych emocji. Przyjdę tu jeszcze raz aby w spokoju nasycić się Kulturą Naszego Sportu. Młodzież, która tu przyjdzie będzie miała cudowny przykład.

Ignacy Gogolewski

1. Irena Szewińska – proszona przez gości – wystartowała do biegu na muzealnym tartanie
2. Jarosław Kłaput i Dariusz Kurowski, projektanci ekspozycji stałej

1.

2.

1. Marszałek Adam Struzik
słucha fragmentów transmisji
sportowych w Dziale Dzienni-
karze Sportowi. Obok dr Iwona
Grys i Irena Szewińska
2. Stanisław Królak, legenda pol-
skiego kolarstwa wraz z córką
oraz Leszek Cichy, himalaista,
zdobywca Mont Everestu
zimą (1980) z Anną Milewską-
Zawadą wśród gości podczas
otwarcia Muzeum.

Ekspozycja stała

„Dzieje sportu polskiego i olimpizmu”

Witamy w progach Muzeum Sportu i Turystyki. Kiedy znajdziemy się wewnątrz, nie usłyszymy braw stadionu, jedynie zobaczymy zbiór cennych eksponatów i dokumentów z przeszłości. Są w nich zakłęte radości zwycięstw i dramaty porażek, męka treningu i młodzieńcze marzenia. Niechaj ożyją bohaterowie polskiego sportu i pamiątki ich chwały

– tymi słowami, legenda i symbol polskiego dziennikarstwa sportowego, redaktor Bohdan Tomaszewski zapraszał pierwszych gości do odbycia spaceru przez dzieje polskiego sportu i olimpizmu.

Ekspozycja stała Muzeum nie jest dziełem indywidualnym, była tworzona w ścisłej współpracy przez zespół muzealników i artystów, po konsultacjach z historykami kultury fizycznej, dziennikarzami i działaczami sportu. Wychodziliśmy z założenia, że taki zbiorowy ogląd zminimalizuje ryzyko błędów w ocenie proporcji czy ważności doboru tematów. Jednak ostateczny kształt wystawy, który narzucił rozmiary i sposób myślenia o poszczególnych dyscyplinach, jest wynikiem konkursu. Sąd konkursowy w opinii napisał między innymi:

Praca prezentuje wysoki poziom merytoryczny i warsztatowy. Praca prawidłowo rozwiązuje funkcję muzealną. Na specjalne podkreślenie zasługuje uszanowanie architektury wnętrza budynku i nawiązanie elementami ekspozycyjnymi do istniejących elementów przestrzennych. Na uwagę zasługuje pomysł posadзки w postaci bieżni oraz niektóre pomysły ekspozycyjne.

Projektanci ekspozycji stanęli przed bardzo trudnym zadaniem – syntetycznego ukazania, na powierzchni 980 m² zarysu dziejów sportu światowego, a na jego tle historii sportu polskiego na przestrzeni stu kilkudziesięciu lat. Autorzy od początku byli świadomi, że sport, będący syntezą ruchu i emocji, rozgrywany w różnych miejscach i w różnym czasie skutecznie wymyka się muzealnym szablonom i klasyfikacjom. Projektanci wystawy popatrzyli na swój projekt jak na ekran komputera, jak na wirtualną sytuację, którą można w pewien sposób modyfikować. Przez lata funkcjonowania ekspozycji dokonano na niej pewnych korekt związanych z pozyskiwaniem ciekawych eksponatów, nieznacznie ją też poszerzając.

Kompozycja wystawy została oparta głównie na układzie chronologicznym, uwzględniającym działy zatytułowane:

- Igrzyska starożytne i olimpizm nowożytny
- Początki sportu polskiego
- Sport w Polsce Niepodległej
- II Wojna Światowa
- „Sprawny do pracy i obrony”
- Legendy lat 60. i 70. XX wieku
- Fair Play i Doping
- Na przełomie wieków

Na ekspozycji znajdują się także niewielkie działy związane z PTTK, GOPR i WOPR.

Najtrudniejszym zagadnieniem dla realizatorów wystawy okazało się zwięzłe przedstawienie kilku tysięcy lat rozwoju zainteresowań sportem. Przedstawiono je w formie ściany z ilustracjami znanych dzieł sztuki, wybranych z dorobku artystycznego ludzkości.

Odświeżenie pamiątkowych plaket z XXI Zimowych Igrzysk Olimpijskich w Vancouver na Ścianie Chwały Polskiego Olimpizmu. Od lewej: panczenistka Katarzyna Bachleda-Curuś, biegaczka narciarska Justyna Kowalczyk, skoczek narciarski Adam Małysz, panczenistka Luiza Złotkowska, 2010

Podobnie postąpiono przy reasumpcji dorobku polskiej myśli o kulturze fizycznej do początku XX wieku, z tą różnicą, że posłużono się tutaj dokumentami, winietami druków, książek, czasopism i gazet.

Dzieje sportu polskiego obejmują okres od czasów powstania we Lwowie Towarzystwa Gimnastycznego „Sokół” (1867) po Igrzyska Olimpijskie w Atenach (2004). Natomiast dzieje olimpizmu sięgają starożytności. Warto pamiętać, że ekspozycja muzealna, nawet opatrzona przymiotnikiem „stała” nie jest dziełem raz na zawsze zamkniętym. Po dziesięciu latach od otwarcia pojawiła się na ekspozycji nowa dyscyplina – golf.

Na wystawie prezentowana jest kolekcja prawie trzech tysięcy eksponatów, na które składają się – medale i żetony, puchary, sztandary, elementy strojów i sprzętu sportowego oraz dzieła sztuki, odnoszące się do 38 dyscyplin sportowych.

Ekspozycja prezentuje 570 zawodników i trenerów (168 z okresu międzywojennego oraz

402 z lat po 1945 roku), przypominanych przez zdjęcia, eksponaty i dokumenty. Tradycyjne formy ekspozycyjne uzupełniają filmy i zapis dźwiękowy.

Centralnym miejscem wystawy, a w symbolicznym sensie także całego Centrum Olimpijskiego, jest tzw. Ściana Chwały Polskiego Olimpizmu, prezentująca plakiety wszystkich 310 medali olimpijskich zdobytych przez Polaków w latach 1924–2016. Jej integralną częścią jest kolekcja 68 oryginalnych, nagrodowych medali olimpijskich podarowanych lub przekazanych do kolekcji muzealnej przez 41 polskich olimpijczyków lub ich rodziny. To tutaj bije serce Muzeum, tutaj odbywają się najważniejsze wydarzenia, uroczystości o podniosłym charakterze, takie jak rocznicowe spotkania, wręczanie nagród, a nawet podpisywanie dokumentów państwowych, jak Ustawa o godle i barwach narodowych.

Wystawę można zwiedzać samodzielnie lub z przewodnikiem. Dostępne są też audioprzewodniki w języku polskim i angielskim.

MPI

Ściana Chwały Polskiego
Olimpizmu, 2006
Na pierwszym planie rzeźba
Franciszka Strynkiewicza
Biegacz z 1948 roku
fot. Jacek Rępański

Ekspozycja stała MSiT
wg projektu Zespołu
Autorskiego Jarosław Kłaput,
Dariusz Kunowski. Działy:

1. II Wojna Światowa
2. Gry zespołowe z piłką
3. Tenis
4. Najstarsza organizacja sportowa w Warszawie – Warszawskie Towarzystwo Wioślarskie oraz Towarzystwo Gimnastyczne „Sokół”
5. Kolarstwo – Warszawskie Towarzystwo Cyklistów
6. Antyczna Grecja

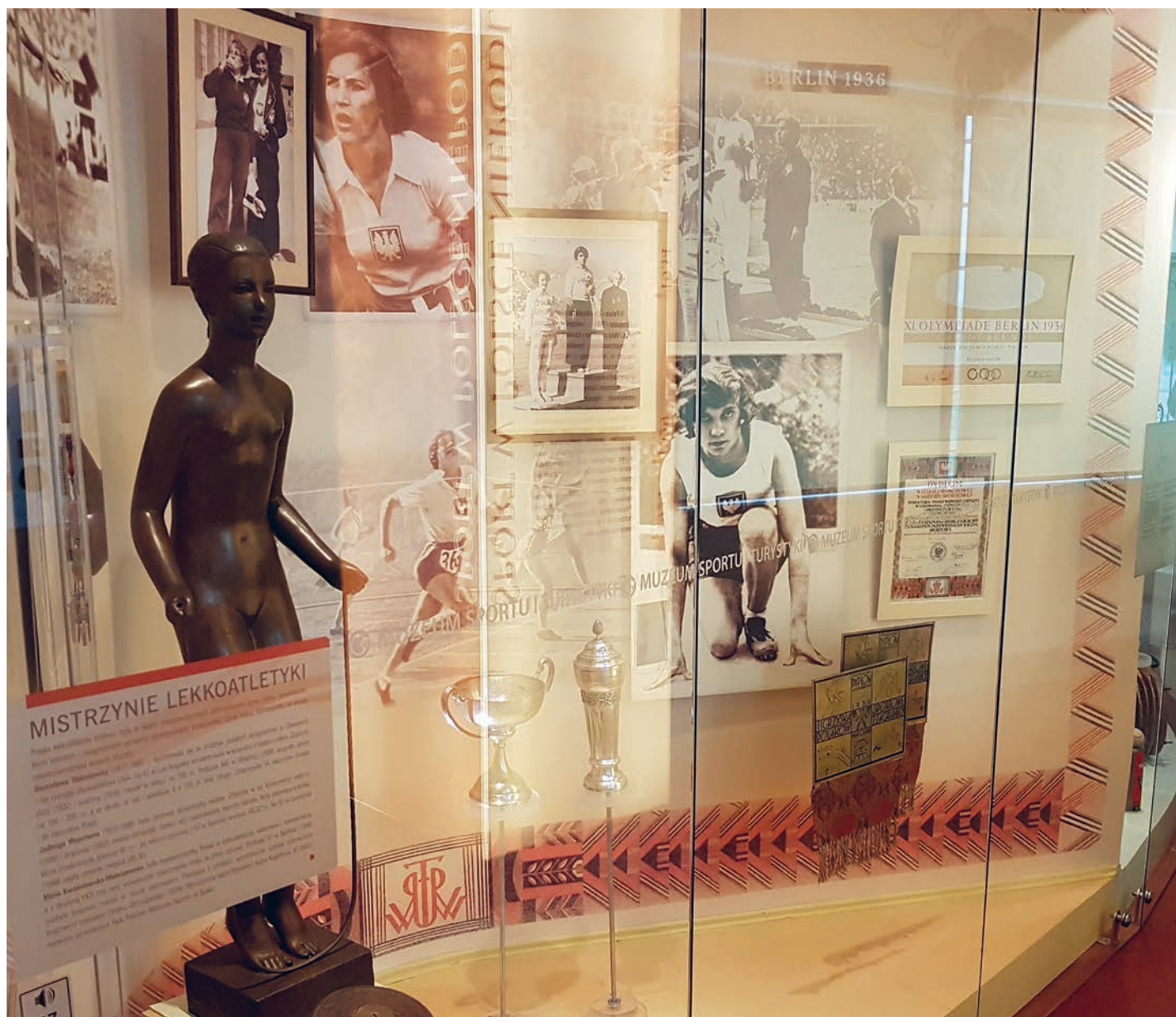

5.

6.

Fragment ekspozycji stałej:
Mistrzyni lekkoatletyki

Fragment ekspozycji stałej:
Halina Konopacka

Wybitne polskie zawodniczki
przy „swoich” fragmentach
ekspozycji:

1. Renata Mauer, strzelectwo
2. Dorota Idzi, pięciobój
3. Jagna Marczałajtis, snowboard

Wystawa stała

„Dzieje sportu polskiego i olimpizmu”

Projekt:

Jarosław Kłaput i Dariusz Kunowski

Realizacja:

OKTA Przedsiębiorstwo Wystaw
i Dekoracji

Opracowanie graficzne Kłaput Project s.c.
Wystawiennictwo Sławomir Powązka
Zespół pracowników Muzeum Sportu
i Turystyki

Dyrektor dr Iwona Gryś,
z-ca dyrektora mgr Jan Rasiński

Konsultacje merytoryczne:
prof. dr hab. Witold Dobrowolski,
prof. dr hab. Bernard Woltmann,
doc. dr Kajetan Hądzielek,
dr Krzysztof Zuchora,
Adam Parczewski

Dzięki uprzejmości Międzynarodowego
Komitetu Olimpijskiego
na wystawie wykorzystano:

Hymn Olimpijski S. Samary, aranżacja
H. von Hoof,
przemówienie barona P. de Coubertina
z 1935 roku,
fragment filmu *1932 Summer Olympic
Games in Los Angeles*.

Ponadto wykorzystano:

Fragment prezentacji multimedialnej
„Walk around ancient Olympia”

Produkcja:

Fundation of the Hellenic World
nagrania archiwalne przygotowane przez
Dział Sportu Polskiego Radia S.A.
filmy zrealizowane przez WFDiF oraz TVP
fotografie ze zbiorów MSiT, PZSN „Start”,
Pap/CAF, Agencja Gazeta
oraz autorów indywidualnych

Autorzy fotografii:

PAP/CAF:

J. Bednarczyk, M. Broniarek,
S. Dąbrowiecki, T. Gawałkiewicz, J. Gill,
A. Hawałej, S. Jakubowski, R. Janowski,
M. Kaczyńska, M. Kliński, M. Kłóś,
R. Koszowski, S. Kraszewski, W. Łysko,
Z. Matuszewski, J. Mazur, S. Momot,
G. Momot, J. Paszkowski, R. Pietruszka,
I. Radkiewicz, A. Rybczyński, K. Seko,
R. Sikora, M. Sochor, Z. Staszyszyn,
W. Szabelski, M. Szyperko, J. Uklejowski,
J. Undro, T. Walczak, P. Wierzchowski,
A. Wiktor, B. Zborowski

Agencja Gazeta:

K. Atys, B. Bobkowski, G. Celejewski,
J. Gumowski, D. Kramski, K. Miller

Autorzy indywidualni:

S. Arczyński, A. Chmielewski,
A. Czarnowski, R. Dmoch, J. Dominowski,
I. Dorożański, L. Dubracki,
L. Fidusiewicz, O. Gołdyński, M. Gazalski,
S. Grzegorzczak, W. Heflich, B. Jankowski,
J. Korpala, B. Koszewski, J. Krzywdziński,
J. Mierzanowski, Z. Pacelt, T. Prażmowski,
J. Sierosławski, M. Szymkowski,
M. Świdorski, E. Warmiński, W. Werner,
Z. Wdowiński, F. Zwierzchowski,
M. Żochowski, Z. Żyburtowicz

Wystawy czasowe

Od pierwszych lat działalności Muzeum Sportu i Turystyki organizuje wystawy czasowe. Pierwszą – z powodu ograniczeń lokalowych – była wystawa objazdowa pomieszczona w dwóch wagonach kolejowych, zatytułowana „Z dziejów kolarstwa” (1956). Po przeprowadzeniu Muzeum na stadion SKRY, gdzie istniała sala wystaw czasowych, zaczęto organizować, w niektórych latach, kilka wystaw rocznie. W Centrum Olimpijskim przygotowujemy takich wystaw kilkanaście w ciągu roku. Łącznie w nowej siedzibie, do końca roku 2016 zorganizowano 101 wystaw czasowych w siedzibie własnej, innych muzeach i instytucjach oraz za granicą. Łączna ilość wszystkich wystaw przygotowanych przez Muzeum już przekroczyła 300 tytułów.

Kilkanaście wystaw czasowych zostało szczególnie zapamiętanych i zapisało się na trwałe w dorobku wystawienniczym placówki. Wśród nich należy wymienić wystawy przygotowane ze zbiorów własnych lub własnych i wypożyczonych:

„Sporty zimowe w sztuce polskiej” (2006)

„110 lat FC Barcelona. Polskie ślady w historii klubu” (2009)

„Sport w II RP” (2013)

Należą do nich również wystawy prezentujące dorobek artystyczny rzeźbiarzy Piotra Ożerskiego („Rzeźba sportowa”, 2013), Edwarda Łagowskiego („Wokół rzeźby”, 2014) oraz prezentacja własnych zbiorów pocztówek „O Sporcie, tyś jest Radością!” (2009), „Góry, o jakże tu miło! Jak miło”(2013).

Odrębnym tematem są wystawy prezentowane za granicą, jak np. „Sport polski na dawnej fotografii” w Xiamen Olympic Museum w Chinach (2009) oraz wypożyczone z innych placówek, eksponowane w naszych salach muzealnych,

z których najciekawszą była „Pierre de Coubertin i sztuka” z Deutsches Sport & Olimpia Museum z Kolonii (2009). W latach 2005–2016 gościliśmy 14 takich wystaw.

Oddzielnym zagadnieniem – nieuwzględnionym w wykazie – są wystawy oświatowe. Muzeum od bardzo dawna dysponowało kilkoma tytułami wystaw oświatowych (np. „Janusz Kusociński 1907–1940”, „Sport w czasie II wojny światowej”) przeznaczonymi głównie dla szkół, drużyn harcerskich, klubów sportowych. Obecnie, kilka różnych tytułów wypożycza się w ciągu roku wszystkim zainteresowanym. Są to w większości wystawy, które były już eksponowane w Muzeum, a teraz w wersji skróconej i dostosowanej do nowych potrzeb żyją długie lata swoim „drugim życiem”. Kilka tytułów wystaw oświatowych przygotowano z okazji rocznic różnych organizacji sportowych, zazwyczaj na ich prośbę. Nowe wystawy są planowane na rok 2018. Będą dotyczyły sportu w Polsce Niepodległej.

IG

Wystawy czasowe w latach 2005–2016

2005 rok

1. „Himalaje Lahul” – wystawa fotograficzna Andrzeja Zboińskiego;
2. „Pięciobój nowoczesny w Polsce 1922–2005” – MSiT oraz Polski Związek Pięcioboju Nowoczesnego;
3. „Sport, tolerancja i fair play”;
4. „Potęgą wyobraźni”.

2006 rok

1. „The Ski Story – opowieść o nartach” – Ambasada Królestwa Norwegii w Warszawie;
2. „Sporty zimowe w sztuce polskiej”;
3. „Moje góry” – malarstwo Ryszarda Kowalewskiego;
4. „Wojciech Zabłocki – pięćdziesiąt lat z architekturą za pan brat”.

2007 rok

1. „Janusz Kusociński 1907–1940”;
2. „Na szczytach gór panuje cisza” – malarstwo Andrzeja Matejkowskiego;
3. „Symbole Euro 2012”;
4. „Rajdy, zloty, wyścigi”.

2008 rok

1. „Olimpijskiej areny profile” – wystawa rzeźby i rysunku Teresy Pastuszka-Kowalskiej i Dariusza Kowalskiego;
2. „Pięć kółek nad Pekinem” – MSiT oraz Muzeum Karykatury;
3. „Z Podola na najwyższe góry świata” – Krystyna i Anna Młoteckie;
4. „Piktogramy Złotogramy Janusza Golika”;
5. „Parafiada dzieci i młodzieży 1989–2008”;
6. „Piotr Pawiński – Herosi Olimpij patrz na Pekin”;

7. „Nasze hasło, nasza broń, miłość, zgoda, bratnia dłoń. 130 lat Warszawskiego Towarzystwa Wioślarskiego”.

2009 rok

1. „Ekslibrisy sportowe i turystyczne Krzysztofa Kmiecica”;
2. „O Sporcie, tyś jest Radością!” – sport na dawnej pocztówce ze zbiorów Biblioteki MSiT;
3. „Rajdy, zloty i wyścigi”;
4. „110 lat FC Barcelona. Polskie ślady w historii klubu”;
5. „Igrzyska starożytne w akwarelach Wojciecha Zabłockiego”.

Wystawy MSiT za granicą

1. „Sport polski na dawnej fotografii”, Xiamen Olympic Museum;
2. „Polski plakat sportowy i olimpijski”, Muzeum Polskie w Chicago.

Wystawy w MSiT z zagranicy

1. „Pierre de Coubertin i sztuka” – Deutsches Sport & Olympia Museum w Kolonii, we współpracy z Comité International Pierre de Coubertin w Lozannie.

2010 rok

1. „Karkonosze zimą w fotografii Zbigniewa Kulika”;
2. „O Sporcie, tyś jest Radością!”;
3. „RPA – państwo Mundialu 2010”;
4. „Soczi – miasto Zimowych Igrzysk Olimpijskich 2014”;
5. „Everest i Shisha zimą”;
6. „Karykatura górską w rysunkach Marka Koneckiego i Tomka Wolskiego”;
7. „Afryka gola – fotografie Dominika Szmajdy”

8. „Ukryty świat” – prace z Międzynarodowego Konkursu Fotografii Jaskiniowej im. Waldemara Burkackiego;
9. „Polskich turystów – krajoznawców portret własny”.

Wystawy MSiT za granicą

1. „Polski plakat sportowy i olimpijski”, Vancouver;
2. „O Sporcie, tyś jest Radością!”, Wilno.

2011 rok

1. „Niezwykła Chorwacja”;
2. „Eugeniusz Gerlach – sport w malarstwie”;
3. „20 lat karawany do marzeń Wandy Rutkiewicz”;
4. „Downhill Attack”;
5. „O Sporcie, tyś jest Radością!”.

Wystawy w MSiT z zagranicy

1. „Sport estoński na dawnej fotografii” – Muzeum Sportu Estońskiego w Tartu.

2012 rok

1. „Piłka nożna na poważnie i na wesoło”;
2. „Sport polski na dawnej fotografii w 3D”;
3. „Art Futbol 2012. Malarstwo Piotra Pawińskiego”;
4. „Piłkarskie sztuczki techniczne”;
5. „100 lat Olimpijskich Konkursów Sztuki”.

Wystawy MSiT za granicą

1. „100 lat Olimpijskich Konkursów Sztuki”, Londyn;
2. „Sport polski na dawnej fotografii w 3D”, Wilno.

Wystawy w MSiT z zagranicy

1. „Rosyjska piłka nożna, plakaty i dokumenty”, Centralne Muzeum Kultury Fizycznej w Moskwie.

2013 rok

1. „Od Towarzystwa Tatrzańskiego do Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego”;
2. „Sławne pojedynki w pastiszach Wojciecha Zabłockiego”;
3. „Luigi Catiglioni – wizjoner sportu”;
4. „Piotr Ożerski – Rzeźba sportowa”;
5. „Polski golf”;
6. „Góry – o jakże tu miło! Jak miło”;
7. „Noszak 1973 – tak to się zaczęło” – wystawa górskich fotografii Tadeusza Piotrowskiego;
8. „Z kortów na barykady”;
9. „Sport w II RP” – MSiT – wystawa w Muzeum Regionalnym w Stalowej Woli.
10. „Historia polskiego boksu”;
11. „Polish – Pakistan – Lasting Friendship”.

2014 rok

1. „Wokół rzeźby – Edward Łagowski”;
2. „Akta sztuki” – wystawa fotografii Ewy Bilan-Stoch;
3. „Karkonosze dawniej i dziś”;
4. „Igrzyska za drutami”;
5. „Historia polskiej piłki nożnej na dawnej fotografii”;
6. „«Nad nami dawnych bojów znak w szkarłatnym polu biały ptak», historyczne sztandary Towarzystwa Gimnastycznego Sokół” – Zamek Piastowski w Raciborzu.

Wystawy MSiT za granicą

1. „Od Chamonix do Soczi – plakat Zimowych Igrzysk Olimpijskich”, Londyn;
2. „O Sporcie, tyś jest Radością!”, Centralne Muzeum Kultury Fizycznej w Moskwie;

3. „Zimowe sporty w Polsce i Rosji”, Ambasada RP w Moskwie;
4. „Historia polskiej i rosyjskiej siatkówki”, Ambasada RP w Moskwie.

2015 rok

1. „XIX-wieczna Azja Środkowa okiem fotografa, badacza i podróżnika Leona Barszczewskiego”;
2. „Sport za drutami”, MSiT, wystawa w Muzeum Niepodległości;
3. „Private Circus” – malarstwo Magdaleny Latosiewicz;
4. „Selma – Antarktyda – Wytrwałość. Najdalej na południe – żeglarski rekord świata” – wystawa fotograficzna autorstwa członków wyprawy Selma Expedition;
5. „Szukając Raju” – fotografie Julity Chudko;
6. „Kolejarze na start” – wystawa Muzeum Kolejnictwa;
7. „Peleton, Ireneusz Chmurzyński, rysunek i malarstwo”;
8. „Słynni polscy sportowcy w karykaturze Józefa Hrušovskiego”;
9. „Pojedynki i kobiety”;
10. „Tadeusz Różewicz w Karkonoszach”;
11. „Nie inaczej”, Wydawnictwo Amun, Stowarzyszenie Przyjaciół Integracji;
12. „Sporty zimowe w sztuce polskiej” – wystawa w MSiT w Karpaczu;
13. „Władysław Byszewski, sportowiec i hodowca”, wystawa Muzeum Łowiectwa i Jeździectwa;
14. „Futbol niezwykłych dni – sport w okupowanej Warszawie”.

Wystawy w MSiT z zagranicy

1. „Dawne sporty, gry i zabawy w Rosji”, Państwowe Muzeum Sportu w Moskwie.

2016 rok

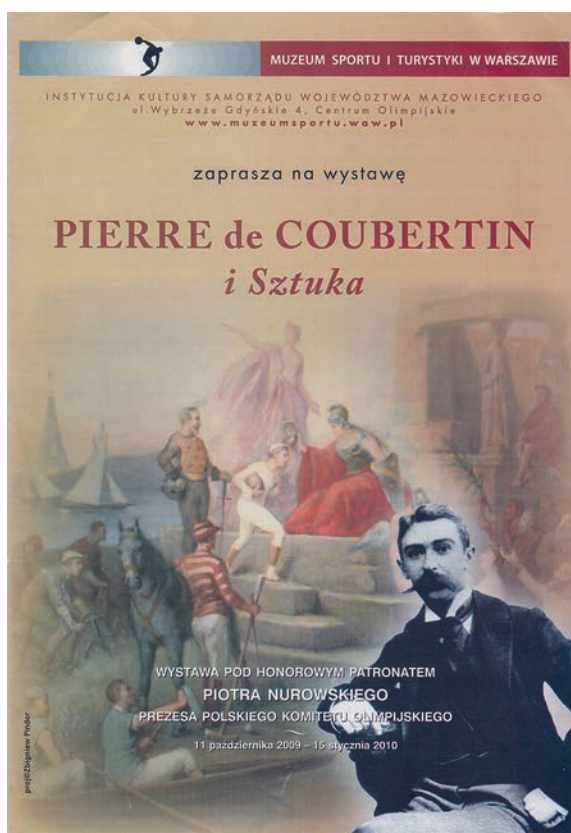
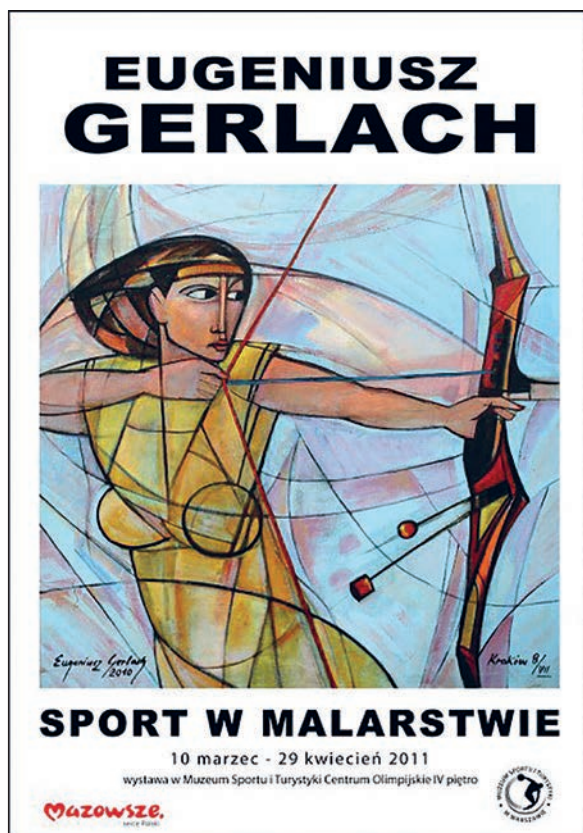
1. „Sukcesy polskich pilotów sportowych”, Aeroklub Polski;
2. „W kadrze Marka Wielgusa”, Firma MAWI;
3. „Gwiazdy polskiego lotnictwa”, Fundacja Lot Classic oraz Fly Fil Festiwal;
4. „100 lat Legii Warszawa”;
5. „Różne oblicza Nepalu – kadry z podróży”, fotografie Jacka Rępańskiego;
6. „Nasze dziedzictwo. Jesteśmy dumni z naszej historii” – 70-lecie Ludowych Zespołów Sportowych;
7. „Plakat piłkarski w zbiorach Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie”;
8. „Portret kibica”, fotografie Przemka Niciejewskiego;
9. „Plakat olimpijski”, wystawa na Zamku Piastowskim w Raciborzu;
10. „Sportowcy w Powstaniu Warszawskim” – Fundacja Polskiego Państwa Podziemnego;
11. „Museum on the move – olympic architecture – Mobilne muzeum igrzysk olimpijskich” – Wyższa Szkoła Ekologii i Zarządzania w Warszawie.

Wystawy w MSiT z zagranicy

1. „Historia rozwoju golfa”, Brytyjskie Muzeum Golfa w St. Andrews;
2. „Rywale na boisku – przyjaciele na co dzień” – Węgierskie Muzeum Olimpizmu i Sportu w Budapeszcie.

W planie wystaw roku jubileuszowego znajduje się, między innymi, wystawa „W jedność siła!” z okazji 150. rocznicy powstania Towarzystwa Gimnastycznego „Sokół” oraz wystawa „Dary i Darczyńcy 2005-2016”.

JP

Fragment wystawy Eugeniusza Gerlacha „Sport w malarstwie”, 2011

1. Otwarcie wystawy „Pierre de Coubertin i sztuka”. Wystawę otwierają: prof. Norbert Müller, Przewodniczący Międzynarodowego Komitetu Coubertina, Yvan de Navacelle de Coubertin, przedstawiciel rodziny Coubertina, Piotr Nurowski – prezes PKOl, Tomasz Jagodziński – dyrektor MSiT, 11 października 2009 r.

2. Profesor Norbert Müller, Yvan de Navacelle de Coubertin, Kajetan Hądzelek, prezes FCEOl obok popiersia barona Pierre'a de Coubertina, dłuta Dariusza Kowalskiego, na ekspozycji stałej MSiT, 2009

3. Tomasz Jagodziński, dyrektor MSiT oprowadza po wystawie przedstawicieli Samorządu Województwa Mazowieckiego – Waldemara Kulińskiego, Sekretarza Województwa i Dyrektora Urzędu Marszałkowskiego oraz Jerzego Lacha, Dyrektora Departamentu Kultury, 2009

1.

2.

1. Otwarcie wystawy „110 lat FC Barcelona. Polskie ślady w historii klubu”. Goście i organizatorzy wystawy, od lewej: Tomasz Jagodziński – dyrektor MSiT; Alfons Godall – wiceprezydent FC Barcelona; Edmund Zientara – piłkarz w latach 50. i 60. XX wieku; Joan Franquesa – wiceprezydent FC Barcelona; Zbigniew Kumidor i Zbigniew Pawłowski – autorzy wystawy, 12 września 2009 r.
2. Otwarcie wystawy „110 lat FC Barcelona. Polskie ślady w historii klubu”, 12 września 2009 r.
3. Tomasz Jagodziński, dyrektor MSiT, Krzysztof Kmieć, autor wystawy „Ekslibrisy sportowe i turystyczne Krzysztofa Kmiecia” oraz Hanna Jeznak, komisarz wystawy, 2011
4. Wernisaż wystawy „Sport polski na dawnej fotografii w trójwymiarze”, 8 października 2012 r.
5. Wernisaż wystawy „Polski golf”. Monika Kowalewska, Tomasz Zembrowski, Elżbieta Panas, Andrzej Person, Wojciech Pijanowski. 24 kwietnia 2013 r.

TourdePologne®

Beton

Ireneusz
CHMURZYŃSKI
rysunek *malarstwo*

1.

2.

3.

1. Wernisaż wystawy „Peleton. Ireneusz Chmurzyński – rysunek, malarstwo”. Od lewej: Czesław Lang i Ireneusz Chmurzyński, 3 września 2015 r.
2. Goście honorowi finisażu wystawy „Peleton. Ireneusz Chmurzyński – rysunek, malarstwo”, kolarze Bogdan Koraszewski, Ryszard Szurkowski, Jan Stachura, Jan Kudra, 17 września 2014 r.
3. Fragment jubileuszowej wystawy przygotowanej przez PTTK „Polskich turystów – krajoznawców portret własny”, 2010

1. Wernisaż wystawy „100 lat Legii Warszawa”. Prezes Legii Bogusław Leśnodorski przekazuje do Muzeum Sportu i Turystyki pamiątki związane ze 100-leciem Klubu, 7 kwietnia 2016 r.
2. Sprzęt sportowy używany przez reprezentanta Polski Artura Boruca w latach gry w Legii Warszawa – fragment wystawy „100 lat Legii Warszawa”, 2016
3. Pamiątki związane z zawodnikami różnych sekcji – narciarskiej, bokserskiej, kolarskiej i lekkoatletycznej Legii Warszawa, fragment wystawy „100 lat Legii Warszawa”, 2016

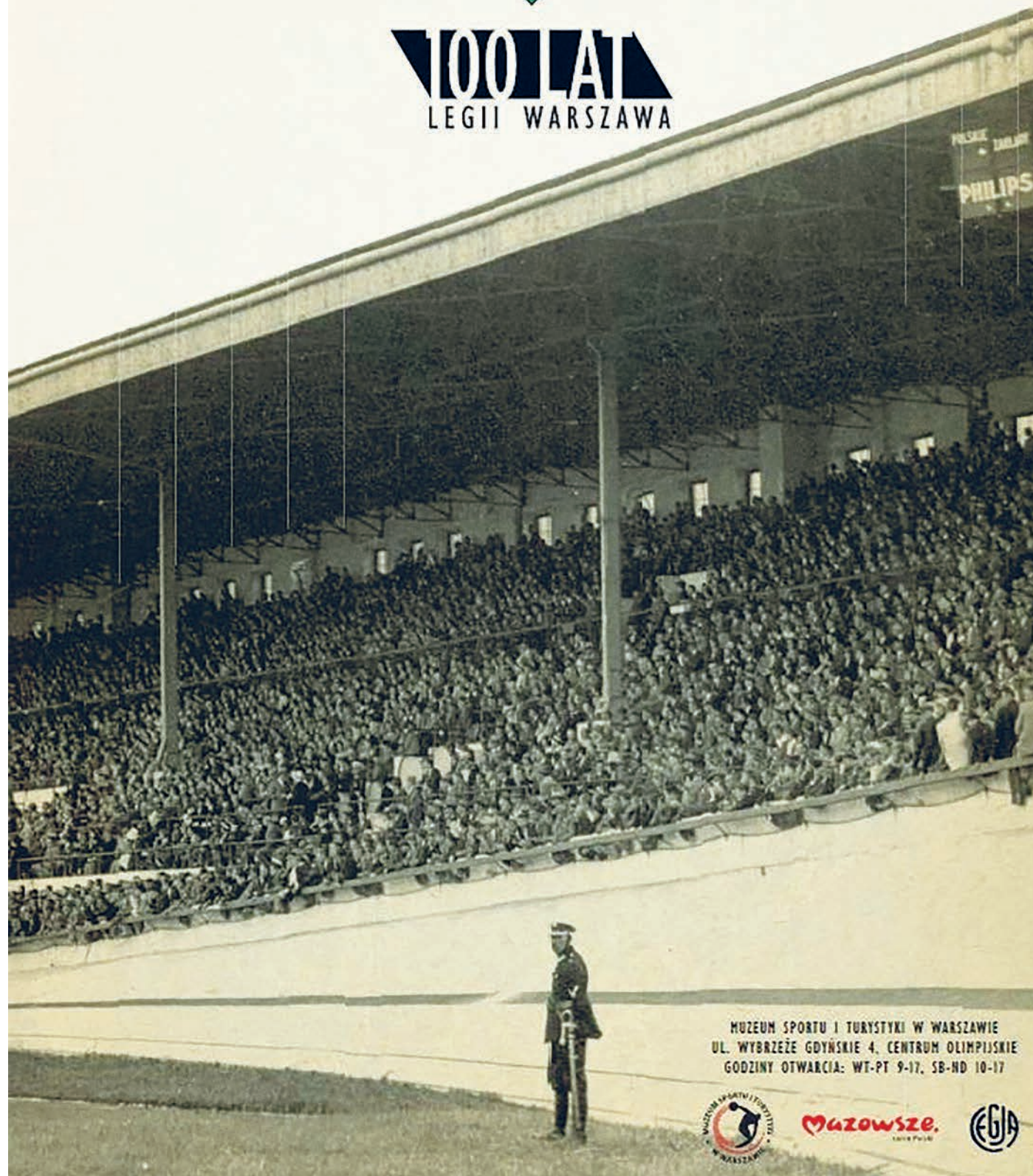

WYSTAWA JUBILEUSZOWA

PRZYGOTOWANA PRZEZ LEGIĘ WARSZAWA SA ORAZ MUZEUM SPORTU I TURYSTYKI W WARSZAWIE
CZYNNA OD 8 KWIETNIA DO 15 MAJA 2016

100 LAT
LEGII WARSZAWA

MUZEUM SPORTU I TURYSTYKI W WARSZAWIE
UL. WYBRZEŻE GDYŃSKIE 4, CENTRUM OLIMPIJSKIE
GODZINY OTWARCIA: WT-PT 9-17, SB-ND 10-17

Mazowsze
LABOR POLSKI

 Muzeum Sportu i Turystyki
w Warszawie
zaprasza na wystawę
**PIOTR OŻERSKI -
RZEŻBA SPORTOWA**
 codziennie w godzinach 10:00-17:00
z wyjątkiem poniedziałków
 wystawa czynna
do 11 października 2013
 Muzeum Sportu i Turystyki, ul. Wybrzeże Gdynskie 4, Centrum Olimpijskie
www.muzeumsportu.waw.pl

Wernisaż wystawy „Piotr Ożerski – rzeźba sportowa”, 30 września 2013 r.

EDWARD ŁAGOWSKI

WOKÓŁ RZEŹBY

MUZEUM
SPORTU
I TURYSTYKI
W WARSZAWIE
CENTRUM OLIMPIJSKIE
GALERIA - I

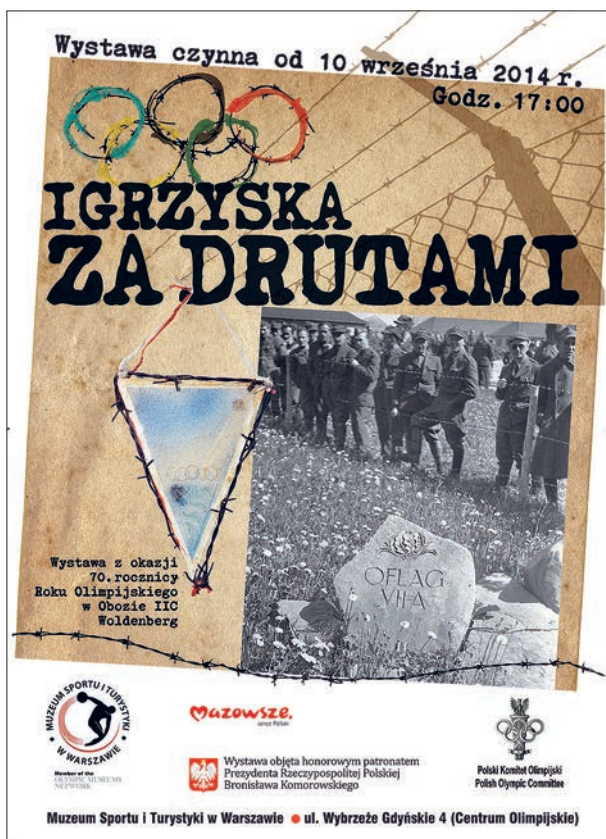
WYSTAWA CZYNNA:
26.03-22.04 2014

WT-PT
9:00-17:00
SOB-NIEDZ
10:00-17:00

Fragment wystawy prac Edwarda Łagowskiego „Wokół rzeźby”, 2014

1. Fragment wystawy „Igrzyska za drutami”, 10 września 2014 r.
2. Wernisaż wystawy „Rosyjska piłka nożna. Plakaty i dokumenty”, 17 lutego 2012 r.
Od lewej: Grażyna Rabsztyń, Hanna Stroińska, Tomasz Jagodziński, dyrektor MSiT, Elena Bobrysheva, attaché kulturalny Ambasady Rosji w Polsce, Irina Borisowna Dżidżiguri, autorka wystawy oraz Aleksander Aleksiejew, Ambasador Nadzwyczajny i Pełnomocny Rosji w Polsce podczas zwiedzania wystawy.

2.

1. Artyści z Czarnego Łądu występujący podczas wieczoru „Afryka Gola!”, 2010

2. Zespół Pieśni i Tańca Bolestawiec występujący podczas wernisażu wystawy „Niezwyczajna Chorwacja” zaprezentował pokaz tańców chorwackich, 14 lutego 2011 r.

3. Otwarcie wystawy „Rosyjska piłka nożna. Plakaty i dokumenty”. Elena Istjagina-Jeliseeva – dyrektor Centralnego Muzeum

Kultury Fizycznej i Sportu w Moskwie wręcza upominek – piłkę z czekolady – dyrektorowi MSiT Tomaszowi Jagodzińskiemu, 17 lutego 2012 r.

4. „O Sporcie, tyś jest Radością!». Sport na dawnej pocztówce ze zbiorów Muzeum Sportu i Turystyki” – wernisaż wystawy, 16 kwietnia 2009 r.

5. Wernisaż wystawy z Muzeum Sportu w Budapeszcie „Rywale

na boisku – przyjaciele na co dzień”. Kajetan Hądzelek – prezes FCEO, Jeno Kamuti – wybitny węgierski szermierz, przewodniczący Międzynarodowego Komitetu Fair Play, 2 września 2016 r.

6. Wernisaż wystawy „Akta Sztuki” Ewy Bilan-Stoch. Od lewej: Krzysztof Miętus, Stefan Hula, Ewa Bilan-Stoch, Kamil Stoch, Dawid Kubacki, Jan Ziobro, 22 kwietnia 2014 r.

4.

5.

6.

1. Dr Iwona Grys, redaktor dr Bogdan Tuszyński podczas otwarcia wystawy „Janusz Kusociński 1907–1940”, 15 lutego 2007 r.

2. Pracownicy Muzeum w stylowych sukniach z epoki witające gości podczas wernisażu wystawy pocztówek „O Sportcie, tyś jest Radością!». Sport na dawnej pocztówce ze zbiorów Muzeum Sportu i Turystyki”, 16 kwietnia 2009 r.

3. Fragment pierwszej wystawy czasowej przygotowanej i prezentowanej przed otwarciem ekspozycji stałej MSiT, „Sporty zimowe w sztuce polskiej”, 28 lutego 2006 r.

1.

1. Barbara Mikocka, autorka wystawy pocztówek „»O Sporcie, tyś jest Radością!«. Sport na dawnej pocztówce ze zbiorów Muzeum Sportu i Turystyki”, Wilno, 2010
2. Krzysztof Czapla, konsul generalny RP w Vancouver, Piotr Nurowski, prezes PKOl, Marek Ziółkowski, wicemarszałek Senatu, Tomasz Jagodziński, dyrektor MSiT, Irena Szewińska, wiceprezes PKOl chwilę po otwarciu wystawy „Polski plakat sportowy i olimpijski”, Vancouver 2010

2.

Wystawa
Muzeum Sportu i Turystyki
w Warszawie
prezentowana
na Zamku Piastowskim
w Raciborzu

**„Nad nami dawnych bojów znak,
w szkarłatnem polu srebrny ptak...”**
historyczne sztandary TG „Sokół”

zapraszamy od 19.10.2014 do 31.12.2014
poniedziałek - piątek godz. 9-16
soboty, niedziele i święta godz. 10-18

Zamek Piastowski w Raciborzu, ul. Zamkowa 2, 47-400 Racibórz

Organizatorzy:

zaproszenie
na wernisaż wystawy fotografii
Ewy Bilan-Stoch
akta sztuki

22.04.2014 godz. 18
Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie
Centrum Olimpijskie Wybrzeże Gdynskie 4
Warszawa

wystawa czynna 22.04.- 15.05.2014

MUZEUM SPORTU I TURYSTYKI W WARSZAWIE

INSTYTUCJA KULTURY SAMORZĄDU WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO
ul. Wybrzeże Gdynskie 4, Centrum Olimpijskie
www.muzeumsportu.waw.pl

„O SPORCIE, TYŚ JEST RADOŚCIĄ!”
Sport na dawnej pocztówce ze zbiorów
Biblioteki Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie

WYSTAWA CZYNNA OD 16 IV DO 19 VII 2009

patronat medialny

Luigi Castiglioni
– wizjoner sportu

Wystawa czasowa
18.10 - 4.11.2013
Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie

ul. Wybrzeże Gdynskie 4
Warszawa
Centrum Olimpijskie

patronat honorowy

Ikrom Nazarov
Charge d'Affaires
Republiki Uzbekistanu
w Polsce

Tomasz Jagodziński
Dyrektor Muzeum Sportu i Turystyki
w Warszawie

Igor Strojcki
Pomysłodawca i autor wystawy

zapraszają na wernisaż wystawy pod Patronatem
Ambasady Republiki Uzbekistanu

XIX-WIECZNA AZJA ŚRODKOWA
OKIEM FOTOGRAFA, BADACZA I PODRÓŻNIKA
LEONA BARSZCZEWSKIEGO

3 marca 2015 r. godz. 17:00
w Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie
Wybrzeże Gdyńskie 4 (Centrum Olimpijskie)
Galeria Olimpijska (parter)

Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie

zaprasza na wernisaż wystawy

Od Chamonix do Soczi
Plakat zimowych igrzysk olimpijskich

w dniu 4 lutego 2014 r. o godzinie 14.00

w Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie
ul. Wybrzeże Gdyńskie 4
Centrum Olimpijskie (parter)

O tej samej porze
(godz. 17.00 czasu rosyjskiego) zostanie otwarta wystawa
„Polski i rosyjski plakat sportów zimowych”
w Ambasadzie Rzeczypospolitej Polskiej w Moskwie

Pojedynek przed kościołem
wg Vincenta van Gogha

MUZEUM SPORTU I TURYSTYKI

zaprasza na wystawę

**POJEDYNKI NA SŁAWNYCH OBRAZACH
W PASTISZACH WOJCIECHA ZABŁOCKIEGO**

**Z OKAZJI 100-LECIA
MIĘDZYNARODOWEJ FEDERACJI SZERMIERCZEJ**

Otwarcie wystawy 5 listopada godz. 12

Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie
ul. Wybrzeże Gdylskie 4
czynna do 28 listopada w godz. 9-15

Wernisaż wystawy „Sławne pojedynki w pastiszach Wojciecha Zabłockiego”, 5 listopada 2013 r.
Dyrektor Tomasz Jagodziński
w otoczeniu szermierzy z Towarzystwa Szablistów

Muzeum Sportu i Turystyki
oraz
Speleoklub Warszawski

zapraszają na wystawę

Ukryty Świat

VI Międzynarodowy Konkurs Fotografii Jaskiniowej
im. Waldemara Burkackiego, 2009

Wystawa czynna od 28 września do 7 listopada 2010

Muzeum Sportu i Turystyki
ul. Wybrzeże Gdynskie 4, Centrum Olimpijskie

Mazowsze
Santus Poles

Muzeum jest instytucją finansowaną
ze środków Samorządu
Województwa Mazowieckiego

MUZEUM SPORTU I TURYSTYKI W WARSZAWIE
01-331 Warszawa, Wybrzeże Gdynskie 4, Centrum Olimpijskie
tel. 020 56 07 780 www.muzeum sportu.waw.pl

ORGANIZATORZY
MIĘDZYNARODOWY KONKURS
FOTOGRAFII JASKINIOWEJ
IM. WALDEMARA BURKACKIEGO

SPONSORZY
.steute STATUS

PLAKAT OLIMPIJSKI

ZE ZBIORÓW MUZEUM SPORTU I TURYSTYKI W WARSZAWIE

ZAMEK PIASTOWSKI W RACIBORZU,
WYSTAWA CZYNNY: 14.07 – 31.08.2016

PLAKAT PIŁKARSKI

W ZBIORACH MUZEUM SPORTU I TURYSTYKI
W WARSZAWIE

wystawa przygotowana z okazji
XV Mistrzostw Europy we Francji

czynna od 10 czerwca do 10 lipca
w godzinach 9⁰⁰-17⁰⁰
galeria południowa (parter)

Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie
Wybrzeże Gdynskie 4
Centrum Olimpijskie

Mazowsze
Santus Poles

Muzeum jest instytucją finansowaną
ze środków Samorządu
Województwa Mazowieckiego

MUZEUM SPORTU I TURYSTYKI W WARSZAWIE
01-331 Warszawa, Wybrzeże Gdynskie 4, Centrum Olimpijskie
tel. 020 56 07 780 www.muzeum sportu.waw.pl

ORGANIZATORZY
MIĘDZYNARODOWY KONKURS
FOTOGRAFII JASKINIOWEJ
IM. WALDEMARA BURKACKIEGO

SPONSORZY
.steute STATUS

KARKONOSZE

dawniej i dziś

WYSTAWA FOTOGRAFII Z OKAZJI 40-LECIA MUZEUM SPORTU I TURYSTYKI W KARPACZU
ZDJĘCIA WSPÓŁCZESNE – ZBIGNIEW KULIK

ZAPRASZAMY NA OTWARCIE WYSTAWY 23 CZERWCA 2014 O GODZ. 17:00
MUZEUM SPORTU I TURYSTYKI W WARSZAWIE
WYBRZEŻE GDYŃSKIE 4
GALERIA OLIMPIJSKA (parter)
Centrum Olimpijskie

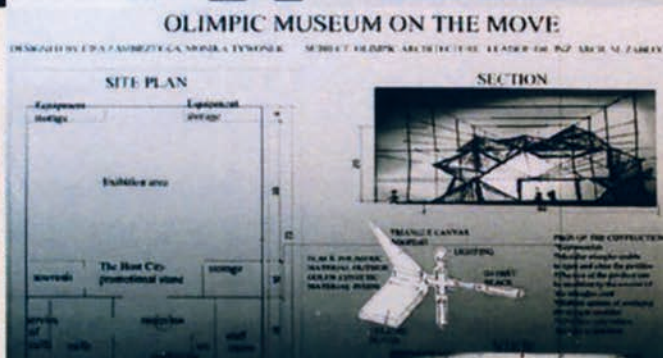
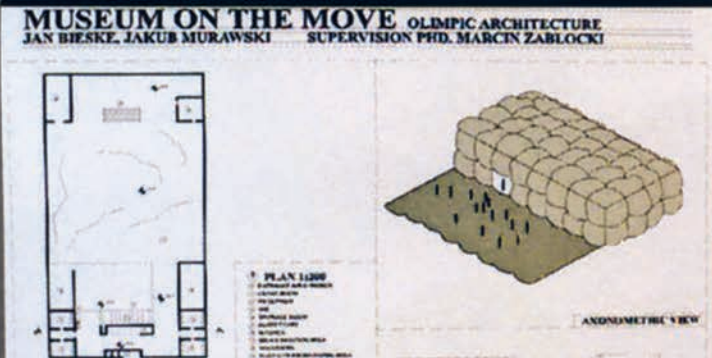
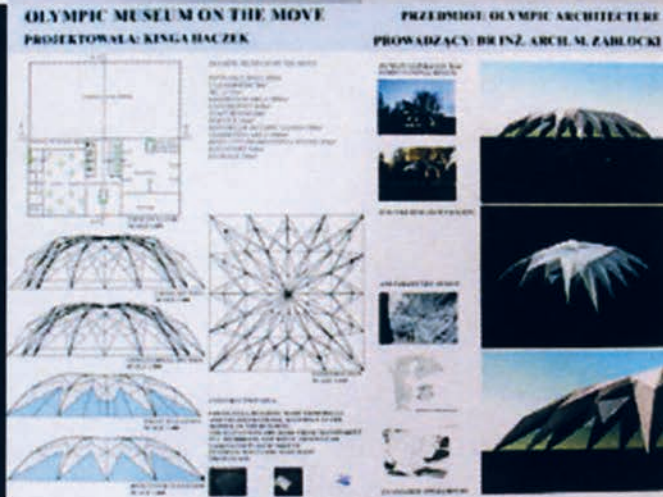
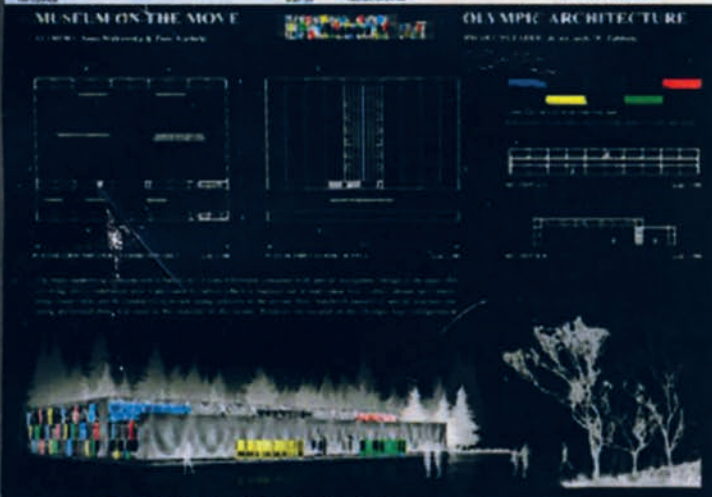
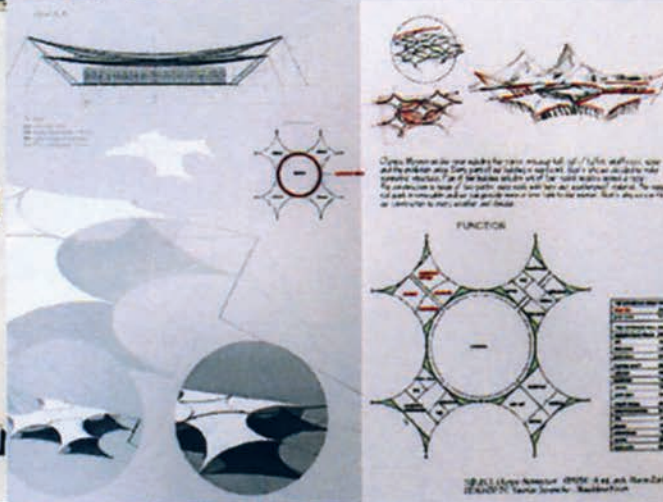
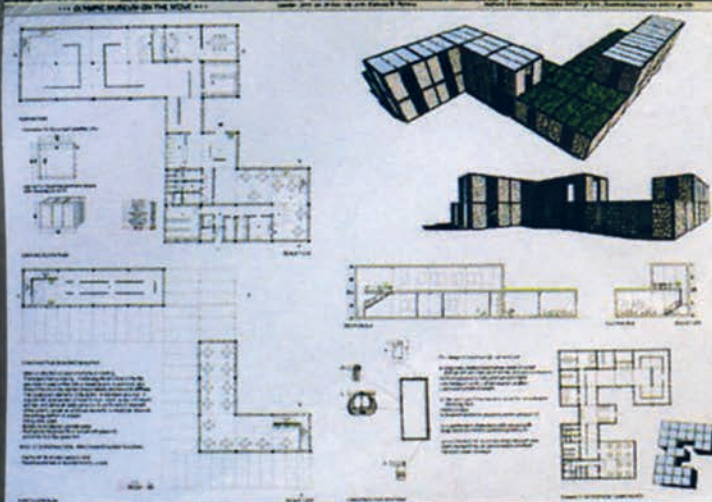
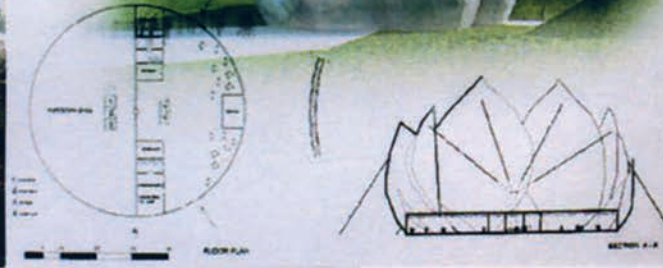
Mazowsze
Santus Poles

Muzeum jest instytucją finansowaną
ze środków Samorządu
Województwa Mazowieckiego

MUZEUM SPORTU I TURYSTYKI W WARSZAWIE
01-331 Warszawa, Wybrzeże Gdynskie 4, Centrum Olimpijskie
tel. 020 56 07 780 www.muzeum sportu.waw.pl

ORGANIZATORZY
MIĘDZYNARODOWY KONKURS
FOTOGRAFII JASKINIOWEJ
IM. WALDEMARA BURKACKIEGO

SPONSORZY
.steute STATUS

Zaproszenie na wernisaż wystawy „Olimpic Museum on the move”, prezentującej projekty studentów Wydziału Architektury Wyższej Szkoły Ekologii i Zarządzania w Warszawie, 2016

Publikacje

Książki

1. *The History of Polish Sports and the Olympic Movement*, red. Iwona Grys, Warszawa 2007, wydanie II, Warszawa 2010.
2. Janusz Golik, *Piktogramy Złotegramy Janusza Golika*, Warszawa 2008.
3. Piotr Pawiński, *Malarstwo*, red. Janusz Pałucki, Warszawa 2008.
4. Hanna Jeznak, *Biblioteka Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie*, Warszawa 2009.
5. Zbigniew Kumidor, Zbigniew Pawłowski, *110 lat FC Barcelona. Polskie ślady w historii klubu*, Warszawa–Płock 2009.
6. Krzysztof Kmiec, *Ekslibrisy polskich olimpijczyków*, Warszawa 2010.
7. *Społeczne i kulturowe aspekty sportu*, red. Jerzy Kosiewicz, Monika Piątkowska, Warszawa 2011.
8. *Sport in the Context of Social and Cultural Changes*, red. Jerzy Kosiewicz, Monika Piątkowska, Warszawa 2011.
9. *Sport polonijny w zbiorach Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie*, red. Iwona Grys, Elżbieta Krawczyk-Kosieradzka, Warszawa 2011.
10. Eugeniusz Gerlach, *Sport w malarstwie*, Warszawa 2011.
11. *Początki piłki nożnej w Polsce*, red. Jerzy Chełmecki, Warszawa 2012.
12. *The Origins of Football in Poland*, red. Jerzy Chełmecki, Warszawa 2012.
13. *Polski golf*, red. Elżbieta Panas, Wojciech Pijanowski, Warszawa 2013.
14. Piotr Banasiak, Michał Polakowski, *Kolekcja medali olimpijskich w zbiorach Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie*, Warszawa 2016.
15. Wojciech Zabłocki, *Walki samurajów*, Warszawa 2016.

Katalogi

1. Zbigniew Pindor, *Sporty zimowe w sztuce polskiej*, Warszawa 2006.
2. Agata Grabowska, *Rajdy, złoty, wyścigi... Najstarsze plakaty w zbiorach MSiT*, Warszawa 2007.
3. Teresa Pastuszka-Kowalska i Dariusz Kowalski, *Olimpijskiej areny profile*, Warszawa 2007.
4. Barbara Mikocka, *O Sporcie, tyś jest Radością!*, Warszawa 2009.
5. Hanna Jeznak, Barbara Mikocka, *Katalog. Najstarsze książki w zbiorach Biblioteki MSiT*, Warszawa 2009.
6. Barbara Mikocka, *Góry – o jakżeż tu miło! Jak miło!*, Warszawa 2013.
7. Edward Łagowski, *Wokół rzeźby*, oprac. Iwona Grys, Warszawa 2014.

Foldery

1. Wiesława Wiśniewska, *Moje góry. Wystawa malarstwa Ryszarda Kowalewskiego*, Warszawa 2006.
2. Wiesława Wiśniewska, *Kangczendzonga – Polska Góra*, Warszawa 2008.
3. *Historia sportu i ruchu olimpijskiego w Polsce (w języku angielskim)*, Warszawa 2006.
4. *Historia sportu i ruchu olimpijskiego w Polsce (w języku niemieckim)*, Warszawa 2007.
5. *Historia sportu i ruchu olimpijskiego w Polsce (w języku rosyjskim)*, Warszawa 2007.
6. *Nasze hasło, nasza broń, miłość, zgoda, bratnia dłoń. 130 lat Warszawskiego Towarzystwa Wioślarskiego*, Warszawa 2008.
7. *Polski plakat sportowy i olimpijski*, Warszawa 2009.
8. *Igrzyska starożytne w akwarelach Wojciecha Zabłockiego*, Warszawa 2009.

9. *Karkonosze zimą w fotografii* Zbigniewa Kuli-
ka, Warszawa 2010.
10. *Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie*,
Warszawa 2010.
11. *Sport polski na dawnej fotografii*, Warszawa
2010.
12. *Igrzyska za drutami*, Warszawa 2014.
13. *100 lat Legii Warszawa*, Warszawa 2016.

Pocztówki w obwolucie

1. „Sport polski na dawnej fotografii”, Warsza-
wa 2010.
2. „Piłka nożna na wesoło”, Warszawa 2012.
3. „Piłka nożna w sztuce polskiej”, Warszawa
2012.
4. „Alpinizm i turystyka górską – artystycznie
i satyrycznie”, Warszawa 2013.
5. „«Czołem!» – pocztówki Towarzystwa Gimna-
stycznego «Sokół» w zbiorach Muzeum Spor-
tu i Turystyki w Warszawie”, Warszawa 2016.
6. „Walki samurajów w akwarelach Wojciecha
Zabłockiego”, Warszawa 2016.
7. „«We dwoje» – sport na dawnej pocztówce ze
zbiorów Muzeum Sportu i Turystyki w War-
szawie”, Warszawa 2016.

Kalendarze:

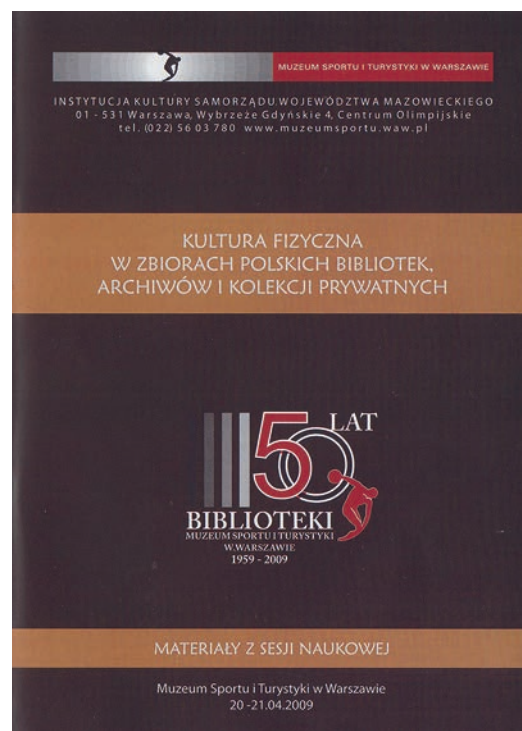
1. Kalendarz na rok 2008, „Dyplomy sportowe”,
Warszawa 2007.
2. Kalendarz na rok 2009, „Dzieje sportu pol-
skiego i olimpizmu, ekspozycja stała MSiT”,
Warszawa 2008.
3. Kalendarz na rok 2011, „Piłka nożna”, War-
szawa 2010.
4. Kalendarz na rok 2012, „Piłka nożna w sztuce”,
Warszawa 2011.
5. Kalendarz na rok 2014, „Pastisze Wojciecha
Zabłockiego”, Warszawa 2013.
6. Kalendarz na rok 2015, „Luigi Castiglioni –
plakaty”, Warszawa 2014.
7. Kalendarz na rok 2016, „Dawna pocztówka”,
Warszawa 2015.

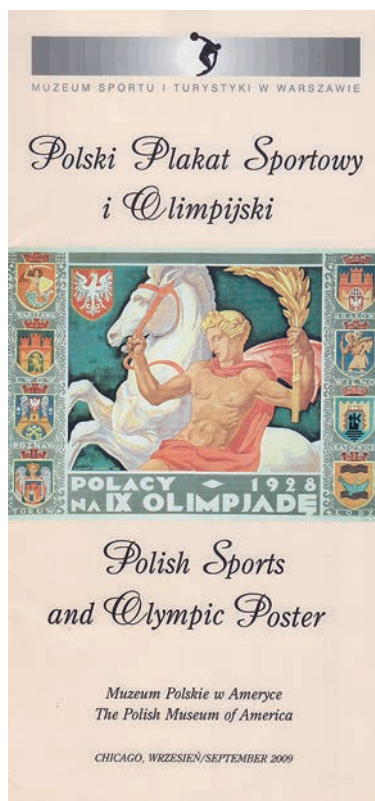
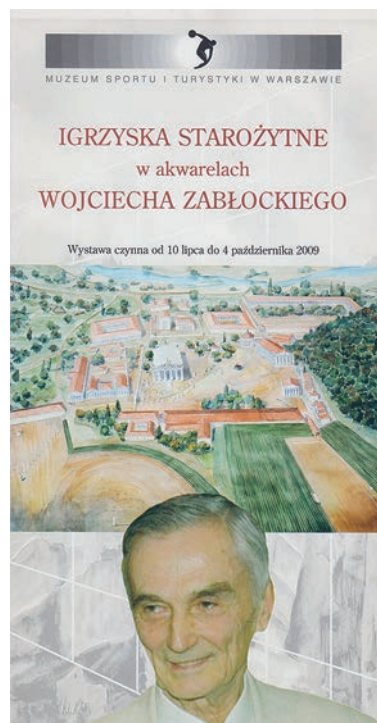
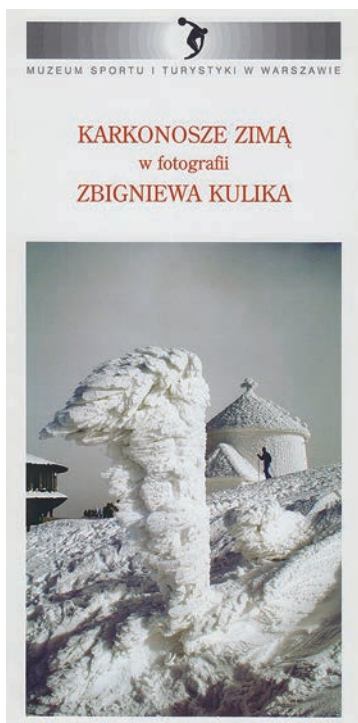
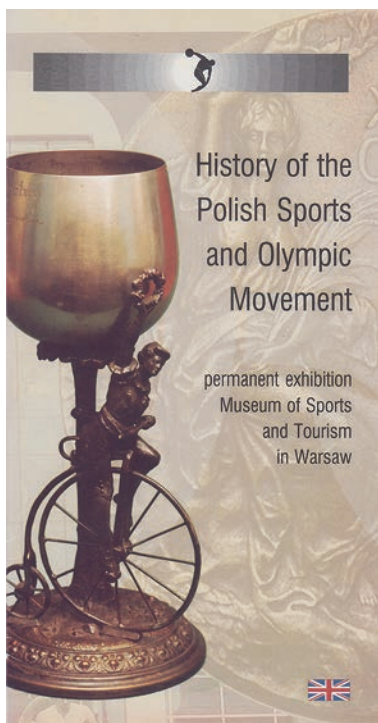
Płyty CD

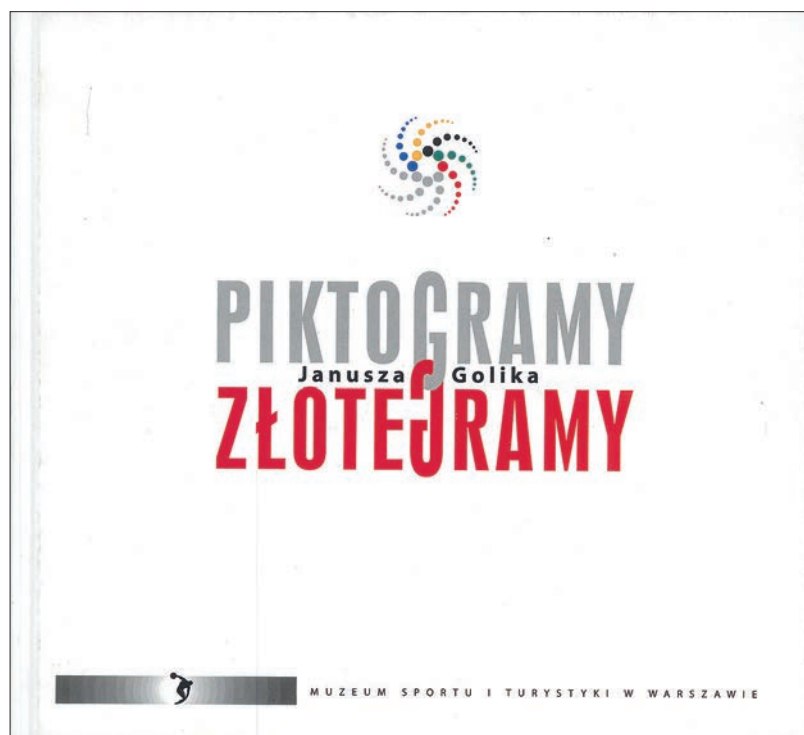
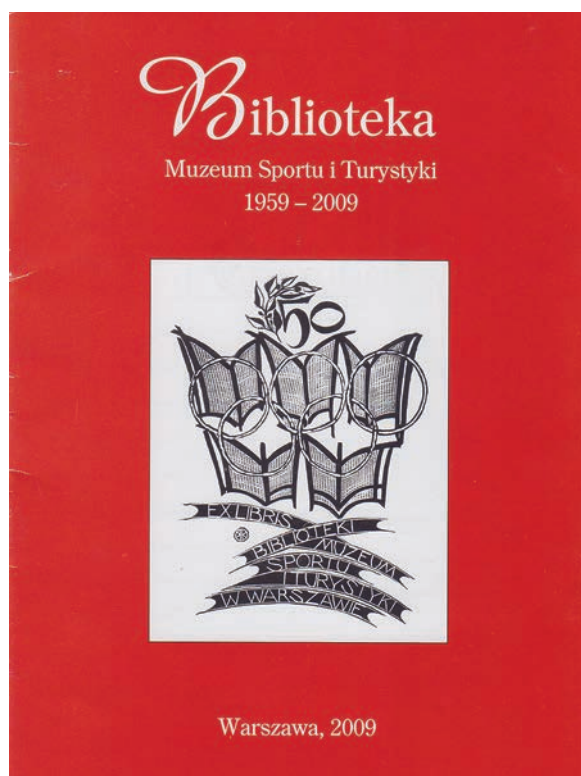
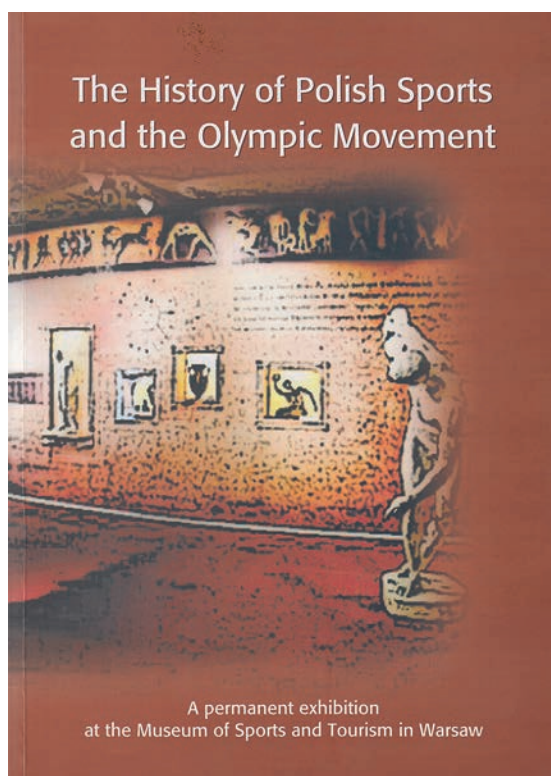
1. „Kultura fizyczna w zbiorach polskich biblio-
tek, archiwów i kolekcji prywatnych” – mate-
riały z sesji naukowej, Warszawa 2009.

JP

Okładka płyty z materiałami
z konferencji „Kultura fizyczna
w zbiorach polskich bibliotek,
archiwów i kolekcji prywatnych”,
2009

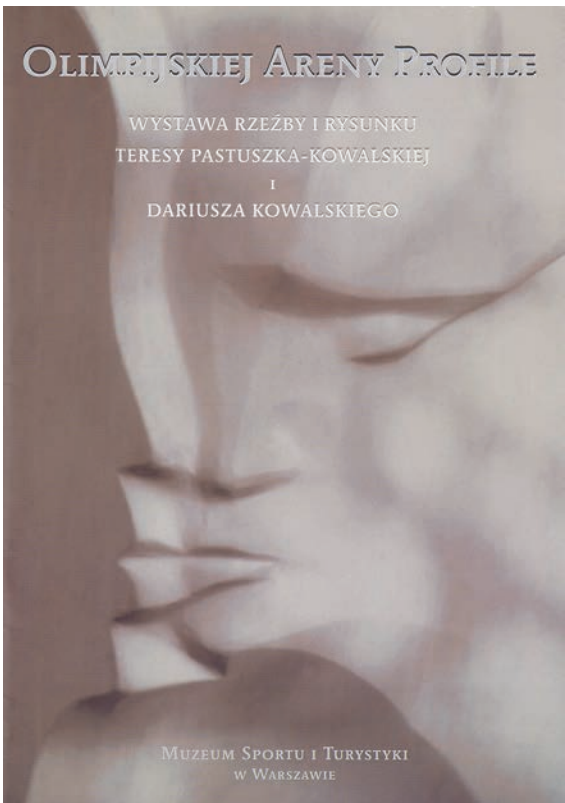

OLIMPIJSKIEJ ARENY PROFILE

WYSTAWA RZEŹBY I RYSUNKU
TERESY PASTUSZKA-KOWALSKIEJ
I
DARIUSZA KOWALSKIEGO

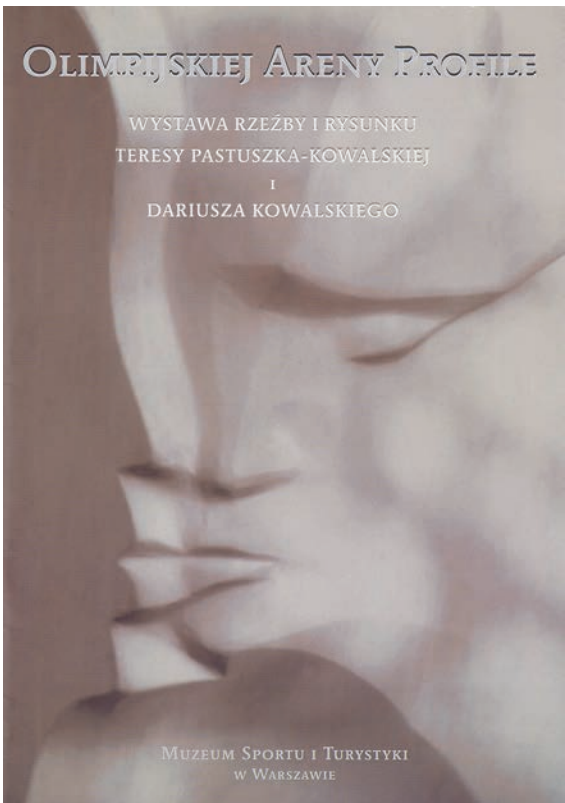
MUZEUM SPORTU I TURYSTYKI
W WARSZAWIE

OLIMPIJSKIEJ ARENY PROFILE

WYSTAWA RZEŹBY I RYSUNKU
TERESY PASTUSZKA-KOWALSKIEJ
I
DARIUSZA KOWALSKIEGO

MUZEUM SPORTU I TURYSTYKI
W WARSZAWIE

OLIMPIJSKIEJ ARENY PROFILE

WYSTAWA RZEŹBY I RYSUNKU
TERESY PASTUSZKA-KOWALSKIEJ
I
DARIUSZA KOWALSKIEGO

MUZEUM SPORTU I TURYSTYKI
W WARSZAWIE

POCZĄTKI PIŁKI NOŻNEJ W POLSCE

„Do piłki nożnej wystarczyło
boisko, bramki i piłka...”

POCZĄTKI PIŁKI NOŻNEJ W POLSCE

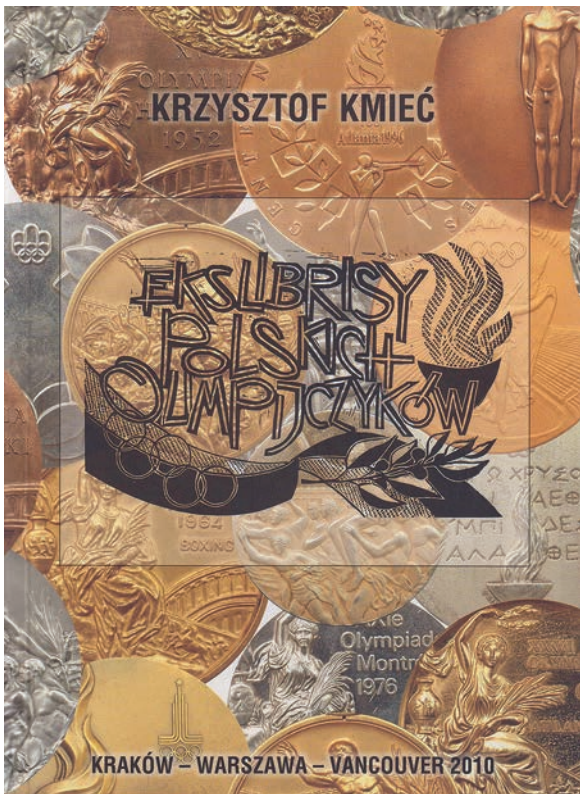
„Do piłki nożnej wystarczyło
boisko, bramki i piłka...”

Najstarsze książki
w zbiorach Biblioteki
Muzeum Sportu i Turystyki
w Warszawie

KATALOG

Najstarsze książki
w zbiorach Biblioteki
Muzeum Sportu i Turystyki
w Warszawie

KATALOG

Sport polonijny w zbiorach Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie

Moje góry

Wystawa malarstwa Ryszarda Kowalewskiego
Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie

Kangczendzonga Polska Góra

XV Przegląd Filmów Alpinistycznych
im. Wandy Rutkiewicz
9-11 maja 2008

MUZEUM SPORTU I TURYSTYKI W WARSZAWIE

„O Sporcie, tyś jest
Radością!”

KATALOG

WYSTAWY

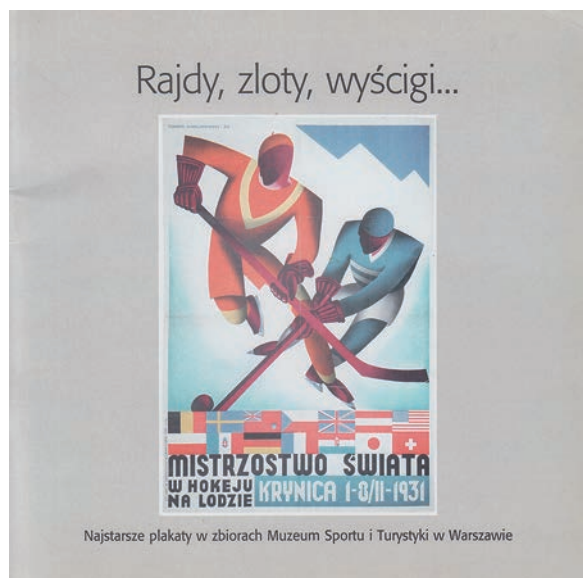
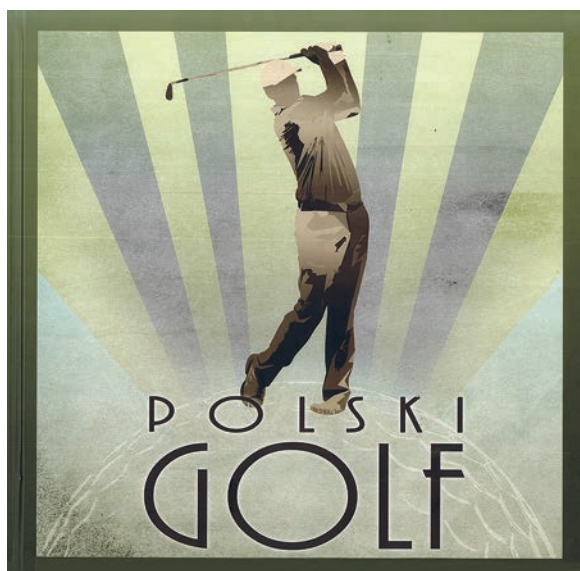
11/11/1901
Tęże znowu, ale już
nie słońce, katar mi
na młotku to biała
krew, mój Helen

Góry – o jakżeż tu miło!
Jak miło!

KATALOG

WYSTAWY

Czołem!

Pocztówki Towarzystwa Gimnastycznego „Sokół”
w zbiorach Muzeum Sportu i Turystyki
w Warszawie

Alpinizm i turystyka górska

— artystycznie i satyrycznie

We dwoje

Sport
na dawnej
pocztówce
ze zbiorów
Muzeum
Sportu
i Turystyki
w Warszawie

WALKI SAMURAJÓW

w akwarelach Wojciecha Zabłockiego

Piłka nożna na wesoło Football is fun

Piłka nożna w sztuce polskiej
Football in the Fine Arts in Poland

SPORT POLSKI

NA DAWNEJ FOTOGRAFII

POLISH SPORT IN EARLY PHOTOGRAPHY

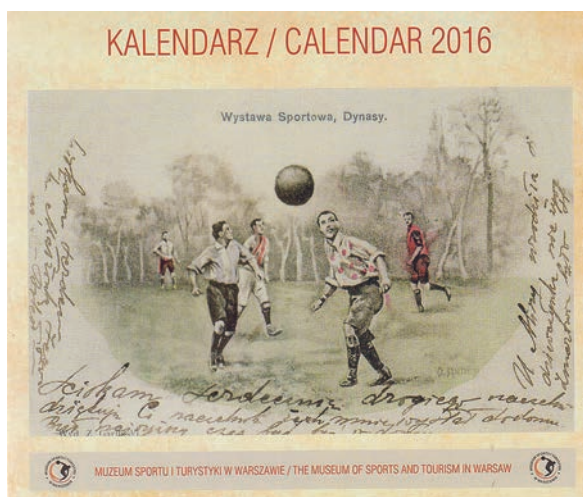

MUZEUM SPORTU I TURYSTYKI
 W WARSZAWIE

EDWARD
 ŁAGOWSKI

WOKÓŁ RZEŻBY

Styczeń/January

Pn	Wt	Śr	Cz	Pt	So	Nd
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31					
Mo	Tu	We	Th	Fr	Sa	Su

Luty/February

Pn	Wt	Śr	Cz	Pt	So	Nd
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29				
Mo	Tu	We	Th	Fr	Sa	Su

Marzec/March

Pn	Wt	Śr	Cz	Pt	So	Nd
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	
Mo	Tu	We	Th	Fr	Sa	Su

20

Władysław Hofman, Drużyna piłki nożnej Towarzystwa Sportowego „Wisła”, 1926/1927; olej, płótno, 210 x 488 cm. Ze zbiorów Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie

Lipiec/July

Pn	Wt	Śr	Cz	Pt	So	Nd
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31					
Mo	Tu	We	Th	Fr	Sa	Su

Sierpień/August

Pn	Wt	Śr	Cz	Pt	So	Nd
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		
Mo	Tu	We	Th	Fr	Sa	Su

Wrzesień/September

Pn	Wt	Śr	Cz	Pt	So	Nd
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30
Mo	Tu	We	Th	Fr	Sa	Su

Mazowiecki

www.muzeum...

Kwiecień/April

Pn	Wt	Śr	Cz	Pt	So	Nd
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30						
Mo	Tu	We	Th	Fr	Sa	Su

Maj/May

Pn	Wt	Śr	Cz	Pt	So	Nd
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31			
Mo	Tu	We	Th	Fr	Sa	Su

Czerwiec/June

Pn	Wt	Śr	Cz	Pt	So	Nd
					1	2
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	
Mo	Tu	We	Th	Fr	Sa	Su

Władysław Hofman, Wisła's Sports Association Football Team, 1926/1927; oil on canvas, 210 x 488 cm. From the collections of the Museum of Sports and Tourism in Warsaw

Październik/October

Pn	Wt	Śr	Cz	Pt	So	Nd
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				
Mo	Tu	We	Th	Fr	Sa	Su

Listopad/November

Pn	Wt	Śr	Cz	Pt	So	Nd
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30		
Mo	Tu	We	Th	Fr	Sa	Su

Grudzień/December

Pn	Wt	Śr	Cz	Pt	So	Nd
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30
31						
Mo	Tu	We	Th	Fr	Sa	Su

Edukacja

Wiesława Wiśniewska ocenia prace plastyczne najmłodszych uczestników zajęć muzealnych, 2007

Edukacja historyczna i obywatelska jest jednym z istotnych zadań Muzeum. Dział Edukacji i Promocji tworzy oraz realizuje lekcje muzealne, programy tematyczne oraz wydarzenia propagujące wiedzę o historii sportu i olimpizmu. Działania te są realizowane dzięki współpracy z wybitnymi sportowcami, historykami, działaczami sportowymi oraz artystami. W dorobku ostatniej dekady Działu znajduje się ponad 2,5 tysiąca lekcji muzealnych. Najczęściej wybieranymi tematami były: „Jedziemy na Igrzyska Olimpijskie”, „Antyczna Grecja – ojczyzna sportu, edukacji i sztuki”, „Fizyka w sporcie”.

W ostatnim dziesięcioleciu pracownicy Działu Edukacji i Promocji oprowadzili po Muzeum ponad 4 tysiące zorganizowanych grup szkolnych z całej Polski. Jednym z głównych zadań pracowników Działu jest organizacja cyklicznych imprez, takich jak giełdy kolekcjonerów pamiątek sportowych, Noc Muzeów,

Przegląd Filmów Alpinistycznych. W wiele wydarzeń organizowanych przez Dział Edukacji zaangażowani są znani polscy artyści, podróżnicy i sportowcy, wśród których można wymienić Pawła Nastulę, Kajetana Broniewskiego, Martynę Wojciechowską, Krzysztofa Wielickiego i wielu innych.

Poza propagowaniem wiedzy o historii sportu na miejscu, w Muzeum, pracownicy Działu uczestniczą w konferencjach i sympozjach, podczas których przedstawiają wybrane zagadnienia z dziedziny metodyki edukacji muzealnej oraz sportu i olimpizmu, bazując na obiektach ze zbiorów Muzeum. Jako przykład można przywołać uczestnictwo przedstawicieli Muzeum w konferencji historyków narciarstwa International Ski History Congress w Mammoth Lakes (USA) w 2009, w cyklu konferencji Forum Edukatorów Muzealnych czy konferencji „Sztuka podróżowania – wykorzystanie map, planów, widoków miast w edukacji

1.

2.

3.

muzealnej”, organizowanej przez Muzeum Narodowe w Gdańsku w 2015 roku i w wielu innych.

Dział Edukacji i Promocji dba również o jak najściślejsze dopasowanie oferty Muzeum do oczekiwań nauczycieli szkolnych. W tym celu aktywnie uczestniczy w corocznych spotkaniach przedstawicieli Urzędu Miasta Warszawy i wiodących warszawskich Muzeów w ramach programu „Muzealna EDU – Akcja Warszawy”, prowadząc warsztaty dla nauczycieli i spotkania. Dodatkowo, co roku w Muzeum odbywa się konferencja przedstawicieli Kuratorium Oświaty połączona z uroczystym wręczeniem nominacji nauczycielskich.

Do zadań pracowników Działu należy również techniczna obsługa ruchu turystycznego w Muzeum, pomoc i realizacja wystaw i publikacji, pozyskiwanie funduszy z programów unijnych i ministerialnych, udzielanie i pomoc w organizacji wywiadów radiowych i telewizyjnych. Dzięki współpracy z mediami, Muzeum Sportu jest szeroko rozpoznawaną instytucją. Na przestrzeni ostatniej dekady, pracownicy Działu Edukacji i Promocji udzielili ponad 350 wywiadów radiowych i telewizyjnych. To tutaj, wśród pamiątek po największych sukcesach sportowych, opowiadamy o zmaganiach polskich reprezentantów na arenach całego świata.

MPI

1. Zajęcia z dziećmi na temat EURO 2012 podczas „Lata w mieście”, 2011
2. Zajęcia z najmłodszymi dziećmi na ekspozycji stałej, 2010
3. Zajęcia z pracownikami Straży Miejskiej o bezpieczeństwie w mieście, „Lato w mieście”, 2010

1.

2.

3.

1. Młodzież ze szkół raciborskich, wyróżniająca się w nauce i sporcie, w podziękowaniu za wieloletnią współpracę z MSiT w Warszawie przekazuje pamiątkową statuetkę „Sokoła”, którą na zdjęciu trzyma Irena Noga, naczelnik Towarzystwa Gimnastycznego „Sokół” w Raciborzu, obok Elżbieta Woźniak, sekretarz TG „Sokół” w Raciborzu, 2011
2. Młodzież zespołu Teatralno-Regionalnego Recytatorskiego, prowadzonego przez Teresę Okaj, w programie poświęconym Janowi Pawłowi II, patronowi Centrum Olimpijskiego. Młodzież raciborska odwiedziła Muzeum z okazji beatyfikacji Karola Wojtyły, 2011
3. Nauka strzelania z łuku. Michał Puszkarski z MSiT instruuje najmłodszych uczestników Pikniku Olimpijskiego, 2016
4. Stoisko MSiT podczas pikniku samorządowego w Łazienkach, 2009

4.

Imprezy

Przegląd Filmów Alpinistycznych im. Wandy Rutkiewicz 2005–2016

Przeglądy Filmów Alpinistycznych im. Wandy Rutkiewicz Muzeum organizuje od 1993 roku, tj. od pierwszej rocznicy zaginięcia patronki imprezy. Pierwsze festiwale nie miały określonej formuły programowej. Od roku 2000 każdy Przegląd odbywa się pod innym hasłem, któremu jest podporządkowany dobór filmów i prelegentów. Drugą innowacją było poszerzenie programu PFA o seanse dla młodzieży ze szkół, które za patronów mają „ludzi gór”.

Dotąd odbyły się 23 edycje festiwalu, z czego w Centrum Olimpijskim – 12. Oto tematy Przeglądów ostatnich 12 lat: „Gwiazdy w Gasherbrumach” (2005), „Polacy na K2” (2006, 2016), „Polacy w najzimniejszych górach świata” (2007), „Kangczendzonga – Polska Góra” (2008), „70 lat w Himalajach” (2009), „Od Everestu do Shisha Pangmy” (2010), „Świat gór i karawany do marzeń” (2011), „20 lat bez Wandy” (2012), „Piękniejsze od gór mogą być tylko góry, na które nie wspinał się nikt” (2013),

„Od Lhotse do Korony Himalajów” (2014), „40 lat w Gasherbrumach” (2015).

Dobór filmów odpowiedni do hasła Przeglądu jest zawsze wyzwaniem. Staramy się prezentować przede wszystkim dokumenty filmowe i reportaże. Chętnie sięgamy do dobrego, klasycznego kina. Publiczność twierdzi, że niektóre z dawnych filmów można zobaczyć już tylko na naszym festiwalu. Cieszy nas to, zwłaszcza, że znaczna ich część pochodzi ze zbiorów muzealnych. Aktualnie Muzeum posiada ok. 50 tytułów filmów o tematyce górskiej. Niektóre z nich zostały zakupione, inne otrzymaliśmy w darze od autorów i producentów.

Spotkania z alpinistami, podróżnikami, dziennikarzami i realizatorami filmów są zawsze oczekiwane i skupiają liczną publiczność. Mieliliśmy przyjemność i zaszczyt kilkakrotnie gościć osoby, które swoim udziałem istotnie wzbogaciły programy poszczególnych edycji PFA: Kingę Baranowską, Leszka Cichego, Annę Czerwińską,

Wiesława Wiśniewska, autorka i realizatorka wszystkich Przeglądów Filmów Alpinistycznych im. W. Rutkiewicz w MSiT, 2006

22 PRZEGŁAD FILMÓW ALPINISTYCZNYCH IM. WANDY RUTKIEWICZ

„40 lat w Gasherbrumach”
8-10 maja 2015

Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie
Wybrzeże Gdynskie 4,
Centrum Olimpijskie

Partner główny

Fotografie z górnictwem Arny Olszajskiej

XXI PRZEGŁAD FILMÓW ALPINISTYCZNYCH IM. WANDY RUTKIEWICZ

OD LHOTSE DO KORONY HIMALAJÓW
16-18 maja 2014

Szczegółowy program na stronie
www.muzeumsportu.waw.pl

Seanse o godz.:
10:15
12:00
14:30
16:15
18:15

Uroczyste otwarcie
16 maja o godz. 17:00

WSTĘP WOLNY

Partner główny

Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie
ul. Wybrzeże Gdynskie 4, Centrum Olimpijskie

Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie
Member of the OLYMPIC MUSEUMS NETWORK

Partner główny

POLACY NA K2
6-8 MAJA 2016

XXIII PRZEGŁAD FILMÓW ALPINISTYCZNYCH IM. WANDY RUTKIEWICZ

Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie, ul. Wybrzeże Gdynskie 4, Centrum Olimpijskie
Szczegółowy program na stronie: www.muzeumsportu.waw.pl

WSTĘP WOLNY

Zapraszamy na uroczyste otwarcie: 6 maja, o godz. 17:00
PO RAZ PIERWSZY NOWY DOKUMENT FILMOWY Z UDZIAŁEM WANDY RUTKIEWICZ

www.muzeumsportu.waw.pl

MUZEUM SPORTU I TURYSTYKI W WARSZAWIE

20 LAT KARAWANY DO MARZEN
Wandy Rutkiewicz

Wystawa z darów
Państwa Marii i Michała Błaszczewiczów
oraz Pani Janiny Fies
(Rodziny Wandy Rutkiewicz)

UROCZYSTE OTWARCIE
13 maja 2011 roku, o godz. 17:00

WANDA RUTKIEWICZ

Koncert artystyczny: Wiesława Włodarczyk
Współpraca: Paulina Kozłowska
Montaż: Włodarczyk
Konsultacja dy. sztuki: Przemysław Górniewicz
Projekt: Andrzej Górniewicz

PATRONAT HONOROWY

SPONSORZY

PATRONAT MEDALNY

Elżbietę Dzikowską, Artura Hajzera, Bogdana Jankowskiego, Cecylię Kukuczkę, Janusza Majera, Ewę Matuszewską, Aleksandra Lwowa, Annę Milewską-Zawadę, Annę Okopińską, Janusza Onyszkiewicza, Ewę Panejko-Pankiewicz, Ryszarda Pawłowskiego, Piotra Pustelnika, Monikę Rogozińską, Krzysztofa Wielickiego, Martynę Wojciechowską, Dariusza Załuskiego i wielu innych znakomitych znawców tematyki gór.

W roku jubileuszowym, z okazji XX Przeglądu Filmów Alpinistycznych im. W. Rutkiewicz, po raz pierwszy w realizację programu zostali zaangażowani goście z zagranicy: Iva Momatiuk i John Eastcott ze Stanów Zjednoczonych oraz Nazir Sabir z Pakistanu.

Każdą kolejną edycję PFA rozpoczyna wyjątkowo uroczyste otwarcie. Jest ono zapowiedzią i wizytówką trzydniowego święta gór w naszym Muzeum. Niektóre z nich mają szczególny charakter. Z okazji 20-lecia zaginięcia Wandy Rutkiewicz aktorzy Teatru Narodowego w Warszawie – Anna Gryszkówna i Marcin Przybylski przygotowali program literacko-muzyczny „Na szczytach gór panuje cisza”, który zaprezentowali podczas uroczystego otwarcia XIX Przeglądu Filmów Alpinistycznych w 2012 roku. Rok później, inauguracja XX, jubileuszowego Przeglądu została „osłodzona” ogromnym tortem z wizerunkiem patronki naszego festiwalu. Wszyscy goście byli usatysfakcjonowani.

Wystawy towarzyszące Przeglądom stanowią uzupełnienie ich programu. W latach 2005–2016 zaprezentowano następujące wystawy: monograficzne „Z Podola w najwyższe góry świata” (w 5. rocznicę śmierci Piotra Młoteckiego), 2008 „20 lat karawany do marzeń Wandy Rutkiewicz” (z darów przekazanych przez rodzinę alpinistki), 2011; malarstwa: „Moje góry” Ryszarda Kowalewskiego, 2006 oraz „Na szczytach gór panuje cisza” Andrzeja Matejkowskiego, 2007; ponadto: „Karykatura górska w rysunkach Marka Koneckiego

i Tomka Wolskiego”, 2010 oraz „Góry – o jakże tu miło! Jak miło!”, pocztówki ze zbiorów MSiT, 2013. Pozostałe, to wystawy fotograficzne: „Himalaje Lahul” – fotografie Andrzeja Zboińskiego, 2005; „Nanda Devi 1939”, z darów Marii Bujak, 2009; „Everest i Shisha zimą” ze zbiorów: Anny Milewskiej i Olgi Morawskiej, 2010; „Noszak 1973 – tak to się zaczęło”, ze zbiorów Danuty Piotrowskiej, 2013; „Szukając Raju”, fotografie Julity Chudko, 2015; „Różne oblicza Nepalu – kadry z podróży”, fotografie Jacka Rępańskiego, 2016.

W realizację PFA aktywnie włączała się rodzina Wandy Rutkiewicz, dwukrotnie przekazując dary dla Muzeum (2002 i 2012). Gościem honorowym pierwszych edycji Przeglądów była Maria Błaszczewicz – mama Wandy, której towarzyszył wnuk Mikołaj. Od 10. festiwalu funkcję tę przejął Michał Błaszczewicz – brat Wandy, który do końca życia wspierał naszą imprezę (zm. 22.07.2013). W 2015 roku Przegląd zaszczyliła swoją obecnością Janina Fies – siostra Wandy.

Przeglądy Filmów Alpinistycznych stanowią doskonałą okazję do powiększania zbiorów muzealnych. Niektórzy z uczestników festiwalu dokonują różnych przekazów na rzecz Muzeum. Jest to głównie: sprzęt wspinaczkowy, odzież, materiały archiwalne, plakaty, książki, zdjęcia, filmy. Do grona Darczyńców, którzy w ostatnich latach wzbogacili zbiory naszego Muzeum należą: Wojciech Brański, Leszek Cichy, Bogdan Jankowski, Janusz Janowski, Anna Okopińska, Janusz Onyszkiewicz, Piotr Pustelnik, Monika Rogozińska, Wojciech Tędziagolski, Martyna Wojciechowska, Krzysztof Zdzitowiecki i wielu innych.

W nowej siedzibie Muzeum, w Centrum Olimpijskim Przeglądy nabrały rozmachu, mają już swoją tożsamość i są rozpoznawalne wśród innych festiwali filmów górskich organizowanych w naszym kraju. Na uwagę zasługuje też coraz bogatszy program kolejnych edycji i oprawa

towarzysząca imprezie. Duży udział w tym mają nasi partnerzy, patroni honorowi, medialni, sponsorzy. Od początku patronat honorowy nad Przeglądem sprawuje Polski Związek Alpinizmu, na którego wsparcie Muzeum może zawsze liczyć. Sponsorem części edukacyjnej od 2000 roku jest nieprzerwanie Spółka z o.o. Paker, a do roku 2015 była również – HiMountain. Od wielu lat charakter szczególnie imprezie nadają i podkreślają atmosferę „święta gór” wydawnictwo „Annapurna” oraz fundacje: „Światło dla Himalajów”,

„Wspierania Alpinizmu Polskiego im. Jerzego Kuczuki”, „Himalaizmu Polskiego im. Andrzeja Zawady”. W ostatnich latach Partnerem Głównym Przeglądu był Totalizator Sportowy, właściciel marki Lotto. W organizowaniu poszczególnych edycji PFA współpracowaliśmy m.in. z ambasadą Kanady, ambasadą Pakistanu, Rosyjskim Ośrodkiem Nauki i Kultury, Instytutem Słowackim, a także Instytutem Pamięci Narodowej oraz Instytutem Adama Mickiewicza.

WW

NOSZAK 1973 – TAK TO SIĘ ZACZĘŁO

Wystawa górskich fotografii Tadeusza Piotrowskiego.

Czynna 10.05 – 31.05.2013

1.

2.

1. Michał Błaszczewicz w otoczeniu harcerek z drużyny ZHP im. Wandy Rutkiewicz, XIV Przegląd Filmów Alpinistycznych, 2007
2. Jubileuszowy tort z okazji XX Przeglądu Filmów Alpinistycznych im. Wandy Rutkiewicz. Kroją: Tomasz Jagodziński, dyrektor MSiT, Murad Ali, Ambasador Pakistanu i Nazir Sabir, słynny himalaista pakistański, 2013
3. Piotr Pustelnik podczas XVIII Przeglądu Filmów Alpinistycznych przekazuje Wiesławie Wiśniewskiej w darze dla Muzeum swoją kurtkę z wypraw w Himalaje, którą otrzymał od Wandy Rutkiewicz, 2011

3.

Giełda kolekcjonerów pamiątek sportowych

Giełdy kolekcjonerów pamiątek sportowych na dobre wpisały się już w muzealny krajobraz. Są organizowane od blisko trzech dekad – pierwsza odbyła się w 1989 roku.

Odbywają się raz na kwartał, w soboty i zyskały sobie wierne grono sympatyków. Są okazją nie tylko do uzupełnienia prywatnych zbiorów czy sprzedaży lub wymiany pamiątek, lecz także tradycyjnym miejscem spotkań, podczas których w miłej atmosferze można podyskutować o wspólnej pasji kolekcjonerskiej, a także o innych sprawach związanych ze sportem. Niesłabnące zainteresowanie spowodowało, że giełdy przeniosły się wraz z Muzeum do nowej siedziby i z pewnością nie znikną z kalendarza wydarzeń.

MPI

Uczestnicy giełdy kolekcjonerów pamiątek sportowych, 2010

Noc Muzeów

Po raz pierwszy Noc Muzeów miała miejsce w Centrum Olimpijskim 18/19 czerwca 2005 roku. Dla innych warszawskich muzeów była to już druga tego typu impreza, my dopiero zaczynaliśmy. Do nowego Centrum przybyło ponad 800 osób i pomimo wielu atrakcji, największym zainteresowaniem cieszyło się zwiedzanie budynku i oglądanie z dachu nocnej panoramy Warszawy.

Kolejne lata były coraz bardziej interesujące, gości i towarzyszących imprez przybywało. Podczas trzeciej Nocy Muzeów (2007) odwiedził nas dziesięcioletni gość w Centrum Olimpijskim od czasu otwarcia ekspozycji stałej. Przez następne lata frekwencja Nocy ustaliła się na poziomie 1500–2000 osób.

Podczas kilkugodzinnej imprezy proponujemy naszym gościom, często całym rodzinom, grupom przyjaciół i znajomych, koncerty, konkursy, pokazy różnych konkurencji sportowych, filmy i spotkania ze sportowcami. Swoich sportowych umiejętności można próbować

w bezpośrednim „starciu” z wybitnymi olimpijczykami i innymi utytułowanymi gwiazdami sportu. Największą popularnością cieszy się judoka Paweł Nastula, dzieci są zachwycone możliwością „położenia na macie” dwukrotnego mistrza świata i złotego medalisty olimpijskiego. Na najmłodszych zawsze czekają niespodzianki, a dla rodziców są przygotowane książki i inne wydawnictwa o tematyce sportowej oraz przewodnik muzealny, oprowadzający po ekspozycji stałej i wystawach czasowych.

Podczas dwóch ostatnich Nocy ostatni goście przyjeżdżali do Muzeum nawet około godziny 2 w nocy...

Gości zazwyczaj dowożą autobusy Ogórki, a w roku 2016 kursował autobus Legii, łącząc Muzeum Klubu na Stadionie przy ulicy Łazienkowskiej z Centrum Olimpijskim. Powodem takiego komunikacyjnego rozwiązania była przygotowana przez MSiT wystawa „100 lat Legii Warszawa”.

MPI

1. Marta Krupińska – 10 000 gość Muzeum w Centrum Olimpijskim przywitany podczas Nocy Muzeów, 19 maja 2007 r.
2. Rodzinne zwiedzanie ekspozycji stałej Muzeum podczas Nocy Muzeów w 2007 r.
3. Tomasz Karczewski, prezes Warszawskiego Towarzystwa Cyklistów, uczy jazdy na bcyklu Jolę Oprządek (MSiT) podczas Nocy Muzeów w 2007 r.
4. Tomasz Karczewski, prezes Warszawskiego Towarzystwa Cyklistów, wraz z rodziną i gośćmi podczas Nocy Muzeów w 2007 r.
5. Dyrektor MSiT Tomasz Jagodziński oraz były reprezentant Polski Radosław Majdan odstawiają piłkarski Puchar Ligi Europy UEFA eksponowany podczas Nocy Muzeów w 2015 r.
6. Różne atrakcje związane z piłką nożną podczas Piłkarskiej Nocy Muzeów, 2015

5.

6.

Promocje, filmy, jubileusze...

Każde muzeum gromadzi wokół siebie krąg osób, z którymi dobrze się rozumie i chętnie współpracuje. Są to zazwyczaj bywalcy naszych różnych imprez – wernisaży, wieczorów autorских, promocji książek, seansów filmowych.

Najdłuższą tradycję mają muzealne spotkania z książką. Organizowano je już wiele lat temu, w dawnej siedzibie na ul. Wawelskiej. Jednak w Centrum Olimpijskim nastąpiła prawdziwa erupcja promocji książek o tematyce sportowej. Niemała w tym zasługa Fundacji Centrum Edukacji Olimpijskiej, która samodzielnie, ale też często we współpracy z naszą instytucją organizuje promocje książek i spotkania jubileuszowe, zwłaszcza związane z rocznicami igrzysk olimpijskich.

Spotkania pół wieku po igrzyskach stają się niezwykle emocjonalnymi chwilami, nie tylko dla samych olimpijczyków, ale też dla gości spotkania. Te niezwykle imprezy to dobry moment dla często już sędziwych sportowców do przekazania najcenniejszych pamiątek, także medali olimpijskich, do zbiorów Muzeum.

Przypominaniu historii polskiego sportu służą też spotkania w rocznicę odejścia wybitnych

sportowców. Zazwyczaj są wtedy wyświetlane dokumentalne filmy z ich udziałem lub im poświęcone, prezentowane są trofea i osobiste pamiątki, a zaproszeni goście wspominają bohatera wieczoru, często długo i barwnie. Niedawno na takim spotkaniu pożegnaliśmy myślami zmarłego w Austrii trenera koszykówki Witolda Zagórskiego, a wcześniej, z okazji 10. rocznicy śmierci wspominaliśmy sukcesy łyżwiarki Elwiry Seroczyńskiej.

Kilka lat temu Biblioteka Muzeum zrealizowała cykl spotkań z poezją sportową. Gościliśmy wtedy takich autorów, jak: Michał Zabłocki, Marian Grześczak, Anna Milewska, Paweł Krupka, Katarzyna Deberny, Bogumił Wtorkiewicz, Krzysztof Zuchora. Zainteresowanie bywalców sprawiło, że zaczęto także zapraszać autorów piszących o historii sportu prozą. Z tej serii szczególnie utkwiło nam w pamięci spotkanie ze Stefanem Szczepłkiem, opowiadającym o swojej najnowszej publikacji *Moja historia futbolu* oraz z Juliuszem Kuleszą, wspominającym futbol warszawski w latach II wojny światowej.

IG

1.

2.

3.

- 1., 2. Promocja głośnej i nagradzanej książki profesora Dariusza Stąpka *Sport i widowiska w świecie antycznym*, zorganizowana na ekspozycji stałej MSiT, w Dziale Antyczna Grecja, 2010
3. Promocja książki *Ewangelia dla sportowca i kibica*, od lewej – red. Przemysław Babiarsz, ks. Edward Pleń, Kamil Stoch, Anita Włodarczyk, ks. Tomasz Lubaś, 2012

Dyrektor
Muzeum Sportu i Turystyki
Tomasz Jagodziński

Prezes
Polskiego Związku Szermierczego
Jacek Błerkowski

zapraszają
na premierowy pokaz filmu dokumentalnego pt:

**Leszek Lubicz-Nycz
Żołnierz olimpijczyk**

12 listopada 2012 roku o godzinie 12.00
w Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie,
Wybrzeże Gdyńskie 4,
(Centrum Olimpijskie PROX, sala kinowa, 3. piętro)

Po filmie:
spotkanie z reżyserem Bohdanem Keziakiem

WZÓWSZE.
Współpraca z Polską

Zaproszenie

Lubicz-Nycz Leszek
miał pent 5.11.12

SMUTNA PIOSENKA

Opowiem ci smutną piosenkę,
której nie śpiewa ptak
ani echo w tym lesie,
rosną tu drzewa
i szumią

BYŁ WRZESIEŃ

Widziały drzewa watahy
spragnionych krwi,
i pełnych żądz,
gnających na oślep
otumanionych pogromców

PIĘTNEM APOKALIPSY

jest cisza w tym lesie,
gdzie żaden ptak nie śpiewa,
szumią drzewa

BYŁ WRZESIEŃ

„Świątynia wspomnień”
Ireneusz Chmurzyński

IN MEMORIAM POLSKIM OLIMPIJCZYKOM ZAMORDOWANYM W KATYNIU

Dyrektor Muzeum Sportu i Turystyki

Tomasz Jagodziński

ma zaszczyt zaprosić na spotkanie autorskie
artysty grafika

Ireneusza Chmurzyńskiego

połączone z uroczystością
przekazania do zbiorów muzealnych
Sztandaru Związku Sokołów Polskich

19 września 2011 roku
godzina 17.00

Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie
ul. Wybrzeże Gdyńskie 4
Centrum Olimpijskie

TOMASZ JAGODZIŃSKI

Dyrektor Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie

KAZIMIERZ KOWALCZYK

Prezes Polskiego Związku Łyżwiarstwa Szybkiego

KAJETAN HĄDZELEK

Prezes Fundacji Centrum Edukacji Olimpijskiej
serdecznie zapraszają na spotkanie

ELWIRA SEROCZYŃSKA (1931–2004)

legenda polskiego łyżwiarstwa

w dniu 1 grudnia 2014 roku o godzinie 12:00

w siedzibie Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie
Centrum Olimpijskie, ul. Wybrzeże Gdyńskie 4

Fragment zaproszenia na wieczór poświęcony pamięci Mariana Grześczaka, w pierwszą rocznicę śmierci poety, 2011

Przesłanie

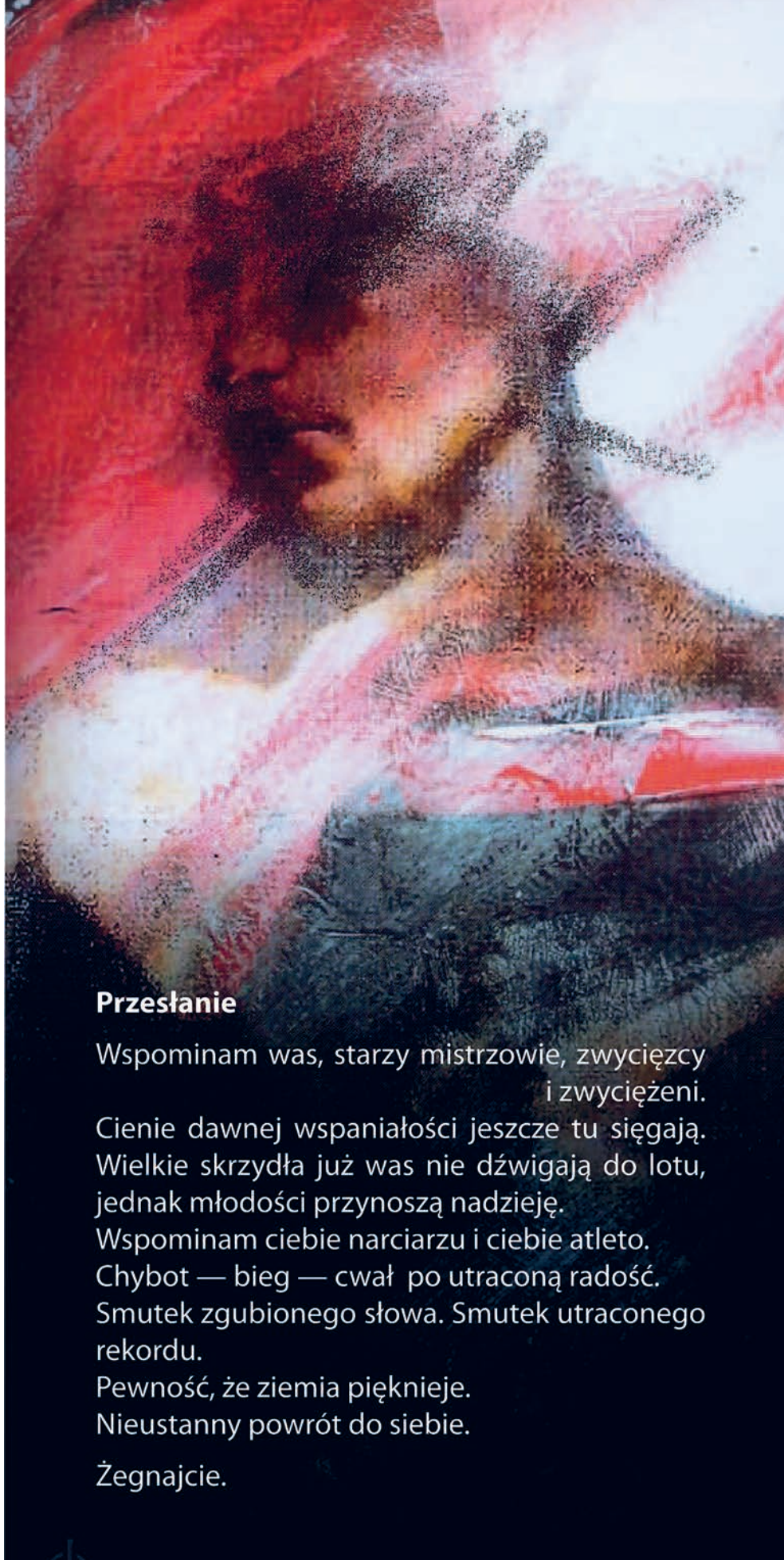
Wspominam was, starzy mistrzowie, zwycięzcy
i zwyciężeni.

Cienie dawnej wspaniałości jeszcze tu sięgają.
Wielkie skrzydła już was nie dźwigają do lotu,
jednak młodości przynoszą nadzieję.

Wspominam ciebie narciarzu i ciebie atleto.
Chybot — bieg — cwał po utraconą radość.
Smutek zgubionego słowa. Smutek utraconego rekordu.

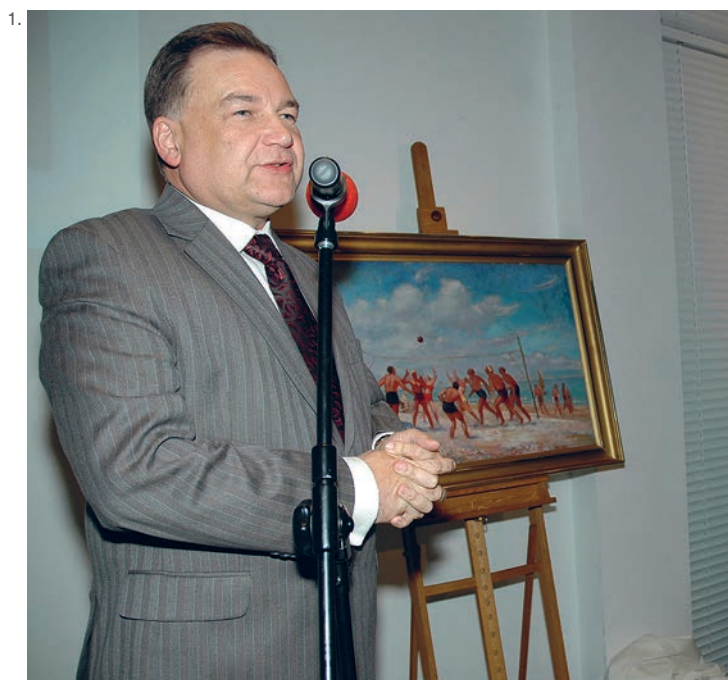
Pewność, że ziemia pięknieje.
Nieustanny powrót do siebie.

Żegnajcie.

1. Muzealne spotkanie z udziałem powstańców warszawskich zatytułowane „Z kortów na barykady”, przygotowane przez red. Bohdana Tomaszewskiego, red. Zbigniewa Chmielewskiego i Kordiana Tarasiewicza, 3 sierpnia 2014 r.
2. Przekazanie pamiątek z Powstania Warszawskiego do zbiorów Muzeum na ręce redaktora Bohdana Tomaszewskiego i dyrektora Tomasza Jagodzińskiego, 3 sierpnia 2014 r.

1. Jubileusz 55-lecia Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie, 2007. Marszałek Adam Struzik przekazuje w prezencie do zbiorów MSiT obraz Wojciecha Weissa *Siatkówka na plaży w Jastrzębiej Górze* z 1935 roku.
2. Goście międzynarodowej konferencji zwiedzają Dział Muzealiów, oprowadza Agata Grabowska, Główny Inwentaryzator MSiT, 2007
3. Zbiorowe zdjęcie uczestników Konferencji „Olympic Collections and Olympic education in the Museums of Sports”, Warszawa 2007

1.

2.

3.

1. Jubileusz 60-lecia Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie, marszałek Adam Struzik z nagrodzonymi i wyróżnionymi pracownikami Muzeum, 2012
2. Jubileuszowy tort prezentuje Jarosław Uściński, szef restauracji Moonsfera w Centrum Olimpijskim
3. Na jubileuszowy wieczór przybyli liczni goście..., 2012

Spotkanie Olimpijczyków w 50.
rocznicę Igrzysk XVII Olimpiady
w Rzymie, 2010
Imprezę przygotowano wspólnie
z FCEOI

Drużyna piłkarska MSiT startująca w jubileuszowym turnieju piłkarskim, zorganizowanym z okazji 60-lecia MSiT, 2012

Turnieje piłkarskie

Idea organizacji meczów piłkarskich narodziła się w roku 2010, kiedy to z okazji wystawy „RPA państwo Mundialu 2010” na stadionie RKS Marymont rozegrano mecz piłkarski pomiędzy drużyną Muzeum Sportu i Turystyki a reprezentacją Afryki. Mecz zakończył się porażką naszej drużyny 0:6. Kolejnym piłkarskim wydarzeniem w historii MSiT był jubileuszowy turniej zorganizowany na 60-lecie naszej instytucji, w którym udział wzięły cztery drużyny, a Muzeum po gospodarstwu zajęło honorowe ostatnie miejsce. Mało satysfakcjonujące wyniki skłoniły nas do ciężkiej pracy i morderczych treningów. Na efekty nie trzeba było długo czekać, gdyż już w 2013 roku nasza reprezentacja w I Piłkarskich Mistrzostwach Instytucji Kultury zdobyła brązowy medal, rywalizując z trzynastoma drużynami instytucji kultury.

Idea organizacji cyklicznej imprezy, jaką są Piłkarskie Mistrzostwa Instytucji Kultury, narodziła się w 2013 roku. Pierwsze zawody zorganizowane na obiekcie Polonii Warszawa miały upamiętniać największą sportową imprezę zorganizowaną w Polsce – Mistrzostwa Europy w Piłce Nożnej Euro 2012.

Z każdą edycją impreza ewoluuje, przyciąga coraz większą liczbę instytucji chcących uczestniczyć w tym nowatorskim projekcie. Założeniem organizatorów jest jak najszerza integracja środowiska kulturalnego w Polsce. W roku 2016 turniej zgromadził ponad 300 piłkarzy amatorów (pracowników instytucji kultury), którzy wraz ze swoimi rodzinami uczestniczyli w tym kulturalnym święcie piłkarskim. Brali udział nie tylko w piłkarskich rozgrywkach, ale również w zajęciach

Drużyna piłkarska MSiT przed meczem, 2016

Ostatnie wskazówki przed meczem, 2016

edukacyjnych, a także miło spędzali czas podczas Mikołajek. Była to także świetna okazja do wymiany doświadczeń i zacieśniania współpracy między instytucjami kultury.

Piłkarskie Mistrzostwa Instytucji Kultury to nie tylko rozgrywki sportowe, to przede wszystkim możliwość wyjścia z ofertą kulturalną poza mury własnych instytucji. To także okazja na dotarcie do nowych grup odbiorców, a także prezentacja swojej oferty na Pikniku Rodzinnym, który jest stałym elementem turnieju.

Nasza reprezentacja, poza organizowanymi przez siebie zawodami piłkarskimi uczestniczy także w turniejach w całej Polsce, osiągając tam ogromne sukcesy. Od 2014 roku jesteśmy niepokonani w rozgrywkach o Puchar Prezydenta Miasta Krakowa. W naszej siedzibie, w gabinecie dyrektora wyeksponowane są trzy ogromne puchary wraz ze złotymi medalami zdobytymi za zwycięstwa w trzech edycjach turnieju. Nie spoczywamy jednak na laurach i w kolejnych latach planujemy turnieje, festiwale piłkarskie i kolejne triumfy.

KS

Medal za pierwsze miejsce zdobyty przez drużynę MSiT w XI Turnieju Piłkarskim Muzeów im. Jerzego Dobrzyckiego o Puchar Prezydenta Miasta Krakowa, 2013

Puchar za pierwsze miejsce zdobyty przez drużynę MSiT w XI Turnieju Piłkarskim Muzeów im. Jerzego Dobrzyckiego o Puchar Prezydenta Miasta Krakowa, 2013

Współpraca międzynarodowa

W dziejach Muzeum Sportu i Turystyki współpraca międzynarodowa bardzo szybko stała się ważną częścią działalności merytorycznej. Globalny charakter sportu i uczestnictwo Polski w ruchu olimpijskim stawiały młode Muzeum w uprzywilejowanej sytuacji już w trudnych latach pięćdziesiątych.

Pierwsze kontakty zagraniczne to udział w międzynarodowych wystawach w Cortinie d'Ampezzo (1956) i Turynie (1959). Bezpośrednie kontakty z dyrektorami i pracownikami muzeów sportu w Bazylei, Bukareszcie, Lozannie i Pradze zaczęły się w roku 1970, kiedy to przygotowywano w Warszawie wspólną wystawę „Sport w medalierstwie”(1972).

Od czasu przeprowadzki do Centrum Olimpijskiego częstotliwość goszczenia wystaw z zagranicy znacznie wzrosła. Współpracowaliśmy w tym zakresie ze Ski Museum w Holmenkollen (2006), Deutsches Sport & Olympia Museum w Kolonii (2009), Eesti NSV Spordimuuseum w Tartu (2011), Gosudarstwiennyj Muziej Sporta w Moskwie (2012), British Golf Museum w St. Andrews (2016) i Magyar Olimpiai és Sportmúzeum w Budapeszcie (2016).

Współpraca międzynarodowa to, obok wymiany wystaw czasowych, także wymiana eksponatów, wydawnictw i informacji naukowej. Muzeum jest reprezentowane w międzynarodowych organizacjach zajmujących się naukowo historią sportu: CESH od roku 1998, ISOH od roku 2004.

Nasze wieloletnie kontakty międzynarodowe sprawiły, że w zbiorach Muzeum znajduje się ponad 200 eksponatów pochodzących z darów od muzeów i innych instytucji zagranicznych, a w Bibliotece kilkaset książek, czasopism, broszur i dokumentów archiwalnych.

Bliskie kontakty z niektórymi instytucjami, a także nadzieja na interesujące projekty w przyszłości, sprawiają, że Muzeum nasze może pochwalić się podpisanymi umowami o współpracy z Muzeum Sportu Estońskiego w Tartu, Muzeum Sportu w Moskwie, a ostatnio z Narodowym Muzeum Sportu w Nicei. Jednak najdłuższa współpraca łączy naszą placówkę z Muzeum Olimpijskim w Lozannie, trwa bowiem od roku 1972. Niewątpliwie ten długi staż wpłynął, między innymi, na zaproszenie w 2006 roku polskiego Muzeum do tworzonej wówczas Olimpijskiej Sieci Muzeów (OMN). W roku 2011 Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie uzyskało status pełnoprawnego członka tej elitarnej grupy muzeów sportu i olimpizmu.

Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie jest dobrze zorientowane w problemach światowego muzealnictwa sportowego, a naszej pracy towarzyszy od lat budująca świadomość czynnego współuczestnictwa w międzynarodowym ruchu muzealnym.

IG

1., 2., 3. Robocze spotkanie członków OMN na seminarium poświęconym konserwacji eksponatów muzealnych, Warszawa 2015

Muzeum Sportu i Turystyki w Olympic Museums Network

W 2011 roku Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie zostało przyjęte do elitarnego programu OMN (Olympic Museums Network) utworzonego przez Międzynarodowy Komitet Olimpijski, w którym uczestniczą 22 placówki muzealne z całego świata. Co roku przedstawiciele Muzeum biorą udział w sesjach Rady Dyrektorów Olimpijskich Muzeów Sportu, prowadzonych przez Francisa Gabeta, Przewodniczącego Rady OMN, Przewodniczącego Wydziału Kultury i Dziedzictwa MKOl oraz Dyrektora Fundacji Olimpijskiej w Lozannie.

Dotychczas jednym z najważniejszych wydarzeń w ramach działań OMN było zorganizowanie w 2014 roku IX sesji Rady Dyrektorów z udziałem Przewodniczącego MKOl Thomasa Bacha. W swoim wystąpieniu Przewodniczący MKOl podkreślił szczególną rolę kultury, sztuki i dziedzictwa narodowego poszczególnych krajów – członków MKOl. Ważną zapowiedzią było ogłoszenie ramowych zasad organizacji przyszłych Olimpijskich Konkursów Sztuki, co stanowi nawiązanie do dawnej, pięknej tradycji MKOl. Jest to szczególnie istotne dla Polski, której reprezentanci wielokrotnie wygrywali Olimpijskie Konkursy Sztuki, a polscy działacze olimpijscy żarliwie przypominali przez lata o potrzebie wznowienia tych konkursów.

Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie od początku swojego członkostwa w OMN aktywnie uczestniczy w spotkaniach, konferencjach i wydarzeniach. W 2013 roku przedstawiciele Muzeum wzięli udział w projekcie Olympic Museum Masterclass w Doha (Katar), którego zadaniem było między innymi szkolenie pracowników Muzeum w zakresie organizacji wystaw i wypożyczeń międzymuzealnych.

Dzięki nawiązanym kontaktom w ramach OMN, Muzeum Sportu zorganizowało wiele wystaw i projektów międzynarodowych, współpracując z zagranicznymi Muzeami. Dobrym przykładem może być współpraca z Muzeum Sportu w Salonikach (Grecja) przy organizacji projektu szkoleniowego Akademia Zarządzania Muzeum (AZM), czy z Muzeum Sportu w Tartu (Estonia) przy organizacji wystawy „Sport estoński na dawnej fotografii”. Wśród wielu wystaw czasowych sprowadzonych do Polski, dzięki kontaktom nawiązanym w ramach OMN, warto przypomnieć również wystawę „Pierre de Coubertin i sztuka”, przygotowaną przez Deutsches Sport & Olympia Museum w Kolonii we współpracy z Comité International Pierre de Coubertin (CIPC). Wystawa była prezentowana w Warszawie w roku 2009.

Spotkania członków Olympic
Museums Network,

1. Lozanna, 2007

2. Nanjing, 2014

Przedstawiciele muzeów zrzeszonych w Olympic Museums Network przed Muzeum Olimpijskim w Lozannie, 2016

Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie uczestniczy w dwóch ważnych projektach OMN: Collections Working Group CWG (Grupa Robocza ds. Kolekcji), oraz Education Working Group EWG (Grupa Robocza ds. Edukacji). W ramach CWG Muzeum zorganizowało w 2015 roku dwudniową sesję w Warszawie, w której uczestniczyli przedstawiciele muzeów z dziesięciu krajów: The Olympic Museum, Lozanna (Szwajcaria), Sportimonium, Bruksela (Belgia), Museu Olímpic i de l'Esport Joan Antoni Samaranch, Barcelona (Hiszpania), Eesti Spordimuseum, Tartu (Estonia), Suomen Urheilumuseo, Helsinki (Finlandia),

Thessaloniki Olympic Museum, Saloniki (Grecja), Norges Olympiske Museum, Lillehammer (Norwegia), Richmond's Olympic Experience, Vancouver (Kanada) i Qatar Olympic and Sport Museum, Doha (Katar).

Tematem konferencji były kwestie konserwacji różnego rodzaju zbiorów, a także polityka gromadzenia muzealiów oraz wypożyczeń. Reprezentanci każdego z muzeów przedstawiali prezentację, a całość wieńczyła dyskusja, podczas której porównywano doświadczenia placówek z różnych krajów.

MPI

Odwiedzili nas

Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie, jako najstarsza i najważniejsza tego typu instytucja w Polsce oraz członek prestiżowej sieci Olympic Museums Network, jest częstym miejscem oficjalnych odwiedzin gości z całego świata. Ekspozycję stałą zwiedzają także liczne delegacje przybywające do Polskiego Komitetu Olimpijskiego. Wielu gości wraca myślami do upamiętnionych w Muzeum wydarzeń, których byli świadkami, a sportowcy z radością odnajdują wzmianki o sukcesach swoich lub polskich przyjaciół, z którymi przed laty rywalizowali. W naszych progach bywają nie tylko sławy sportowych aren i przedstawiciele najważniejszych sportowych organizacji, lecz także politycy oraz postaci kultury i sztuki.

MP

Juan Antonio Samaranch,
honorowy Przewodniczący MKOl
zwiedził Muzeum w towarzystwie
Ireny Szewińskiej i Tomasza
Jagodzińskiego – dyrektora MSiT,
2009

1.

1. Pierwszą Damę Marię Kaczyńską, w towarzystwie Adama Krzezińskiego, sekretarza generalnego PKOl, oprowadza po ekspozycji stałej MSiT dyrektor Tomasz Jagodziński, 2010

2. Uroczyste odsłonięcie plakiet medalowych na Ścianie Chwały Polskiego Olimpizmu. Od lewej: Irena Szewińska, Agata Kornhauser-Duda, Pierwsza Dama, Andrzej Duda, Prezydent RP, Natalia Madej i Małgorzata Fularczyk-Kozłowska – złote medalistki w wioślarstwie na IO w Rio de Janeiro, 2016

2.

1.

2.

3.

1. Aktor Bruce Willis wpisuje się do Księgi Pamiątkowej MSiT obok Tomasz Jagodziński dyrektor MSiT
2. Mistrz świata, szwajcarski skoczek narciarski Andreas Küttel, zwiedza MSiT oprowadzany przez Grażynę Rabsztyn (PKOl) i Michała Puskarskiego (MSiT), 2013
3. Aleksander Doba, podróżnik i kajakarz, pogromca Atlantyku, przy kajaku Karola Wojtyły na ekspozycji Muzeum, oprowadzany przez Michała Puskarskiego, 2014

1. Tenor Marek Torzewski z żoną Barbarą i córką Agatą przy kolekcji pochodni olimpijskich na ekspozycji stałej MSiT, 2009
2. Janusz Gerard Peciak ogląda swój złoty medal olimpijski na ekspozycji muzealnej, 2007
3. Pięcioboista Jerzy Staniszkis, Arkady Brzezicki, Witold Domański – sędziwi uczestnicy zawodów olimpijskich organizowanych w 1944 roku w ołagiu IIC Woldenberg, podczas wizyty w MSiT, 19 czerwca 2007 r.
4. Irina Borisowna Dżidżiguri, autorka wystawy „Dawne sporty, gry i zabawy w Rosji” i Aleksander Siergiejewicz Dubynin, zastępca dyrektora Centralnego Muzeum Kultury Fizycznej i Sportu w Moskwie, 2015
5. Król Polskich Kibiców Andrzej „Bobo” Bobowski zwiedza wystawę „100 lat Legii Warszawa”, 2016

3.

4.

5.

1. Księżna Monaco Charlene Grimaldi, pływaczka i olimpijka, z dużym zainteresowaniem zwiedza Muzeum, oprowadzana przez Irenę Szewińską i Tomasza Jagodzińskiego, dyrektora MSiT, 17 października 2012 r.

2. Francis Gabet, dyrektor Muzeum Olimpijskiego w Lozanie, zwiedza w towarzystwie Tomasza Jagodzińskiego, dyrektora MSiT i Michała Puskarskiego, kierownika Działu Edukacji i Promocji MSiT, ekspozycję stałą MSiT, 2014

3. Piotr Długosielski, sekretarz generalny PZLA, wraz z gościem, wybitnym sprinterem Colinem Jacksonem próbuje swoich sił w biegu po muzealnym tartanie, 12 czerwca 2016 r.

1.

2.

1. Z okazji 40. rocznicy skomponowania *Ekecheirii* i wydania przez PKOl płyty „Turski, Spisak, Penderecki”, Muzeum odwiedził Krzysztof Penderecki, 2012

3.

2. Znani działacze MKOl Mario Pescante i Alfredo Peyretti oraz przedstawiciele władz PKOl, oprowadzani po ekspozycji stałej przez dyrektora Tomasza Jagodzińskiego oraz kierownika Działu Edukacji Michała Puszkarskiego, szczególną uwagę zwrócili na pamiątki związane ze sportem w obozach jenieckich, 2012

3. Jego Wysokość Szejk Ahmad al-Fahad al-Sabah, polityk Kuwejtu, międzynarodowy działacz sportowy, członek MKOl i Rady FIFA, prezes Stowarzyszenia Narodowych Komitetów Olimpijskich zwiedza ekspozycję stałą MSiT w towarzystwie dyrektora Tomasza Jagodzińskiego i Michała Polakowskiego z Działu Naukowego, 5 listopada 2013 r.

1. Jenő Buzánszky, węgierski piłkarz, członek legendarnej Złotej Jedenastki, mistrz olimpijski (1952) i wicemistrz świata (1954), z Tomaszem Jagodzińskim dyrektorem MSiT przy gablocie piłkarskiej, 2011

2. Jacek Gmoch zwiedza razem z dyrektorem MSiT Tomaszem Jagodzińskim wystawę „100 lat Legii Warszawa”, 2016

3. Dr inż. Roman Babut, przewodniczący Międzynarodowego Stowarzyszenia Kolekcjonerów Olimpijskich i członek Komisji Kultury i Dziedzictwa Olimpijskiego MKOl i dr Christian Wacker, były dyrektor muzeów w Kolonii i Doha dyskutują o problemach ekspozycyjnych w muzeach sportu, 2015

4. Wizyta złotych medalistów Drużynowych Mistrzów Świata na Żużlu, od lewej – Rune Holta, Tomasz Gollob, Adrian Miedziński, Janusz Kołodziej oraz Tomasz Jagodziński dyrektor MSiT, 11 października 2011 r.

5. Prezydent Międzynarodowego Komitetu Olimpijskiego dr Thomas Bach zwiedził Muzeum w przededniu X Światowych Igrzysk Sportowych The World Games Wrocław 2017. Na zdjęciu w towarzystwie Ireny Szewińskiej i Tomasza Jagodzińskiego, dyrektora MSiT. 19 lipca 2017 r.

4.

5.

CZĘŚĆ
DRUGA

2

Muzealia

Zakres prac realizowanych w Dziale Muzealiów jest niezwykle szeroki. To przede wszystkim gromadzenie i odpowiednie przechowywanie zbiorów. W tym celu pracownicy starają się dotrzeć do potencjalnych Darczyńców, monitorują aukcje antykwaryczne, utrzymują kontakty z kolekcjonerami. Dbają, by magazyn zbiorów spełniał podstawowe standardy muzealne w zakresie bezpieczeństwa i odpowiedniego przechowywania eksponatów. Przeprowadzają przeglądy stanu zachowania obiektów, a w razie potrzeby kontaktują się z właściwymi pracownikami konserwatorskimi. Ważną częścią pracy działu jest katalogowanie i opracowywanie pozyskanych eksponatów. Sprowadza się to do szczegółowego opisu obiektów – często odtwarzania ich historii, zakładania kart inwentarzowych i prowadzenia elektronicznej bazy danych. Pracownicy Działu Muzealiów odpowiedzialni są za udostępnianie wybranych obiektów na wystawy czasowe do innych placówek w kraju i za granicą. Przygotowują umowy, utrzymują kontakt z kuratorami i organizatorami wystaw, zajmują się kwestiami bezpieczeństwa i transportu eksponatów. Przeprowadzają również kwerendy zlecane przez różnorakie instytucje i osoby prywatne. Dział współpracuje z instytucjami naukowymi, edukacyjnymi i wydawnictwami.

Zbiory Muzeum ogniskują się wokół szeroko pojętej tematyki związanej z historią sportu, olimpizmu i turystyki, ze szczególnym uwzględnieniem dorobku narodowego.

Dział prowadzi następujące księgi inwentarzowe:

- Filatelistyka – znaczki i karty pocztowe,
- Grafika
- Muzealia – medale, puchary, emblematy, odznaki, numizmaty, sztandary, proporce, stroje

sportowe, sprzęt sportowy, akcesoria turystyczne, obrazy i rzeźby.

- Plakaty

Powyższe księgi wykazują blisko 55 tysięcy pozycji inwentarzowych.

W osobnej księdze odnotowywane są depozyty – obiekty innych podmiotów, głównie osób fizycznych, przechowywane i eksponowane w Muzeum. Inwentarz wykazuje blisko 800 tego typu eksponatów.

W ostatnim jednościeciu (2005–2016) zbiory gromadzone w Dziale Muzealiów powiększyły się o blisko 24 tysiące pozycji inwentarzowych. Jest to przyrost ogromny, świadczący bardzo dobrze o pracy działu. Obiekty pozyskane w ostatniej dekadzie stanowią prawie 45% wszystkich zbiorów gromadzonych przez sześćdziesiąt pięć lat – od chwili założenia Muzeum.

Dział Muzealiów Muzeum Sportu i Turystyki posiada wiele unikatowych kolekcji. Są to między innymi zbiory blisko siedemdziesięciu medali olimpijskich i przeszło pięć tysięcy plakatów sportowych i turystycznych. W Dziale Sztuki znajduje się ponad dwa tysiące prac wybitnych polskich artystów. Zbiory Muzeum obejmują blisko dwieście lat historii – od początku wieku dziewiętnastego aż po obiekty pochodzące z Igrzysk Olimpijskich w Rio de Janeiro. Kolekcja jest bardzo zróżnicowana. W skład jej wchodzi wcześniej wspomniane medale, plakaty i dzieła sztuki, ale również puchary, gry, stroje czy sprzęt sportowy. Różnorodność i unikatowość zbiorów Muzeum jest powodem zainteresowania ze strony innych placówek muzealnych, co wyraża się bardzo wysokim współczynnikiem wypożyczeń obiektów na wystawy czasowe organizowane w Polsce i za granicą.

PB

Archiwum Fotograficzne

Archiwum Fotograficzne funkcjonuje od samego początku istnienia Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie, tj. od 1952 roku. Do zadań działu należy gromadzenie, przechowywanie, katalogowanie, digitalizowanie, opracowywanie, konserwacja, udostępnianie (na zasadach określonych w Regulaminie) następujących zbiorów ikonograficznych: fotografii, negatywów, diapozytywów dokumentujących historię polskiego i światowego sportu (w tym dziedzin pokrewnych), polskiego i międzynarodowego ruchu olimpijskiego oraz turystyki kwalifikowanej i krajoznawczej. Archiwum również od samego początku dokumentuje działalność dotyczącą organizowanych przez Muzeum wydarzeń kulturalnych, edukacyjnych i wystawienniczych.

Archiwum Fotograficzne pozyskuje zbiory, dzięki ofiarności licznych Darczyńców oraz poprzez zakupy. Do najcenniejszych pozycji należą fotografie ilustrujące powstanie i działalność pierwszych towarzystw sportowych z końca XIX i początku XX wieku. Ukazują one m.in. sylwetki nauczycieli, zawodników i osób z kręgu ówczesnych organizatorów sportu. Należy wspomnieć tu także o kolekcji szklanych diapozytywów z lat 1905–1914, ukazujących turystykę narciarską i górską w Karpatach Wschodnich i Tatrach. To unikatowy zbiór, świetnie zachowany, mający wielką wartość nie tylko ze względu na to, co przedstawia, ale także ze względu na materiał, na którym zostały wykonane zdjęcia. Kolejną, ważną dla Muzeum kolekcją jest zbiór negatywów autorstwa Tomasza Prażmowskiego. To okazały zasób ponad 60 tysięcy negatywów ilustrujących wydarzenia sportowe z lat 60., 70. i z początku 80. XX wieku. Negatywy przekazał sam autor, co czyni go jednym z najbardziej zasłużonych Darczyńców w historii Muzeum. Wśród wielu

ciekawych zbiorów fotograficznych należy przywołać również interesujące albumy fotograficzne podarowane przez Franciszka Szymczyka, dokumentujące lata świetności jego kolarskiej kariery, albumy Adama Papée dotyczące szermierki z lat 20. i 30. XX wieku oraz równie ciekawe albumy Janusza Kusocińskiego przekazane do Muzeum przez rodzinę Mistrza czy albumy jeźdźcy Karola Rómmla. Najświeższym nabytkiem (2012 rok), ocalonym od zapomnienia, są karty albumowe (niestety albumy zostały rozerwane) dokumentujące karierę zawodową oraz życie osobiste Stanisławy Walasiewicz. Przypadkiem, a może szczęśliwym zrzędzeniem losu trafiły one do Muzeum prosto z polonijnej biblioteki w Kalifornii. Kolekcja ta to zbiór ponad 2200 fotografii umieszczonych na albumowych kartach – prawdopodobnie, na co wskazują liczne dedykacje na fotografiach, przez samą złotą medalistkę olimpijską z Los Angeles. Wśród zbiorów Archiwum znajdują się też nieliczne, unikatowe zdjęcia wybitnych polskich fotografów, takich jak: Marian Fuks, Stanisław Bogacki, Zdzisław Marcinkowski, Jan Ryś.

Wszystkie zbiory inwentaryzowane są według podziału na następujące księgi inwentarzowe: Księga pozytywów, Księga albumów fotograficznych, Księga negatywów i diapozytywów. Katalogowanie zbiorów zostało zorganizowane według podziału rzeczowego na poszczególne dyscypliny sportowe.

Archiwum Fotograficzne prezentuje swoje zbiory m.in. organizując wystawy. W ostatnich latach pokazaliśmy nasze zdjęcia na kilku ekspozycjach w kraju i za granicą.

W 2005 roku Muzeum przeprowadziło się do nowej siedziby – Centrum Olimpijskiego, dzięki temu zbiory fotograficzne zyskały nową przestrzeń magazynową, pojawiła się także

możliwość lepszej pracy nad archiwaliami. Poprawa warunków przechowywania obiektów pozwoliła na dokonanie zmian w pracy działu. Nastąpiła komputeryzacja Archiwum, wprowadzono komputerowy system katalogowania zbiorów (przy zachowaniu tradycyjnego) oraz przystąpiono do digitalizacji. Mimo jednak zdecydowanie lepszych warunków lokalowych wiele palących spraw pozostaje nierozwiązanych. Archiwum, jak pewnie wiele podobnych instytucji, boryka się z problemem pozyskiwania funduszy na konserwację swoich zasobów.

Archiwum Fotograficzne modernizuje się, zmieniając się nie tylko samo dla siebie, ale przede wszystkim dla tych, którzy z jego zasobów czerpią korzyści intelektualne. Z tego powodu pracownicy Archiwum angażują się w wiele projektów naukowych, popularnonaukowych, edukacyjnych, mających na celu przybliżenie zainteresowanym i nie tylko, historii polskiego sportu.

W latach 2006-2016 Archiwum Fotograficzne pozyskało do swoich zbiorów 1439 pozytywów, 23 albumy fotograficzne (ok. 3300 zdjęć). Zdigitalizowano 7176 zdjęć oraz 6350 negatywów

i diapozytywów, tworząc równocześnie nowy katalog komputerowy zbiorów Archiwum. Wykonano 13795 fotografii dokumentujących różne wydarzenia muzealne, takie jak wernisaże wystaw, uroczystości, spotkania, konferencje i sesje naukowe.

Ze zbiorów Archiwum powstały następujące wystawy fotograficzne:

1. „Sport polski na dawnej fotografii”, 2010
2. „Sport polski na dawnej fotografii w trójwymiarze”, 2012
3. „Historia polskiej piłki nożnej na dawnej fotografii”, 2012

Co roku Archiwum udostępniania swoje zbiory wielu instytucjom m.in.: muzeom, instytutom naukowym, stowarzyszeniom, organizacjom pozarządowym, kancelarii Sejmu i Senatu RP, uczelniom wyższym i szkołom, bibliotekom, wydawnictwom, klubom i organizacjom sportowym, w tym również zagranicznym. W ciągu roku rozpatrujemy od 20 do 30 prośb i wniosków dotyczących różnorodnych form współpracy.

KM

Biblioteka

Biblioteka Muzeum Sportu i Turystyki została założona w 1959 roku jako dział wewnętrzny. Po przeniesieniu siedziby Muzeum z ul. Foksal na stadion Skry przy ul. Wawelskiej, Biblioteka została udostępniona czytelnikom spoza Muzeum (1966 r.) i służy w tym charakterze studentom, nauczycielom, pracownikom naukowym, dziennikarzom i historykom do dzisiaj. Zakres tematyczny obejmuje sport (zwłaszcza sport olimpijski) i turystykę – rozumiane zarówno jako sport wyczynowy i turystyka kwalifikowana, jak też i działania amatorskie. Biblioteka gromadzi, przechowuje, opracowuje, konserwuje i udostępnia zasoby stanowiące dokumentację wydarzeń sportowych.

Zbiory Biblioteki pochodzą głównie z dwóch źródeł: zakupów i darów. Zakupy realizowane są poprzez śledzenie rynku wydawniczego i antykwarecznego oraz od osób prywatnych, dary natomiast przekazują instytucje (stowarzyszenia, związki sportowe, firmy i instytucje państwowe) oraz osoby prywatne (czasem są to pojedyncze numery czasopism, czasem cały księgozbiór lub spuścizna).

Na całość zbiorów, którymi opiekuje się Biblioteka, składają się:

- tradycyjne nośniki informacji, tzn. książki, broszury i czasopisma
- elektroniczne nośniki danych, tzn. CD-ROM-y i DVD-ROM-y
- dokumenty życia społecznego, tzn. archiwalia, pocztówki, afisze, kalendarze, mapy, ekslibrisy i albumy

Inwentaryzowane są one w kilkunastu różnych księgach inwentarzowych (podział wynika głównie ze względu na formę), niektóre z nich zostały założone na samym początku przy powstawaniu Biblioteki, kilka dopiero w ostatnim dziesięcioleciu:

1. Księga Inwentarzowa Wydawnictw Zwartych (Muzealia) – spisane są tu wszystkie książki i broszury, które weszły na stan Biblioteki przed 31 grudnia 2011, po tej dacie – wszystkie książki i broszury powstałe przed 1945 r.
2. Księga Inwentarzowa Wydawnictw Zwartych po 1945 r. – księga założona w 2012 roku, wpisywane są do niej książki i broszury wydane po roku 1945.
3. Księga Inwentarzowa Wydawnictw Ciągłych – inwentaryzowane są w niej roczniki i numery czasopism, głównie polskich, ale też czeskich, francuskich, niemieckich i rosyjskich.
4. Księga Inwentarzowa Archiwaliów – wykazywane są w niej wszelkiego typu dokumenty osobowe i instytucjonalne, takie jak: zaproszenia, dyplomy, korespondencja, identyfikatory, bilety z imprez itp.
5. Księga Inwentarzowa Pocztówek – założona w roku 1996; w jej skład wchodzi karty pocztowe i pocztówki (widokówki), zarówno polskie, jak i zagraniczne; olimpijskie, sportowe i turystyczne.
6. Księga Inwentarzowa Albumów – zawiera zestawienia korespondencji z konkretnych lat (albumy WTC), kroniki drużyn i klubów, dokumentacja Międzynarodowych Kongresów Olimpijskich itp.
7. Księga Inwentarzowa Map i Planów – zawiera plany miast i mapy fizyczne oraz turystyczne Polski.
8. Księga Inwentarzowa Dokumentów Elektronicznych, wykazywane są tu CD-ROM-y i DVD-ROM-y zawierające gry komputerowe, filmy i programy o tematyce sportowej i turystycznej.
9. Księga Inwentarzowa Kalendarzy – założona w roku 2011, zawierająca wszelkiego rodzaju

- kalendarze (ścienne, biurkowe, kieszonkowe), głównie wydawane przez kluby sportowe.
10. Księga Inwentarzowa Afiszów – założona w roku 2011, inwentaryzowane są w niej afisze i afiszo-plakaty dotyczące imprez sportowych i turystycznych o zasięgu międzynarodowym, krajowym i lokalnym.
 11. Księga Inwentarzowa Ekslibrisów – założona w roku 2011, spisane są w niej ekslibrisy o tematyce sportowej i turystycznej.
 12. Księga Inwentarzowa Mikrofilmów – zawiera mikrofilmy publikacji poddanych konserwacji.
 13. Księga Inwentarzowa Facsimile – zawiera spis wykonanych na potrzeby wystawiennicze Muzeum facsimiliów.

Księga Inwentarzowa	Stan na 31.12.2006	Stan na 31.12.2016
Księga Inwentarzowa Wydawnictw Zwartych	16594	18164
Księga Inwentarzowa Wydawnictw Zwartych po 1945 r.	—	1246
Księga Inwentarzowa Wydawnictw Ciągłych	2729	2700
Księga Inwentarzowa Archiwaliów	4536	6200
Księga Inwentarzowa Pocztówek	1003	2728
Księga Inwentarzowa Albumów	186	213
Księga Inwentarzowa Map i Planów	463	625
Księga Inwentarzowa Dokumentów Elektronicznych	33	212
Księga Inwentarzowa Kalendarzy	—	202
Księga Inwentarzowa Afiszów	—	514
Księga Inwentarzowa Ekslibrisów	—	25
Księga Inwentarzowa Mikrofilmów	3	3
Księga Inwentarzowa Facsimile	59	59
Razem zbiory	25606	32891

Anna Milewska, dr Maria Rotkiewicz, dr Krzysztof Zuchora, Marian Grześczak czytają swoje wiersze podczas tzw. Drugiego Otwarcia Czytelni MSiT, 14 września 2007 r.

Najstarszą i najcenniejszą pozycją w zbiorze bibliotecznym jest starodruk Krzysztofa Mikołaja Dorohostajskiego *Hippica to uest o koniach xięgi*, wydana nakładem Drukarni Andrzeja Piotrkowczyka w Krakowie w 1603 roku. Najstarszym turystycznym dokumentem życia społecznego jest pocztówka *Gruss von den Schneekoppe* z datą obiegu 1896, natomiast najstarszymi sportowymi dokumentami życia społecznego są: dwujęzyczny, polsko-rosyjski afisz zapowiadający Wyścig Cyklistów z 1894 roku oraz zaświadczenie – dyplom kolarski Warszawskiego Towarzystwa Cyklistów dla Antoniego Sikorskiego za zajęcie I miejsca w wyścigu 50-wiorstowym (1898).

W roku 2007 Polski Komitet Olimpijski przekazał w wieloletni depozyt swój księgozbiór liczący prawie 1500 pozycji inwentarзовych – zbiór ten jest dużym uzupełnieniem zasobu Biblioteki, ponieważ wiele z tych publikacji jest w językach obcych (angielski, francuski, rosyjski, hiszpański, niemiecki), zaś większa część księgozbioru, to wydawnictwa w języku polskim.

Korzystanie z ponad trzydziestotysięcznego zbioru Biblioteki jest dość czasochłonne. Aby pracę usprawnić, do przeszukiwania zbiorów można wykorzystać następujące katalogi i spisy pomocnicze tworzone na przestrzeni całej działalności działu:

- katalog komputerowy LIBRA 2000 (56% zbiorów książkowych)
- katalog komputerowy MUSNET (od 2011 roku – 100% albumów, 100% pocztówek, 100% map, 100% kalendarzy, 100% afiszów, 55% archiwaliów)
- alfabetyczny i rzeczowy katalog kartkowy książek (zamknięty we wrześniu 2011 roku)

- alfabetyczny katalog kartkowy czasopism
- alfabetyczny i rzeczowy katalog depozytu PKOl
- spis rzeczowy sztuki
- spis rzeczowy turystyki
- spis tytułów czasopism polskich i zagranicznych
- spisy zawartości teczek osobowych i rzeczowych archiwaliów
- spis wydawnictw zwartych dot. TG „Sokół”

Ostatnie dwanaście lat pracy Muzeum, to także działalność kulturalna Biblioteki. W tym czasie w Czytelni Biblioteki, w latach 2008–2010 odbyło się kilkanaście spotkań poetyckich i promocyjnych, m.in. z Marianem Grześczakiem, Krzysztofem Zuchorą, Anna Milewską, Katarzyną Deberny, Michałem Zabłockim, Bogumiłem Wtorkiewiczem, Franciszkiem Haberem, Pawłem Krupką i Stefanem Szczepłkiem.

Biblioteka, dzięki swoim bogatym zbiorom pocztówek, przygotowała kilka wystaw filokartystycznych (wraz z katalogami):

- „O Sporcie, tyś jest Radością!» (2009) – dawne pocztówki o tematyce sportowej (pocztówki 1897–1940)”. Jest to wystawa objazdowa – po premierze w Muzeum odwiedziła Muzeum Sportu i Turystyki w Karpaczu, Pijalnię Zdrojową w Krynicy, Akademię Wychowania Fizycznego w Warszawie, a także w Dom Kultury w Bardejowicach (Słowacja) i Dom Polski w Wilnie.
- „«Góry – o jakżeż tu miło! Jak miło!» (2013) – turystyka górską i alpinizm na pocztówce z XIX i XX wieku”.
- „«W jedności siła» – idee sokolstwa na pocztówkach” (2017) – wystawa jubileuszowa na 150-lecie Towarzystwa Gimnastycznego „Sokół”.

Korzystając z tego samego zbioru pocztówek przygotowane zostały też zestawy reprintsów pocztówek w obwolutach o następujących tytułach i tematyce:

- *We dwoje* (2009);
- *Piłka nożna na wesoło* (2012);
- *Alpinizm i turystyka górską – artystycznie i satyrycznie* (2013);
- *Czołem! – pocztówki TG „Sokół”* (2016).

W roku 2009, podczas jubileuszu 50-lecia Biblioteki zorganizowano cykl imprez jubileuszowych:

- wystawę „Ekslibrisy sportowe i turystyczne Krzysztofa Kmiecica” (15.01-10.04);
- wystawę filokartystyczną „O Sporcie, tyś jest Radością!” (16.04-19.07);

- sesję naukową „Kultura fizyczna w zbiorach polskich bibliotek, archiwów i kolekcji prywatnych”. Celem sesji było poznanie zasobów bibliotek różnego typu – muzealnych, naukowych, publicznych, a także archiwów państwowych i miejskich w zakresie książek i dokumentów związanych ze sportem i kulturą fizyczną (20-21.04);
- promocję katalogu *Najstarsze książki w zbiorach Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie*, zawierającego 220 pozycji wydawniczych z lat 1603-1900 (20.04).

Wydano też broszurkę informacyjną *Biblioteka Muzeum Sportu i Turystyki 1959-2009*, opisującą stan zbiorów i działalność działu do 2009 roku.

AFZ

Dary i Darczyńcy

Muzeum doświadcza życzliwości wielu osób niemal od pierwszych chwil istnienia. Różne symulacje mówią, że 75%-85% wszystkich zbiorów trafiło do Muzeum w formie darowizny, w tym eksponaty-ikony: kajak księdza Karola Wojtyły, dar Kazimiery Kwiecińskiej oraz grot z antycznej Olimpii, dar markiza Eugeniusza Kucharskiego. Darowizną są także nasze najcenniejsze, unikatowe w skali światowej, dokumenty związane z igrzyskami w obozach jenieckich w latach II wojny światowej.

Od lat mamy Darczyńców, można rzec, systematycznych, takich jak Polski Komitet Olimpijski, który regularnie zasila nasze zbiory, zazwyczaj w latach igrzysk, krąg dziennikarzy sportowych, odwiedzających nas po powrocie z różnych imprez sportowych czy rodziny wybitnych sportowców, które pragną zachować materialną pamięć o swoich najbliższych, przekazując eksponaty związane z ich życiem i karierą sportową.

Bywa też i tak, że to pracownicy Muzeum inicjują niektóre darowizny pisząc listy, zachęcając potencjalnych Darczyńców podczas wernisażowych rozmów czy docierając do przyszłych ofiarodawców w sobie tylko znany sposób.

Najwięcej i najaktywniej zabiegaliśmy o dary podczas urządzania, w latach 2005-2006, pierwszej ekspozycji stałej w Centrum Olimpijskim „Dzieje sportu polskiego i olimpizmu”. Podczas tej swoistej akcji pozyskano w formie darów ponad 1300 obiektów, wycenionych przez komisję muzealną na 150 tysięcy złotych.

Tylko w samym roku 2005 do zbiorów Muzeum wpłynęło 627 darów od osób prywatnych

i instytucji. Zasoby Działu Muzealiów powiększyły się tą drogą o 232 eksponaty, Biblioteki o 90, a Archiwum Fotograficznego o 305 pozycji inwentarzowych. Łącznie z zakupami (537 poz. inw.) po raz pierwszy w ciągu jednego roku zbiory MSiT powiększyły się o ponad tysiąc (1164) obiektów.

Od lat 90. XX wieku w Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie organizowane są, z różną częstotliwością, spotkania z Darczyńcami.

Podczas pierwszego spotkania Darczyńców po otwarciu Muzeum w nowej siedzibie, które zgromadziło kilkudziesięciu gości, przekazano do zbiorów następne dary.

Od roku 2006, na kolejne spotkania z Darczyńcami, wydawane są – jako edycje specjalne – „Wiadomości Muzealne”. W roku Jubileuszu 65-lecia będzie to już piąty numer „Wiadomości Muzealnych”, obejmujący dary z lat 2015-2017.

Od roku 2005 Muzeum przyznaje honorowy tytuł Darczyńcy Roku, a od roku 2012 Przyjaciela Kolekcji Muzealnej oraz Wielkiego Darczyńcy.

W roku jubileuszowym planowane jest zorganizowanie wystawy „Dary i Darczyńcy 2005-2017” oraz wybicie pamiątkowego znaczka: Darczyńca MSiT

Niezależnie od tych tytułów, wszystkie otrzymywane dary mają dla nas zawsze bardzo dużą wartość historyczną i emocjonalną. Zawsze też szczerze dziękujemy wszystkim Darczyńcom za pamięć, zaufanie i życzliwość okazane naszemu Muzeum.

IG

1.

2.

3.

4.

1. Złoty medal Wojciecha Fortuny z XI Zimowych Igrzysk Olimpijskich Sapporo 1972, przekazany przez zdobywcę i OTCF sp. z o. o., 2015
2. Sygnet od Ł.K.S. „Olimpijce Marysi Kwaśniewskiej”, 1936, przekazany przez córkę Elżbietę Maleszewską-Orłowski, 2013
3. „Der Olympische Eid”, miniatura (0,5x0,5 cm), Monachium 1972, podarowana przez Agnieszkę Morawińską, 2016
4. Maskotka Igrzysk XXIX Olimpiady w Pekinie, przekazana wraz z licznymi innymi gadżetami olimpijskimi przez Panią Yang Hong, żonę Ambasadora ChRL, 2006

1.

1. Sztandar Towarzystwa Gimnastycznego „Sokół” w Gdańsku, dar profesora Zdzisława Pawluczuka i Elżbiety Wyrwickiej, 2016

2. Sweter i czapka z oficjalnego stroju olimpijskiego na Zimowe Igrzyska Olimpijskie Turyn 2006, dar Iwony Łotysz

3. Nagroda dla Zbigniewa Orywała, zdobywcy I miejsca w Plebiscycie „Expressu Sportowego” na Najlepszego Sportowca Wielkopolski 1958, подарowana przez laureata, 2012

2.

1.

2.

3.

1. Kask ochronny do skoków narciarskich Adama Małysza, 2006

2. Kask ochronny do gry w hokeja Mariusza Czerkawskiego, 2010

3. Rękawice bokserskie Dariusza Michalczewskiego z autografem, 2006

1.

2.

3.

4.

1. Złota Gwiazda FILA za zasługi, przyznana wybitnemu trenerowi i działaczowi sportowemu Januszowi Tracewskiemu w 1980 roku, подарowana przez właściciela w 2013

2. Kamizelka szermiercza Doroty Idzi подарowana w 2006

3. Łyżwiarka i Bramkarz, porcelanowe figurki wykonane wg projektu z lat 30. XX wieku. Fabryka porcelany, Ukraina, lata 80. XX wieku. Prezent od Centralnego Muzeum Kultury Fizycznej i Sportu w Moskwie, 2012

4. Osiem historycznych modeli piłek wyprodukowanych przez firmę Adidas na Mistrzostwa Świata i Mistrzostwa Europy w Piłce Nożnej w latach 1984–2012, przekazanych przez przedstawiciela producenta Patryka Cebartowskiego, 2012

5. Apteczka, dwie menażki oraz deska, lampka karbidowa z lat 40. XX w., kuchenka spirytusowa tzw. kostka, włoska manierka Style, dar Roberta Gaczka, 2011

6. Nagroda „Super Kolos” przyznana alpinistce Januszowi Kurczabowi, przekazana przez Leszka Cichego i Janusza Janowskiego, 2015

7. Nagroda dla Ireny Szewińskiej – Premio Internazionale dello Sport, Genova 1975, подарowana do zbiorów w 2012 roku

5.

6.

7.

1.

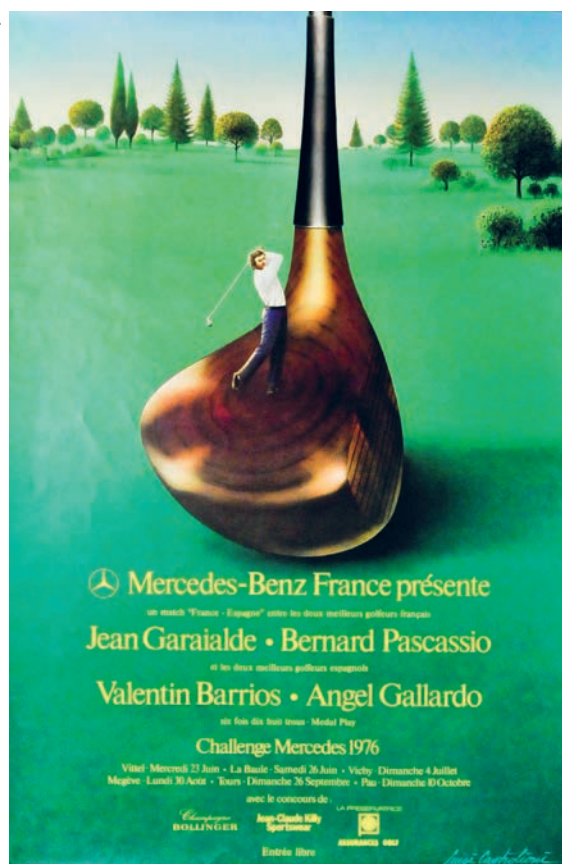
2.

3.

1. Ireneusz Chmurzyński, *Pele-ton III* (120 x 160 cm; płótno/akryl), подарowany przez autora, 2015
2. Wojciech Weiss, *Siatkarze na plaży w Jastrzębiej Górze* (65 x 110 cm; płótno/olej), 1935, dar Samorządu Województwa Mazowieckiego, 2007
3. Eugeniusz Gerlach, *Walka o piłkę* (148 x 150 cm; płótno/olej), 2010, подарowany przez autora, 2011

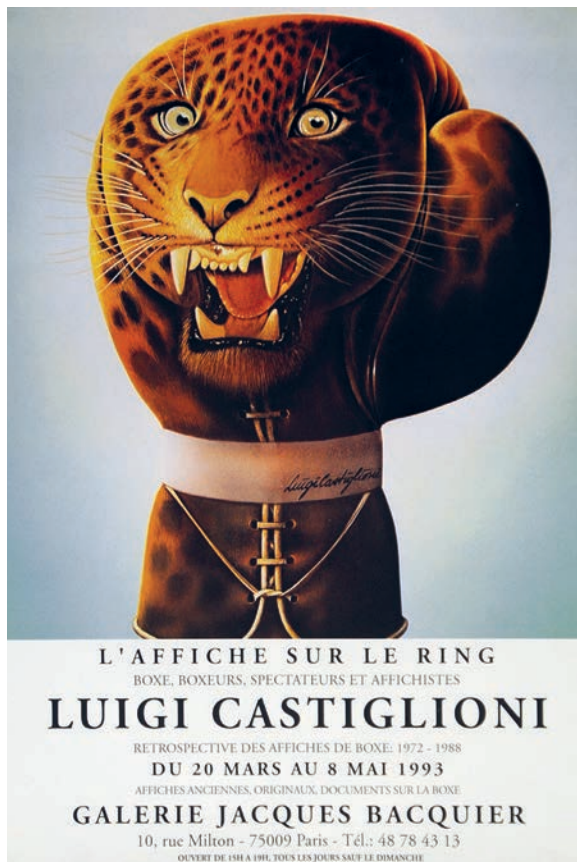

Plakaty Luigi Castiglione-go o tematyce sportowej, z liczącej 100 prac kolekcji Muzeum. Dar Tersilii Castiglioni, żony artysty, 2013

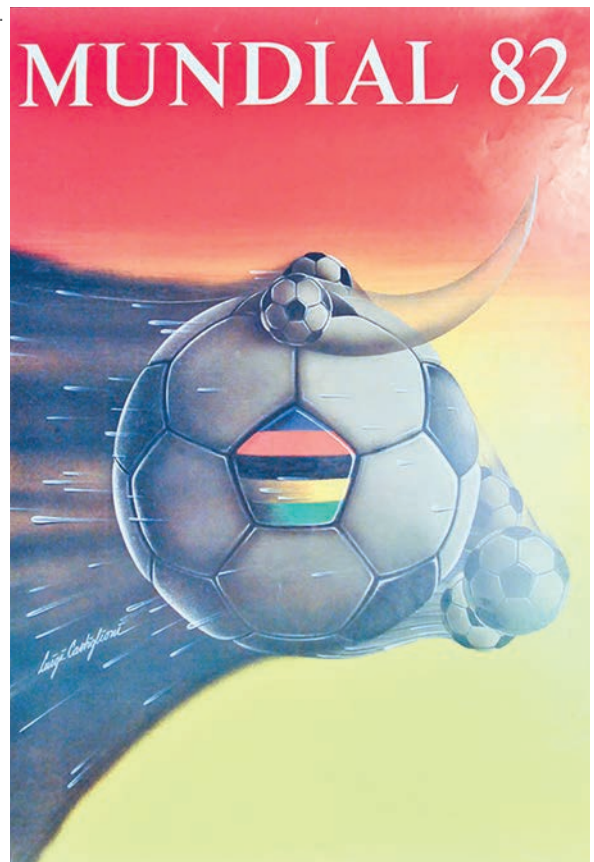
1. *Vélo pour tous*, plakat humanitarny poświęcony walce z rakiem, Vernouillet 1982
2. *Challenge Mercedes*, seria sześciu meczów golfowych Francja - Hiszpania, Vittel 1976
3. *L'envol, hommage au Stade Toulousain*, plakat z okazji meczu rozegranego w 100-lecie Klubu Rugby w Tuluzie, 15-krotnego mistrza Francji, 1987

4. *L'Affiche sur le ring*, jeden z cyklu plakatów o tematyce bokserskiej z lat 1972-1988, prezentowanych w Gallerii Jacques'a Bacquier, Paryż 1993
5. *Mundial '82, Espagne*. Plakat był wykorzystany przez Program 1. Telewizji Francuskiej jako symbol rozpoczynający retransmisję meczów pucharowych
6. Reprodukacja plakatu z kolekcji prywatnej Tersilii Castiglioni z Maisons-Laffitte
7. *8eme Trophée Lancôme*. Turniej golfowy o Trofeum Lancôme, Saint-Nom La Breteche 1977

4.

5.

6.

7.

1.

2.

3.

4.

1. Maria Kwaśniewska.
Fot. lata 30. XX wieku. Dar Elżbiety Maleszewskiej-Orłowski, 2016
2. Edward Ran w narożniku, przed rewanżową walką z Billym Gibsonem w Cyrku Warszawskim, 17 października 1926, dar Ewy Rekszy, 2006
3. Weronika i Julian Walasiewicz z dziećmi (trzecia z lewej Stanisława Walasiewicz), fot. 1929, dar Marii Rotkiewicz, 2009
4. Grudziądz Centrum Wyszkożenia Kawalerii (CWK), 1926 r. Siedzą od prawej: 1. Michał Toczek, 2. Leon Kon, 6. Edmund Chojceki. W środkowym rzędzie: 3. od prawej Henryk Dobrzański, 5. Zdzisław Zgorzelski. W trzecim rzędzie 1. od prawej: Kazimierz Szosland, 4. Michał Antoniewicz. Dar syna Antoniewicza – Jana Antoniewicza z 2008 roku

1.

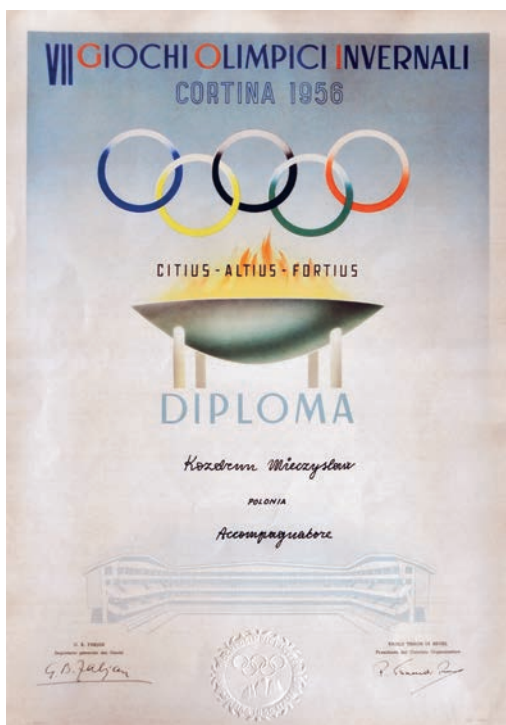
1. Kurs szermierki w Centralnej Wojskowej Szkole Gimnastyki i Sportów w Poznaniu 1924/1925. Zajęcia prowadzi wiedeński fechtmistrz Leopold Targle. Dar Anny Sikory, 2008

2. I Mistrzostwa Świata Strzeleckie, Myśliwskie i Łucznicze, Lwów 1931. Działacze i zawodnicy przy stole sędziowskim. Trzecia od lewej Janina Kurkowska-Spychajowa. Dar Antoniego Lecha Zawiańskiego, 2007

2.

1.

2.

3.

Dyplomy

1. VII Zimowe Igrzyska Olimpijskie, dyplom uczestnika dla Mieczysława Kozdrunia, skoczka narciarskiego, trenera i działacza sportowego, Cortina 1956, подарowany Muzeum przez Andrzeja Kozdrunia, 2012
2. Dyplom dla Kazimierza Platera, wielokrotnego mistrza Polski w szachach, 1949, dar Wandy Rodowicz, 2011
3. Dyplom w szosowym Biegu Kolarskim o mistrzostwo Hufca Harcerzy Praga na 1939 rok dla dh. E. Cieplaka, dar Zbigniewa Sikory, 2010
4. Dokument uprawniający Zofię Widlicką do noszenia Państwowej Odznaki Sportowej (POS), 1938, dar Anny Kacprzak, 2015
5. Legitymacja Józefa Komorowskiego, reprezentanta Polski na Igrzyska IX Olimpiady Amsterdam 1928, dar Janiny Malickiej, 2008

4.

ŚWIADECTWO
PAŃSTWOWEJ ODZNAKI SPORTOWEJ

Nr. 8881 / rok 1938

Widlicka (nazwisko) Łofior (i imię)

UZYSKAŁ PRAWO DO NOSZENIA PAŃSTWOWEJ ODZNAKI SPORTOWEJ
 KLASY III (złotej) STOPNIA I (pierwszego), NA PODSTAWIE DECYZJI
 WOJEWÓDZKIEGO (STOLECZNEGO) KOMITETU WYCHOWANIA FIZYCZNEGO I PRZY-
 SPOSOBIENIA WOJSKOWEGO W Warszawie DNIA 20/X 1938 R.
 L. DZ. 14/3/38 Z WAŻNOŚCIĄ DO DNIA 31 GRUDNIA 1938 ROKU.

(pieczęć)
 Wzrost i Ciężar ciała
 Wzrost 175 cm Ciężar 75 kg
 Wzrost i Ciężar ciała
 Wzrost 175 cm Ciężar 75 kg

(podpis)
 Przewodniczący Powiatowego (Miejskie-
 go, Stołecznego) Komitetu Wychowania
 Fizycznego i Przysposobienia Wojskowego

Ważne przy jednoczesnym okazaniu dowodu osobistego
 Wzr. Nr. 6 (do 5 26).

5.

N°. 05813

Signature
 Titulaire: Thomsonowski

LE COMITÉ OLYMPIQUE DE
Pologne

certifie que les renseignements mentionnés au verso de cette
 carte sont conformes à la vérité et que la photographie est
 bien celle de Thomsonowski Joseph
 M. qui se rend à Amsterdam en qualité de **CONCURRENT**
 aux Jeux de la IXe Olympiade.

Le Président:
[Signature]

Nationalité du Comité Olympique:
 ** Signature et Cachet.

IXe OLYMPIADE - AMSTERDAM - 1928
 COMITÉ OLYMPIQUE HOLLANDAIS

CITIUS - ALTUS - FORTIUS

CARTE D'IDENTITÉ
 Valable du 1 Mai 1928 — 1 Octobre 1928

Nom et Prénoms Thomsonowski Joseph

Date et lieu de Naissance 1906 Varsovie

Domicile Varsovie

Nationalité Polonaise

Délivré par le Comité Olympique Hollandais à Amsterdam
 le 1928

Le Président, [Signature] Le Secrétaire Général, [Signature]

arch. HSIT 4675

POLSKIE TOWARZYSTWO TURYSTYCZNO-KRAJOZNAWCZE

LEGITYMACJA
CZŁONKOWSKA

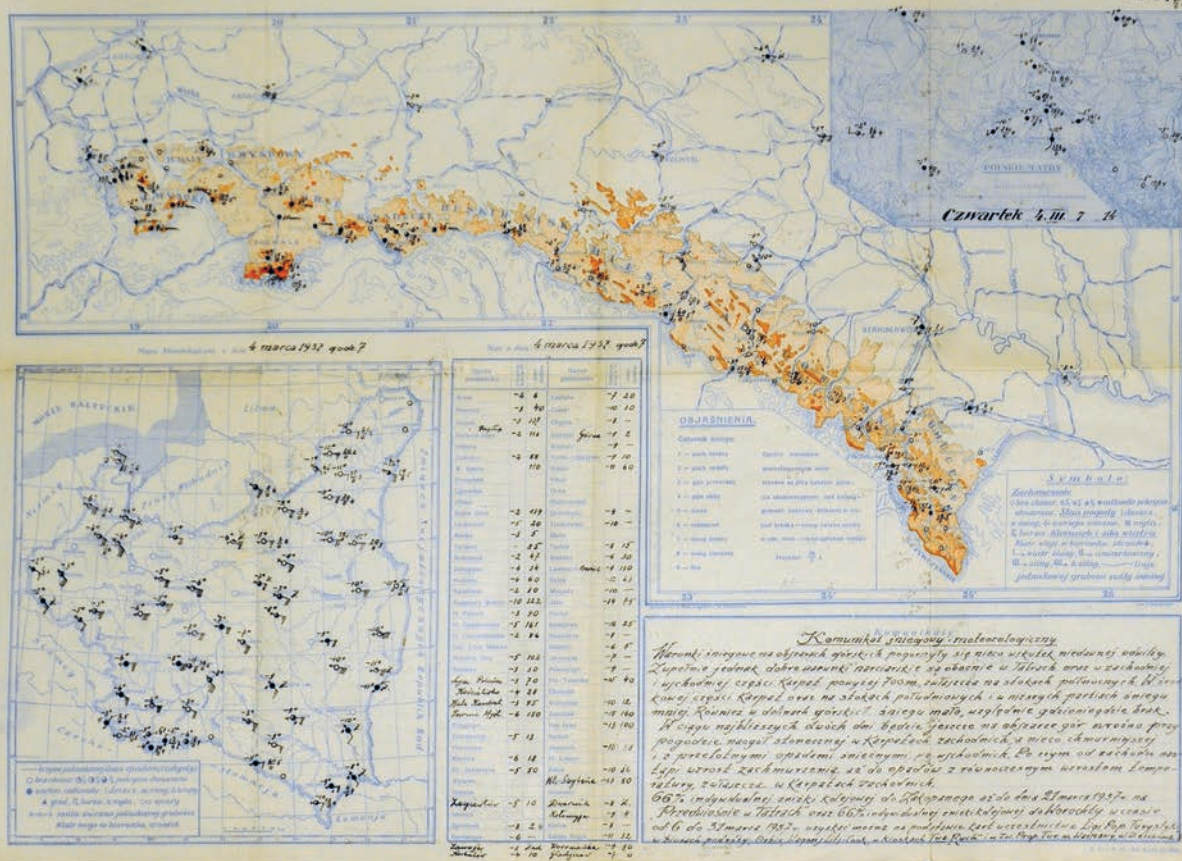
Stołot P.T.K.S. 14 „Przynależność do
stowarzyszenia oraz prawa członkowskie
stoją z chwilą:
1) dobowej wpłaty do kasy Nr **61938**
2) dobowej wpłaty do kasy
przyjętej przez Zarząd w wyżej
wskazanych terminach.

WAŻNA TYLKO W OKRESIE OPŁACONYCH SKŁADEK

Fotografia	Nazwisko	Brechner
	Imię	Leopold
Fotografia	Urodzony dn.	29. XI. 1928
	Zamieszkał w	Wamane
Fotografia	Ulica	Kiedrówne Nr 31-1
	jest członkiem Oddziału PITK	
Fotografia	w	Wamane
	Okręg PITK	Wamane
(podpis posiadacza)		m. p.
Wydano dnia	29. V. 53	sekrearz
		prezes

St. 1a. Zam. 37. 74.53.60.ego Barto V. 220 g 4-B-90011

NARCIARSKA MAPA ŚNIEGOWA
PAŃSTWOWEGO INSTYTUTU METEOROLOGICZNEGO, LIGI POPIERANIA TURYSTYKI I TOWARZYSTWA KRZEWIENIA NARCIARSTWA

1. Legitymacja członkowska PTTK Leopolda Brzechowskiego z roku 1953, dar Leopolda Brzechowskiego, 2014
2. Narciarska Mapa Śniegowa wydana przez Państwowy Instytut Meteorologiczny, Ligę Popierania Turystyki i Towarzystwo Krzewienia Narciarstwa, 1936, przekazana do zbiorów Muzeum przez Bibliotekę Klasztorną w Niepokalanowie, 2010
3. Prezes FCEOI Kajetan Hądzelek przekazuje do zbiorów Muzeum materiały związane z obchodami stulecia ruchu olimpijskiego. Odbiera je Kamilla Pereta z Działu Muzealiów MSiT, 2006
4. Jerzy Skucha, prezes PZLA przekazuje Tomaszowi Jagodzińskiemu, dyrektorowi MSiT Krzyż Komandorski przyznany pośmiertnie Januszowi Kusocińskiemu przez prezydenta Lecha Kaczyńskiego w 2009 roku, 2011

3.

4.

1. Piotr i Adam Palińscy, synowie wybitnego ciężarowca Ireneusza Palińskiego podczas otwarcia ekspozycji stałej Muzeum prezentują medale ojca, które podarowali do zbiorów MSiT, 5 listopada 2006 r.
2. Wojciech Kowal przekazuje dyrektorowi MSiT Tomaszowi Jagodzińskiemu marynarkę swojego ojca Stanisława Kowala, uczestnika Igrzysk, obok Stanisław Krawiec, FCEOI 5 października 2012 r.

1.

2.

1. Przekazanie złotego medalu Wojciecha Fortuny. Od lewej: Tomasz Jagodziński, dyrektor MSiT, Wojciech Fortuna, Igor Klaja – właściciel marki 4F, 5 marca 2015 r.

2. 50. rocznica XVIII Igrzysk Olimpijskich Tokio 1964, Od lewej: Irena Szewińska, Halina Górecka, Ewa Kłobukowska, trener Andrzej Piotrowski ze słynną pałeczką z biegu sztafetowego, 15 października 2014 r.

3. Piotr Małachowski i Tomasz Majewski po przekazaniu Tomaszowi Jagodzińskiemu, dyrektorowi MSiT medalu Tomasza Rębisza, czterokrotnego medalisty igrzysk paraolimpijskich w konkurencjach technicznych, 24 lipca 2013 r.

3.

ZAPROSZENIE

Tomasz Jagodziński
Dyrektor
Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie

ma zaszczyt zaprosić na konferencję prasową
dotyczącą przekazania do zbiorów Muzeum kolekcji pamiątek olimpijskich

Michała Antoniewicza
Medalisty Igrzysk IX Olimpiady, Amsterdam 1928

17 listopada 2008 r. o godz. 12.00

w siedzibie Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie
ul. Wybrzeże Gdyńskie 4, Centrum Olimpijskie

Konferencja prasowa dotycząca przekazania do Muzeum pamiątek i trofeów sportowych jeźdźcy i olimpijczyka Michała Woysym-Antoniewicza. Asysta jeźdźców ze Stajni Agmaja. Część daru eksponowana podczas spotkania. Kolekcję przekazał Jan Piotr Antoniewicz, 2009

4.

5.

1. Podczas uroczystości jubileuszu 20-lecia zdobycia złotego medalu w chodzie na 50 km na Igrzyskach Olimpijskich w Atlancie Robert Korzeniowski przekazał medal do zbiorów Muzeum, 22 lipca 2016 r.
2. Jerzy Makula, pilot szybowcowy przekazuje swoje nagrody – medale, pamiątki – do zbiorów MSiT, 12 września 2006 r.
3. Andrzej Kraśnicki, prezes PKOl i Adam Krześciński, sekretarz PKOl przekazują Tomaszowi Jagodzińskiemu, dyrektorowi MSiT pochodnię i stroje XXII Zimowych Igrzysk Olimpijskich w Soczi, 3 kwietnia 2014 r.
4. Wernisaż wystawy „Luigi Castiglioni – wizjoner sportu”. Daniel Herreo przekazuje do MSiT portret swojego przyjaciela Michela Jazy, namalowany przez Luigiego Castiglioni, 18 października 2013 r.
5. Janusz Tatera, działacz olimpijski i dyplomata, wielokrotny Darczyńca Muzeum, przekazuje album o medalach olimpijskich podczas promocji wydawnictwa MSiT *Medale olimpijskie w zbiorach Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie*, 12 grudnia 2016 r.
6. Ojciec dr Roman Soczewka, franciszkanin z Niepokalanowa, przekazuje cenne archiwalia, mapy i afisze, z Biblioteki Klasztornej, 2012

6.

1.

1. Barbara Grocholska-Kurkowiak, uczestniczka Zimowych Igrzysk Olimpijskich w Oslo przekazuje, podczas uroczystości 50. rocznicy Igrzysk Olimpijskich w Helsinkach i Oslo, do Muzeum swój numer startowy i inne pamiątki olimpijskie, 5 października 2012 r.

2.

2. Uroczystość przekazania do zbiorów MSiT pamiątek i eksponatów związanych z historią Wodnego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego. Od lewej: Jerzy Telak, prezes WOPR, Tomasz Jagodziński, dyrektor MSiT, Jacek Krawczyk, FCEOI, 13 grudnia 2001 r.

3. Zbigniew Okorski wręcza dyrektorowi MSiT Tomaszowi Jagodzińskiemu nagrodę z „Biegu Pokutników”, 28 września 2010 r

4. Wacław Skarul, prezes PZKol, wręcza dyrektorowi MSiT Tomaszowi Jagodzińskiemu koszulkę z autografem Michała Kwiatkowskiego, mistrza świata ze startu wspólnego w 2014 roku, 15 stycznia 2015 r.

3.

4.

1.

2.

1. Andrzej Zieliński, dyrektor Skarbnicy Narodowej prezentuje monety sportowe, kolejny dar dla Muzeum, 1 sierpnia 2016 r.
2. Andrzej Szalewicz, działacz sportowy i olimpijski, wielokrotny Darczyńca Muzeum, przekazuje do zbiorów kolejny dar podczas otwarcia Archiwum Fotograficznego MSiP, obok dr Iwona Gryś, 2006
3. Redaktor Maciej Kurzajewski przekazuje pochodnię olimpijską Igrzysk XXVIII Olimpiady w Atenach, z którą biegł w sztafecie z ogniem olimpijskim, 11 marca 2013 r.

3.

Zbiorowe zdjęcie Darczyńców
z lat 2011–2014 wyróżnionych
honorowymi miami MSiP, 17
listopada 2014 r.

Konserwacja

Jednym z głównych celów naszej muzealnej misji, który nam przyświeca jest zabezpieczenie posiadanych obiektów przed degradacją i zniszczeniem, przy jednoczesnej jak najmniejszej ingerencji w ich strukturę i pierwotną estetykę. W przypadku naszego Muzeum sprowadza się to głównie do działań profilaktycznych, takich jak utrzymywanie odpowiednich warunków przechowywania obiektów na ekspozycji i w magazynach oraz regularnej kontroli ich stanu zachowania. W razie stwierdzenia niepokojących zmian, wymagających interwencji konserwatorskiej, wyselekcjonowane eksponaty odsyłane są do specjalistycznych pracowni poza obrębem naszej placówki.

Okres przygotowań do otwarcia ekspozycji stał się czasem szczególnie wzmożonych prac konserwatorskich. Zabiegom przywracającym dawną świetność i blask poddano rekordową ilość eksponatów – 200 obiektów!

W Bibliotece MSiT, która gromadzi także archiwalia, w roku 2006 wykonano konserwację aż 118 obiektów (w tym: 85 archiwaliów, 28 książek i 8 broszur, 2 czasopisma, 3 afisze).

Na wybór dokumentów i wydawnictw miał wpływ okres ich powstania oraz nazwisko zasłużonego dla sportu zawodnika (np. Piotr Tkaczyk, Janusz Kusociński). Priorytetami były obiekty przewidziane do prezentowania na ekspozycji stałej MSiT.

Najstarszymi wydawnictwami, którym konserwacja przywróciła świetność są: wydany w Warszawie w 1874 roku *Przewodnik do higieny higienicznej zastosowany głównie do użytku domowego*, napisany przez Stanisława Majewskiego, *Szkoła szermierki siecznej* – rękopis Antoniego Durskiego, pochodzący z 1879 roku oraz *Statut Sekcji Narciarskiej Towarzystwa Tatrzańskiego w Zakopanem*, Kraków 1912.

Najstarszymi archiwaliami poddanymi w tym czasie pełnej konserwacji były:

- Dyplom, „Pierwsza Wystawa Sportowa w Warszawie”, 1903 r.;
- Książeczka Legitymacyjna Mariusza Zaruskiego, 1909 r.;
- Dyplom, „Związek Polski Towarzystw Kolarskich niniejszym nadaje Franciszkowi Szymczykowi tytuł Mistrza Jazdy Kolarskiej Rzeczypospolitej Polskiej na 1921 rok”;
- dyplomy olimpijskie Karola Rómmela (1928), Janusza Kusocińskiego (1932), Marii Kwaśniewskiej (1936).

Przeprowadzone prace renowacyjno-konserwatorskie poprawiły zarówno właściwości fizyczne, jak i estetyczne obiektów, podniosły ich walory wystawiennicze, pozwalając na dalsze, bezpieczne użytkowanie. Prac tych podjęli się najlepsi specjaliści, konserwatorzy z Oddziału Zabezpieczania i Konserwacji Zbiorów Biblioteki Uniwersytetu Warszawskiego.

W 2006 roku zabiegom konserwatorskim poddano również wiele obiektów z Działu Muzealiów. W najbardziej renomowanych pracowniach Warszawy i Torunia zakonserwowano 62 obiekty. Wśród nich znalazły się puchary związane z Lwowskim Klubem Sportowym „Pogoń”, pas mistrzowski zapaśnika Stanisława Cyganiewicza, pas mistrza Europy w boksie Henryka Chmielewskiego i skórzane rękawice bokserskie z lat 20. XX wieku firmy „Globus”. Do konserwacji wytypowano też kilkanaście jedwabnych, haftowanych kolarskich szarf nagrodowych z początku XX wieku.

W ostatnim dwunastoleciu konserwacji poddano sukcesywnie kilkadziesiąt kolejnych eksponatów.

Puchar ufundowany w 1931 roku przez warszawski teatr literacko-satyryczny „Qui Pro Quo” dla zwycięzcy derbowej rywalizacji Legii z Polonią. Stan po konserwacji w 2016 roku.

Złoty wieniec laurowy z Wyścigu Pokoju (1956), zdobyty przez Stanisława Królaka, stan przed i po konserwacji w roku 2009

Największy zespół stanowiły pastele, gwasze i rysunki (łącznie 45 obiektów) oraz grafiki, litografie, drzeworyty, ryciny i obrazy olejne (łącznie 15 obiektów). Prace konserwatorskie obejmowały: czyszczenie mechaniczne odwrocia i lica z zabrudzeń oraz kurzu, odkwaszanie papieru, uzupełnianie ubytków papieru, podklejanie przetrąć bibułą japońską, doklejanie pasków montażowych, oprawę. W niektórych przypadkach niezbędna była kąpiel obiektów w wodzie wzbogaconej o jony magnezowo-wapniowe. Wśród konserwowanych obiektów były między innymi dzieła Włastimila Hofmana (1881-1970), *Portret zapaśnika T.S. Wisła - Mieczysława Tyłko*, Edmunda Burke (1912-1999) *Mecz*, Edwarda Ałaszewskiego (1908-1983) *Marcel i spółka Legia Warszawa*, Wincentego Bednarskiego (1904-1975) *Piłkarze* czy Henryka Musiałowicza (1914-2015) *Maratończyk na trasie*.

Wartą odnotowania jest również konserwacja rzeźby *Pływak* cenionej artystki Barbary Faller. Praca wyróżniona została na Krajowym Olimpijskim Konkursie Sztuki w 1980 roku. Obiekt poddany był specjalistycznym zabiegom polegającym na usunięciu patyny oraz nałożeniu warstwy zabezpieczającej powierzchnię rzeźby.

Inną grupą obiektów wyselekcjonowaną do konserwacji były sprzęty sportowe. Wśród nich na szczególną uwagę zasługuje kajak turystyczny, z którego korzystał niegdyś ks. Karol Wojtyła, późniejszy papież Jan Paweł II. Zakres prac obejmował naprawę szkieletu łodzi i jej poszycia oraz elementów łączących konstrukcję.

Warto wymienić tu jeszcze drewniany ślizgacz sześciokrotnego mistrza świata w sportach motorowodnych Waldemara Marszałka, jak również sprzęty gimnastyczne np. koń z łękami. Obiekty te poddane zostały kompleksowej dezynfekcji, z zastosowaniem środków grzybobójczych i owadobójczych.

Stosunkowo liczną grupą obiektów skierowaną do konserwacji były różnorodne trofea sportowe. Do najciekawszych należały puchary zdobyte przez Michała Woysym-Antoniewicza (1897-1989), srebrnego i brązowego medalistę olimpijskiego w jeździectwie. Wartym wzmiankowania eksponatem jest również srebrny puchar ufundowany przez zespół legendarnego przedwojennego teatru „Qui Pro Quo” dla zwycięzcy meczu piłkarskiego Legia Warszawa – Polonia Warszawa. Puchary kąpane były w specjalistycznych preparatach, w celu usunięcia siarczku srebra, a następnie zabezpieczano je cienką powłoką wosku i polerowano.

Innym cennym trofeum sportowym, poddanym specjalistycznym zabiegom konserwatorskim był wieniec laurowy Stanisława Królaka (1931-2009) z 1956 roku. Konserwacja tego obiektu była bardzo pracochłonna, gdyż wykonany został ze skróconej wiązki słomy owiniętej bibułą i pokryty papierowymi wycinkami imitującymi liście laurowe.

Bardzo cennym obiektem, poddanym niezwykle pracochłonnej i długotrwałej konserwacji był Sztandar Związku Sokołów Polskich z 1894 roku, który trafił do zbiorów w roku 2011. Zakres prac konserwatorskich obejmował: odkażenie sztandaru tlenkiem etylu, oczyszczenie przy użyciu stołu niskociśnieniowego, zabezpieczenie uszkodzeń tkaniny odpowiednio dobraną przędzą jedwabną (grezą jedwabną) metodą siatki konserwatorskiej.

Wśród eksponatów znajdujących się w MSiT najwięcej emocji skupia się wokół medali olimpijskich. Ich niezwykła wartość historyczna, muzealna, a przede wszystkim emocjonalna sprawia, że obiekty te są rzadko wypożyczane i należą do najcenniejszych w całej kolekcji olimpijskiej. Przed otwarciem ekspozycji stałej wszystkie medale znajdujące się w zbiorach zostały poddane konserwacji. Aby znów mogły zaświecić swoim dawnym blaskiem zostały wyczyszczone, zabezpieczone, a niektóre nawet ponownie pozłoczone.

Problemy związane z konserwacją artefaktów muzealnych oraz dokumentów i książek są trwałym elementem pracy kierowników wszystkich działów Muzeum. Jedyną barierą, która ogranicza ich plany i chęci są koszty zabiegów konserwatorskich.

PB

Puchar od Magistratu miasta
Kalisza za bieg kolarski dookoła
Ziemi Kaliskiej, kryształ, metal,
1930, stan po konserwacji
w roku 2006

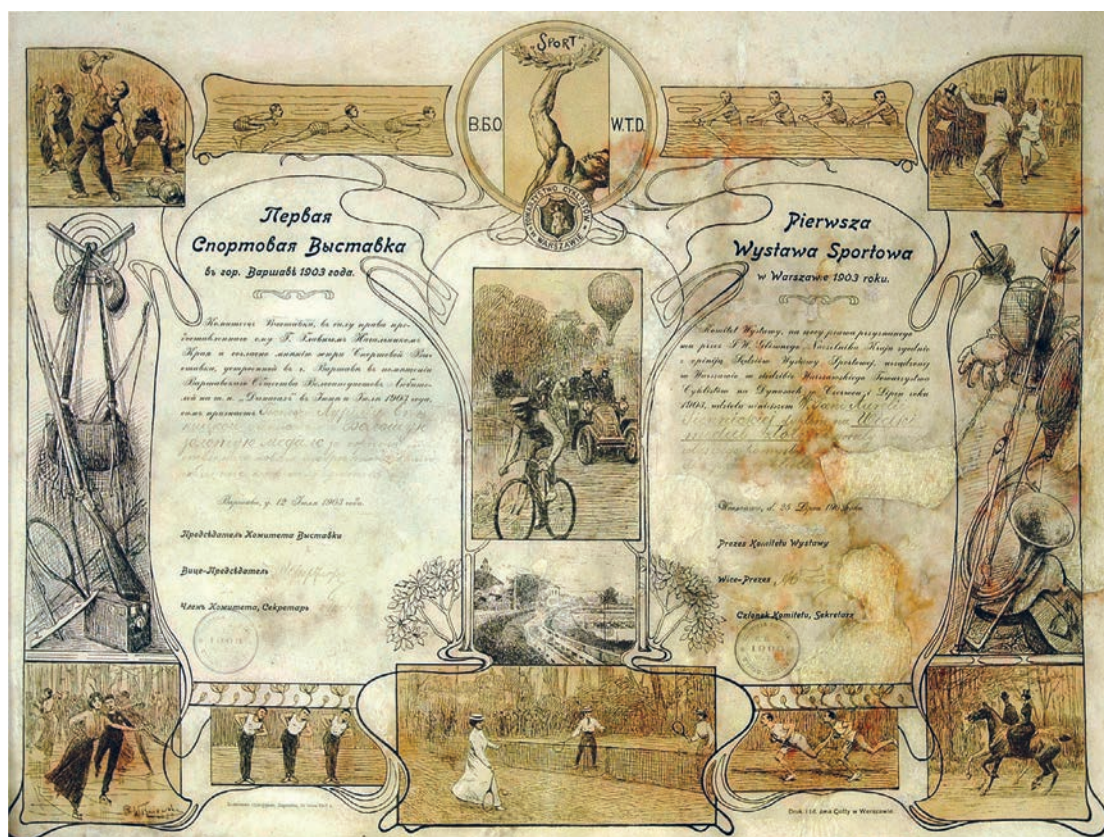
Sztandar Związku Sokołów
Polskich, 118x150 cm; jedwab,
haft, aplikacja, 1894. Awers
i rewers sztandaru, stan przed
konserwacją w roku 2011

Sztandar Związku Sokółów Polskich, 118x150 cm; jedwab; haft; aplikacja; 1894. Awers i rewers po konserwacji w roku 2011

1.

2.

Dyplomy po konserwacji, 2010:

1. Dyplom Pierwszej Wystawy Sportowej w Warszawie w roku 1903
2. Dyplom Karola Rómmła z IO w Amsterdamie 1928
3. Dyplom Janusza Kusocińskiego z IO w Los Angeles 1932
4. Dyplom Marii Kwaśniewskiej z IO w Berlinie 1936

3.

4.

Sport w zbiorach muzealnych bez dokumentacji filmowej i dźwiękowej nie istnieje.

Historia gromadzenia filmów w Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie sięga 1967 roku, kiedy to Muzeum otrzymało w darze od Polskiego Komitetu Olimpijskiego filmy z Igrzysk w Rzymie i Tokio produkcji Ośrodka Filmowego Instytutu Naukowego Kultury Fizycznej i Wytwórni Filmowej „Czołówka”. Pod koniec lat siedemdziesiątych do zbiorów filmowych dołączyły nagrania fonograficzne, nieliczne płyty analogowe. Muzeum zaczęło wtedy starać się o skompletowanie utworów laureatów muzycznych konkursów olimpijskich, a także wszystkie inne kompozycje: hymny i fanfary olimpijskie oraz pozostałe utwory muzyczne wiążące się w różny sposób z igrzyskami olimpijskimi. Dotychczas udało się zgromadzić tylko niewielką część zapisu dźwiękowego związanego z muzyką olimpijską. Interesujący nas materiał nierzadko uległ już skasowaniu lub jest rozproszony, a często zachowany jedynie we fragmentach.

Kolekcja ta była tworzona w ramach Działu Naukowo-Oświatowego. W 2010 roku zapadła decyzja o utworzeniu – na krótki jak się okazało okres – sekcji multimedialnych, która poza zbiorami filmowymi i fonograficznymi miała w planach gromadzenie utworów, takich jak prezentacje multimedialne, nagrania reportażowe, płyty CD, kasety magnetofonowe i VHS. W 2016 roku zbiory multimedialne, w ilości ponad 1100 pozycji inwentarzowych, przekazano do zbiorów muzealnej Biblioteki, a sekcja multimedialnych przestała istnieć.

Gwałtowny rozwój technik multimedialnych, który nastąpił w ostatnich latach skłania do myślenia o rozszerzeniu zbiorów o grupę obiektów zapisanych na takich nośnikach, jak BLU-RAY, audiobooki, ebooki oraz gry komputerowe.

Plany na najbliższą przyszłość zakładają powołanie archiwum mówionego. Gromadzone będą

tam relacje biograficzne osób związanych z szeroko rozumianym sportem i turystyką. Nagrania będą przeprowadzane przez pracowników Muzeum, a następnie katalogowane i udostępniane dla celów edukacyjnych i naukowych. Osobną część zbiorów medioteki będą stanowić zapisy filmowe imprez odbywających się na terenie naszego Muzeum. Wyrywkowo takie zapisy są wykonywane od roku 2010.

Materiały zgromadzone w mediotece MSiT są wykorzystywane w pracy edukacyjnej jako uzupełnienie tematu lekcji muzealnych. Proponujemy naszym gościom również seanse filmów pełnometrażowych w sali kinowej.

Muzeum od roku 1993 organizuje Przeglądy Filmów Alpinistycznych im. Wandy Rutkiewicz. Są one okazją do pozyskiwania nowych tytułów filmów, które przekazują nam uczestnicy Przeglądu. Obecnie tematyka alpinistyczna dominuje w naszych zbiorach filmowych, jest to ponad 50 tytułów.

Wprawdzie filmoteka muzealna nie jest gromadzona z myślą o całościowej dokumentacji polskiego dorobku filmowego o tematyce sportowej, gdyż teoretycznie czynią to inne wyspecjalizowane instytucje, ale w wyjątkowych sytuacjach taką rolę pełni. Okazuje się bowiem, że najłatwiej dostępne są filmy sportowe znajdujące się właśnie w naszych zbiorach. Dodatkową satysfakcję z posiadanych zbiorów filmowych dają nam propozycje ze strony różnych redakcji TV i wytwórni filmowych, dotyczące wypożyczania materiałów filmowych nieosiągalnych lub trudno dostępnych w przypadku innych źródeł. W tej formie działalności też widzimy przejaw realizowania podstawowych zadań Muzeum – gromadzenia i udostępniania zbiorów.

W najbliższym czasie planujemy uruchomić mobilne studio telewizyjne w Muzeum Sportu i Turystyki, w którym nagrywane będą wywiady z wybitnymi gwiazdami polskiego sportu.

PB

1.

2.

1. Okładka płyty *Olympiade*, z oficjalnym hymnem olimpijskim Michała Spisaka w wykonaniu Chóru i Orkiestry Narodowej Monte Carlo, 1955
2. Wanda Błońska-Król-Gąsiewska, żyźwiarka szybka, udziela Piotrowi Banasiakowi wywiadu rejestrowanego do Archiwum Mówionego MSiT, 2016

CZĘŚĆ
TRZECIA

3

Frekwencja

Przeprowadzka do Centrum Olimpijskiego zawo-
wocowała także radykalną zmianą ilości gości
odwiedzających Muzeum Sportu. Około trzydzie-
ści tysięcy osób w ciągu roku, to średnio aż o dwie
trzecie więcej niż w dawnej siedzibie na stadionie
SKRY. Znacząca większość to dzieci i młodzież
uczestniczące w lekcjach muzealnych, zwiedza-
niu z przewodnikiem, imprezach edukacyjnych.
Osoby dorosłe to goście wernisaży, spotkań autor-
skich, promocji książek, imprez jubileuszowych

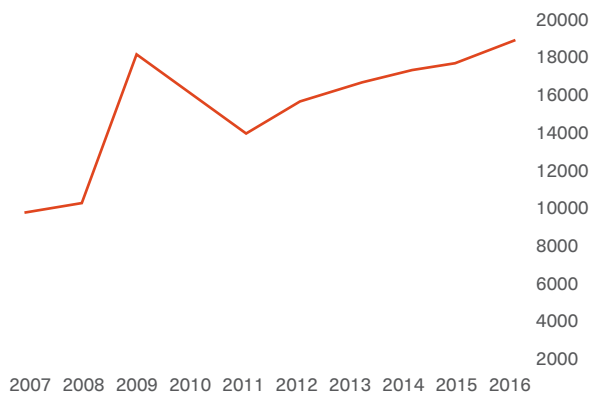
– żeby tylko wymienić najbardziej popularne po-
wody wizyt. Cieszy nas systematyczny procento-
wy wzrost ilości gości indywidualnych korzysta-
jących z oferty Muzeum. Część osób łączy wizytę
w Centrum Olimpijskim z udziałem w zajęciach
i imprezach proponowanych zarówno przez Mu-
zeum, jak i Polski Komitet Olimpijski. Jest to też
jedna z form współpracy, zakładana od samego
początku działalności Centrum.

MPI

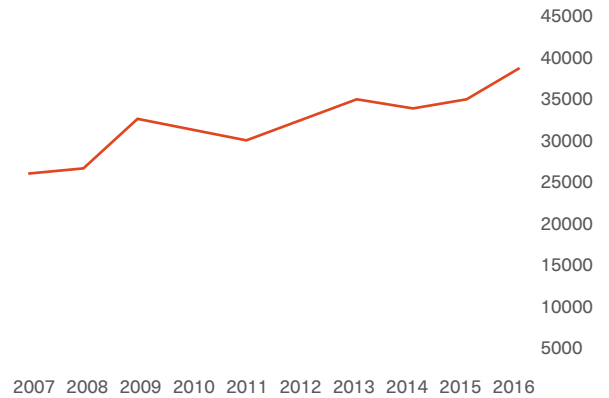
ROK	Frekwencja całkowita	Uczestnicy lekcji muzeal- nych	Lekcje muze- alne	Tematy lekcji muzealnych	Uczestnicy w grupach z przewodni- kiem	Liczba opro- wadzonych grup z prze- wodnikiem	Frekwencja ze spotkań i wydarzeń
2016	39000	8118	311	15	11519	428	19363
2015	35000	5928	228	15	10750	430	18322
2014	34000	6070	258	20	10350	410	17580
2013	35000	6925	277	20	11675	467	16400
2012	32500	7150	286	17	9800	392	15550
2011	30000	5675	227	19	10500	350	13825
2010	31500	4445	170	14	11212	341	15843
2009	32500	4191	166	12	10300	320	18009
2008	26300	4566	183	12	11479	331	10255
2007	25800	4618	156	14	11500	315	9682

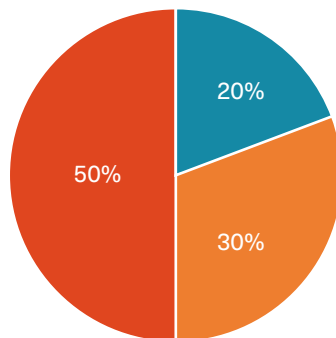
Frekwencja ze spotkań i wydarzeń

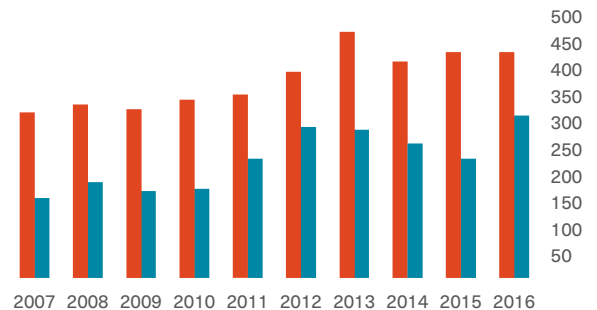
Frekwencja całkowita

Struktura gości Muzeum w roku 2016

Liczba przeprowadzonych lekcji muzealnych i zwiedzania z przewodnikiem

- Uczestnicy lekcji muzealnych
- Uczestnicy w grupach z przewodnikiem
- Frekwencja ze spotkań i wydarzeń

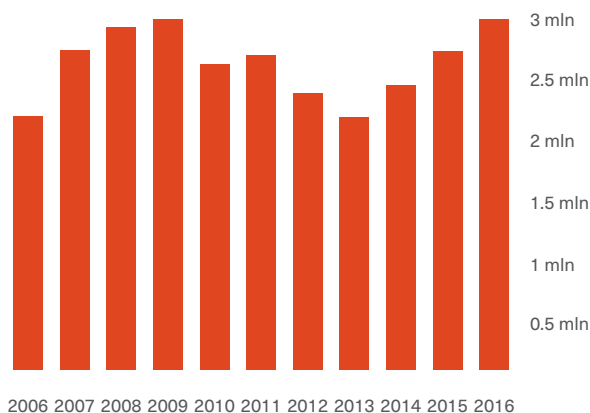
- Lekcje muzealne
- Oprowadzone grupy z przewodnikiem

Corocznie odwiedza Muzeum utalentowana i usportowiona młodzież ze szkół raciborskich, która po zwiedzeniu ekspozycji stałej, prezentuje tańce, spektakle słowno-muzyczne, recytacje poezji, 2007

Finanse Muzeum

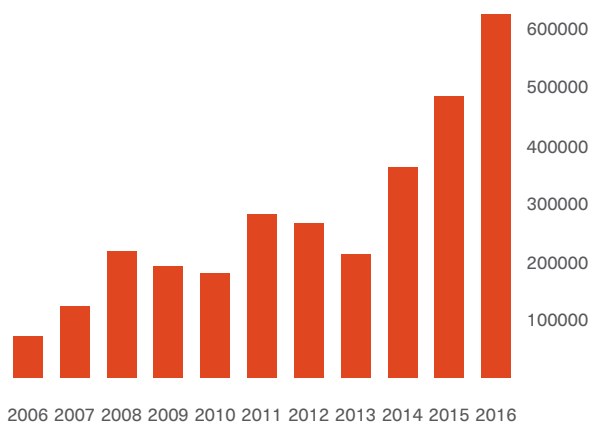
Lata 2006–2016 to okres intensywnego rozwoju Muzeum Sportu i Turystyki. Przeprowadzka do nowej siedziby i otwarcie nowej stałej wystawy, przełożyły się na wzrost zainteresowania naszym Muzeum przez zwiedzających. Tętniące życiem Centrum Olimpijskie zachęcało do zwiększenia liczby i różnorodności wystaw czasowych. Realizacja tych wszystkich celów stawianych przed Muzeum nieodłącznie związana była i jest z finansami. Ustawa o muzeach już w pierwszej części art.1 mówi, że „Muzeum jest jednostką organizacyjną nie-nastawioną na osiąganie zysku, której celem jest gromadzenie i trwała ochrona dóbr naturalnego i kulturalnego dziedzictwa ludzkości (...)”. Jednak funkcjonowanie instytucji kultury pociąga za sobą konieczność ponoszenia kosztów, które w sposób oczywisty są pokrywane z osiąganych przychodów. Poniżej zaprezentuję, w przekroju jedenastu lat, podstawowe dane finansowe Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie.

Dotacje podmiotowe 2006–2016

Dotacje podmiotowe są podstawowym źródłem finansowania działalności bieżącej naszego Muzeum. Poczynając od roku 2010 nastąpił spadek wysokości dotacji podmiotowej z punktem kulminacyjnym w roku 2013, gdy dotacja osiągnęła poziom 2.152.448,00 zł to jest o 15.680,00 niższy niż w roku 2006 i o 826.132,00 zł niż w roku 2009. Dopiero w 2016 roku wysokość dotacji podmiotowej powróciła do wysokości z roku 2009, a nawet przekroczyła ją o 17.797,00 zł. Mamy nadzieję, że to oznacza koniec kryzysu w finansowaniu naszej instytucji.

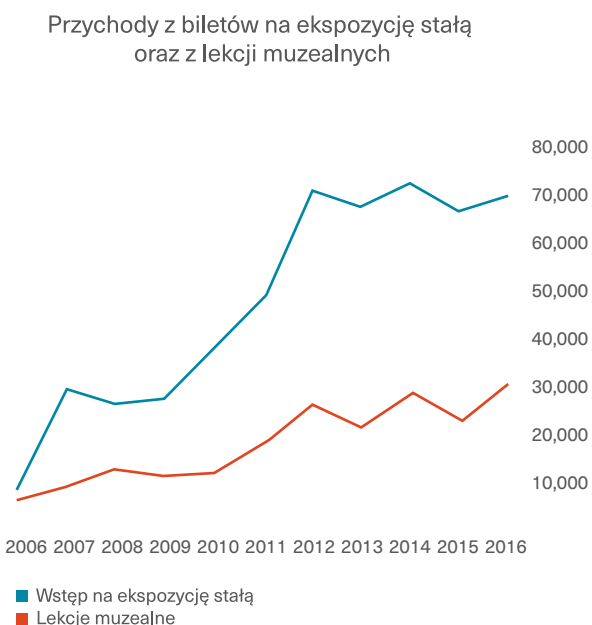
Przychody z prowadzonej działalności

Drugim źródłem finansowania działalności bieżącej, obok dotacji podmiotowej, są dochody z prowadzonej działalności. Muzeum, oprócz sprzedaży biletów wstępu i prowadzenia lekcji muzealnych, wypożycza odpłatnie muzealia na potrzeby komercyjne, pobiera opłaty za licencje za udostępniane fotografie, prowadzi także sprzedaż wydawnictw i pamiątek oraz inną drobną działalność gospodarczą. Podejmujemy szereg działań w celu pozyskiwania sponsorów,

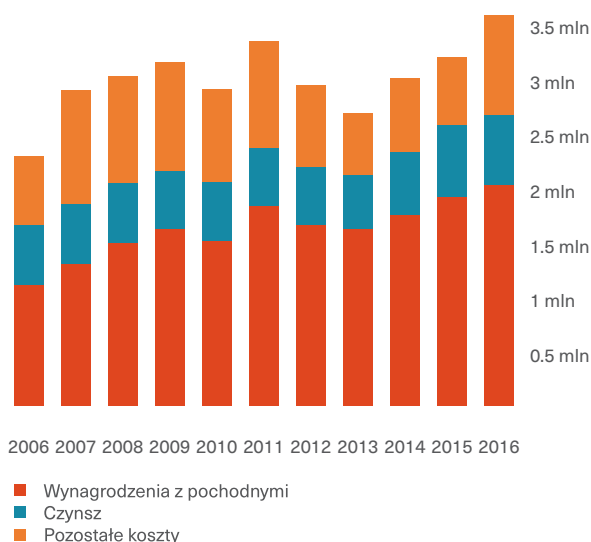
choć o prawdziwych mecenasów kultury jest obecnie bardzo trudno.

Poniższy wykres przedstawia trend w wysokości przychodów osiągniętych przez nasze Muzeum z biletów wstępu na ekspozycję stałą oraz z przychodów z prowadzonych lekcji muzealnych.

Nie jest łatwo pozyskać pieniądze na finansowanie kultury, choć w ciągu tych 11 lat mieliśmy też taką sytuację, kiedy pieniądze otrzymaliśmy w dość nieoczekiwanych okolicznościach. Pewien sąd okręgowy, zasądził od pewnej firmy, na rzecz Samorządu Województwa Mazowieckiego, na cel związany z działalnością Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie, kwotę 50.000 złotych wraz z ustawowymi odsetkami. Miało to miejsce w roku 2013, czyli w okresie najgłębszego załamania finansowania naszej instytucji. Szkoda, że takie prezenty od losu zdarzają się tak rzadko.

Koszty działalności

Powyższy wykres prezentuje koszty ogółem ponoszone w Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie w latach 2006-2016. Koszty działalności przedstawiono w podziale na trzy części: koszty wynagrodzeń wraz z pochodnymi, koszty czynszu za najem powierzchni w Centrum Olimpijskim PKOl, w którym swą siedzibę ma Muzeum oraz wszystkie pozostałe. Jak widać koszty wynagrodzeń wraz z pochodnymi stanowią około 50% wszystkich kosztów ponoszonych w instytucji.

Podsumowując - sytuacja finansowa instytucji kultury, jaką jest Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie jest w bardzo dużym stopniu uzależniona od stopnia finansowania przez naszego organizatora - warto w tym miejscu dodać, że jest nim Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego, który - trzeba przyznać - bardzo dba o wspieranie kultury na Mazowszu. Każdy kryzys finansów publicznych odciska swe piętno na naszej instytucji. Mamy nadzieję, że następne dziesięciolecie będzie wolne od kryzysów i pozwoli naszemu Muzeum na dalszy rozwój.

AK

Sponsorzy i patroni medialni

Wielkie wydarzenia sportowe i kulturalne nie mogą zostać zorganizowane bez wsparcia sponsorów. Muzeum Sportu i Turystyki, w ramach swojej działalności organizuje rokrocznie ponad pięćdziesiąt różnego rodzaju wydarzeń, do których można zaliczyć wystawy, przeglądy filmowe, konferencje, imprezy sportowe, spotkania autorskie.

Największym zainteresowaniem wśród sponsorów cieszy się Przegląd Filmów Alpinistycznych im. Wandy Rutkiewicz, który rokrocznie w maju gromadzi sympatyków gór. Od 2013 roku organizację Przeglądu wspiera Totalizator Sportowy, dzięki któremu filmy festiwalowe prezentowane są w dużej sali na ponad 400 osób. Dodatkowo Przegląd przez lata barterowo wspierały firmy: HiMountain, Mieszko, PAKER, Yeti, Lyo Food.

Ekspozycja „110 lat FC Barcelona. Polskie ślady w historii klubu” była jedną z najciekawszych wystaw poświęconych piłce nożnej. Zorganizowana została we współpracy z Muzeum Mazowieckim w Płocku. Na wernisażu wystawy pojawiło się ponad 1000 osób, głównie polskich kibiców klubu z Katalonii. Sponsorem tego niecodziennego wydarzenia była firma Pomeranka.

Muzeum Sportu i Turystyki organizuje również wystawy czasowe poza swoją siedzibą. Z okazji Zimowych Igrzysk Olimpijskich w Vancouver nasze Muzeum wraz z marką Tyskie, należącą do Kompanii Piwowarskiej, przygotowało wystawę „Polacy na Olimpiadach”. Ekspozycje z Muzeum Sportu i Turystyki zostały

zaprezentowane w Tyskim Browarium, gdzie zgromadziły tłumy zwiedzających.

W 2010 roku Muzeum zorganizowało niecodzienne wydarzenie, jakim była wystawa poświęcona downhillowi, połączona z pokazami ekstremalnego trialu rowerowego. Impreza cieszyła się dużym zainteresowaniem młodych ludzi, którzy dzięki tej inicjatywie po raz pierwszy pojawili się w naszym Muzeum. Sponsorami wydarzenia byli: Sony Vaio, F 100, CA Sport Broker, Apteka Tatrzańska, Mondraker. Po sukcesie w Warszawie, druga edycja tego wydarzenia miała miejsce w Zakopanem, gdzie po raz kolejny imprezę sponsorowało Sony Vaio.

Dużym zainteresowaniem wśród sponsorów cieszą się organizowane od 2013 roku Piłkarskie Mistrzostwa Instytucji Kultury. Pierwszą edycję turnieju, rozgrywaną na stadionie Polonii Warszawa wsparły m.in. Zakłady Mięsne Stanisławów, sklep Fanzone.pl oraz portal internetowy Sporteuro.pl.

Muzeum Sportu i Turystyki przez lata współpracowało z kilkudziesięcioma firmami i instytucjami w zakresie sponsoringu, najczęściej współpraca opierała się na zasadach barterowych, wówczas nasi partnerzy przekazywali sprzęt sportowy bądź inne przedmioty potrzebne do realizacji danej wystawy, w zamian za reklamę podczas wydarzenia. Wielokrotnie udawało nam się pozyskać środki finansowe na realizację ciekawych wydarzeń. Wszystkim sponsorom i partnerom dziękujemy za dotychczasową owocną współpracę i oczywiście liczymy na jej kontynuację.

KS

Urban**INFO**.tv

ams

Muzeum Sportu i Turystyki
było patronem honorowym
następujących wydarzeń:

- Bieg Niepodległości 2009
- Turniej Gramy o Złotą Piłkę 2009, 2010
- Gala rozdania nagród Travellery 2012
- Projekt edukacyjny „Poznajemy Polskę – Bałtyckim Szlakiem Rowerowym” 2011
- Bieg Borsuka 2015
- Klubowy Puchar Polski w Futbolu Stołowym 2012
- Pięciobój Precyzyjny 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016
- BMXem przez Polskę 2011
- Parafiada 2007, 2008, 2009
- Football Business Conference 2009
- Mistrzostwa Polski w Trójboju Siłowym 2013, 2014
- Dni Hickory Golfa 2013

Współpraca ze Stowarzyszeniem Parafiada miała różne formy, jedną z nich była sesja połączone z sympozjum „Ruch rzeźbi umysł...”. Czwarty od lewej: ks. Józef Joniec, Prezes Stowarzyszenia Parafiada, 2009

Delegacja Muzeum uczestnicząca w programie Akademii Zarządzania Muzeum, Kraków 2011

Statystyczne przedstawienie zatrudnienia pracowników Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie w latach 2005–2016 tj. w okresie ostatnich jedenastu lat

rok	Pracownicy	
	ogółem	pełny etat
2005	24	24
2006	22	22
2007	30	30
2008	30	25
2009	30	25
2010	32	26
2011	34	29
2012	37	33
2013	36	31
2014	37	31
2015	37	32
2016	37	32

Zatrudnienie

Kwestia zatrudnienia zawsze stanowiła w Muzeum istotny problem. Przez wiele lat w instytucji pracowały zaledwie dwie, trzy osoby, później było ich kilka. Dopiero od roku 1966, tj. od przenosin na stadion SKRY i otwarcia pierwszej ekspozycji stałej, co spowodowało wzrost ilości zwiedzających, zatrudnienie zaczęło systematycznie wzrastać, by w latach dziewięćdziesiątych osiągnąć prawie czterdzieści osób.

Perspektywa zmiany siedziby, pakowanie i likwidacja Muzeum w roku 2004 spowodowały gwałtowny spadek zatrudnienia. Operację przeprowadzki i urządzania Muzeum w nowej siedzibie realizował zespół liczący niewiele ponad dwadzieścia osób.

Od czasu otwarcia Muzeum dla zwiedzających w Centrum Olimpijskim pod koniec 2006 roku pojawiła się pilna potrzeba zwiększenia obsady pracowników, bowiem nowe warunki bytowania na czterech kondygnacjach wręcz to wymuszały.

Obecnie w Muzeum pracuje 37 osób, zatrudnionych na 32 etatach, w tym 21 kobiet. Z tej grupy studia wyższe (historia, historia sztuki, dziennikarstwo, pedagogika, bibliotekoznawstwo i inne) ukończyło 27 osób, w tym 15 kobiet.

Muzeum stwarzało i stwarza swoim pracownikom dogodne warunki do podnoszenia kwalifikacji zawodowych. Wielu z nich skorzystało z dofinansowania do studiów podyplomowych, doktoranckich czy kursów językowych. Znacząca liczba pracowników na bieżąco dokształca się na kursach tematycznych związanych z problematyką danego stanowiska pracy.

GK

CZĘŚĆ
CZWARTA

4

Ja w Muzeum

Praca nad budowaniem zgranego zespołu instytucji kultury, jest zadaniem trudnym i trochę podobnym do tworzenia orkiestry lub chóru. Założenia i wymagania wprowadzić są znane, ale bez przysłowiowego łutu szczęścia może być trudno stworzyć harmonijną całość.

Założa Muzeum to nie jest przypadkowy zbiór osób. Falstarty zdarzają się dość często, bowiem niezbyt wysokie uposażenia, duże wymagania i intensywność pracy są trudne do zaakceptowania przez wielu młodych ludzi. W pracy muzealnej, tylko z pozoru cichej, statycznej i powolnej,

najlepiej sprawdzają się osoby z pasją, interesujące się jakimiś, nawet bardzo dziwnymi obszarami wiedzy, uparcie dążące do celu i odporne na choroby. W Roku Jubileuszu średnia wieku pracowników Muzeum wynosi 42 lata. To najlepszy wskaźnik, wyznacza bowiem początek wieku średniego, najbardziej wydajnego i twórczego.

Z okazji Jubileuszu wszyscy pracownicy napisali o sobie, o swojej pracy w Muzeum, o swoich oczekiwaniach i marzeniach. Można chyba założyć, że napisali szczerze...

IG

Pracownicy Muzeum na schodach
przed Centrum Olimpijskim,
sierpień 2012

Pracownicy Muzeum Sportu i Turystyki w Roku Jubileuszowym

Piotr Banasiak	kierownik Działu Muzealiów
Halina Wanda Baryła	zastępca kierownika Działu Finansowo-Księgowego
Grażyna Brzozowska	główny specjalista ds. finansowo-księgowych
Aleksandra Czechowicz-Woźniak	zastępca dyrektora
Agnieszka Fietkiewicz-Zapalska	kierownik Biblioteki
Kinga Gasik	sekretarka
Iwona Grys	starszy kustosz, Dział Naukowy
Katarzyna Gutowska	kustosz, Główny Inwentaryzator
Łukasz Hoppe	starszy asystent, Dział Muzealiów
Tomasz Jagodziński	dyrektor Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie
Magdalena Jałocha	opiekun ekspozycji muzealnej
Wisława Janas	przewodnik muzealny
Marzena Jaworska	asystent, Dział Muzealiów
Grażyna Kacperska	kierownik Działu Administracji i Kadr
Artur Kolęda	specjalista ds. edukacji i promocji
Mirosław Korzeniewski	specjalista ds. sprzedaży
Agata Kosyło	główny specjalista ds. edukacji i promocji
Agnieszka Kuba	Główny Księgowy
Adam Ładny	specjalista ds. technicznych
Barbara Mikocka	kustosz, Biblioteka
Konrad Moniewski	kustosz, kierownik Archiwum Fotograficznego
Elżbieta Ocipińska	przewodnik muzealny
Paweł Oprządek	główny specjalista ds. fotografii
Maciej Płuska	przewodnik muzealny
Michał Polakowski	adiunkt, Dział Naukowy
Maciej Przybyszewski	grafik komputerowy
Justyna Puchłowska	zastępca kierownika Działu Administracji i Kadr
Michał Puskarski	kustosz, kierownik Działu Edukacji i Promocji
Kamil Siemiradzki	rzecznik prasowy
Tomasz Skoczek	starszy asystent, Biblioteka
Marcin Strzałkowski	specjalista ds. administracyjno-technicznych
Katarzyna Szymańska	asystent, Dział Naukowy
Karol Tarasiewicz-Mrowiński	główny specjalista ds. komputeryzacji
Magdalena Walczyk-Brzezińska	starszy specjalista, Dział Edukacji i Promocji
Piotr Walewski	starszy asystent, Dział Edukacji i Promocji
Izabela Wichrowska	opiekun ekspozycji muzealnej, grafik komputerowy

Tomasz Jagodziński

Dyrektor

1 lutego 2007 roku. To był mój pierwszy dzień pracy w warszawskim Muzeum. Zaczynałem na stanowisku wicedyrektora, co od razu zaintrygowało wielu różnych moich znajomych. „A kiedy zostaniesz dyrektorem?” – słyszałem pytanie. „Pewnie nigdy!” – odpowiadałem. Mało tego. To samo powiedziałem ówczesnej dyrektor, dr Iwonie Grys: „Chciałbym, żeby Pani wiedziała, że funkcja dyrektora mnie zupełnie nie interesuje, gdyż mam całkiem inne plany zawodowe”.

Mówi się jedno, a los niesie cię przez życie po swojemu. Półtora roku później – 1 sierpnia 2008 roku zostałem dyrektorem instytucji, w której zatrudniałem się na pięć – góra sześć miesięcy. I proszę bardzo – 1 lutego 2017 roku rozpocząłem 10 rok pracy! Tak więc w roku obchodów 65-lecia Muzeum przytrafił mi się mój zawodowy jubileusz.

Zawsze bardzo lubiłem zwiedzać muzea. Niezależnie od tematyki gromadzonych zbiorów są to cudowne miejsca, gdzie można spokojnie pokontemplować i poobcować z historią. Przy okazji zwiedzania wydawało mi się, że niewiele się tam dzieje, a praca w muzeum, obojętnie w jakiej roli, musi by przeraźliwie nudna. Nic bardziej mylnego! Dzieje się tyle, że niekiedy brakuje czasu na dopilnowanie wszystkiego, co dotyczy danego pomysłu czy kolejnego

projektu. Jestem bardzo aktywny i otwarty na współpracę z różnymi organizacjami i środowiskami społecznymi, co oczywiście przekłada się na wiele wydarzeń kulturalnych, które organizujemy wspólnie z naszymi Partnerami. Dzięki temu w Muzeum co kilka dni jak nie wystawa czy wernisaż, to konferencja lub spotkanie oświatowe, jak nie promocja książki lub premiera, to konferencja albo wizyta wyjątkowych gości. Mówiąc krótko – mamy co robić i stale pojawiają się nowe, oryginalne pomysły. Jak choćby ostatni, ściśle związany z rokiem Wisły. Z tej okazji postanowiliśmy bowiem zbudować skutą wiślaną, czyli płaskodenną łódź, którą pływano po Wiśle w XVII i XVIII wieku. Niech pływa też w tym stuleciu, sławiąc Mazowsze i Muzeum Sportu...

Wszędzie wszystko zależy od ludzi. Tak jest również w naszej instytucji. Przez ostatnie lata wyselekcjonował się dobry zespół właściwych i już doświadczonych osób, dla których praca w Muzeum jest prawdziwą przyjemnością. Świadczy o tym doskonała atmosfera, nie tylko w sytuacjach, kiedy nic złego się nie dzieje, ale także wówczas, gdy pojawiają się problemy. Tak było w 2013, kiedy w magazynie bibliotecznym pojawiły się dwa niewielkie ogniska pleśni. Specjaliści z Biblioteki Narodowej, których

poprosiłem o opinię, orzekli, że cały papierowy zbiór należy poddać procesowi fumigacji. Polega on na tym, że wszystkie obiekty wkłada się do specjalnej komory próżniowej, gdzie zostają poddane dezynfekcji tlenkiem etylenu. Ba, ale papierowy zbiór w naszym muzeum liczy kilkadziesiąt tysięcy ksiąg, woluminów, oprawionych roczników gazet i czasopism, tysiące akt i setki teczek różnych dokumentów. Proszę sobie wyobrazić, że wszystkie papierowe muzealia trzeba było zdjąć z półek, poselekcjonować, spakować do kartonów, spisać i załadować do samochodu. Po skończonej fumigacji i kwarantannie trzeba było zrobić to samo, tyle że w odwrotnej kolejności. Byłem zachwycony, że wszyscy nasi pracownicy – bez wyjątku i bez wzywania – stawili się do tej żmudnej pracy. Nasza załoga udowodniła, że jest zgranym zespołem, który poradzi sobie z każdą trudną sytuacją!

Praca w takiej instytucji to także powód do dumy. Od 6 lat, dokładnie od września 2011 roku MSiT jest członkiem elitarnego programu Międzynarodowego Komitetu Olimpijskiego – Olympic Museums Network. A wcale nie tak łatwo było znaleźć się w tak zacnym gronie kilkunastu muzeów sportu z całego świata. Wcześniej, przez okres trzech lat, mieliśmy jedynie status obserwatora. W tym czasie musieliśmy wykonać międzynarodową pracę popularyzującą naszą kolekcję podczas krajowych i zagranicznych wystaw, a do programu edukacyjnego wprowadzić lekcje o tematyce olimpijskiej. Wreszcie w 2011 roku, na VI Sesji OMN, która odbywała się w siedzibie MKOl w Łozannie zostaliśmy przyjęci do tego elitarnego grona najwspanialszych światowych muzeów sportu. Od tego historycznego momentu reprezentuję Polskę w Radzie Dyrektorów Olimpijskiej Sieci Muzeów i z naszej działalności składam coroczne raporty...

Na zakończenie tych krótkich wspomnień pozwolę sobie na coś żartobliwego. Artysta estradowy i Przyjaciel Naszego Muzeum, Andrzej Rosiewicz, w jednym ze swoich przebojów pt. *Pieśń o zachodnich bankierach* śpiewa tak:

*Niełatwa jest praca górnika,
Niełatwa jest praca kelnera...*

Ja do tych słów dodałbym od siebie, że niełatwa jest również praca dyrektora Muzeum Sportu w Warszawie. Na dowód pozwolę sobie zacytować fragment skargi na moją osobę, która jakiś czas temu wpłynęła na ręce Adama Struzika, Marszałka Województwa Mazowieckiego. Chodziło o rzekomy brak medalu oraz innych pamiątek z kariery reprezentantki Polski, która nigdy nie startowała w igrzyskach olimpijskich.

Z materiału [odpowiedzi na list skarżącego męża zawodniczki] nie wynika, że ten nader skromny, aby nie powiedzieć ubogi akcent znajduje się w Muzeum od 2005 roku i jest prezentowany obecnie. Takową oszkloną skrzyneczkę można w każdej chwili zainstalować, jak również w każdym momencie zdemontować tą oszkloną skrzyneczkę... Niestety, ob. Dyrektor mgr Tomasz Jagodziński jeszcze dzisiaj nie widzi swojego fatalnego błędu, że zapomniał o wyczynach pierwszej i jak na razie jedynej Polki, która od 41 lat jest jedyną Polką, która pokonała w doskonałym czasie burzliwe wody Kanału La Manche... Przykra to sprawa, że taki specjalista jak dyr. Tomasz Jagodziński nie wiedział o światowej rangi sukcesach [tej zawodniczki]. Trudno uwierzyć, że znawca kultury fizycznej i sportu, autor scenariuszy wystaw międzynarodowego charakteru nie znał wielkich, niespotykanych osiągnięć [zawodniczki], które biją na głowę Himalaistów z Wandą Rutkiewicz na czele...

Aleksandra Czechowicz-Woźniak

Zastępca Dyrektora

W Muzeum pracuję od 2010 roku. Po dwóch latach „przegryzania się” przez nieskończone zasoby biblioteczne zadebiutowałam na stanowisku zastępcy dyrektora. Los docenił moją skłonność do podejmowania ryzyka i już po kilku miesiącach od objęcia nowego stanowiska obdarzył mnie katastrofą w postaci konieczności ewakuacji wszystkich zbiorów bibliotecznych. Patrząc na to z punktu widzenia pesymisty, można powiedzieć – zemsta bogów, jednak jako optymistka stwierdziłam, że była to niepowtarzalna szansa skatalogowania (wreszcie!) wszystkich zbiorów oraz możliwość zabezpieczenia magazynu. Nie bez znaczenia była pomoc i wsparcie koleżanek i kolegów, którzy bez wyjątku stanęli na wysokości zadania.

Muzeum to kopalnia wiedzy, wciąż jest jeszcze sporo sportowych historii do odkrycia. Przyznaję, że jest mi bliższy sport w postaci

„przedwojennej” – bez komercji i szkody dla zdrowia, powszechny i dający radość życia, bez konieczności dokumentowania w mediach, także społecznościowych, dziejący się „tu i teraz”. Na szczęście idea olimpijska wciąż ma się dobrze i oby tak zostało... Baron de Coubertin chyba nie przewidział, dokąd nas zaprowadzi jego *citius, altius, fortius*.

Kolejne lata upływają mi na dalszym dokształcaniu się w zakresie muzealnego survivalu. Dziś tak samo optymistycznie jak w 2013 roku patrzę w przyszłość. Muzeum rozwija się, mnoży kolekcje, zyskuje przyjaciół. Zdarza się, że robimy coś na wczoraj (przedwczoraj), lecz prawdziwa sztuka krytyk się nie boi.

Kinga Gasik

Sekretariat

Nigdy nie sądziłam, że ścieżki mojej pracy zawodowej zaprowadzą mnie do Muzeum. A jednak nigdy nie mów nigdy.

Współpracę z Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie rozpoczęłam w styczniu 2016 roku na stanowisku sekretarki. Jadąc na rozmowę w sprawie pracy miałam mieszane uczucia, ponieważ słyszałam, że dyrektor Muzeum jest osobą dość trudną, a wszystkie dziewczyny zatrudnione przede mną na tym stanowisku wytrzymywały góra rok. Dawało mi to wiele do myślenia, jednak stwierdziłam, że spróbuję... i spróbowałam.

W momencie, gdy piszę ten tekst mija prawie rok mojej pracy w Muzeum i nie dość, że nie odeszłam, to wcale tego nie planuję. Uważam, że nie mam zbyt wielu powodów do narzekań. Okazało się, że pan dyrektor nie jest wcale taki zły, ludzie którzy tu pracują są naprawdę sympatyczni, a sama praca ciekawa i zapewniająca wiele wrażeń, głównie za sprawą dyrektora.

Piotr Banasiak

Dział Muzealiów

Od początku mojego życia zawodowego związany byłem z instytucjami sportowymi. Pracowałem w Warszawskim Ośrodku Sportu i Rekreacji, Ośrodku Przygotowań Olimpijskich w Spale, Polskim Komitecie Paraolimpijskim. Organizowałem zawody sportowe, poznałem osobiście najwybitniejszych polskich sportowców. Sam również uprawiam sport, od wielu lat uczestnicząc w biegach długodystansowych.

W Muzeum Sportu i Turystyki pracuję od kwietnia 2015 roku. Początkowo pełniłem obowiązki przewodnika i opiekuna ekspozycji stałej. W lutym 2016 roku przeniesiony zostałem do Działu Muzealiów. Obecnie pełnię obowiązki kierownika działu i głównego inwentaryzatora, zastępując koleżankę Katarzynę Gutowską przebywającą na urlopie macierzyńskim.

Pierwsza moja myśl przy kontakcie z eksponatem, to chęć dotarcia do zastygłych w nim emocji, bo sport to przecież bardzo silnie skumulowane uczucia, które tak spektakularnie manifestują

się u kresu rywalizacji. Radość albo rozpacz. Tu nie ma miejsca na obojętność. To cudowny dialog pomiędzy duchem i materią. Artefakty żyją, gdy uda się muzealnikowi odtworzyć ich historie. Najpiękniejszy eksponat będący tylko anonimowym świadkiem dziejów nie ma duszy. Fascynuje mnie dialog z historią. Nieraz wymaga to żmudnych zabiegów, które przyrównać można do pracy detektywa. Gdy jednak uda się ustalić przeszłość i przypisać obiekt do konkretnego artysty, zawodnika czy imprezy sportowej to zastygłe w nim emocje odżywają. Eksponat nabiera pełni życia. Staje się dla mnie wehikułem czasu. I tę chwilę w swojej pracy lubię najbardziej.

W przyszłości pragnę utworzyć w Muzeum komórkę, której celem będzie rejestrowanie wspomnień (audio video) zawodników, trenerów i działaczy sportowych. Interesuje mnie również zagadnienie planowego pozyskiwania zbiorów poprzez indywidualny kontakt ze sportowcami i ich macierzystymi klubami.

Katarzyna Gutowska

Główny Inwentaryzator

W sierpniu 2016 roku obchodziłam mały jubileusz – dziesięciolecie pracy w Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie. Przez te dziesięć lat poznałam prawie wszystkie aspekty pracy muzealnika, ponieważ byłam opiekunką ekspozycji, oprowadzałam wycieczki, sprzedawałam bilety i pamiątki w sklepiku muzealnym, prowadziłam autorskie lekcje muzealne, opracowywałam muzealia i przygotowywałam wystawy, a obecnie zarządzam zbiorami.

Pracę w Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie zaczęłam w 2006 roku, tuż po ukończeniu studiów z zakresu historii sztuki. Było to niespełna trzy miesiące przed otwarciem nowej ekspozycji stałej w Centrum Olimpijskim. Byłam wówczas jeszcze zupełnie niedoświadczonym muzealnikiem, jednak mimo krótkiego stażu miałam swój wkład w przygotowanie ekspozycji. Jednym z pierwszych zadań, jakie otrzymałam wkrótce po rozpoczęciu pracy, było wyczyszczenie wszystkich medali i żetonów, które miały być wkrótce zaprezentowane. Z satysfakcją mogę więc stwierdzić, że wyczyściłam ponad połowę zbiorów prezentowanych na ekspozycji stałej.

Łukasz Hoppe

Dział Muzealiów

Jestem starszym asystentem w Dziale Muzealiów. Swoją przygodę w Muzeum rozpocząłem wiosną 2010 roku. Pierwsze kroki stawiałem w Dziale Edukacji i Promocji, będąc opiekunem ekspozycji. Po przepracowaniu pół roku, gdy przełożeni docenili moją osobę, zostałem przeniesiony do Działu Muzealiów. Los chciał, iż trafiłem tam w najbardziej newralgicznym okresie – był to czas zliczania ksiąg inwentarzowych. Mimo trudnego zadania, podołałem temu, co zaowocowało dalszą pracą w tym dziale, aż po dzień dzisiejszy.

Do głównych moich obowiązków należy opracowywanie i katalogowanie zbiorów, przeprowadzanie kwerend, przygotowywanie eksponatów do wypożyczania, rozmieszczanie skatalogowanych muzealiów w magazynie oraz znajomość topograficzna ich położenia. Poza tym stoję na straży porządku w magazynie, wprowadzając nowatorskie ulepszenia poprawiające oraz przyspieszające odszukiwania eksponatów. Niestraszna mi praca fizyczna, ale odnoszę również sukcesy na polu działalności intelektualnej.

Marzena Jaworska

Dział Muzealiów

Jestem absolwentką Historii Sztuki Uniwersytetu Wrocławskiego, studiowałam Dziennikarstwo na Uniwersytecie Warszawskim oraz Fotografię w Warszawskiej Szkole Fotografii i Grafiki Projektowej.

Pracę w Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie rozpocząłam w 2016 roku jako przewodnik muzealny w Dziale Edukacji i Promocji. Obecnie, w Dziale Muzealiów zajmuję się ewidencjonowaniem i opracowywaniem zbiorów oraz przeprowadzaniem kwerend. Jestem autorką i kuratorem wystawy: „Luigi Castiglioni – plakaty ze zbiorów Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie”, prezentowanej w Muzeum Historycznym Miasta Gdańska, współautorką publikacji dokumentującej dorobek Towarzystwa Gimnastycznego „Sokół” – pierwszej organizacji sportowej na ziemiach polskich. Wspólnie z Archiwum Fotograficznym zajmuję się

opracowywaniem i identyfikacją zdjęć z prywatnego albumu Stanisławy Walasiewicz. Stanowi on cenne źródło historyczne dokumentujące karierę sportową mistrzyni olimpijskiej.

Uwielbiam podróże, a najbardziej podróże w czasie. Oglądanie starych fotografii przypomina czytanie powieści o przemijaniu. Czas mija, a wraz z nim zmieniają się ludzie, ich otoczenie, obyczaje i nawyki. Jak mówią stare przysłowia, każda stara fotografia zawiera duszę osoby fotografowanej, a dusza ta żyje tak długo, jak długo ktoś jeszcze o tej osobie pamięta. I ta strona pracy w Muzeum, związana z pamięcią, jest mi najbardziej bliska. Angażuję się w projekty związane z rekonstrukcją przeszłości. Lubię pracę z archiwaliami, dużo satysfakcji czerpię ze spotkania z drugim człowiekiem – świadkiem historii.

Agnieszka Fietkiewicz-Zapalska

Biblioteka

Jestem absolwentką Instytutu Informacji Naukowej i Studiów Bibliologicznych, magistrem bibliotekoznawstwa i informacji naukowej. W Muzeum zostałam zatrudniona na stanowisku adiunkta, od marca 2011 roku pełnię funkcję kierownika Biblioteki.

Jako przełożona kieruję działem i zajmuję się organizowaniem pracy podwładnych. Prowadzę także i rokrocznie podliczam książki inwentarowe, przygotowuję również sprawozdania, zajmuję się inwentaryzacją akcesji (dary i zakupy), a ponadto kataloguję książki w programie Libra 2000 i archiwalia w programie MUSNET.

Jestem autorką wystawy „Igrzyska za drutami” (2014) oraz współautorką katalogu *Sport za drutami* (2015). Napisałam artykuł *Niezwykły dar* opublikowany w „Magazynie Olimpijskim” (2016).

Jako czynna instruktorka ZHP w stopniu harcmistrzyni, współorganizowałam „Harcerską Noc Muzeów (2017)”.

Tomasz Skoczek

Biblioteka

W Muzeum Sportu i Turystyki pracuję od 2011 roku, najpierw w Dziale Muzealiów, a od 2014 w Bibliotece. Zajmuję się digitalizacją i udostępnianiem zbiorów, organizacją wystaw czasowych, imprez towarzyszących oraz *eventów* promujących Muzeum. Do moich obowiązków należą również kontakty ze sponsorami, mediami oraz Darczyńcami, a także wywiady okolicznościowe w telewizji i radiu.

Jestem współautorem oraz kuratorem wystaw: „Od Towarzystwa Tatrzańskiego do Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego”, „Historia polskiej i rosyjskiej siatkówki”, „Igrzyska za drutami”, „Sukcesy polskich pilotów sportowych”, „Gwiazdy polskiego lotnictwa” i „70 lat LZS”.

W 2016 roku zgłosiłem wystawę „Igrzyska za drutami” do jubileuszowej X edycji konkursu „Mazowieckie Zdarzenie Muzealne – WIERZBA”, organizowanego przez Samorząd Województwa Mazowieckiego. Wystawa zdobyła trzecią nagrodę w kategorii „Najciekawsza wystawa zorganizowana w 2015 roku”.

Zajmowałem się redakcją katalogu wystawy „Sport za drutami”, który został wydany nakładem Muzeum Niepodległości.

Jestem współpomysłodawcą Piłkarskich Mistrzostw Instytucji Kultury.

Barbara Mikocka

Biblioteka

Od 2004 roku pracuję w Bibliotece Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie na stanowisku kustosza. Zajmuję się automatyzacją zbiorów - wprowadzaniem danych do programu Libra. Prowadzę także i uzupełniam, śledząc rynki antykwaryczne, zbiór pocztówek o tematyce sportowej, turystycznej, rekreacyjnej i olimpijskiej. Jestem autorką trzech wystaw prezentujących historię sportu, alpinizmu i turystykę oraz działalność Towarzystwa Gimnastycznego „Sokół” na pocztówkach ze zbiorów własnych Muzeum oraz jednej wystawy fotograficznej - „Paryż - Londyn. Polacy na igrzyskach olimpijskich w latach 1924-1948”, prezentowanej w Domu Polskim w Londynie z okazji XXX Letnich Igrzysk Olimpijskich w Londynie (2012).

Przygotowałam trzy katalogi wystaw: *O Sporcie, tyś jest Radością!* (2009), *Góry - o jakżeż tu miło! Jak miło!* (2013), *W jedności siła - idee sokolstwa na pocztówkach* (2016); cztery obwoluty z pocztówkami: *We dwoje* (2009), *Piłka nożna na wesoło* (2012), *Alpinizm i turystyka górską - artystycznie i satyrycznie* (2013), *Czołem! - pocztówki T.G. „Sokół”* (2016). Jestem współautorką książki *Najstarsze*

książki w zbiorach Biblioteki Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie (2009).

Z podróży po Australii w 2008 roku przywiozłam, w darze dla Muzeum, bezcenną pamiątkę związaną ze sportem - srebrną pamiątkę Tadeusza Zagórskiego (1891-1969) - początkowo piłkarza, później skarbnika i prezesa Klubu Lechia we Lwowie, którą w 1931 roku otrzymał od przyjaciół ze Stryjskiego Klubu Sportowego Pogoń Stryj i Lwowskiego Klubu Sportowego Lechia Lwów, gramerowaną herbami obu tych klubów i herbem rodziny Zagórskich - Ostoją.

W latach 2009-2012 współpracowałam z redakcją „Sportu Wyczynowego”, gdzie zamieściłam 5 artykułów.

W 2014 roku wzięłam udział w konferencji zorganizowanej przez Państwową Wyższą Szkołę Zawodową w Raciborzu pt. „100-lecie Towarzystwa Gimnastycznego »Sokół« w Raciborzu”, gdzie wygłosiłam referat *Pocztówki T.G. „Sokół” w zbiorach Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie*.

Mimo, iż emerytura nieuchronnie zbliża się do mnie, to ciągle mam tu w Muzeum dużo ciekawych tematów i pomysłów do zrealizowania.

Elżbieta Krawczyk-Kosieradzka

Biblioteka

Trafiłam do Muzeum Sportu i Turystyki w 2005 roku, przyciągnięta... imponującą bryłą architektoniczną jego siedziby – Centrum Olimpijskiego.

Rozpoczęłam od pozyskiwania darów i depozytów, które miały uzupełnić kreowaną wówczas nową ekspozycję stałą. Debiut w roli „dziada prośzalnego” przeszedł oczekiwania dyrekcji i moje – udało mi się „wyzebrać” ponad 100 muzealiów, w tym 9 medali olimpijskich. Ta szczęśliwa passa trwa, bo ilekroć zdarzy mi się w kontaktach służbowych napomknąć o jakiś obiektach „przydatnych” do celów ekspozycyjnych, w krótkim czasie zasilają one nasze zbiory – ot, choćby zestaw piłek futbolowych EURO czy sztandar-matka sztandarów Związku Sokołów Polskich.

W charakterze kuratora doprowadziłam do skutku wielką (w sensie dosłownym i przenośnym) wystawę plakatów sportowych światowej sławy artysty Luigiego Castiglioni, zasłużonego też dla Polski w okresie stanu wojennego. Przy tej okazji nasze zbiory wzbogaciły się, oczywiście, o kolejny dar – kolekcję 100 plakatów włoskiego mistrza.

Dopełnieniem ww. zadań było organizowanie wydarzeń (*eventów*) muzealnych. Były to promocje książek, między innymi takich

jak *Szable świata* okraszone pojedynkiem familijnego klanu Zabłockich. Była też Gala 60-lecia MSiT (2012), a ostatnio (2015) bezprecedensowe spotkanie słynnych polskich kolarzy kilku pokoleń – triumfatorów Tour de Pologne – na wernisażu i finisażu wystawy „Peleton”.

Ostatni bastion muzealny – Biblioteka, w której przyszło mi doczekać szlifów emerytalnych, najmniej miał ze mnie pożytku, bo nie jestem katalogowym mołem książkowym. Za to ja na tym zesłaniu korzystałam, ile się dało – ilekroć wpadł mi w oko ciekawy wolumin, nie wypuściłam skarbu z rąk, dopóki go nie przetrawiłam od deski do deski...

Jako muzealnik gotowy na wszystko, w razie potrzeby byłam w stanie popełni teksty stylizowane na mowę staropolską, a co więcej – dostosowując się do zadanego tematu – odziewałam dyrekcję i siebie w XVII-wieczne stroje szlacheckie. Układałam oficjalne peany, riposty, supliki i epitafia, a także wierszydełka i laurki okolicznościowe.

Tak, na arenie tego Muzeum dane mi było zmierzyć się nie tylko ze sportem i turystyką... Póki co... nie poległam!

Konrad Moniewski

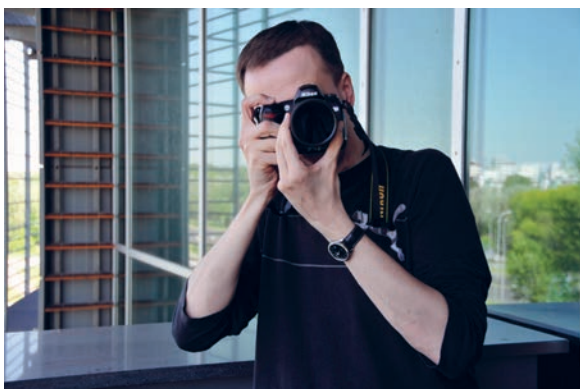
Archiwum Fotograficzne

Jestem absolwentem Wydziału Historycznego Instytutu Historii na Uniwersytecie Warszawskim. Pracę w Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie rozpocząłem w sierpniu 2005 roku na stanowisku asystenta. Był to dla Muzeum okres bardzo wyťažonej pracy, gdyż właśnie skończyła się przeprowadzka z siedziby na stadionie warszawskiej Skry do nowoczesnego Centrum Olimpijskiego. Rozpoczęły się intensywne przygotowania do projektowania nowej ekspozycji stałej. Moim zadaniem było koordynowanie prac nad scenariuszem i projektem plastycznym wystawy stałej, a w późniejszym terminie również pomoc przy koordynacji prac montażowo-instalacyjnych.

Po otwarciu ekspozycji stałej w listopadzie 2006 roku pracowałem w Dziale Naukowo-Oświatowym, gdzie zajmowałem się głównie oprowadzeniem wycieczek. W tym czasie brałem również udział w organizowaniu międzynarodowej konferencji naukowej z okazji

jubileuszu 55-lecia Muzeum pod tytułem „Kolekcje i edukacja olimpijska w muzeach sportu”. W drugiej połowie 2008 roku miałem okazję być autorem swojej pierwszej wystawy czasowej pod tytułem „Nasze hasło, nasza broń, miłość, zgoda, bratnia dłoń” przygotowanej na jubileusz 130-lecia Warszawskiego Towarzystwa Wioślarskiego. Brałem też udział w kilku projektach wydawniczych.

Podczas prac nad ekspozycją stałą miałem okazję zapoznać się z bogatą kolekcją zdjęć ilustrujących historię polskiego sportu. Wiedziałem już, że stara fotografia sportowa jest tym, czym chciałbym się zajmować na stałe w Muzeum. I tak od listopada 2008 roku do dzisiaj realizuję się zawodowo w Archiwum Fotograficznym. W trakcie tych kilku lat przygotowałem dwie wystawy fotograficzne ze zbiorów archiwum oraz byłem kuratorem czterech wystaw fotograficznych według scenariuszy innych autorów.

Paweł Oprządek

Archiwum Fotograficzne

W Muzeum pracuję od 2007 roku na stanowisku głównego specjalisty ds. fotografii. Do moich obowiązków należy: wykonywanie zdjęć reportażowych z imprez organizowanych przez Muzeum (wernisaże wystaw czasowych, konferencje, spotkania tematyczne, zajęcia edukacyjne, wizyty gości na ekspozycji), katalogowanie i opracowywanie zdjęć fotoreportażowych, digitalizacja zbiorów muzealnych, wykonywanie kwerend na potrzeby innych działów Muzeum oraz podmiotów zewnętrznych, obsługa zamówień klientów dokonujących zakupu zdjęć w Archiwum Fotograficznym. Zajmuję się również prowadzeniem serwisu sprzętu multimedialnego na ekspozycji stałej Muzeum.

Katarzyna Szymańska

Dział Naukowy

Moja przygoda w Muzeum Sportu i Turystyki rozpoczęła się przed paroma laty, kiedy to przystąpiłam do konkursu na pracownika tejże instytucji. Najwyższy Areopag zapewnił odpowiedni poziom konkurencjom, do których przystępowali zawodnicy. I tak, zgodnie z maksymą ruchu olimpijskiego *citius-altius-fortius* zawodnicy coraz szybciej przechodzili do wyższych poziomów autoprezentacji, a następnie mocowali się w kolejnych, atletycznych zmaganiach. Jak podają źródła, zawodników było wielu, ale szczęśliwie do mety dotarł jeden. I tak oto stałam się członkiem drużyny MSiT, która właśnie świętuje swój jubileusz.

Swoje oficjalne zdjęcie postanowiłam zaaranżować na tle ekspozycji narciarskiej, ponieważ było to pierwsze miejsce poznane przeze mnie w Muzeum, do którego chętnie powracam. Prywatnie preferuję snowboard. W najbliższej perspektywie chciałabym jak najszybciej ukończyć pracę nad doktoratem z kulturoznawstwa. Mam nadzieję, że zdobyta wiedza poszerzy moje kompetencje.

Z okazji jubileuszu MSiT wszystkim pracownikom pragnę złożyć najserdeczniejsze życzenia – wysokich lotów, szerokich horyzontów i satysfakcji z podejmowanej pracy, na każdy dzień.

Iwona Gryś

Dział Naukowy

Był wrzesień 1973 roku. Właśnie zdałam egzamin magisterski na Wydziale Historycznym i rozliczałam się z moją Alma Mater. Musiałam jeszcze zebrać kilka bardzo ważnych pieczętek, bez których nie dostałabym DYPLOMU!

Pani z AZS UW właśnie wyszła na obiad. Czeakałam więc pod drzwiami, a na końcu korytarza, na chybotliwym stoliku stał telefon. Dla zabicia czasu postanowiłam zadzwonić do nieznanego mi Muzeum Sportu, bo właśnie przed chwilą przeczytałam nalepione na pobliskim murze ogłoszenie o poszukiwaniu historyka przez tę bardzo dziwną - jak pomyślałam - instytucję. Sport w ogóle mnie nie interesował, więc miał to być dowcip z mojej strony. Tak wtedy myślałam.

Telefon odebrał mężczyzna i przepytał mnie poważnym głosem. Myśląc, że rozmawiam z dyrektorem instytucji, starałam się wszystko pięknie opowiedzieć. Po dłuższej rozmowie usłyszałam: łączę z sekretariatem... Tu z kolei dowiedziałam się, że mam stawić się natychmiast na Stadionie SKRY! Pojechałam. Na ulicy Wawelskiej, drogę do Muzeum zagroził mi stary, biały osioł, a po przejściu kilkunastu kroków zauważyłam, że po dużym klombie czerwonych róż chodzi majestatyczny paw. Było cicho, tylko cykały świerszcze. Już zaczynało mi się podobać.

Po dosyć krótkiej rozmowie w Dziale Kadr zaprowadzono mnie przed oblicze PANI DYREKTOR. Tutaj, też po bardzo krótkiej rozmowie, dowiedziałam się, że mam rozpocząć pracę jutro o godz. 8 rano! „A wakacje...?”, przemknęło mi przez głowę. Przecież ja zadzwoniłam dla żartu, a tutaj zaczyna się robić poważnie... Nawet nie bardzo dziwił mnie wielki pośpiech przy zatrudnieniu nowej osoby. Jak się później dowiedziałam to był ostatni dzień przed tzw. „blokadą etatów”, powodowaną jedną z gierkowskich reform! Od następnego dnia już nikogo nie można było zatrudnić przez długie miesiące.

Pierwszy dzień pracy upłynął mi na wizycie w Wilanowie. W pałacu była organizowana konferencja prasowa przed wystawą „Polski plakat turystyczny”, która niebawem miała być otwarta w zaprzyjaźnionym Muzeum Plakatu. Moim zadaniem było sporządzenie listy dziennikarzy biorących w niej udział. Byłam bardzo przejęta prosząc ich o podpisanie listy obecności...

Drugiego dnia mogłam wybrać z muzealnego magazynu obraz dla siebie do pokoju. Od razu wzięłam *Piosenkę dla konia* Marii Anto (olej/ płótno, 110x110, sygnowany: Maria Anto 1972, inw. 9220). *Piosenka*, czasem tytułowana też

bardziej poetycko *Chanson pour cheval*, do dzisiaj wisi nad moim muzealnym biurkiem.

Po kilku latach pracy, podczas wernisażu wystawy, której tytułu już nie pamiętam, stałam z kieliszkiem szampana w ręku i rozmawiałam z jedną z pań, jak się okazało przybyłą niedawno z USA. Na koniec naszej rozmowy owa pani zapytała mnie, czy wiem o tym, że mam pracę jedną z najlepszych na świecie? Na moją cierpką uwagę, że praca w muzeum to nie tylko wernisaże – roześmiała się i dodała: „Wiem co mówię”. Później wielokrotnie o niej myślałam – może naprawdę wiedziała co mówiła?

Michał Polakowski

Dział Naukowy

Sport był moją pasją odkąd pamiętam. W dzieciństwie – jak wielu rówieśników – byłem pewny, że zostanę słynnym piłkarzem. Talentu miałem jednak trochę mniej niż Robert Lewandowski czy Jakub Błaszczykowski i skończyło się na marzeniach. Zamiast pisać nowe rozdziały dziejów polskiego sportu boiskowymi wycieczkami, zajmuję się opisywaniem dokonań sportowców – najpierw robiłem to jako dziennikarz, a obecnie jako muzealnik. Ta praca pozwala mi łączyć sportową pasję z historią, którą również zawsze się interesowałem.

Moja muzealna kariera rozpoczęła się w 2012 roku w Dziale Edukacji i Promocji. Nowego pracownika szybko dostrzegła dr Iwona Gryś i zanim zdążyłem się zorientować, zostałem „wypożyczony” do pomocy przy pracach nad wystawą „Sport w II Rzeczypospolitej”. Sprawdzian

musiał wypaść obiecująco, gdyż wkrótce przeniosłem się do Działu Naukowego na stałe i pracuję w nim już czwarty rok.

Większość czasu spędzam nad stertami książek, roczników czasopism, dokumentów i innych papierów bądź stukając w klawiaturę. W skrócie: zajmuję się czytaniem, a także pisanem rozmaitych tekstów – od krótkich artykułów na stronę internetową i do „Wiadomości Muzealnych”, przez referaty i prezentacje, po scenariusze wystaw i opracowania do większych wydawnictw. Moje najważniejsze dotychczasowe muzealne przedsięwzięcia to: przygotowanie jubileuszowej wystawy „100 lat Legii” oraz tekstów do *Katalogu medali olimpijskich w zbiorach Muzeum Sportu i Turystyki*, wydanego z okazji 65. rocznicy powstania MSiT.

Michał Puskarski

Dział Edukacji i Promocji

W Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie, w Centrum Olimpijskim pracuję od 2007 roku na stanowisku Kierownika Działu Edukacji i Promocji. Mogę powiedzieć, że ta praca jest naturalnym następstwem rozwoju mojej kariery, bowiem łączy edukację sportową, którą zajmowałem się wcześniej na wielu szkoleniach żeglarskich w kraju i za granicą, z edukacją historyczną i obywatelską.

Muzeum Sportu nie jest dla mnie typową instytucją tego typu, prezentującą zamknięty rozdział historii.

Pracując tu mam do czynienia nie tylko z historycznym dziedzictwem, ale również ze współczesnością. Promuję je organizując zwiedzanie dla uczestników wycieczek młodzieży szkolnej, gości Nocy Muzeów, wystaw czasowych i wielu innych wydarzeń.

Do najważniejszych projektów, którymi dotychczas miałem przyjemność się zajmować w Muzeum mogę zaliczyć: przygotowanie i stałe modyfikowanie oferty edukacyjnej Muzeum, opiekę nad praktykami studenckimi, współudział w tworzeniu wystaw: „110 lat FC Barcelona. Polskie ślady w historii klubu”, „Maratony

rowerowe Mazovia MTB”, „Polish – Pakistan Lasting Friendship”, „Selma Expeditions – wystawa fotograficzna”, wystawę „Historia rozwoju golfa”, coroczną organizację Nocy Muzeów i obchodów Światowego Dnia Osób Niepełnosprawnych w Muzeum, przygotowanie wielu spotkań ze sportowcami i sławnymi podróżnikami, międzynarodową wymianę wystaw, giełdy kolekcjonerów pamiątek sportowych i wiele innych.

Odrębnym zadaniem, za jakie odpowiadam jest pilotowanie prac związanych z uczestnictwem polskiego Muzeum w sieci OMN.

W roku 2015 przygotowałem w naszym Muzeum konferencję poświęconą problemom konserwatorskim w muzeach sportu dla Olympic Museums Network – Collections Working Group. Jestem wdzięczny pracownikom mojego działu i innym zaangażowanym osobom za pomoc w realizacji tych wszystkich przedsięwzięć.

Pomimo uczestnictwa w tylu wspaniałych wydarzeniach i projektach, nadal wielką satysfakcję daje mi codzienna praca edukatora i przewodnika po Muzeum, szczególnie kiedy prezentuję nasze zbiory osobom naprawdę chcącym poznać to wyjątkowe miejsce.

Wiesława Wiśniewska

Dział Edukacji i Promocji

Urodziłam się pod znakiem Koziorożca. Horoskop mówi, że głównymi cechami tego znaku są pracowitość, odpowiedzialność i dążenie do sukcesu materialnego. Jeżeli chodzi o pierwsze dwa określenia, to w pełni się z nimi zgadzam, zaś trzecie – gdyby było prawdziwe – to nie pracowałabym tak długo w Muzeum... W ubiegłym roku minęło 25 lat mojej pracy w Muzeum Sportu i Turystyki, w tym w nowej siedzibie Centrum Olimpijskiego – 12 lat.

W Muzeum robiłam, to co lubię i do czego jestem przygotowana. Ponieważ z wykształcenia jestem pedagogiem, to zajmowałam się głównie edukacją dzieci i młodzieży. Stworzyłam autorski program dla najmłodszych, który funkcjonował pod nazwą „Spotkania muzealne z przedszkolakami”. Cieszył się on powodzeniem wśród nauczycieli przedszkoli, którzy licznie

przyprawdzali grupy dzieci w wieku 3–6 lat. Został wysoko oceniony przez metodyków wychowania przedszkolnego. Z powodzeniem był też prezentowany na sesjach naukowych, zyskując miano nowatorskiego.

Drugim obszarem mojego działania były Przeglądy Filmów Alpinistycznych im. Wandy Rutkiewicz, w których pełniłam funkcję koordynatora prac programowych i organizacyjnych na przestrzeni 23 lat, czyli od pierwszego festiwalu. Za tę działalność zostałam uhonorowana – przez PZA Medalem 100-lecia Polskiego Alpinizmu.

Na swoim koncie mam też przygodę filmową – wystąpiłam w filmie produkcji TVP, zrealizowanym przez Jacka Ślubowskiego, z cyklu „Niezwyczajne muzea”. Było co pokazywać i o czym opowiadać, bo Muzeum nasze jest naprawdę niezwykłe...

Izabela Wichrowska

Dział Edukacji i Promocji

Pracę w Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie rozpoczęłam 2 listopada 2014 roku. W Dziale Edukacji i Promocji zajmuję się między innymi projektowaniem graficznym wystaw i wydarzeń edukacyjnych, a także oprowadzaniem po ekspozycji stałej Muzeum i prowadzeniem niektórych lekcji muzealnych.

Wcześniej, pracując w innych muzeach nie miałam do czynienia z historią sportu, nie sądziłam, że to tak różnorodny i bogaty temat, nie wiedziałam jak ciekawe są życiorysy polskich sportowców i ile można dowiedzieć się czytając o historii znanych wynalazków sportowych, takich jak choćby rower, narty czy bobslej.

Praca w Muzeum daje mi ogromną satysfakcję – to wspaniałe uczucie móc zobaczyć

zaprojektowany przez siebie plakat, wiszący przed wejściem na wystawę. Jeszcze większą przyjemność daje mi oprowadzanie dzieci, młodzieży czy też osób dorosłych po wystawie stałej – kiedy wzbudzam ich zainteresowanie i ciekawość. Ta praca daje mi poczucie dumy – kiedy mogę wpływać na rozwój młodzieży, ucząc i przekazując ważne wartości i wiadomości dotyczące historii naszego sportu.

Pracując w takiej wyjątkowej instytucji, mam możliwość ciągłego rozwijania swoich zainteresowań i pogłębiania wiedzy np. poprzez uczestniczenie w ciekawych wystawach czasowych czy w różnych projektach edukacyjnych, ale przede wszystkim mam niepowtarzalną okazję osobiście poznawać czołowych polskich sportowców.

Agata Kosyło

Dział Edukacji i Promocji

Z Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie związana jestem od 2010 roku, początkowo pracowałam w Sekretariacie, a obecnie, od kilku lat jestem w Dziale Edukacji i Promocji.

Jako specjalista ds. edukacji i promocji prowadzę zajęcia dla dzieci i młodzieży szkolnej oraz oprowadzam gości Muzeum po ekspozycji stałej. Staram się dotrzeć do różnych grup gości, biorąc pod uwagę ich wiek i potrzeby, w zrozumiały sposób opowiadać o zbiorach, zainteresować historią sportu i olimpizmu oraz zachęcić do działań kreatywnych.

Reprezentuję naszą instytucję na konferencjach muzealnych, biorę też czynny udział w przygotowywaniu działań programowych Muzeum, a od dwóch lat mam przyjemność organizować stoisko muzealne podczas największej imprezy rodzinno-sportowej w kraju – Pikniku Olimpijskiego.

Z pracy w Muzeum czerpię dużą satysfakcję, ponieważ pozwala mi uczestniczyć w ciekawych projektach i wydarzeniach, wносить wkład własny w tworzenie przyszłej oferty edukacyjnej oraz bezpośrednio odbierać pozytywne reakcje naszych gości.

Artur Kolęda

Dział Edukacji i Promocji

Pochodzę z Turku, miasteczka w Wielkopolsce. Ukończyłem studia historyczne na Uniwersytecie Adama Mickiewicza w Poznaniu, jestem w trakcie Podyplomowego Studium Muzealniczego na Uniwersytecie Warszawskim.

Mam w swoim dorobku kilka wystaw, publikacje o historii i kulturze, ponad dwa tysiące oprowadzonych osób zwiedzających. Najbardziej jednak cieszę się z mojego najmłodszego „dziecka” w Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie – ekspozycji pt. „Rywale na boisku – przyjaciele na co dzień. Sportowe pojedynki polsko-węgierskie”.

W dziejach polskiego (i nie tylko) sportu najciekawszy wydaje mi się okres dwudziestolecia międzywojennego i II wojny światowej – można tam znaleźć tyle fascynujących, pięknych, wzruszających historii ludzkich...

Zawsze chciałem pracować jako historyk, więc w Muzeum jestem na właściwym miejscu.

Piotr Walewski

Dział Edukacji i Promocji

Do grona pracowników Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie dołączyłem w 2012. Był to rok jednej z najważniejszych imprez sportowych w historii naszego kraju – Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej organizowanych w Polsce i na Ukrainie.

Z wykształcenia jestem historykiem, skończyłem także studia podyplomowe w zakresie administracji. Na co dzień w Muzeum zajmuję się prowadzeniem zajęć o tematyce sportowej i historycznej, a także oprowadzam zwiedzających. W roku 2013, wraz z dwoma kolegami z Muzeum – Kamilem Siemiradzkim i Tomaszem Skoczkiem – wpadliśmy na ciekawy pomysł organizacji zawodów sportowych – rozgrywek piłkarskich dla pracowników instytucji kultury. Pierwsza edycja Piłkarskich Mistrzostw Instytucji Kultury zgromadziła ponad 13 ekip z całej Polski i świata. Zawody, w których udział biorą ludzie kultury stały się imprezą cykliczną i na stałe wpisały się w działalność naszego Muzeum. Z każdym rokiem zgłaszających się do wspólnych rozgrywek jest coraz więcej. Sama impreza rozrasta się, a współpraca pomiędzy instytucjami coraz bardziej się rozszerza.

Magdalena Walczyk-Brzezińska

Dział Edukacji i Promocji

Życiem rządzą przypadki, podjęcie pracy w Muzeum Sportu i Turystyki jest tego dowodem. Swoją przygodę w tej instytucji zaczęłam od stażu, na który dostałam się studiując na Uniwersytecie Warszawskim. Nie ukrywam, że swoją aplikację złożyłam już po terminie i właściwie nie liczyłam, że dostanę się na staż. Udało się. Miałam zostać na chwilę, a w tym roku mija już 10 lat pracy.

Moje wyobrażenia o pracy w Muzeum były inne, obowiązki, które mi powierzono są ciekawe i rozwijające. Praca, którą wykonuję polega na prowadzeniu zajęć edukacyjnych dla dzieci i młodzieży, organizacji wystaw czasowych oraz spotkań ze sportowcami i dziennikarzami. W związku z tym, iż jest to ciekawe i atrakcyjne postanowiłam poszerzyć swoją wiedzę i zaczęłam studiować dziennikarstwo sportowe, które ukończyłam na Akademii Wychowania Fizycznego w Warszawie w 2010 roku.

Wisława Janas

Dział Edukacji i Promocji

Nazywam się Wisia Janas. Choć miewam trudne chwile, pogoda ducha i optymizm zwycięża. „Szukać wszędzie dobra” – to moje motto. Chętnie dzielę się swoją wiedzą, zapraszam więc na lekcje tematyczne: „Antyczna Grecja a sport współczesny” oraz „Średniowieczne turnieje rycerskie”. Z przyjemnością również oprowadzam po ekspozycji muzealnej. Zapraszam – warto!

Magdalena Jałocha

Dział Edukacji i Promocji

W Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie pracuję od marca 2009 roku na stanowisku kwalifikowanego opiekuna ekspozycji stałej. Do moich obowiązków należy opieka nad ekspozycją oraz dbanie o zadowolenie gości naszego Muzeum. Prywatnie interesuje mnie II wojna światowa, a w szczególności historia polskiego sportu i losy sportowców w tym okresie.

Elżbieta Ocypińska

Dział Edukacji i Promocji

W Muzeum Sportu i Turystyki jestem od maja 2011 roku. Moim miejscem pracy jest jeden z najważniejszych działów Muzeum – ekspozycja stała. Początkowo zajmowałam się dbaniem o nie-naganny wygląd tej ekspozycji.

Wcześniej, przez większą część mojej kariery robiłam coś zupełnie innego – pracowałam w dużym wydawnictwie w dziale marketingu. Po 19 latach nie było mi łatwo przestawić się na zupełnie inny charakter pracy.

Miałam w życiu krótki epizod związany ze sportem – trenowałam siatkówkę na Polonii Warszawa. Poprzednie doświadczenia pomogły mi bardzo w kontaktach ze zwiedzającymi. Staralam zwrócić ich uwagę na rzeczy, obok których przeszliby obojętnie (stanowisko komentatorów sportowych, fantastyczny zbiór

medali okolicznościowych czy pierwsze rowery). Obecnie oprowadzam wycieczki szkolne, prowadzę zajęcia o tematyce sportowej. Daje mi to ogromną radość, ponieważ tym sposobem odkrywam w sobie pokłady wiedzy, siły i energii, których dotychczas nie zauważałam. Jestem pod ogromnym wrażeniem małych dzieci, które bardzo często wracają do nas z rodzicami, przekazując im zdobytą wiedzę.

Podczas imprez organizowanych przez Muzeum mam okazję robić rzeczy, których w żadnym innym miejscu bym się nie podjęła. Wyzwaniem dla mnie było przeprowadzenie serii wywiadów m.in. z Andrzejem Strejlauem, Jerzym Engelem czy Dariuszem Szpakowskim. Przeprowadzałam wywiady w czasie Turnieju Piłkarskiego Instytucji Kulturalnych.

Mirosław Korzeniewski

Dział Edukacji i Promocji

Nazywam się Mirosław Korzeniewski, od dziewięciu lat mam przyjemność pracować w Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie. Zajmuje się sprzedażą biletów oraz pamiątek i wydawnictw o tematyce sportowej, a także obsługą cyklicznych giełd kolekcjonerów pamiątek sportowych, które odbywają się w naszym Muzeum od wielu lat. Uczestniczę również w koordynacji obsługi grup zwiedzających nasze Muzeum, wraz z pracownikami Działu Edukacji i Promocji. Praca w zespole Muzeum daje mi dużo radości i satysfakcji.

Maciej Płuska

Dział Edukacji i Promocji

Do Muzeum Sportu i Turystyki trafiłem na początku maja 2015 roku. Ja, niespełniony sportowiec i sędzia siatkówki.

Ukończyłem szkołę turystyczną i studia ekonomiczne, a następnie podyplomowe studia zarządzania w kulturze fizycznej, wzbogacone dyplomem menedżera sportu. Brałem udział w organizacji wielu sportowych imprez zarówno tych najwyższej, jak i najniższej rangi. Otrzymałem brązową i srebrną odznakę „Za zasługi dla sportu”, co upoważnia mnie do bezpłatnego wstępu do Muzeum Sportu i Turystyki.

Jestem pełen podziwu dla sportowców i działaczy, którzy tworzyli podwaliny pod przyszłe sukcesy polskiego sportu w trudnych latach zaborów, następnie po uzyskaniu własnej państwowości w czasach Drugiej Rzeczypospolitej, dlatego z dużą przyjemnością pracuję w Dziale Muzealiów, gdzie istnieje możliwość bezpośredniego kontaktu z artefaktami sportowymi z okresu dwudziestolecia międzywojennego. Oprowadzam też wycieczki po ekspozycji stałej i szczególnie dużo opowiadam o Januszu Kusocińskim, Helenie Konopackiej, Bronisławie Czechu i innych gwiazdach sportu międzywojnia.

Karol Tarasiewicz-Mrowiński

główny specjalista ds. komputeryzacji

Wśród realizowanych przeze mnie zadań znajduje się m.in. pomoc użytkownikom w przypadku problemów ze sprzętem komputerowym. Jednymi z najbardziej podstępnych i złośliwych urządzeń są drukarki. Przykłady: drukarki pożerają pendrive'y (nie jest przecież winą użytkownika, że pendrive położony na drukarce wpada do jej środka), żywią się także kruchymi ciasteczkami i ziemią doniczkową. Porada - drodzy użytkownicy, nie umieszczajcie nad drukarką przedmiotów, które to łakome urządzenie może połknąć.

Drukarki też często są przyczyną bardziej prozaicznych problemów i przestają drukować z powodu braku tuszu, a jeszcze częściej - braku papieru. Porada - w tym przypadku kliknięcie dwadzieścia razy na ikonę „Drukuj” nie spowoduje, że drukarka zacznie działać. Jest za to szansa, że po uzupełnieniu materiałów eksploatacyjnych otrzymamy dwadzieścia kopii naszego stustronnicowego dokumentu (chyba że wcześniej znów się skończy tusz lub papier).

Urządzenia elektroniczne mają też tę przypadłość, że zasadniczo nie działają bez prądu. Porada - warto sprawdzić, czy drukarki lub urządzenia łączącego nas z siecią nie odłączyła nasza koleżanka, która potrzebowała podładować telefon...

Kamil Siemiradzki

rzecznik prasowy

W Muzeum realizuję swoje pasje od niemal 8 lat. Zajmuję się promocją imprez w mediach. Pełnię funkcję samodzielnego rzecznika prasowego. Rozpocząłem od organizacji konferencji prasowej dotyczącej przekazania gokarta Roberta Kubicy i z każdym rokiem, jak nasz rodak, co raz szybciej się rozpędzałem współorganizując imprezy z najwybitniejszymi polskimi sportowcami oraz najważniejszymi osobami w państwie, w randze ministrów, premierów i prezydentów. Byłem jednym ze współzałożycieli drużyny piłkarskiej Muzeum, z którą święcimy triumfy na turniejach w całej Polsce, a w przyszłości za granicą. Organizuję również Piłkarskie Mistrzostwa Instytucji Kultury, w których rywalizują przedstawiciele muzeów. W czasie sportowych zmagania mogą spotkać znanych piłkarzy, trenerów i dziennikarzy związanych z piłką nożną. Dzisiaj zastanawiam się, czy będę muzealnikiem do emerytury, ale z pewnością nie odejdę dopóki w Muzeum Sportu i Turystyki, w gablocie nie zawiśnie medal piłkarskiej reprezentacji Polski zdobyty na mistrzostwach świata.

Agnieszka Kuba

Dział Finansowo-Księgowy

Pracę w Muzeum rozpoczęłam w styczniu 2003 roku. Muzeum miało wówczas swą siedzibę na stadionie warszawskiej Skry. Warunki pracy były tam dość trudne, dokuczliwy był zwłaszcza brak sprzętu – w Dziale Finansowo-Księgowym na dwóch pracowników był tylko jeden komputer. Zatrudniona zostałam na stanowisku specjalisty ds. finansowo-księgowych MSiT. Muzeum stało się miejscem mojego rozwoju zawodowego. Pracując korzystałam ze szkoleń, kursów podnoszących kwalifikacje, a przede wszystkim zdobywałam doświadczenie tak niezbędne w pracy zawodowej. W międzyczasie Muzeum przenieśli swą siedzibę do Centrum Olimpijskiego, a ja 15 września 2007 roku awansowałam na stanowisko Głównego Księgowego Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie, które zajmuję do dnia dzisiejszego. Do moich zadań jako Głównego Księgowego należy między innymi:

- kierowanie pracą Działu Finansowo-Księgowego,
- prowadzenie rachunkowości Muzeum,
- dokonywanie wstępnej kontroli zgodności operacji gospodarczych i finansowych z planem finansowym oraz kompletności i rzetelności dokumentów dotyczących operacji gospodarczych i finansowych,
- wykonywanie dyspozycji środkami pieniężnymi i wiele innych wymienionych w Regulaminie Organizacyjnym Muzeum.

Zakres pracy Działu Finansowo-Księgowego jest tak szeroki, że nie mamy czasu na rutynę i nudę. Nowe wyzwania pojawiają się każdego dnia. Największym jest jednak rozdysponowanie przychodów tak, aby starczyło na wszystkie potrzeby Instytucji. Mam nadzieję, że przyjdzie taki czas, w którym środki finansowe na koncie Muzeum będą pojawiały się szybciej, niż rodziły się pomysły na ich wydawanie.

Grażyna Brzozowska

Dział Finansowo-Księgowy

Pierwszy kontakt z Muzeum Sportu i Turystyki miałam już w dzieciństwie. Mieszkłam w pobliżu starej siedziby Muzeum na Skrze i często tam bywałam. Wtedy nie przyszło mi do głowy, że kiedyś będę pracowała w tej instytucji.

Po raz drugi zetknęłam się z Muzeum w 2006 roku, już w nowej siedzibie. Pracowałam wówczas na zlecenie, wspomagając mocno okrojony zespół księgowości. Po latach, w 2011 roku zostałam zatrudniona i mam nadzieję, że będę tu pracowała aż do emerytury.

Wanda Baryła

Dział Finansowo-Księgowy

Wstawaj! Już piąta na zegarku, mówi śpiew kanarków.

Pierwszego listopada 2010 roku rozpoczęłam pracę w Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie, jako „pogotowie ratunkowe”. Zmiany personalne i sytuacja w Dziale Księgowości spowodowały, że przyjąłam proponowaną mi pracę.

Od początku 2011 roku kierowałam tym działem w nowym składzie, w pierwszym miesiącu jako główny specjalista ds. finansów i rachuby płac, później przyjąłam obowiązki Głównego Księgowego, a obecnie pracuję na stanowisku głównego specjalisty ds. finansowo-księgowych, zastępcy kierownika Działu Finansowo-Księgowego.

Z wielką przyjemnością przychodzę do Muzeum. Lubię i szanuję naszą wspólną młodzież i seniorów. Praca sprawia mi wiele przyjemności, po prostu robię to, co lubię, zgodnie z moimi kwalifikacjami, które są o wiele wyższe, niż wymaga tego to stanowisko. Zmorą jest KASA – nienawidzę tego słowa!!!

Każdy zna charakter pracy księgowej wie, na czym ona polega. Znajomość prawa, ustaw, rozporządzeń i wewnętrznych zarządzeń jest wymagana.

Grażyna Kacperska

Dział Administracji i Kadr

Swoją współpracę z Muzeum zaczęłam w słoneczny wrześniowy dzień 2014 roku.

Chociaż od dziecka zawsze interesowałam się sportem, od momentu kiedy jako uczennica startowałam w wielu zawodach, to nie sądziłam, że w dorosłym życiu przyjdzie mi spotkać się z nim ponownie i to z bliska. Nie jest to jednak rywalizacja na bieżni czy w skoku w dal, ale praca w instytucji, która gromadzi materialne dowody świetności polskich sportowców. Wydawać by się mogło, że praca kadrowej ma niewiele wspólnego ze sportem, że jest nudna i powtarzalna. Nic bardziej mylnego. W kadrach jak w sporcie wszystko musi być robione systematycznie, dokładnie i konsekwentnie. Tutaj jest start i meta każdego pracownika. Kadrowa to swoisty trener, który czuwa i dyscyplinuje swoich zawodników-pracowników. Pracując w Muzeum należę do świetnej drużyny, ludzi zaangażowanych i odpowiedzialnych.

Przedemną jeszcze kilka lat zawodowej pracy. Mniemam, że lata te będą równie piękne i słoneczne, jak mój pierwszy spędzony tu wrześniowy dzień.

Justyna Puchłowska

Dział Administracji i Kadr

Sport towarzyszył mi w życiu od najmłodszych lat. Nie byłam spokojnym i pokornym dzieckiem, lubiłam się ruszać, biegać, skakać – zawsze żyłam aktywnie. Mimo startu w wielu szkolnych zawodach sportowych, zarówno w dziecięcym, jak i nastoletnim życiu nie przypuszczałam, że swoje doświadczenie zawodowe zacznę od pracy w Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie, czyli ponownie – ze sportem za pan brat.

W Muzeum pracuję od 2006 roku, początkowo jako opiekun i przewodnik ekspozycji stałej, a w chwili obecnej – zastępca kierownika Działu Administracji i Kadr. Po 10 latach pracy w tej instytucji, z czystym sumieniem mogę powiedzieć, że nie mogłam lepiej trafić – kontakty z ludźmi, których przyszło mi poznać i z którymi pracuję, sprawiają mi ogromną przyjemność, a wiedza, którą tu zdobyłam to kolejna cenna zdobycz.

Wraz z pracownikami naszego działu dbamy o sprawne funkcjonowanie Muzeum, organizujemy wernisaże wystaw czasowych, konferencje, spotkania i różnego rodzaju uroczystości. Dodatkowo prowadzę Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych oraz pełnię funkcję sekretarza Rady Muzeum.

Marcin Strzałkowski

Dział Administracji i Kadr

W Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie pracuję od września 2008 roku. Swoją ścieżkę zawodową rozpocząłem od stanowiska opiekuna ekspozycji stałej. Od 2009 roku pracuję na stanowisku specjalisty ds. administracyjno-technicznych w Dziale Administracji. Do moich obowiązków należy organizacja przestrzeni oraz techniczne zabezpieczenie wszelkich wydarzeń organizowanych w Muzeum. Wraz z innymi pracownikami biorę czynny udział w montowaniu wystaw czasowych i ich wernisażach. W Muzeum jestem również odpowiedzialny za prowadzenie Magazynu Wydawnictw oraz wszelką dokumentację z tym związaną. Zawsze służę pomocą pracownikom innych działów, daje mi to wiele zadowolenia.

Adam Ładny

Dział Administracji i Kadr

W listopadzie 1995 roku zostałem pracownikiem Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie – mieszczącego się wtedy na stadionie Skry. Moja praca polegała na ochronie obiektu oraz obsłudze wycieczek: sprzedaży biletów, pamiątek i gadżetów. Pomagałem także przy montażu wystaw.

Po przeprowadzce Muzeum do nowej siedziby zostałem specjalistą do spraw technicznych i funkcję tę pełnię do dzisiaj. Do moich obowiązków należy także organizacja poczęstunków dla gości wernisaży, realizuję się również przygotowując część potraw na okolicznościowe świąteczne spotkania pracowników. Wykorzystuję do tego doświadczenie, które zdobyłem pracując w branży gastronomicznej.

Odkąd związałem się z Muzeum, niemal cała załoga zdążyła wymienić się już dwukrotnie. Pod względem stażu pracy – już ponad dwie dekady – plasuję się na podium wśród obecnych pracowników. W tym roku osiągnąłem co prawda wiek emerytalny, ale zamierzam pobić swój rekord.

Życie codzienne

Codziennie życie muzealne wymaga pracy na pełnych obrotach. Gonią nas precyzyjne terminy otwarcia wystaw, nieprzekraczalne daty złożenia materiałów do druku, niecierpliwość autorów maili poszukujących śladów sukcesów sportowych swoich pradziadków, godziny otwarcia Muzeum dla zwiedzających... A przecież jeszcze są spotkania z konserwatorami, posiedzenia Komisji Zakupów, nieustające telefony do związków sportowych i organizatorów imprez sportowych z prośbą o odłożenie plakatów i innej dokumentacji imprez, są wyjazdy do Darczyńców, wizyty na aukcjach i w antykwariatach, opracowywanie, opisywanie i fotografowanie pozyskiwanych artefaktów polskiego sportu. Trudno wymienić wszystkie, prawie codziennie powtarzane działania, niewielkiej grupy pracowników naszego Muzeum. Tym bardziej cieszą nas

nieliczne momenty wytchnienia, kiedy możemy spotkać się wszyscy razem – towarzysko, prywatnie i nieoficjalnie. Taka przyjemność zdarza się zazwyczaj dwa razy do roku – na „jajeczku” i Wigilii. Przy prawie staropolskim stole mamy zawsze gości i naszego kapelana ks. Edwarda Plenia. Imieniny koleżanek i kolegów mają u nas zawsze skromny wymiar, a czasami nie odbywają się wcale na „muzealnym gruncie”. W zamian pamiętamy o rocznicach pracy w naszej instytucji. Są wtedy kwiaty i życzenia, a także dowcipne prezenty!

Bardzo lubimy razem zwiedzać wystawy urządzone w innych muzeach. Najłatwiej jest namówić dyrektora do wyjścia na wystawy o tematyce piłkarskiej. W ostatnich latach nie opuściliśmy chyba żadnej.

IG

2.

1. Wernisaże wystaw czasowych są zazwyczaj okazją do spotkań z naszymi koleżankami – emerytkami. Na zdjęciu zrobionym na otwarciu wystawy „Karkonosze dawniej i dziś” stoją od lewej: Hanna Wójcik (pracownik księgowości w latach 70. i 80. XX w.), Hanna Hanke-Stroińska (kierownik Biblioteki do 1997), Zbigniew Kulik, autor wystawy, Tomasz Jagodziński, dyrektor MSiT, Ewa Pomarnacka (kierownik Archiwum Fotograficznego do września 2010), Konrad Moniewski, kierownik Archiwum Fotograficznego, dr Iwona Grys, Dział Naukowy, Barbara Mikocka, Biblioteka i Hanna Jeznak (kierownik Biblioteki do 2011), 2011

2. Życzenia od Muzeum-Matki dla Jubilatów – Muzeum Sportu i Turystyki Regionu Karkonoszy w Karpaczu, z okazji 40-lecia jego działalności. Aleksandra Czechowicz-Woźniak, zastępca dyrektora MSiT wręcza Zbigniewowi Kulikowi, dyrektorowi Muzeum w Karpaczu dyplom gratulacyjny i obraz Wojciecha Zabłockiego zainspirowany fotografią Zbigniewa Kulika *Zima*, 6 września 2014 r.

3.

3. Wernisaż wystawy sztandarów sokolich „Nad nami dawnych bojów znak, w szkarłatnym polu biały ptak” na Zamku Piastowskim w Raciborzu. Dyrektor MSiT Tomasz Jagodziński wręcza druhowi Wojciechowi Nazarko, prezesowi Towarzystwa Gimnastycznego „Sokół” w Raciborzu medal pamiątkowy Muzeum w podziękowaniu za wieloletnią współpracę, 19 października 2014 r.

1. Wizyta w Muzeum Woldenbergczyków, Obóz jeniecki Oflag IIC Woldenberg w Dobiegniewie. Od lewej: Irena Zmaczyńska, kierownik, Agnieszka Fietkiewicz-Zapalska, Biblioteka MSiT, Tomasz Jagodziński, dyrektor MSiT, 2013

2. Wizyta w Muzeum im. Kazimierza Pułaskiego w Warce. Na zdjęciu dyrektorzy muzeów: Tomasz Jagodziński i Iwona Stefaniak, 2014

3. Podczas przygotowywania wystawy „Sport w II RP” w Muzeum Okręgowym w Stalowej Woli, dyrektor Tomasz Jagodziński zwiedził wszystkie wystawy prezentowane w Muzeum, 2013

1.

2.

1. Delegacja MSiT – dyrektor Tomasz Jagodziński, kierownik Biblioteki Agnieszka Fietkiewicz-Zapalska zwiedzają ekspozycję stałą w CMJW w Łąbinowicach-Opolu. Orowadza dr Violetta Rezler-Wasilewska, dyrektor placówki, 10 kwietnia 2014 r.
2. Wizyta w Operze i Filharmonii Podlaskiej w Białymstoku podczas otwarcia wystawy „Polscy artyści na igrzyskach olimpijskich”. Na zdjęciu od lewej: Wojciech Zabłocki, przewodniczący Rady Muzeum, Tomasz Jagodziński, dyrektor MSiT, Janusz Kochan, Przewodniczący Podlaskiej Rady Olimpijskiej PKOI, marzec 2014

1.
2.

1. Oceniamy postępy prac przy budowie Stadionu Narodowego, chodzą słuchy, że tutaj ma być nasza przyszła siedziba... 3 września 2010 r.
2. Odwiedzamy zrewitalizowane Muzeum Legii na stadionie przy ulicy Łazienkowskiej. Oprowadzał nas jego twórca i kustosz Wiktor Bołba (w dolnym rzędzie, czwarty od prawej), 2016
3. Muzeum Etnograficzne zaproponowało ciekawy sposób prezentowania eksponatów piłkarskich. Zwiedzamy wystawę „Futbolove Historie”, 2016

1.

2.

3.

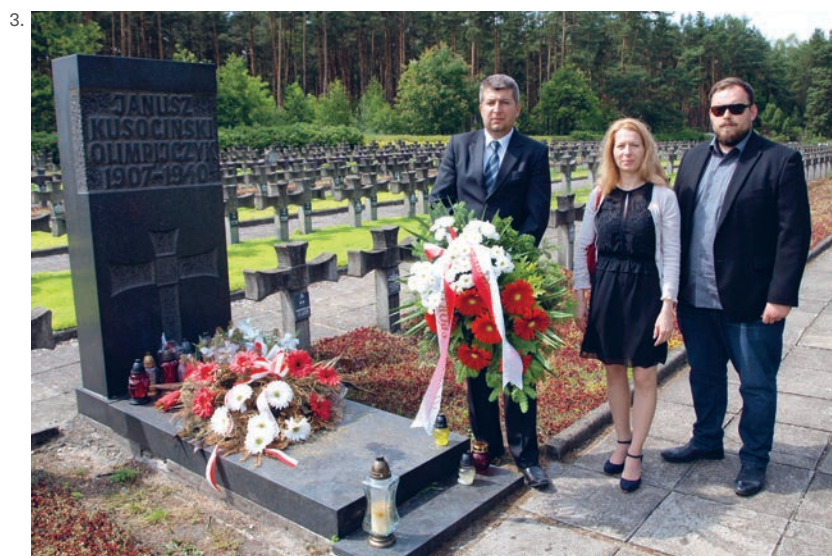
Nasze niektóre imprezy „domowe”

1. Wprawdzie Wiesława Wiśniewska przechodzi na emeryturę, ale.... nadal będzie organizować Przeglądy Filmów Alpinistycznych, 2016
2. Pan Dyrektor świętuje z załogą dziesięciolecie swojej pracy w MSiT, 2017
3. 40 lat pracy w MSiT, to dotychczasowy rekord! Dr Iwona Gryś jest obecnie najdłużej pracującym pracownikiem Muzeum, 2013

1., 2. Spotkanie wszystkich pracowników Muzeum na tradycyjnym „jajeczku”, życzenia składa kapelan polskiego sportu ks. Edward Pleń, 2015, 2016

3. Coroczne składanie kwiatów na grobie Janusza Kusocińskiego w Palmirach, w rocznicę śmierci, stało się muzealną tradycją od czasu przeprowadzki do Centrum Olimpijskiego. Od lewej stoją: Michał Puskarski, kierownik Działu Edukacji i Promocji, Aleksandra Czechowicz-Woźniak, zastępca dyrektora, Tomasz Skoczek, Biblioteka MSiP, 21 czerwca 2015 r.

1.

2.

1. Pierwsze Boże Narodzenie w nowej siedzibie Muzeum. Przy choince siedzą: Jan Rasiński, zastępca dyrektora MSiT; Grażyna Rabsztyń, PKOl, Bogdan Sobieraj, dyrektor Centrum Edukacji Olimpijskiej PKOl, dr Iwona Grys, dyrektor MSiT, grudzień 2005

2. Dyrektor Tomasz Jagodziński wprowadził zwyczaj wręczania paczek świątecznych dla wszystkich pracowników. Sam występuje w roli świętego Mikołaja. Na zdjęciu paczkę otrzymuje Grażyna Kacperska, szefowa Działu Administracji i Kadr MSiT, 2016

Wspólne zdjęcie pracowników Muzeum, Centrum Edukacji Olimpijskiej i Polskiego Komitetu Olimpijskiego przy pierwszej choince w nowej siedzibie Muzeum, grudzień 2005

W Y D A N I E S P E C J A L N E

60 LAT MUZEUM

Jubileusz pod honorowym patronatem Adama Struzika, Marszałka Województwa Mazowieckiego

Szanowni Państwo,

Jubileusze zazwyczaj składają do wspomnień. Sześćdziesiąt lat to okres tak długi w życiu instytucji, że nie ma już wśród nas pomysłodawców i założycieli Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie, nie ma też pierwszych pracowników. Pamięć ulotna pozwoliła jednak zachować w myślach ludzi współpracujących z Muzeum dawny obraz instytucji, zapomniane sytuacje i wydarzenia, urywki zdarzeń, atmosferę tamtych pionierskich lat.

Jednak najwspanialszą kroniką działalności Muzeum są jego księgi inwentarzowe, gdzie wśród pierwszych zapisów znajdują się trofea i dokumenty Janusza Kusocińskiego, a ostatnimi, dokonanymi w dniach Jubileuszu 60-lecia, stroje, medale i pamiątki z Igrzysk XXX Olimpiady w Londynie, dar Polskiego Komitetu Olimpijskiego.

Od skromnych początków – instytucji mieszczącej się w jednym pokoju przy ulicy Rozbrat – Muzeum przeszło długą i trudną drogę do placówki wszechstronnej, interesującej się prawie wszystkimi dyscyplinami sportu uprawianymi w Polsce, ruchem olimpijskim oraz krajoznawstwem i turystyką. Muzeum stało się instytucją kultury z liczącą się pozycją w światowym muzealnictwie sportowym, prowadzącą działalność wydawniczą, edukacyjną, współdziałającą z wieloma instytucjami kultury i nauki w kraju i za granicą.

Ostatnie siedem lat to nowa era w dziejach Muzeum. Siedziba w prestiżowym Centrum Olimpijskim stała się dla całego zespołu pracowników dużym wyzwaniem i stworzyła nowe formy współpracy z Polskim Komitetem Olimpijskim, instytucją najintensywniej i najdłużej związaną z Muzeum.

W czasie kilkudziesięciu lat istnienia Muzeum podlegało pod resort sportu oraz resort kultury. Dzisiaj, chociaż powszechnie jest odbierane jako instytucja świata sportu, zaznaje od 1999 roku dobrodziejstw spokojnej i stabilnej pracy jako instytucja kultury Samorządu Województwa Mazowieckiego.

Trudna do policzenia jest dokładna frekwencja muzealna mijających sześćdziesięciu lat. Jednak na pewno ponad milion widzów uczestniczyło w naszych wernisażach, wystawach, spotkaniach, sesjach i konferencjach. Są wśród nich warszawiacy, ale także goście wystaw objazdowych i wystaw organizowanych w różnych miastach oraz krajach – od Moskwy po Xia Men i od Pragi i Bazylei po Vancouver i Chicago.

Wszechstronna działalność Muzeum może być odmiennie oceniana, ale jest obszar pracy placówki, która wymyka się wszelkim ocenom i kwalifikacjom. Jest to praca nad zbliżeniem, często odległych od siebie, środowisk – sportowych i olimpijskich, artystycznych, patriotyczno-niepodległościowych, muzealnych, pedagogicznych i samorządowych. Nasze umowne „salony muzealne” stają się niemal każdego dnia wspólnym miejscem do tego współdziałania.

Pracownicy Muzeum, to kapitał odkładający się latami na koncie instytucji. Było ich bardzo wielu, ale trwały ślad w dziejach Muzeum zaznaczyły osoby, które pracowały w nim wiele lat lub nawet przez całe swoje zawodowe życie. Takich osób do dnia dzisiejszego było w naszej placówce około pięćdziesięciu. Obecny zespół pracowników to ludzie młodzi lub bardzo młodzi. Są kontynuatorami prekursorskich zadań podjętych przed sześćdziesięciu laty, które z czasem stworzyły instytucję sytuowaną w gronie najlepszych muzeów sportu i olimpizmu na świecie.

Wszystkim osobom i instytucjom za życzliwie okazywaną pomoc oraz aktywne i wieloletnie uczestnictwo w życiu Muzeum Sportu i Turystyki serdecznie dziękujemy

*Tomasz Jagodziński,
dyrektor Muzeum Sportu i Turystyki
w Warszawie*

Zespół pracowników Muzeum Sportu i Turystyki, październik 2012.

Prasa, Księga Pamiątkowa, Internet o MSiT

Muzeum Sportu i Turystyki od początku istnienia stale współpracuje z mediami. Największym zainteresowaniem dziennikarzy cieszą się uroczystości odsłonięcia plakiet medali olimpijskich. W tych spotkaniach uczestniczą medaliści olimpijscy oraz przedstawiciele władz państwowych. Zdjęcia i filmy z tego wydarzenia prezentowane są we wszystkich polskich mediach. Przenosiny Muzeum Sportu i Turystyki do nowej siedziby w Centrum Olimpijskim były szeroko komentowane i spotkały się z pozytywnym odzewem dziennikarzy, a o nowej ekspozycji stałej informował nawet portal internetowy Międzynarodowego Komitetu Olimpijskiego.

Wystawa o klubie piłkarskim FC Barcelona organizowana wspólnie z Muzeum Mazowieckim w Płocku wygenerowała kilkadziesiąt artykułów prasowych i kilkaset informacji na portalach internetowych, a zdjęcie z uroczystego otwarcia pojawiły się na oficjalnej stronie internetowej klubu. Muzeum Sportu i Turystyki organizuje wystawy czasowe, na które są zapraszani dziennikarze mediów ogólnopolskich, regionalnych a także branżowych. Średnio o wydarzeniu organizowanym przez MSiT pojawia się 30–40 informacji medialnych. Ekwiwalent reklamowy AVE (wskaźnik wyrażający ilość pieniędzy, jaką należałoby wydać na publikację lub emisję danego przekazu, gdyby był on reklamą. Jest stosowany jako indeks oceny efektywności działań PR) opracowany przez Instytut Monitorowania Mediów w okresie styczeń – lipiec 2015 roku wyniósł od 37 926 zł do 541 011 zł miesięcznie. Nasze Muzeum cieszy się zainteresowaniem wśród polskich dziennikarzy i mediów. Nasi eksperci często goszczą w telewizji, radiu, gdzie udzielają wypowiedzi dotyczących przede wszystkich historii igrzysk

olimpijskich, mistrzostw świata czy Europy w najpopularniejszych dyscyplinach sportowych. Nasza ekspozycja często pełniła rolę studia telewizyjnego, gdzie nagrywano programy na żywo dotyczące historii i sportu. Niektóre wydarzenia organizowane przez Muzeum były relacjonowane także przez zagraniczne media m.in. o przeglądzie filmów piłkarskich program nagrała niemiecka stacja telewizyjna ARD, z kolei w telewizji japońskiej ukazał się materiał o naszych unikatowych eksponatach wystawy „Igrzyska za drutami”. Przez ostatnie lata Muzeum odwiedziło wielu znamienitych gości m.in. przedstawiciele władz państwowych, sportowcy, aktorzy. Każdy nich na zakończenie wizyty w naszej instytucji składał autograf w muzealnej Księdze Pamiątkowej. Jednym z ostatnich wpisów, jest dedykacja napisana przez Anitę Włodarczyk, mistrzynię olimpijską i rekordzistkę świata w rzucie młotem: „Dziękuję bardzo za wspaniałą wizytę w Muzeum Sportu”. Wojciech Fortuna, pierwszy polski złoty medalista zimowych igrzysk olimpijskich w skokach narciarskich napisał o Muzeum: „Właściwe miejsce dla tak wyjątkowego pierwszego złotego zimowego medalu olimpijskiego. Niech Fortuna Wam Sprzyja”. Jeden z najsłynniejszych globtroterów Aleksander Doba, laureat nagrody „Podróżnik Roku 2015” przyznanej przez National Geographic będąc w Muzeum wpisał: „Miałem okazję dzisiaj dotknąć historii polskiego sportu. Wspaniałe osiągnięcia naszych rodaków są zachętą do próbowania swoich sił”. „Serdeczne pozdrowienia dla Muzeum Sportu i Turystyki” napisał w naszej księdze kapitan reprezentacji polski w piłce nożnej Robert Lewandowski.

Dziękuję za zaproszenie, dzięki któremu poznałam miłych ludzi i wspinały gmach.

Elżbieta Dzikowska, 14.05.2005 r.

Muzeum stale nas zaskakuje pięknymi wystawami (nawet w upalne lato). Gratuluję.

Andrzej Bebłowski, 03.08.2005 r.

Z największą radością tu przychodzę. Gratuluję miejsca i działań wszelkich. Kultura Fizyczna i Kultura to 2 z 3 filarów człowieczeństwa.

Jacek Weiss, 28.02.2006 r.

Z gratulacjami i wyrazami uznania dla kolejnej, znakomitej inicjatywy Muzeum Sportu wraz z życzeniami jak najszybszej inauguracji ekspozycji stałej.

Krzysztof Jakubowski dyrektor Muzeum Ziemi PAN, 28.02.2006 r.

Z wyrazami wdzięczności za wspaniałe sympozjum międzynarodowe pn. „Ruch rzeźbi umysł, serca i ciało” w ramach XIX Paraflady.

Ks. Józef Joniec, 10.07.2007 r.

Jesteśmy pod wielkim wrażeniem Muzeum Sportu. Godne jest naśladownictwa w innych tego typu placówkach. Jesteśmy dumni, że powstał taki „pomnik” upamiętniający naszych Polskich Sportowców.

Pracownicy Wydziału Promocji, Kultury, Sportu i Turystyki Urzędu Miejskiego w Łowiczu:

Michał A. Zalewski, Grzegorz Turski

Warszawa – Łowicz, 2008-01-07

Dziękuję za możliwość wystąpienia na XV jubileuszowym festiwalu im. Wandy Rutkiewicz. To dla mnie zaszczyt, tym bardziej, że parę dni temu

wróciłam z DHANLAGIN z którym Wanda również usiłowała się zmierzyć.

Kinga Baranowska, 11.05.2008 r.

Dziękuję za cudowną gościnność, za wytrwałość w gromadzeniu Ludzi Gór, za cierpliwość do nas, za entuzjazm w promowaniu alpinizmu. Wszystkiego dobrego!

Monika Rogozińska, 11.05.2008 r.

Citius, Altius, Fortius w niezwyklej, piktogramowej Nocy Sportu, Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie gratulacje dla Janusza Golika za znakomitą wystawę i album, który mam.

Władysław Serwatowski, 17.05.2008 r.

Bardzo dziękuję za wspaniałą wizytę w Muzeum Sportu. Życzę sukcesów i wielu, wielu cennych eksponatów jeszcze w przyszłości.

Maria Kaczyńska, 03.02.2009 r.

Czas płynie! XVI Przegląd... 70-lecie... 100-lecie... a do tego to już 20 lat jak nie ma z nami Jurka Kukuczki. Czas umierać? O nie!!! Przed nami przynajmniej 84 Przeglądy! Zamierzam być z Wami!

Aleksander Lwow, 10.05.2009 r.

Jak zwykle wspaniała organizacja i atmosfera. Zawsze po wizycie w Muzeum jestem bogatszy w wiedzę i emocje.

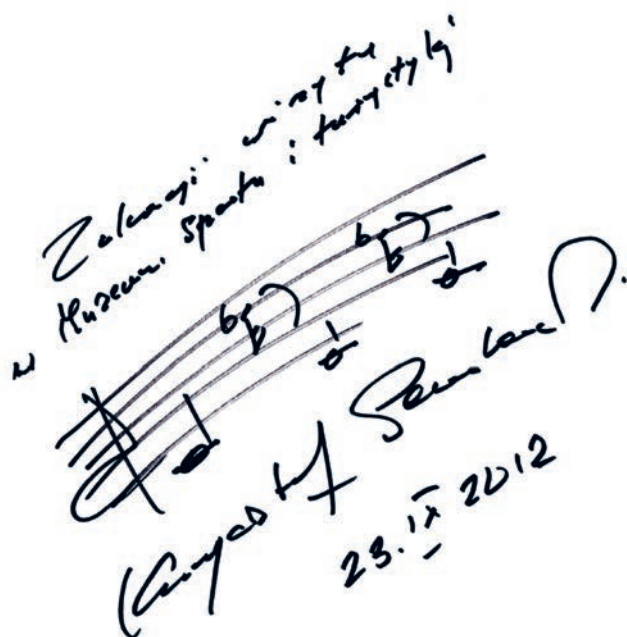
Michał Błaszkievicz, 10.05.2009 r.

Wzbogacenia zbiorów i tysięcy czytelników życzymy wraz z gratulacjami za dotychczasowe osiągnięcia i bardzo miłe edukacyjne otwarcie Biblioteki i Czytelni.

Kajetan Hądzelek

Congratulations!!

Juan Antonio Samaranch, 29.05.2009 r.

Jednym z najbardziej oryginalnych wpisów są życzenia Krzysztofa Pendereckiego z „okazji wizyty w Muzeum Sportu i Turystyki”, które zostały umieszczone na muzycznej pięciolinii. Piosenkarz Krzysztof Cugowski swoją wizytę w Muzeum podsumował słowami „Fantastycznie! Łza się w oku kręci”. „Żużel pozdrawia sport” taki wpis złożył jeden z najbardziej utytułowanych żużlowców Tomasz Gollob. Bruce Willis, amerykański aktor znany z filmu *Szklana Pułapka* był pod wrażeniem budynku Centrum Olimpijskiego i po wizycie w Muzeum wpisał „A very beautiful building!”.

KS

Niech Fortuna Wam Sprzyja

Wojtek
Fory

503 2015

1. Radio Katowice przeprowadziło kilkugodzinną transmisję z ekspozycji stałej Muzeum Sportu. Wśród udzielających wywiadów był również dyrektor Tomasz Jagodziński, 8 czerwca 2013 r.

2. Wystawa stała „Dzieje sportu polskiego i olimpizmu” stała się ulubionym miejscem organizowania wywiadów i konferencji przez

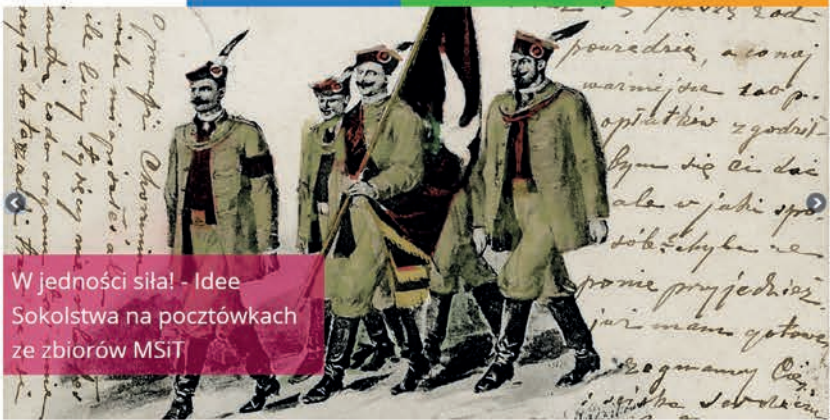
organizacje sportowe. Konferencja prasowa Polskiego Związku łyżwiarstwa Szybkiego. Od lewej: Luiza Złotkowska, Kazimierz Kowalczyk, prezes PZŁS, Ewa Białkowska, trenerka, Natalia Czerwonka, Katarzyna Woźniak. 11 kwietnia 2012 r.

1. Wkrótce po otwarciu Muzeum na ekspozycji stałej zainstalowano studio programu „Kawa czy herbatę?”, 13 listopada 2006. Wojciech Brzozowski, jeden z najbardziej utytułowanych polskich zawodników windsurfingu uzgadnia z Ewą Pac-Pomarnacką z Archiwum Fotograficznego szczegóły swojego wystąpienia przed kamerą
2. Robert Korzeniowski rozmawia z red. Pawłem Pochwałą przy fragmencie ekspozycji dotyczącym chodu sportowego
3. Hanna Jeznak, kierownik Biblioteki pokazuje red. Radosławowi Brzózce najcenniejsze obiekty kolekcji bibliotecznej

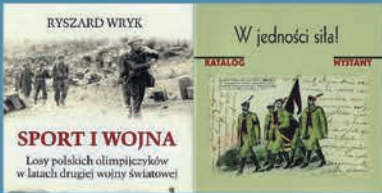

1. Otwarcia wystaw i inne imprezy muzealne przyciągają wielu przedstawicieli mediów. Wyjątkowo dużo gościliśmy ich na wernisażu wystawy fotografii Ewy Bilan-Stoch „Akta sztuki”, 22 kwietnia 2014 r.
2. Piotr Nurowski, prezes PKOl, przekazuje w blasku fleszy, na ręce Tomasza Jagodzińskiego, dyrektora MSiT, pamiątkową flagę narodową używaną podczas XXI Zimowych Igrzysk Olimpijskich w Vancouver, 2010
3. Kamil Siemiradzki, rzecznik prasowy Muzeum, utrzymuje bieżące kontakty z mediami oraz udziela wywiadów w czasie różnych imprez muzealnych, 2016

Facebook Twitter

Nowości w sklepie internetowym:

Odwiedzili nas:

Strona internetowa MSiP

Wykaz wyróżnień i dyplomów otrzymanych w latach 2006–2016

1. Dyplom od Europejskiego Ruchu Fair Play dla Muzeum Sportu i Turystyki w uznaniu zasług w szerzeniu wartości i zasad fair play i tolerancji, 2006 r.
2. Dyplom w dowód uznania dla Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie za wieloletnią współpracę, z okazji XX-lecia Klubu Olimpijczyka i reaktywowania Towarzystwa Gimnastycznego „Sokół” w Raciborzu, Racibórz 19–20 października 2007 r.
3. Wyróżnienie dla Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie w pierwszej edycji konkursu pt. „Mazowieckie Zdarzenia Muzealne – Wierzba”, w kategorii „Najciekawsza wystawa zorganizowana przez placówkę muzealną na Mazowszu”, za zorganizowanie wystawy pt. „Dzieje sportu polskiego i olimpizmu”, Sierpc, 13 października 2007 r.
4. Dyplom uznania dla Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie za wieloletnie wspieranie realizacji idei KORONY GÓR POLSKI oraz pomoc świadczoną członkom Klubu Zdobywców, Warszawa 8 grudnia 2007 r.
5. XX-lecie Klubu Olimpijczyka „Sokół” w Raciborzu, 2007 r.
6. Dyplom Jubileuszowy dla Pani Iwony Grys, Dyrektor Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie za wsparcie, współpracę i zaangażowanie przy realizacji Programu „PARAFIADA”, XX Międzynarodowa Parafrady Dzieci i Młodzieży, 2008 r.
7. Podziękowanie od 21. Międzynarodowej Parafrady Dzieci i Młodzieży dla Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie za okazaną życzliwość, współpracę i wsparcie udzielone przy realizacji Programu PARAFIADA'2009.
8. Specjalna Nagroda dla Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie za promocję idei olimpijskiej i wieloletnią współpracę z Polskim Komitetem Olimpijskim, Warszawa 12 października 2009 r.
9. Dyplom od Komisji Filatelistyki, Numizmatyki i Memorabiliów MKOl oraz PKOl dla Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie za wkład w powodzenie Olimpijskiej Wystawy Filatelistycznej podczas 14. Światowych Targów Filatelistyki Olimpijskiej oraz upamiętnienie 90. rocznicy powstania PKOl poprzez wydanie zbioru pocztówek „O Sporcie, tyś jest Radością!”, 2009 r.
10. Podziękowanie od 22. Międzynarodowej Parafrady Dzieci i Młodzieży dla Tomasza Jagodzińskiego Dyrektora Muzeum Sportu i Turystyki za okazaną życzliwość, współpracę i wsparcie udzielone przy realizacji Programu PARAFIADA'2010.
11. Dla Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie z gorącym podziękowaniem za wspólną wieloletnią współpracę z Polskim Towarzystwem Turystyczno-Krajoznawczym, w tym organizację wystawy „Polskich Turystów – Krajoznawców Portret Własny”, Warszawa, grudzień 2010 r.
12. II nagroda dla Mazowieckiej Firmy Roku 2011 w kategorii Działalność Kulturalna, dla Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie.
13. Tomasz Jagodziński dyrektor Muzeum Sportu – w dowód uznania za utrwalanie pamięci historycznej o polskiej piłce nożnej. Warszawa, grudzień 2011, Koło „Niezlomni” 1940–1944.

14. II Nagroda w Konkursie MAZOWIECKA FIRMA ROKU 2011 dla Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie, Kategoria Działalność Kulturalna.
15. Dyplom uznania od Marszałka Województwa Mazowieckiego Pana Adama Struzika dla Pana Tomasza Jagodzińskiego z podziękowaniem za wieloletnią pracę na rzecz Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie, 11 października 2012 r.
16. Wyróżnienie medalem pamiątkowym PRO MASOVIA od Marszałka Województwa Mazowieckiego Pana Adama Struzika dla Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie za wybitne zasługi oraz całokształt działalności na rzecz województwa mazowieckiego, Warszawa, 11 października 2012 r.
17. Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie z najserdeczniejszymi życzeniami z okazji 60-lecia - Klub Dziennikarzy Sportowych, Warszawa, 8 października 2012 r.
18. Wawrzyn Polskiej Turystyki przyznany przez Kapitułę Ogólnopolskiego Konkursu dla Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie za całokształt działalności muzealnej związanej z turystyką, Warszawa, 18 września 2012.
19. Dyplom uznania od Klubu Olimpijczyka i Towarzystwa Gimnastycznego „Sokół” dla Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie za propagowanie ruchu olimpijskiego oraz „Sokoła” i wieloletnią współpracę, Racibórz, październik 2012 r.
20. 60 lat Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie – z jubileuszowym pozdrowieniem Prezydent Miasta Stalowej Woli Andrzej Szlęzak, Przewodniczący Rady Miejskiej Antoni Kłosowski, Warszawa, październik 2012 r.
21. Z okazji Jubileuszu 60-lecia Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie serdeczne gratulacje i życzenia dalszych sukcesów składa Polski Komitet Olimpijski, Warszawa, 11 października 2012 r.
22. Wawrzyn Polskiej Turystyki dla Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie za całokształt działalności muzealnej związanej z turystyką, Warszawa, 18 września 2012 r.
23. Podziękowanie dla Pana Tomasza Jagodzińskiego za pomoc w realizacji Dnia Olimpijczyka PWSZ we Włocławku, 27 marca 2012.
24. 60 lat Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie, „By ślady tej historii nie umierały w pamięci przyszłych pokoleń...”. Z Jubileuszowym pozdrowieniem Prezydent Miasta Stalowej Woli Andrzej Szlęzak oraz Przewodniczący Rady Miejskiej Antoni Kłosowski, Warszawa, październik 2012 r.
25. Certyfikat Jakości – Europejska Srebrna Gwiazda oraz tytuł Laureata Programu Promocji Jakości od Europejskiego Centrum Jakości i Promocji Sp. z o. o., Administratora Programów Promocji Jakości oraz Europejskiej Kapituły Jakości i Ekologii dla Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie za działalność oświatową i kulturalną na rzecz promowania polskiego sportu i turystyki, 2013.
26. Podziękowanie od Jubileuszowej 25. Międzynarodowej Parafiady Dzieci i Młodzieży dla Muzeum Sportu i Turystyki za wieloletnią współpracę i wsparcie w organizacji Międzynarodowych Parafiad Dzieci i Młodzieży oraz wkład w szerzeniu parafiadowej idei wychowania młodych przez sport, kulturę i wiarę, Warszawa, 14 lipca 2013.
27. Lew Biznesu 2013 – Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie.
28. Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie z okazji Jubileuszu 60-lecia z najlepszymi życzeniami i podziękowaniami za życzliwość i współpracę Zarząd Główny, Polskie

Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze,
Warszawa, 11 października 2013 r.

29. Odznaczenie od Kapituły Gorzowskiego Klubu Kolekcjonerów Odznaką 30-lecia Klubu dla Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie, Gorzów Wlkp., dnia 25 listopada 2014 r.

30. Dyplom uznania od Towarzystwa Gimnastycznego „Sokół” dla Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie za wieloletnią współpracę, Racibórz, październik 2014 r.

31. Dyplom wraz z medalem pamiątkowym dla Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie za wsparcie działań Komitetu Organizacyjnego i przyczynienie się do sukcesu XXI OWF „WARSZAWA 2014” zorganizowanej w ramach Jubileuszu 95-lecia PKOl.

32. Tomasz Jagodziński Dyrektor Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie, Dobroczyńca 2014, SOS Wioski Dziecięce.

33. X edycja konkursu „Mazowieckie Zdarzenie Muzealne – Wierzba”, III miejsce w kategorii „Najciekawsza wystawa zorganizowana przez placówkę muzealną na Mazowszu”, Sierpc, 22 września 2016 r.

34. Dyplom dla Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie za zorganizowanie wystawy pt. „Igrzyska za drutami” i zajęcie III miejsca w dziesiątej edycji konkursu „Mazowieckie Zdarzenia Muzealne – Wierzba” w kategorii „Najciekawsza wystawa zorganizowana przez placówkę muzealną na Mazowszu”, Sierpc, 22 września 2016 r.

Henryk Wujec (pośrodku) z pracownikami Muzeum, laureatami odznaczeń państwowych. Od lewej: Adam Ładny, Wiesława Wiśniewska, Barbara Mikocka, Tomasz Jagodziński, 2013

Wręczenie Dyplomu Europejskiego Komitetu Fair Play dla Muzeum Sportu i Turystyki za rozpowszechnianie wartości i zasad fair play i tolerancji, 2007
Od lewej: Piotr Nurowski, prezes PKOl, dr Iwona Grys, dyrektor MSiT, profesor Zofia Żukowska, przewodnicząca Klubu Fair Play w PKOl, Katarina Raczova, delegatka Europejskiego Stowarzyszenia Fair Play

Praca realizowana przez Muzeum Sportu i Turystyki zasługuje na nagrodę i uznanie Europejskiego Stowarzyszenia Fair Play. Chciałbym przekazać moje szczególne gratulacje i życzyć Muzeum kontynuacji działań służących przykładem dla innych instytucji czy organizacji, których celem jest edukacja młodzieży oraz zawodników i w konsekwencji przyczynianie się do rozwoju sportu w duchu humanizmu.

Carlos Consalves, prezydent Europejskiego Stowarzyszenia Fair Play

1.

2.

1. Dyplom i medal nagrody Samorządu Województwa Mazowieckiego PRO MAZOVIA odbierają z rąk marszałka Adama Struzika na gali jubileuszowej 60-lecia Muzeum Tomasz Jagodziński i dr Iwona Grys, obecny i poprzedni dyrektor MSiT, 12 października 2012 r.
2. Dyrektor Tomasz Jagodziński odbiera dla Muzeum nagrodę Mazowiecka Firma Roku 2011

Nagrody Polskiego Komitetu Olimpijskiego dla Muzeum Sportu i Turystyki

1. Puchar z okazji 60-lecia MSiT, 2012
2. Specjalna Nagroda PKOl za promowanie idei olimpijskiej i wieloletnią współpracę z PKOl, 12 października 2009
3. Podziękowanie MKOl i PKOl za współpracę Muzeum przy organizacji 14th World Olympic Collectors Fair Warsaw 2009, a szczególnie za zorganizowanie wystawy „Oh, sport. You are Joy”, 2009
4. Wręczenie nagrody – dyplomu i statuetki „Wawrzyn Polskiej Turystyki”. Od lewej: Katarzyna Sobierajska, podsekretarz stanu w Ministerstwie Sportu i Turystyki, dr Witold Rybczyński, prezes Stowarzyszenia Wspierania Rozwoju Turystyki, prof. dr Janusz Merski, rektor ALMAMER, Tomasz Jagodziński, dyrektor MSiT

1.

2.

3.

4.

1.

Pamiątkowe nagrody dla MSiT

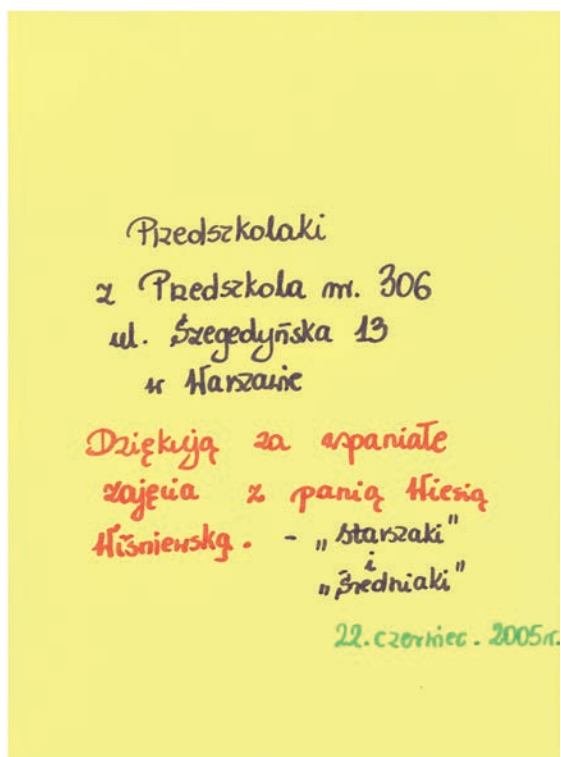
1. Plakieta od Klubu Dziennikarzy Sportowych z okazji 60-lecia MSiT, 6 października 2012 r.
2. Statuetka dla Tomasza Jagodzińskiego „W dowód uznania za utrwalanie pamięci historycznej o polskiej piłce nożnej” od Koła „Niezlomni” 1940–1944, grudzień 2011
3. Statuetka – III nagroda X edycji w kategorii „Najciekawsza wystawa zorganizowana przez placówkę muzealną na Mazowszu” – dla Muzeum Sportu i Turystyki w konkursie „Mazowieckie Zdarzenia Muzealne – Wierzba” za wystawę „Igrzyska za drutami”, 22 września 2016 r.

2.

3.

Najsympatyczniejsze nagrody –
dyplomy od najmłodszych gości
Muzeum

ABSTRACT

Introduction

Sports museology is still a young and dynamically developing branch of the world's museums. It has been seeking and shaping the form of its activity for 115 years. Roughly estimated data from the first years of the twenty-first century report about over 500 museum institutions operating worldwide, which gather, store and make sports, physical education and Olympism artefacts available to the public.

In Poland the process of collecting scattered exhibits and survived documents started not until the end of the Second World War. Many material sport-related objects of great importance were secured at that time. Undoubtedly, war damages as well as including sport in the sphere of propaganda quickly contributed to a reference to the same prewar voices about the necessity of creating a sports museum.

The fact that the Central Institute for Physical Education started collecting sports memorabilia connected with the operation of this institution as early as at the end of the 1930s is not without significance.

The actions taken in the Chief Committee for Physical Development at the beginning of the 1950s led to the creation, with support from doctor Włodzimierz Reczek, of Museum of Sports and Tourism in Warsaw. It was announced in a directive no. 44 of the Head Chief of Committee for Physical Development from October 27, 1952 – concerning 'the organization of the collections of museum exhibits on physical education and sports. Master of Arts, Maria Morawińska-Brzezicka, the Central Institute for Physical Education graduate was appointed director.

From very modest beginnings of the institution based in one room on Rozbrat Street, with one regular employee (Bogumił Kantor,

the father of Roman Kantor, an Olympian murdered in Treblinka concentration camp) – the Museum has undergone a long and difficult transformation to a comprehensive institution, with attention to nearly all sports disciplines practised in Poland, Olympism and the Polish Olympic Movement, and since 1972 to sightseeing and tourism as well. The Museum of Sports has become a recognized cultural institution with an established position, running exhibition, publishing and educational activities, and the institution operating with numerous culture and science organizations at home and abroad.

The opening of the Olympic Centre, in Wyrbrzeże Gdynskie 4, on 1 June 2004 became an unprecedented impulse for the whole Polish sports environment, and to a widely understood 'Olympic family' in particular. This has significantly contributed to the fortunes of Museum of Sports and Tourism. The Museum that had been previously operating for 38 years at the SKRA stadium, on Wawelska Street, closed its doors to the public on 19 April 2004 and became a laborious process of dismantling, packing and its removal as well as installation at new premises.

The beginning of 2005 was for all museum staff the start of work in the Olympic Centre. The move to a new seat has closed, lasting almost half a century, the birth and period of shaping the Museum's programme and image, working out its operations and gathering a basic set of exhibits, realization of the first 100 temporary exhibitions as well as establishing dealings with their counterparts abroad. This initial half of a century meant several changes to the premises, attempts of creating a few

permanent exhibitions, adjusting to various administrative, financial and political structures.

On the day of the opening 'Polish Olympic Debut. Chamonix-Paris 1924' exhibition, in co-operation with the Polish Olympic Committee, was presented.

In the first year of the activity on Wybrzeże Gdynskie 4 we presented the exhibitions: 'Modern pentathlon in Poland in the years 1922-2005' on the occasion of organized at that time world championships, 'The Ski History' together with Holmenkollen Ski Museum and we co-organized, in the collaboration with the Centre for Olympic Education Foundation, three exhibitions displaying fine arts: 'Jerzy Pawłowski – painting', 'Nude' and 'The power of imagination'

Next, with several months of breaks we arranged the Library and Photographic Archive and made it available to the public, and since November 6, 2006 – when opening the doors to the public we embarked on a new period in the history of the Museum.

A new place and new surroundings, so closely connected with international and Polish Olympic movement moved the Museum significantly closer to a two-year cyclic form in its substantive and exhibition operations. A greater contact with sports environment needs to be stressed as an advantage of the new neighborhood. An Olympian, who tells stories about their sports life, successes and failures, demonstrating the trophies, is one of a kind 'live exhibit', with whom the direct contact can only be made in the magical Museum of Sports.

A circle of people who support our various activities has always gathered around the Museum. The donors constitute the biggest group and at the same time the longest one in touch with us. We regularly meet them, awarding the most persistent and generous ones. Apart

from them, we ought to mention all active and retired athletes, as well as journalists, Olympic and local activists, and artists too. These people are often our ambassadors in the field. In the past years, sponsors became of great importance, although we have only few, the Museum can count on them.

When presenting the first years of operations in the new seat, all individuals contributing to the creation of this unique cultural institution have to be clearly mentioned – all the people working in the back rooms of the museum, as well as on the plane of activities judged by our guests.

Since 2011 Museum of Sports and Tourism has been acting in an elite programme of the International Olympic Committee – Olympic Museums Network, to which only 27 institutions from all over the world had been admitted so far.

The presented report 2005-2016 provides documentation for the majority of events which absorbed the minds of Museum staff for the title twelve years, but in fact since 2004 when the Museum, operating at the SKRA stadium, was closed to visitors.

Out of necessity, the problems and most important and interesting tasks have been covered in this publication, illustrating the report with carefully selected, of a few thousand collection, photographs documenting everyday life of the institution.

In the jubilee year of the 65th anniversary of its operations, the Museum, serving an unofficial function of the National Museum of Polish Sports, desires to become a platform of thoughts and experience exchange for all museum and paramuseum institutions operating in the country whose number is approaching 30. The inaugural meeting of all people and institutions who deal with gathering and displaying

memorabilia from the history of Polish sport and Olympism took place on 2 June 2017 at the Museum premises.

The analysis of all data and the inclusion of the estimated figures related to the number of our visitors which we have conducted in 2017 – the jubilee year – let us state that more than a million of visitors went through our exhibition, when taking part in displays, vernissages, sessions, meetings and conferences. Jubilees are food for reflection and inspire to new plans

and ideas. The organizer of the Museum – the Mazovian Voivodeship Office – realizes the fact that the lack of own premises limits daily activities of the institution, and in a several years' time can even paralyze it. Already at the time of the National Stadium being under construction it was planned that the venue would eventually become a life haven for the Museum. At present the plan of erecting a three – part – pavilion for the Museum of Sports on the plains adjoined to the National Stadium is being considered.

Tomasz Jagodziński,
Director of Museum of Sports
and Tourism in Warsaw

SKRA – The Olympic Centre

The Olympic Centre, opened in Warsaw on 1 June 2004 in Wybrzeże Gdynskie 4, became an unprecedented impulse for the whole Polish sports environment. It has significantly influenced on the fortunes of the Museum of Sports and Tourism.

Bogdan Kulczyński and Paweł Pyłka, Warsaw's Technical University graduates, having cooperated with each other since 1999 in Kulczyński Architects Studio Co., are the authors of the centre's design.

A new seat of the Polish Olympic Committee, localized at the flat wharf of the Vistula River in the place where pre-war urban and architectural plans of so called Żoliborz Dziennikarski and Oficerski come together, borders with the Warsaw Citadel and Kępa Potocka and becomes a direct neighbour of a Sports Club 'Spójnia'.

A quick, lasting only sixteen months realization of a representative building of the Centre, as well as the stalemate for the Museum seeking its seat made the talks between POC and the Regional Government of the Mazovian Voivodeship, supported by the consultancies of the Sejm Committee for Physical Education and Tourism begin in 2003. Signing of an agreement which specified detailed conditions for the Museum of Sports and Tourism's operations in the Olympic Centre since 1 January 2005 became an effective punchline of these long-lasting negotiations.

The contract 'Agreement between the Board of Mazovian Voivodeship and Polish Olympic Committee and the Centre for Olympic Education Foundation appointed by the POC – regarding the Museum of Sport and Tourism and the Foundation was signed on 26 April 2004 at the Museum premises by: Adam Struzik, Mazovian Voivodeship Marshal, Arkadiusz Czartoryski,

Member of the Mazovian Voivodeship Board, Stefan Paszczyk, Polish Olympic Committee President, Kajetan Hądzelek, the Centre for Olympic Education Foundation President and Doctor Iwona Gryś, Director of the Museum.

A couple of days earlier, on 19 April 2004, a solemn meeting took place in the Museum, the last one which was held at the Warsaw's SKRA stadium on Wawelska Street, the venue which had been the Museum's seat for 38 years. Adam Mroczkowski, Mazovian Vice-Provincial Governor, Arkadiusz Czartoryski, Member of the Mazovian Voivodeship Board, Stanisław Stefan Paszczyk, POC President, Irena Szewińska, IOC Member and numerous friends of the Museum, among which are many athletes, activists, artists and journalists. There were many memories of past events, thanks and speeches but also plans for the future and a toast raised to the fulfillment of this hopes. The most distinguished museum workers were awarded with the Cross of Merit granted by President of the Republic of Poland.

In May 2004 the Museum was closed for the visitors. The plan which had earlier been drawn up comprised three stages of work:

- disassembly and packing of the collections (museum exhibits, photographs, books);

- disinfection of all collections in the fumigation chamber and transportation to a new seat;

- unpacking of the collections and settling in a new seat connected with adjusting the rooms to museum functions.

It has been agreed that for security of all exhibits and necessity of carrying out these utmost careful activities in a professional way the museum staff would be in charge of the entirety of works, and only in a few cases (moving and

transporting) they would accept the help of commissioned teams, mainly student ones. Luckily, favourable weather conditions and team enthusiasm let us overcome the number of problems which was growing fast every day.

On Thursday, 30 December 2004, at 1 pm all the lights were switched off in the museum's exhibition halls at the SKRA stadium, and on 3 January all staff met in the Olympic Centre. That was our first day at work in a new seat. We started the big unpacking and settling in.

In the Olympic Centre the space occupied by the Museum was comparable to the one at the SKRA stadium (from 2800 square metres in the first period of the operation to 1400 in the last one). The capacity of the building is of 40,813 cubic metres, and its total useful floor area is 6847 square metres – Museum of Sports and Tourism has taken the space of 2150 square metres, that is 31,5 % of its usable floor area.

In order to minimize the period of Museum of Sports and Tourism's absence on the market of Warsaw's cultural institutions, the method of making the subsequent functions and sections of the Museum available to the public as fast as it was possible was applied. As first ones, collector exchange of sports memorabilia, museum lessons and temporary exhibitions were organized. Just on the day of opening of the Museum Centre together with the Centre for Olympic Education Foundation an exhibition called 'Polish Olympic debut. Chamonix–Paris 1924' was presented.

At the same time very intensive work was being carried out with unpacking the Library and Photographic Archive resources, connected with the purchases of new furniture and computer hardware. The reading room was first made available to the public, and three months later, the Photographic Archive.

In May 2005 we traditionally invited to the Mountaineering Film Review named after Wanda Rutkiewicz, the relevant measures aiming at acquiring and developing collections, mainly required for display goals, were also initiated. In the second half of the year the unpacking of the collections started and very intensive work over the permanent exhibition called 'The History of Polish Sports and Olympism' began.

The competition was announced, which was a form of a public procurement procedure. It was to identify the most interesting solution for the exposition in terms of factual data and artistic values. The work of the contest jury was chaired by an Olympian and architect, professor Wojciech Zabłocki.

The contest was settled on 20 September 2005. The team of authors Jarosław Kłaput and Dariusz Kunowski were awarded the first prize. They had successfully prepared a few significant productions before, the Museum of Warsaw Rising, and the Mass Murder of Jews Museum in Bełżec, among others.

5 November 2006 – the opening of Museum of Sports and Tourism in the Olympic Centre

After having stayed in the city's Committee for Physical Education on Rozbrat 26 Street twice, and later in the Library of Physical Education University and the longest one – at the SKRA stadium on Wawelska 5, in the 54th year of its operations, on 5 November 2006 a new period in the history of the Museum began.

In the evening hundreds of guests arrived at the Olympic Centre. They were famous sportpeople, among them, numerous Olympians of whom many had decided to hand their precious trophies to the Museum, but also trainers, sports activists, representatives of clubs and associations, artists, local government officials, museum workers and a great number of media representatives. The big group constituted former and present museum staff, designers and contractors of the permanent exhibition, and also museum donors, sponsors, employees of the Polish Olympic Committee. Representatives of the diplomatic corps, members of the Museum's Council and a large group of museum's friends also attended the opening event.

All the guests present watched a film about the removal and realization of the permanent exhibition 'The History of Polish Sport and Olympism' in a big conference room. The inaugural speeches were delivered by the hosts of the evening: doctor Iwona Grys, Director of Museum of Sports and Tourism, Mazovian Voivodeship Marshal, Adam Struzik and Piotr Nurowski, President of the Polish Olympic Committee as well as Wojciech Zabłocki, Head of the Museum's Council.

The opening ceremony was a right and symbolic moment for the handover of other gifts to the Museum. The presents handed in such

moments always highlight the importance of social efforts made by museum staff in preserving them and all actions taken to display these most valuable artefacts and documents from the field of study they deal with for the generations to come.

The gift from the Polish Olympic Committee was auctioned in Stockholm, they were precious archives and publications concerning the Olympic Movement. An absent Bohdan Tomaszewski was covered by his wife, Izabela Tomaszewska, who handed over the last racquet used by Ignacy Tłoczyński, a star and champion of prewar tennis.

Thanks, praises and good advice for the future seemed never-ending. Everyone felt happy that after many months of hardships due to the lack of premises the sun began to rise at the Museum of Sports and Tourism.

The ribbon was symbolically cut by the Ambassadors of Greece and China, Pantelis Carabasis and Yuan Guisen, Piotr Nurowski, Adam Struzik, Irena Szewińska and Iwona Grys. Long and detailed tours, taking commemorative photographs, giving interviews and inscriptions in the Visitor's Book lasted until late evening.

By the end of 2006 the Museum had been visited by 12 thousand people.

Permanent exhibition 'The History of Polish Sports and Olympism'

The permanent exhibition is not individual work, it had been created in close cooperation by the team of museum staff and artists after the consultations with physical culture historians, journalists and sports activists. We had come to the conclusion that such a team overview would minimize the risk of making mistakes in the evaluation of proportions or the importance of subject selection. However, the final shape of the exhibition, which imposed the scale and way of thinking about particular sports disciplines, is the outcome of the contest.

The designers of the exposition faced a very challenging task – showing, in a synthetic way on the space of 980 square metres, an overview of the history of international sport in the background and the history of Polish sport over the period of several decades. From the beginning, the designers were very aware of the fact that sport as a synthesis of motion and emotions, played in different places and times, easily escapes standard museum forms and classifications. The exhibition's designers looked at their project as if it was a computer screen, a virtual situation, which can be somehow modified. Over the years of the exposition's life a few corrections had been made, due to the acquisition of new exhibits, and as a result slightly extending it.

- A composition of the exhibition was based on a chronological order, which included the following thematic sections:
- The ancient Olympic Games and modern Olympism
- The beginnings of Polish sport
- Sport in an independent Poland
- Second World War

- 'Fit to work and defend'
- The legends of the 1960s and 1970s
- Fair Play and Doping
- At the turn of the century

There are also small sections related to PTTK, GOPR and WOPR.

A brief presentation of a few thousand years of interest in sport development proved to be the most difficult issue. It has been presented in the form of a wall with illustrations from renowned artworks, selected from the artistic heritage of humankind.

A similar approach was applied to resumption of output for Polish thoughts about physical culture since the beginning of the twentieth century, with the exception that it used documents, headpieces of prints, books, magazines and newspapers in this case.

The history of Polish sport comprises the period from the origins of Sokół Gymnastics Association in Lvov (1867) until the Olympic Games in Athens (2004), whereas the history of Olympism reaches the antiquity. It is worth remembering that a museum exhibition, even when given the adjective 'permanent', is never once and for all closed work. After ten years since its opening, a new sports discipline has been added to the exhibition – that is golf.

A collection of almost three thousand exhibits, which include – medals, badges, cups, banners, elements of clothing and sports equipment as well as artworks related to 38 sports disciplines, is presented at the exhibition.

The exposition present 570 competitors and trainers (168 from interwar period and 402 from the years after 1945) reminded by

photographs, exhibits and documents. The traditional forms of display are complemented by films and audio recordings.

The central part of the exhibition and in a symbolic sense of the whole Olympic Centre is so called 'The Wall of Glory of Polish Olympism', presenting the plaques of all 310 Olympic medals won by the Poles in the years 1924-2016. A collection of 68 original award medals donated to the museum by 41 Polish Olympians or their families constitutes an integral part of the Wall. This is the place where the heart of the Museum beats and the most important celebrations like anniversary meetings, giving awards or signing documents such as The National Emblem and Colours Act take place.

The exhibition can be visited alone or with a guide. Audio-guides in Polish and English are also available.

Temporary exhibitions

Since the first years of its operations the Museum of Sports and Tourism has been organizing temporary exhibitions. The first one – due to numerous constraints – was a touring exhibition accommodated in two railway wagons entitled 'From the history of cycling' (1956). After moving to the SKRA stadium in which an exhibition hall for temporary exhibitions existed, the Museum started to organize a few temporary displays annually in some of the years. In the Olympic Centre several temporary exhibitions are organized each year. In total, by the end of 2016, 101 temporary exhibitions had been organized in its own seat, other museums and institutions in the country as well as abroad. A total number of all exhibitions organized by the Museum exceeded 300 titles.

Several temporary exhibitions have been remembered well and left permanent marks in the history of exhibition achievements of the institution. These exhibitions which had been prepared from own collections and borrowed ones ought to be mentioned.

- 'Winter sports in Polish art' (2006)
- '110 years of FC Barcelona. Polish traits in the history of the club' (2009)
- 'Sport in the Second Republic of Poland' (2013)

They also include exhibitions which present artistic achievements of the sculptors Piotr Ożerski ('Sports sculpture', 2013), Edward Łagowski ('Around sculpture', 2014) and the presentation of all Museum's own collections of postcards 'Oh sport, you're such a joy' (2009), 'Mountains! How nice it's here! How nice!' (2013).

A distinct subject constitutes the exhibitions presented abroad, such as 'Polish sport in old photograph' in Xiamen Olympic Museum in China (2009) and borrowed from other institutions and displayed in our exhibition halls, from which the most important one was 'Pierre de Coubertin and art' from Deutsches Sport & Olympia Museum from Cologne (2009). In the years 2005–2016 we played host to 14 of such exhibitions.

International cooperation

In the history of Museum of Sports and Tourism international cooperation has quickly become a significant part of factual operations of this institution. A global character of sport as well as Polish participation in the Olympic Movement gave a young Museum an advantage in yet difficult 1950s.

First foreign contacts were the participation in international exhibitions in Cortina d'Ampezzo (1956) and Turin (1959). Direct contacts with directors and employees of sport museums in Basle, Bucharest, Lausanne and Prague started in the year 1970, when a joint-exhibition 'Sport in medallic art' (1972) was prepared in Warsaw.

Since the moving to the Olympic Centre the frequency of hosting foreign exhibitions from abroad has significantly increased. We have cooperated in that regard with Ski Museum in Hollmenkollen (2006), Deutsches Sport & Olympia Museum in Cologne (2009), Eesti NSV Spordi-muuseum in Tartu (2011), Gosudarstwiennyj Muziej Sporta in Moscow (2012), British Golf Museum in St. Andrews (2016) and Magyar Olimpiai es Sportmuzeum in Budapest (2016).

International cooperation is beside temporary exhibitions exchange, exchange of exhibits, publications and scientific information. The Museum is represented in international

organizations which scientifically deal with work on the history of sport: CESH since 1998, ISOH since 2004.

Our long-lasting contacts led us the acquisition of 200 exhibits which come from gifts presented by museums and other foreign institutions, and a hundred of books, magazines, brochures and archive documents to the Museum's library.

Close relations with some institutions as well as hope for interesting projects in the future contribute to the fact that our Museum can boast signed cooperation agreements with Estonian Sports Museum in Tartu, Museum of Sports in Moscow and recently with the National Sport Museum in Nice. However, we have been cooperating for the longest period of time, since 1972, with the Olympic Museum in Lausanne. The long-serving collaboration has undoubtedly influenced on inviting the Polish museum to the creation of the Olympic Museums Network in 2006 (OMN). In 2011 Museum of Sport and Tourism gained the status of a full member of this elite group of sports and Olympism museums.

The Museum of Sports and Tourism keeps up-to date with the world's problems of sports museology and our work is accompanied by an inspirational awareness of an active participation in the international museum movement.

Museum of Sports and Tourism in the Olympic Museums Network

In 2011 the Museum of Sports and Tourism was accepted into an elite programme OMN (Olympic Museums Network) established by the International Olympic Committee in which 22 museums from all over the world participate. Each year the representatives of museums take part in sessions of the Council of Directors for the Olympic sports museums chaired by Francis Gabet, Chairman of OMN Council and Department of Culture and Heritage for IOC and Director of Olympic Foundation in Lausanne.

So far 9th session of the Council of Directors with the participation of Head of IOC Thomas Bach has been considered the most important event of OMN operations. In his speech the Head of IOC highlighted a particular role of culture, art and national heritage of single countries – members of the IOC. A significant forecast was the announcement of outlined rules of future Olympic Art Contests, which makes a reference to an old and beautiful tradition of the IOC. It is of particular importance to Poland, whose representatives were awarded at the Olympic Art contests many times, and activists had eagerly reminded for years about the resumption of these competitions.

The Museum of Sports and Tourism in Warsaw since the beginning of its membership in OMN has been actively involved in meetings, conferences and events. In 2013 the Museum's representatives took part in an Olympic Museum Masterclass project in Doha (Qatar), whose aim was to provide training for Museum staff that related to exhibition organizations and inter-museums borrowings, among others.

Thanks to establishing contacts under the OMN, Museum of Sports has organized many exhibitions and international projects when cooperating with cross-border museums. The cooperation with the Thessaloniki Sports Museum (Greece) in the organization of a training programme Academy of Museum Management (AZM) or with the Museum of Sports in Tartu (Estonia) when organizing 'Estonian sport in old photographs' exhibition are good examples of such collaboration. Among many temporary exhibitions imported to Poland, thanks to contacts made as part of OMN, 'Pierre de Coubertin and art' exhibition prepared by Deutsches Sport & Olympia Museum in Cologne in cooperation with Comité International Pierre de Coubertin (CIPC) is worth to be mentioned. The exhibition was displayed in Warsaw in 2009.

Our guests

Museum of Sports and Tourism in Warsaw as the oldest and most important institution of this kind in Poland and a member of a prestigious Olympic Museums Network, is a frequent place of official visits of guests from all over the world. The permanent exhibition is also visited by numerous delegations which come to the Polish Olympic Committee. Many guests look back on commemorated

in the Museum events, which they witnessed and sportspeople are happy to find notes about their own success or of Polish friends' with whom they had competed years ago. In our abode we entertain not only famous sports figures and the officials of all renowned sports organizations but also politics and art and culture personae.

Photo captions:

p. 117

Juan Antonio Samaranch, Honorary President of IOC visited the Museum accompanied by Irena Szewińska and Tomasz Jagodziński – Director of Museum of Sports and Tourism, 2009

p. 118

1. First Lady, Maria Kaczyńska, accompanied by Adam Krzesiński, Secretary-General of the Polish Olympic Committee on a tour of Museum of Sports and Tourism permanent exhibition with Director Tomasz Jagodziński, 2010

2. The solemn unveiling of commemorative medal plaques on the Wall of Glory of Polish Olympism. From left: Irena Szewińska, Agata Kornhauser-Duda, First Lady, Andrzej Duda, President of Poland, Natalia Madej and Małgorzata Fularczyk-Kozłowska – gold medallists in rowing at the 2016 Olympic Games in Rio de Janeiro

p. 119

1. Actor Bruce Willis and Director of Museum of Sports and Tourism Tomasz Jagodziński, 22 June 2010

2. World champion, Swiss ski-jumper, Andreas Küttel on a tour of the Museum of Sports and Tourism with Grażyna Rabsztyń (Polish Olympic Committee) and Michał Puskarski (Museum of Sports and Tourism), 2013

3. Aleksander Doba, traveller and canoeist, the vanquisher of the Atlantic Ocean at the Karol Wojtyła's canoe at the museum exhibition, showed around by Michał Puskarski, 2014

pp. 120–121

1. Famous tenor, Marek Torzewski with his wife Barbara and daughter Agata at the collection of the Olympic torches at the permanent exhibition of Museum of Sports and Tourism, 2009

2. Janusz Gerard Peciak watching his Olympic gold medal at the museum exhibition, 2007

3. Jerzy Staniszkis, Arkady Brzezicki, Witold Domański, aged participants of the Olympic competitions organized in 1944 in IIC Woldenberg Oflog, during their visit to Museum of Sports and Tourism, 19 June 2007

4. Irina Borisowna Dżidżiguri, author of the exhibition 'Old sports and games in Russia' and Aleksander Siergiejewicz Dubynin, Deputy Director of Central Museum of Physical Education and Sport in Moscow, 2015

5. The King of Polish fans, Andrzej 'Bobo' Bobowski, visiting the exhibition '100 years of Legia Warsaw', 2016

p. 122

1. Duchess of Monaco Charlene Grimaldi, swimmer and Olympian visiting the Museum with great interest, showed around by Irena Szewińska and Tomasz Jagodziński, Director of Museum of Sports and Tourism, 17 October 2012

2. Francis Gabet, Director of Olympic Museum in Lausanne on a tour around permanent exhibition with Tomasz Jagodziński, Director of Museum of Sports and Tourism

and Michał Puskarski, Head of Education and Promotion Department for Museum of Sports and Tourism, 2014

3. Piotr Długosielski, Secretary-General of Polish Association of Athletics together with a guest, outstanding sprinter Collin Jackson trying out their skills in a race on a museum Tartan, 12 June 2016

p. 123

1. On the occasion of the 40th anniversary of composing Ekecheiria and issuing 'Turski, Spisak, Penderecki' CD by the Polish Olympic Committee, the Museum was visited by Krzysztof Penderecki, 2012

2. Famous IOC activists: Mario Pescante and Alfredo Peyretti with representatives of the Polish Olympic Committee's officials showed around the permanent exhibition by Director Tomasz Jagodziński and Head of Education and Promotion Department Michał Puskarski, paid particular attention to sports memorabilia from prisoner-of-war camps, 2012

3. His highness Sheikh Ahmad al-Fahad al-Sabah, Kuwait politician, international sports activist, IOC and FIFA Board Member, President of National Olympic Committees Association visiting permanent exhibition of Museum of Sports and Tourism accompanied by Director Tomasz Jagodziński and Michał Polakowski from Research Department, 5 November 2013

p. 124

1. Jeno Buzanszky, Hungarian football player, member of a legendary Golden Eleven, Olympic champion (1952), world vice-champion (1954) at the football display cabinet with Tomasz Jagodziński, Director of Museum of Sport and Tourism, 2011

2. Jacek Gmoch, visiting '100 years of Legia Warsaw' exhibition together with Tomasz Jagodziński, Director of Museum of Sports and Tourism, 2016

3. Dr. Eng. Roman Babut, Head of International Association of Olympic Collectors and Member of Committee for Culture and Olympic Heritage of IOC and Dr. Christian Wacker, former Director of Doha and Cologne Museums discussing the exhibition problems in sports museums, 2015

p. 125

1. The visit of golden medallists of world championships in team speedway racing, from left: Rune Holta, Tomasz Gollob, Adrian Miedziński, Janusz Kołodziej and Tomasz Jagodziński, Director of Museum of Sports and Tourism, 11 October 2011

2. International Olympic Committee President Thomas Bach visited the Museum before The 10th World Games Wrocław 2017. On the photograph – with Irena Szewińska and Tomasz Jagodziński, director of the Museum. 19 July 2017

Indeks

A

Aleksiejew Aleksander 60
al-Fahad al-Sabah Ahmad 123
Ali Murad 95
Ałaszewski Edward 163
Antoniewicz Jan Piotr 146, 154
Arczyński S. 45
Atys K. 45

B

Babiarz Przemysław 101
Babut Roman 124
Bach Thomas 114, 125
Bachleda-Curuś Katarzyna 37
Bacquier Jacques 144
Banasiak Piotr 5, 72, 173, 187, 192
Baranowska Kinga 90, 228
Barszczewski Leon 48
Baryła Halina Wanda 187, 213
Bebłowski Andrzej 228
Bednarczyk J. 45
Bednarski Wincenty 164
Białkowska Ewa 230
Bilan-Stoch Ewa 48, 62, 232
Błaszkwicz Maria 93
Błaszkwicz Michał 93, 95, 228
Błaszkwicz Mikołaj 93
Błońska-Król-Gąsiewska Wanda 173
Bobkowski B. 45
Bobowski Andrzej „Bobo” 120
Bobrysheva Elena 60
Bogacki Stanisław 130
Bołba Wiktor 220
Boruc Artur 56
Brański Wojciech 92
Broniarek M. 45
Broniewski Kajetan 33, 86

Brzechowski Leopold 151
Brzezicki Arkady 120
Brzozowska Grażyna 187, 213
Brzozowski Wojciech 231
Brzózka Radosław 231
Bujak Maria 92
Burkacki Waldemar 47
Burke Edmund 163
Buzánszky Jenő 124
Byszewski Władysław 48

C

Carcabasis Pantelis 31, 32
Castiglioni Luigi 48, 73, 144, 157, 194, 197
Castiglioni Tersilia 144
Cebartowski Patryk 140
Celejewski G. 45
Cemka Franciszek J. 12, 13
Chełmecki Jerzy 72
Chmielewski A. 45
Chmielewski Henryk 162
Chmielewski Zbigniew 105
Chmurzyński Ireneusz 48, 55, 143
Chojecki Edmund 146
Chudko Julita 48, 92
Cichy Leszek 35, 92
Cieplak E. 148
Consalves Carlos 237
Coubertin Pierre de 27, 45, 46, 47, 51, 114
Cugowski Krzysztof 227
Cukrowski Paweł 12, 13
Cyganiewicz Stanisław 162
Czapla Krzysztof 65
Czarnowski A. 45
Czartoryski Arkadiusz 45
Czaykowski Michał 12, 13
Czechowicz-Woźniak Aleksandra 5, 187, 190, 217, 223

Czerkawski Mariusz 139
Czerwińska Anna 90
Czerwotka Natalia 230

D

Dąbrowiecki S. 45
Deberný Katarzyna 100, 134
Długosielski Piotr 122
Dmoch R. 45
Doba Aleksander 119, 227
Dobrowolski Witold 45
Dobrzański Henryk 146
Dobrzycki Jerzy 111
Domański Witold 120
Dominowski J. 45
Dorohostajski Krzysztof Mikołaj 134
Dorożański I. 45
Dubracki L. 45
Dubynin Aleksander Siergiejewicz 120
Duda Andrzej 118
Durski Antoni 162
Dzikowska Elżbieta 90, 228
Dziubiński Zbigniew 13
Dżidżiguri Irina Borisowna 60, 120

E

Eastcott John 92

F

Falender Barbara 163
Fidusiewicz L. 45
Fies Janina 92
Fietkiewicz-Zapalska Agnieszka 5, 187, 195, 218, 219
Fortuna Wojciech 153, 227
Franquesa Joan 53
Fuks Marian 130
Fularczyk-Kozłowska Małgorzata 118

G

Gabet Francis 114
Gaczek Robert 140
Gasik Kinga 5, 187, 191
Gawałkiewicz T. 45
Gazalski M. 45
Gerlach Eugeniusz 47, 50, 72, 143
Gibson Billy 146
Gill J. 45
Gmoch Jacek 124
Godall Alfons 53
Gogolewski Ignacy 33
Golik Janusz 31, 46, 72, 228
Gollob Tomasz 125, 229
Gołdyński O. 45
Górecka Halina 153
Grabowska Agata 25, 26, 72, 106
Grimaldi Charlene 122
Grocholska-Kurkowiak Barbara 158
Grys Iwona 5, 13, 17, 21, 22, 24, 31, 32, 33, 35, 45, 64, 72, 92, 159, 187, 188, 200, 202, 217, 222, 225, 234, 237, 239, 246
Gryszkówna Anna 92
Grzegorzczak S. 45
Grześczak Marian 100, 103, 133, 134
Grzonka Henryk 230
Guisen Yuan 31, 32
Gumowski J. 45
Gutowska Katarzyna 187, 192, 193

H

Haber Franciszek 134
Hajzer Artur 90
Hanke-Stroińska Hanna 60, 217
Hawałaj A. 45
Hądzelek Kajetan 13, 17, 21, 45, 51, 62, 151, 228
Heflich W. 45
Herreo Daniel 157
Hofman Wlastimil 23, 163
Holta Rune 125
Hoof H. von 45

Hoppe Łukasz 5, 187, 193

Hrušovský Józef 48

Hula Stefan 62

I

Idzi Dorota 44, 140

Istjagina-Jeliseeva Elena 62

J

Jackson Coline 122

Jagodziński Tomasz 11, 13, 51, 53, 60, 61, 62, 65, 68, 95, 98, 105, 117, 118, 119, 122, 123, 124, 125, 152, 153, 151, 157, 158, 187, 188, 189, 217, 218, 219, 224, 230, 232, 234, 235, 236, 239, 240, 242, 245, 246

Jakobsche Jerzy Michał 12, 13, 33

Jakubowski Grzegorz 5

Jakubowski Krzysztof 228

Jakubowski S. 45

Jałocha Magdalena 187, 208

Jan Paweł II (Wojtyła Karol) 104, 164

Janas Wisława 187, 208

Jankowski Bogdan 45, 90, 92

Janowski Janusz 92, 140

Janowski R. 45

Jaworska Marzena 5, 187, 194

Jaza Michel 157

Jeznak Hanna 22, 53, 72, 217, 231

Jędrzejczak Otylia 24

Joniec Józef 182, 228

K

Kacperska Grażyna 187, 214, 224

Kacprzak Anna 148

Kaczyńska M. 45

Kaczyńska Maria 118, 228

Kaczyński Lech 151

Kamuti Jenő 62

Kantor Bogumił 9

Kantor Roman 9

Karczewski Tomasz 98

Klaja Igor 153

Klichowski Jerzy 25

Kliński M. 45

Kłaput Jarosław 20, 25, 34, 40, 45

Kłobukowska Ewa 153

Kłosowski Antoni 235

Kłoś M. 45

Kmieć Krzysztof 47, 53, 72, 135

Kochan Janusz 219

Kołęda Artur 187, 206

Kołodziej Janusz 125

Komorowski Józef 148

Kon Leon 146

Konecki Marek 47, 92

Konopacka Halina 43, 210

Koraszewski Bogdan 55

Kornhauser-Duda Agata 118

Korpál J. 45

Korzeniewski Mirosław 187, 210

Korzeniowski Robert 157, 231

Kosiewicz Jerzy 72

Kosyło Agata 187, 206

Koszewski B. 45

Koszowski R. 45

Kowal Stanisław 152

Kowal Wojciech 152

Kowalczyk Justyna 37

Kowalczyk Kazimierz 230

Kowalewska Monika 53

Kowalewski Ryszard 46, 72, 92

Kowalski Dariusz 27, 46, 51, 72

Kozdruń Andrzej 148

Kozdruń Mieczysław 148

Kramski D. 45

Kraszewski S. 45

Krawiec Stanisław 152

Kraśnicki Andrzej 157

Krawczyk Jacek 158

Krawczyk-Kosieradzka Elżbieta 24, 72, 197

Królak Stanisław 35, 163, 164

Krupińska Marta 98

Krupka Paweł 100

Krzesiński Adam 118, 157
 Krzywdziński J. 45
 Kuba Agnieszka 5, 13, 187, 212
 Kubacki Dawid 62
 Kubica Robert 125, 211
 Kucharski Eugeniusz 136
 Kudra Jan 55
 Kukuczka Cecylia 90
 Kukuczka Jerzy 92, 228
 Kulczyński Bogdan 17
 Kulej Jerzy 24
 Kulesza Juliusz 100
 Kulik Zbigniew 47, 72, 217
 Kuliński Waldemar 51
 Kumidor Zbigniew 53, 72
 Kunowski Dariusz 20, 24, 25, 34, 40, 45
 Kurczab Janusz 140
 Kurkowska-Spychajowa Janina 147
 Kurzajewski Maciej 159
 Kusociński Janusz 46, 64, 130, 151, 162, 170, 210, 223
 Küttel Andreas 119
 Kwaśniewska Maria 137, 146, 162, 170
 Kwiatkowski Michał 158
 Kwiecińska Kazimiera 136

L

Lach Jerzy 51
 Lang Czesław 55
 Latosiewicz Magdalena 48
 Leśnodorski Bogusław 56
 Lohman Jack 33
 Lubaś Tomasz 101
 Lwow Aleksander 90, 228

Ł

Ładny Adam 25, 187, 215, 245
 Łagowski Edward 13, 46, 48, 59, 72
 Łotysz Iwona 138
 Łysko W. 45

M

Madej Natalia 118
 Majdan Radosław 98
 Majer Janusz 90
 Majewski Stanisław 162
 Majewski Tomasz 153
 Makula Jerzy 157
 Maleszewska-Orłowski Elżbieta 137, 146
 Malicka Janina 148
 Małachowski Piotr 153
 Małysz Adam 37, 139
 Marcinkowski Zdzisław 130
 Marczułajtis Jagna 44
 Marszałek Waldemar 164
 Matejkowski Andrzej 46, 92
 Matuszewska Ewa 90
 Matuszewski Z. 45
 Mauer Renata 44
 Mazur J. 45
 Merski Janusz 240
 Michalczewski Dariusz 139
 Mickiewicz Adam 93, 206
 Midura Franciszek 12, 13
 Miedziński Adrian 125
 Mierzanowski J. 45
 Miętus Krzysztof 62
 Mikocka Barbara 22, 65, 72, 187, 196, 217, 245
 Mikołajczyk Zbigniew 137
 Milewska Anna (Milewska-Zawada Anna) 35, 90,
 92, 100, 133, 134
 Miller K. 45
 Młotecka Anna 46
 Młotecka Krystyna 46
 Młotecki Piotr 92
 Momatiuk Iva 92
 Momot G. 45
 Momot S. 45
 Moniewski Konrad 5, 187, 198, 217
 Morawińska Agnieszka 137
 Morawińska-Brzezicka Maria 9

Morawska Olga 92
Mroczkowski Adam 18
Müller Norbert 51
Musiałowicz Henryk 163

N

Nastula Paweł 97
Navacelle de Coubertin Yvan de 51
Niciejewski Przemek 48
Noga Irena 89
Nurowski Piotr 31, 32, 51, 65, 232, 237

O

Ocipińska Elżbieta 187, 209
Okaj Teresa 89
Okopińska Anna 92
Okorski Zbigniew 158
Olszański Tadeusz 33
Onyszkiewicz Janusz 90, 92
Oprządek Jola 98
Oprządek Paweł 5, 187, 199
Orywał Zbigniew 138
Ożerski Piotr 46, 47, 58

P

Pacelt Z. 45
Pac-Pomarnacka Ewa 24, 27, 217, 231
Paliński Adam 152
Paliński Ireneusz 152
Paliński Piotr 152
Pałucki Janusz 72
Panas Elżbieta 53, 72
Panejko-Pankiewicz Ewa 90
Papée Adam 130
Paras Yannis 33
Parczewski Adam 45
Pastuszka-Kowalska Teresa 72
Paszczyk Stanisław Stefan 17, 18, 21
Paszkowski J. 45
Pawiński Piotr 46, 47, 72
Pawluczuk Zdzisław 138

Pawłowski Jerzy 10
Pawłowski Ryszard 92
Pawłowski Zbigniew 53, 72
Peciak Janusz Gerard 120
Penderecki Krzysztof 123, 227
Pereta Kamila 151
Person Andrzej 53
Pescante Mario 123
Peyretti Alfredo 123
Piątkowska Monika 72
Pietruszka R. 45
Pijanowski Wojciech 53, 72
Pilejczyk Helena 104
Pindor Zbigniew 72
Piotrkowczyk Andrzej 134
Piotrowska Danuta 92
Piotrowski Andrzej 153
Piotrowski Tadeusz 48
Plater Kazimierz 148
Pleń Edward 101, 216
Płuska Maciej 187, 210
Pochwała Paweł 231
Polakowski Michał 5, 72, 123, 187, 202
Powązka Sławomir 26, 45
Prażmowski Tomasz 45, 130
Przybylski Marcin 92
Przybyszewski Maciej 5, 187
Puchłowska Justyna 5, 187, 214
Pułaski Kazimierz 218
Pustelnik Piotr 92, 95
Puszkarski Michał 5, 89, 119, 122, 123, 187, 203, 223
Pyłka Paweł 17

R

Rabsztyn Grażyna 12, 13, 60, 119, 224
Raczova Katarina 237
Radkiewicz I. 45
Ran Edward 146
Rasiński Jan 25, 45, 224
Reczek Włodzimierz 9
Reksza Ewa 146

Rezler-Wasilewska Violetta 219
Rębisz Tomasz 153
Rępański Jacek 5, 39, 48, 92
Rodowicz Wanda 148
Rogalska Barbara 12, 13
Rogozińska Monika 92, 228
Rosiewicz Andrzej 189
Rotkiewicz Maria 133, 146
Rómmel Karol 130, 162, 170
Różewicz Tadeusz 48
Rusecki Z. 9
Rutkiewicz Wanda 7, 19, 47, 90, 92, 95, 172, 180, 189,
204, 228
Rybczyński A. 45
Rybczyński Witold 240
Ryś Jan 130

S

Sabir Nazir 92, 95
Samara Spiridon 45
Samaranch Juan Antonio 116, 117, 228
Samel Janusz 13
Seko K. 45
Seroczyńska Elwira 100, 104
Seroczyński Dariusz 104
Serwatowski Władysław 228
Siemiradzki Kamil 5, 187, 207, 211, 232
Sierosławski J. 45
Sikora Anna 147
Sikora R. 45
Sikora Zbigniew 148
Sikorski Antoni 134
Skarul Wacław 158
Skinder Lesław 13
Skoczek Tadeusz 13
Skoczek Tomasz 5, 187, 195, 223
Skucha Jerzy 151
Sobieraj Bogdan 224
Sobierajska Katarzyna 240
Sochor M. 45
Soczewka Roman 157

Spisak Michał 123, 173
Stachura Jan 55
Staniszkis Jerzy 120
Staszyszyn Z. 45
Stefaniak Iwona 218
Stoch Kamil 62, 101
Struzik Adam 17, 21, 31, 32, 33, 35, 106, 107, 189, 234,
235, 239, 246
Strynkiewicz Franciszek 39
Strzałkowski Marcin 187, 215
Szabelski W. 45
Szalewicz Andrzej 159
Szczepłek Stefan 100, 134
Szeniawski Marek 21
Szewińska Irena 13, 18, 31, 32, 34, 35, 65, 117, 118,
122, 125, 140, 153
Szłęczak Andrzej 235
Szmajda Dominik 47
Szosland Kazimierz 146
Szurkowski Ryszard 24, 55
Szymańska Katarzyna 187, 199
Szymczyk Franciszek 130, 162
Szymkowski M. 45
Szyperko M. 45

Ś

Ślesińska Alina 23
Ślubowski Jacek 5, 204
Świderski M. 45

T

Tarasiewicz Kordian 105
Tarasiewicz-Mrowiński Karol 22, 187, 211
Targle Leopold 147
Tatera Janusz 157
Telak Jerzy 158
Tędziagolski Wojciech 92
Tkaczyk Piotr 162
Tłoczyński Ignacy 32
Toczek Michał 146
Tomaszewska Izabela 32

Tomaszewski Bohdan 32, 36, 105
Torzewska Agata 120
Torzewska Barbara 120
Torzewski Marek 120
Tracewski Janusz 140
Turski Grzegorz 123, 228
Tylko Mieczysław 163

U

Uklejowski J. 45
Undro J. 45
Uściński Jarosław 107

W

Wacker Christian 124
Wajsówna Jadwiga 13
Walasiewicz Julian 146
Walasiewicz Stanisława 130, 146, 194
Walasiewicz Weronika 146
Walczak T. 45
Walczyk-Brzezińska Magdalena 187, 207
Walewski Piotr 5, 187, 207
Warmiński E. 45
Wdowiński Z. 45
Weiss Wojciech 106, 143, 228
Werner W. 45
Wichrowska Izabela 5, 187, 205
Widlicka Zofia 148
Wielgus Marek 48
Wielicki Krzysztof 86, 92
Wierzchowski P. 45
Wiktor A. 45
Willis Bruce 119, 229
Wiśniewska Wiesława 5, 72, 86, 90, 95, 204, 222, 245
Włodarczyk Anita 101, 227
Wojciechowska Martyna 86, 92
Wojtyła Karol (Jan Paweł II) 104, 164
Wolski Tomek 47, 92
Woltmann Bernard 45
Woysym-Antoniewicz Michał 146, 164

Woźniak Elżbieta 89
Woźniak Katarzyna 230
Wójcik Hanna 217
Wtorkiewicz Bogumił 100
Wujec Henryk 245
Wyrwicka Elżbieta 138

Y

Yang Hong 137

Z

Zabłocki Michał 100, 134
Zabłocki Wojciech 12, 13, 20, 21, 32, 33, 46, 47, 68, 72, 73, 219
Zagórski Tadeusz 196
Zagórski Witold 100
Zalewski Michał A. 228
Załuski Dariusz 92
Zaruski Mariusz 162
Zawiślański Antoni Lech 147
Zboiński Andrzej 46, 92
Zborowski B. 45
Zdzitowiecki Krzysztof 92
Zembrowski Tomasz 53
Zgorzelski Zdzisław 146
Zieliński Andrzej 159
Zientara Edmund 53
Ziobro Jan 62
Ziółkowski Marek 65
Złotkowska Luiza 37, 230
Zmaczyńska Irena 218
Zuchora Krzysztof 45, 100, 133, 134
Zwierzchowski F. 45

Ż

Żochowski M. 45
Żukowska Zofia 13, 237
Żyburtowicz Zenon 45

